

NASZA
ODPOWIEDZIALNOŚĆ
2018

Spis treści

1	O Grupie Energa	4
1.1	List Zarządu Energi SA	6
1.2	Profil działalności i model biznesowy	8
1.3	Zarządzanie ryzykiem niefinansowym	24
1.4	Wartości i zarządzanie etyką	30
2	Trwałe relacje z Klientami	42
2.1	Trwałe relacje z Klientami	44
2.2	Skala współpracy	52
2.3	Wiarygodne produkty i innowacje	58
2.4	Uczciwa komunikacja	62
2.5	Przyjazna obsługa	68
2.6	Troska o Klienta wrażliwego	82
2.7	Bezpieczne dane osobowe	84
2.8	Dostępność geograficzna	86
2.9	Bezpieczeństwo i stabilność dostaw	88
2.10	Innowacje na rzecz Klienta	99
2.11	Uczciwe praktyki rynkowe	101
3	Ochrona środowiska i bezpieczeństwo energetyczne	102
3.1	Realizacja celów środowiskowych na 2018 rok i wyzwania na rok 2019	104
3.2	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106
3.3	Inwestycje mające wpływ na środowisko	147
3.4	Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju	150

4	Wiarygodny pracodawca	156
4.1	Struktura zatrudnienia	160
4.2	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	162
4.3	Rozwój i szkolenia	174
4.4	Dialog z pracownikami i organizacjami związkowymi	178
4.5	Wsparcie dla wolontariatu pracowniczego	180
5	Zaufany członek społeczności	196
5.1	Zaufany członek społeczności	198
5.2	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202
5.3	Transparentne zasady zaangażowania społecznego	214
6	O raporcie	234
6.1	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	236

1 O Grupie Energa

1.1

List Zarządu Energi SA

102-14

Alicja Barbara Klimiuk
p.o. Prezes Zarządu
Energi SA

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu
ds. Korporacyjnych

Szanowni Państwo,

Podsumowaliśmy nasze działania w obszarze zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu w 2018 roku. Chcielibyśmy podzielić się z Państwem tym, co udało nam się osiągnąć i co jest dla nas ważne, dlatego oddajemy w Państwa ręce raport CSR Grupy Energa – „Nasza odpowiedzialność 2018”.

Spółki Skarbu Państwa wytyczają standardy w prowadzeniu biznesu z poszanowaniem interesów i wartości wspólnot, wśród których funkcjonują. Dlatego ogromne znaczenie mają dla nas zrównoważony rozwój i odpowiedzialność za pracowników, Klientów, społeczeństwo oraz środowisko naturalne.

2018 rok był dla nas rokiem wielu bardzo pozytywnych zmian. Zakończyliśmy proces wdrożenia optymalnej struktury Grupy Energa – zredukowaliśmy o połowę liczbę spółek i obniżyliśmy koszty administracyjne, nie zmniejszając przy tym liczby pracowników. To właśnie zapewnienie stabilnych, bezpiecznych i przyjaznych warunków pracy jest jednym z naszych priorytetów.

W 2018 roku udało nam się także zakończyć wdrożenie systemu zarządzania środowiskowego EMAS we wszystkich spółkach Grupy Energa. To dla nas ogromny sukces – Energa jest pierwszą grupą energetyczną w Polsce, która objęła tę ważną certyfikacją tak dużą liczbę spółek. Możemy pochwalić się też szeregiem proekologicznych inwestycji na całym obszarze działalności naszej Grupy.

W raporcie „Nasza odpowiedzialność 2018” rozliczamy postawione sobie wcześniej cele i wyznaczamy priorytety na 2019 rok we wszystkich kluczowych obszarach zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu: pracowniczym, klienckim, środowiskowym i społecznym. A wszystko ze świadomością dobrze spożytkowanego roku. Zapraszamy Państwa do lektury.

Zarząd Energi SA

Alicja Barbara Klimiuk
p.o. Prezes Zarządu
Energi SA

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu
ds. Finansowych

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu
ds. Korporacyjnych

Gdańsk, 14 marca 2019 r.

1.2 Profil działalności i model biznesowy

Grupa Energa w liczbach

102-1
102-2
102-7

Grupa Energa jest jedną z czterech największych grup energetycznych w Polsce, z wiodącą pozycją na polskim rynku pod względem udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w produkcji własnej. Podstawowa działalność Grupy obejmuje wytwarzanie, dystrybucję oraz obrót energią elektryczną i ciepłą, a także sprzedaż gazu.

Dostarcza i sprzedaje prąd około 3 mln Klientów, zarówno gospodarstwom domowym, jak i przedsiębiorcom. Grupa Energa jest trzecim największym zintegrowanym operatorem systemu dystrybucyjnego (OSD) w Polsce pod względem wolumenu dostarczanej energii. Sieć dystrybucyjna składa się z linii energetycznych o łącznej długości prawie 188 tys. km i obejmuje swoim zasięgiem obszar blisko 75 tys. km², co stanowi ok. 24 proc. powierzchni kraju.

G4-EU4

ok. **188 tys. km**

długość posiadanej sieci linii elektroenergetycznych

3 mln

Klientów

9 815

liczba osób zatrudnionych na umowę o pracę

24 %

powierzchni kraju

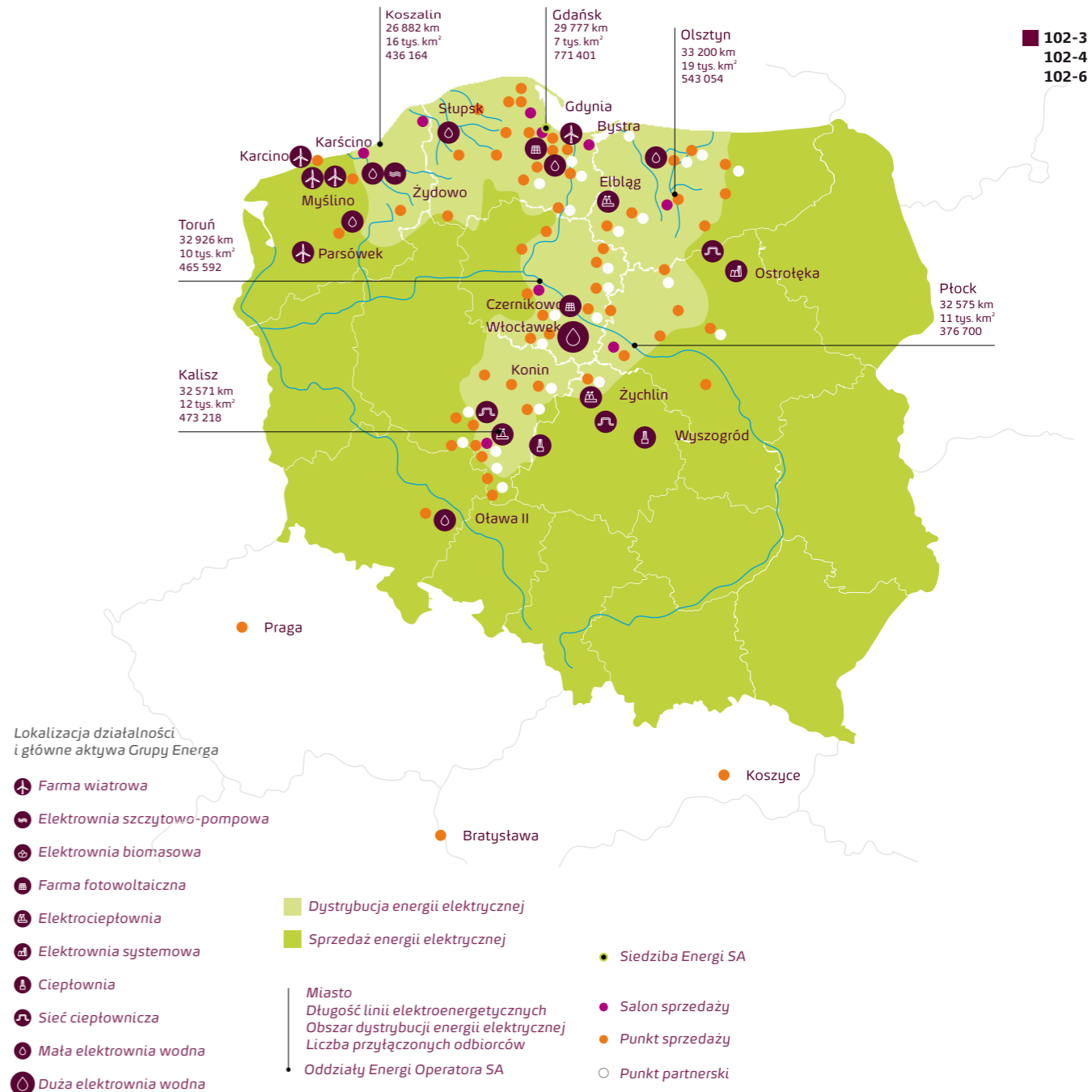
22,46 TWh

Ilość energii przestanej w 2018 roku

61

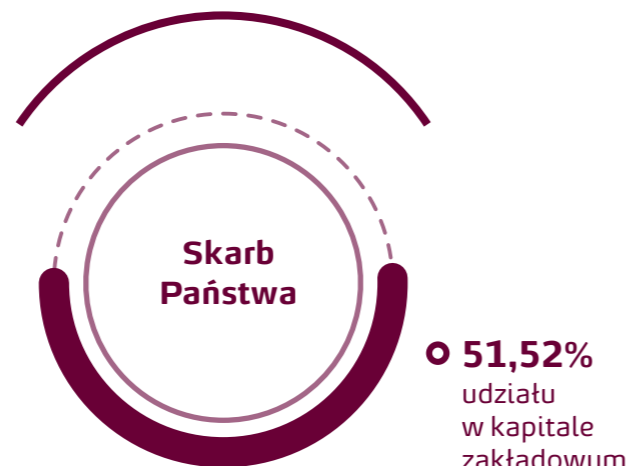
liczba posiadanych obiektów wytwórczych

Model biznesowy

102-1 ■ Działalność Grupy Energa opiera się na trzech
102-2 kluczowych obszarach biznesowych: wytwarzaniu,
102-3 dystrybucji oraz sprzedaży energii elektrycznej
102-5 i gazu, których wspólna działalność pod nadzorem spółki zarządzającej **Energa SA buduje wartość całej grupy kapitałowej.**

Energa SA z siedzibą w Gdańsku jest spółką dominującą w stosunku do wszystkich spółek tworzących grupę kapitałową – jest ich jedynym właścicielem lub posiada większościowy pakiet akcji lub udziałów. Sprawuje aktywny nadzór właścicielski, integruje kluczowe funkcje zarządcze i wspierające w Grupie, decyduje o kierunkach strategicznych, modelu biznesowym, zarządzaniu wartością Grupy. Od grudnia 2013 roku akcje spółki są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW) w Warszawie. Energa SA znajduje się w składzie indeksu największych polskich spółek giełdowych (WIG 20) oraz indeksów spółek odpowiedzialnych społecznie: RESPECT Index oraz FTSE4Good Emerging.

Struktura akcjonariatu Energa SA

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Energi SA do spraw korporacyjnych

„Dużym wyzwaniem było przeprowadzenie wdrożenia optymalnej struktury grupy w taki sposób, by nie ucierpeli na nim pracownicy. Osiągnęliśmy w tym aspekcie ogromny sukces, gdyż udało nam się przeprowadzić cały proces bez zwolnień pracowników. Oszczędności, jakie przyniosła restrukturyzacja, wiążą się z ograniczeniem wydatków, wynikającym z osiągnięcia takich celów, jak redukcja kadry managerskiej i centralizacja usług wspólnych (IT, zamówienia, księgowość). To dzięki tym cięciom zredukowane zostały koszty powielane dotąd w poszczególnych spółkach.

Wdrożenie optymalnej struktury Grupy

Grupa Energa w 2018 roku zakończyła proces wdrożenia optymalnej struktury Grupy, który skutkuje zwiększeniem efektywności zarządzania, zmniejszoną liczbą spółek oraz zmniejszeniem kosztów działalności operacyjnej przy jednoczesnym utrzymaniu poziomu zatrudnienia. Restrukturyzacja struktury Grupy prowadzona była od sierpnia 2017 roku. Celem zmian było uzyskanie organizacji sprawnie reagującej na zmiany rynkowe, o ujednoczonych wewnętrznie procesach, z pełnym wykorzystaniem własnych zasobów.

Wdrożenie optymalnej struktury Grupy wpłynęło między innymi na skrócenie ścieżek decyzyjnych, spowodowało bardziej płynne zarządzanie budżetem inwestycyjnym, jak również miało istotny wpływ na efektywniejsze wykorzystanie kompetencji pracowników spółek Grupy, a w szerszej perspektywie umożliwiło uzyskanie istotnych oszczędności. Wzmocniony został nadzór właścicielski oraz uproszczono procedury zarządcze. Wzmocniona została rola synergii i pełnego wykorzystania potencjału konsolidowanych spółek. Racjonalizacji i optymalizacji procesów biznesowych w Grupie Energa przysłużyła się redukcja zadań zleczanych zewnętrznym podwykonawcom na rzecz wykonywanych przez

102-10 spółki Grupy. W ramach procesów konsolidacyjnych wyeliminowano powtarzające się kompetencje spółek, dzięki czemu wzrósł poziom racjonalnego wykorzystania potencjału pracowników. Projekt dotyczył niemal 6,5 tysiąca pracowników, z czego blisko połowa zmieniła pracodawcę w ramach Grupy. W prowadzonym procesie restrukturyzacji nie dokonano zwolnień pracowników, przy jednoczesnym prowadzeniu procesów rekrutacji nowych pracowników.

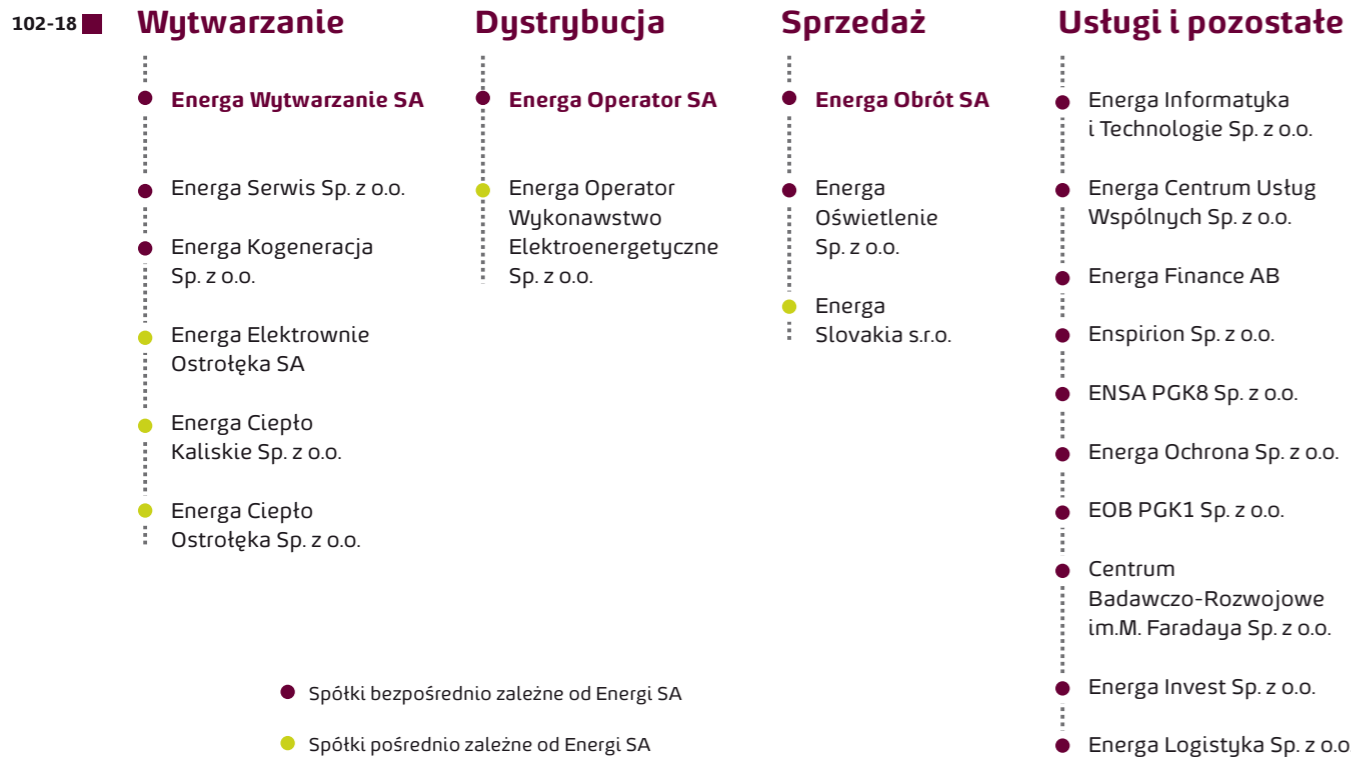
W ramach linii biznesowych największe zmiany zasztły w Linii Dystrybucji, gdzie zredukowano liczbę spółek z 13 do 2. W Linii Biznesowej Wytwarzanie w wyniku przeprowadzonego procesu konsolidacji zmniejszono liczbę spółek z 9 do 6. W Linii Biznesowej Sprzedaż ograniczono liczbę spółek z 6 do 3. Proces wdrożenia optymalnej struktury Grupy Energa objął swoim zakresem również Linie Biznesową Usługi i pozostałe, gdzie w konsekwencji prowadzonych zmian zmniejszono liczbę spółek z 15 do 10.

W wyniku wdrożenia optymalnej struktury Grupy zredukowano liczbę spółek o połowę i obecnie w skład Grupy Energa wchodzi 22 spółki, w tym Energa SA.

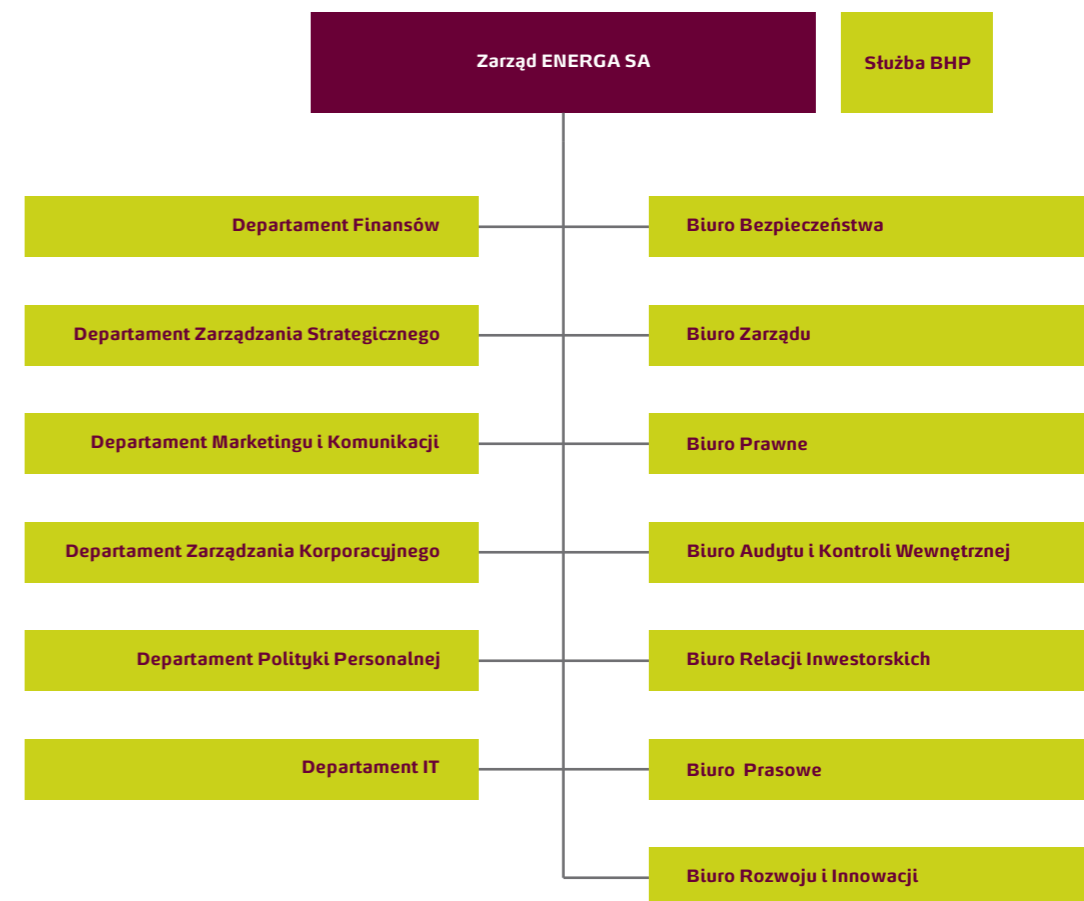
Struktura Grupy Energa*

*stan na 31 grudnia 2018 roku

Energa SA

Struktura organizacyjna Energi SA

Struktura zarządu

Alicja Barbara Klimiuk

p.o. Prezes Zarządu Energi SA

Absolwentka Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego. Ukończyła podyplomowe studia menedżerskie w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie oraz podyplomowe studia controlling w zarządzaniu przedsiębiorstwem prowadzone przez Uniwersytet Gdański. Ma wieloletnie doświadczenie zawodowe w spółkach prawa handlowego z udziałem Skarbu Państwa, w tym w Enerdze SA jako prezes zarządu. W okresie konsolidacji GK Energa z Zespołem Elektrowni w Ostrołęce nadzorowała proces wydzielenia operatora systemu dystrybucyjnego, utworzenia spółki obrotu energią elektryczną oraz restrukturyzację spółek zależnych wewnątrz GK Energa. W latach 2006–2007 była także członkiem rad nadzorczych spółek takich jak: Towarowa Giełda Energii S.A. w Warszawie, Zespół Elektrowni Ostrołęka S.A. oraz Cergia Energetyka Toruńska S.A.

W latach 1992–1998 jako wiceprezydent miasta Suwałki sprawowała nadzór nad sprawami z zakresu finansów, inwestycji infrastrukturalnych, geodezji, gospodarki przestrzennej oraz spółek handlowych z obszaru usług komunalnych. W latach 1998–2006 była prezesem i wiceprezesem Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, odpowiedzialna m.in. za nadzór nad budową i rozwijaniem infrastruktury na terenie SSE i kontrolowanie przedsiębiorców w zakresie zgodności ich działalności z wydanymi

pozwoleniami. W latach 2008–2013 prowadziła własną działalność gospodarczą w zakresie doradztwa inwestycyjnego i konsultowania raportów oddziaływania inwestycji na środowisko. Od 2014 roku dyrektor Centrum Transferu Technologii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach, gdzie zajmowała się realizacją projektu z udziałem funduszy UE w obszarze prowadzenia prac badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorców oraz transferu technologii z nauki do gospodarki.

Sprawuje nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności spółki Energa SA: strategia Grupy Energa, polityka regulacyjna, zarządzanie majątkiem strategicznym, analizy rynkowe i rozwój Grupy, obszar badawczo-rozwojowy i innowacyjny, fuzje i przejęcia, obszar IT.

Jacek Kościelniak

Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Absolwent Akademii Ekonomicznej w Katowicach (obecnie Uniwersytet Ekonomiczny). Specjalista z zakresu finansów i rachunkowości. W 1989 rozpoczął swoją karierę zawodową, pracując na stanowisku księgowego, specjalisty ds. finansowych oraz jako główny księgowy w prywatnych spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością. Następnie, w latach 1992–1998, w ramach działalności gospodarczej, świadczył usługi prowadzenia ksiąg rachunkowych doradztwa podatkowego, prawnego oraz

gospodarczego. Prowadził szkolenia z zakresu podatków, prowadzenia ksiąg oraz obowiązkowego przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł. Pracował też jako lustrator dla Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej. W latach 1998–2002 był dyrektorem Wydziału Finansów w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim. Był przewodniczącym rady nadzorczej Górnośląskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz członkiem rady Górnośląskiego Funduszu Restrukturyzacji. Poset na Sejm V kadencji, w tym czasie członek sejmowej Komisji Finansów Publicznych, a w okresie styczeń – listopad 2007 roku był sekretarzem stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz wiceprzewodniczącym Stałego Komitetu Rady Ministrów.

W latach 2007–2011 był wiceprezesem Najwyższej Izby Kontroli. Jako ekspert brał udział w realizacji projektu współpracy bliźniaczej dotyczącej wzmocnienia potencjału kontrolerskiego organu kontroli w Gruzji i Albanii. Pracuje również w Grupie Roboczej EUROSTAT, której zadaniem jest przygotowanie i opracowanie europejskich standardów rachunkowości sektora publicznego.

Sprawuje nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności spółki Energa SA: planowanie i analizy finansowe, sprawozdawczość finansowa i konsolidacja, polityka finansowa, zarządzanie ryzykiem finansowym Grupy, kontroling biznesowy, wynagradzanie członków organów spółek Grupy Energa, relacje inwestorskie, relacje z interesariuszami.

Grzegorz Ksepko

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego (2001). W 2004 roku ukończył aplikację prokuratorską w Prokuraturze Okręgowej w Gdańsku oraz zdał egzamin prokuratorski. W listopadzie 2005 roku uzyskał wpis na listę adwokatów. W lipcu 2006 roku został partnerem (wspólnikiem) Kancelarii Radców Prawnych i Adwokatów Głuchowski Siemiątkowski Zwara i Partnerzy. W listopadzie 2010 roku uzyskał status senior partnera, obejmując tym samym

stanowisko wyższego szczebla kierowniczego. W praktyce prawniczej specjalizował się przede wszystkim w prawie spółek handlowych, obsłudze przedsiębiorców, prawie karnym, karno-skarbowym, cywilnym, administracyjnym oraz w zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem sektora naftowego i energetycznego. Obsługiwał również innych przedsiębiorców, także w zakresie doradztwa w obszarze szeroko pojętego ładu korporacyjnego.

W latach 2003–2007 roku zasiadał w radzie nadzorczej Agencji Rozwoju Pomorza S.A. z siedzibą w Gdańsku. Był jednym z głównych autorów projektu ustawy lustracyjnej i nowelizacji ustawy o IPN, przygotowanego w 2006 roku. Uczestniczył również w pracach nad projektem ustawy o upadłości konsumenckiej, nowelizacji ustawy o Prokuraturze Generalnej Skarbu Państwa, nowelizacji prawa prasowego, nowelizacji ustawy o broni i amunicji, nowelizacji Kodeksu karnego oraz opracowywał projekty rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego z zakresu pomocy publicznej. W 1996 roku ukończył IV Szkołę Letnią dla Młodych Liderów Społecznych i Politycznych przy Polskiej Fundacji im. Roberta Schumana, a w 1997 roku szkołę języka angielskiego na University of California Los Angeles.

Sprawuje nadzór funkcjonalny nad następującymi obszarami działalności spółki Energa SA: relacje instytucjonalne, nadzór korporacyjny i właścicielski Grupy (z wyjątkiem zatrudniania i wynagradzania członków organów spółek Grupy Energa), zarządzanie przez cele, komunikacja wewnętrzna, CSR i polityka środowiskowa.

Budowanie wartości Grupy Energa w podziale na linie biznesowe

Wytwarzanie

Linia Wytwarzanie jest jednostką biznesową, której liderem jest Energa Wytwarzanie SA. Działa w oparciu o 4 linie biznesowe: elektrownia w Ostrołęce, Woda, Wiatr i Pozostałe (w tym CHP). Konsoliduje działalność w kluczowych obszarach:

produkcji energii elektrycznej z odnawialnych źródeł:

- Elektrownia Wodna we Włocławku
- 44 małe elektrownie wodne
- 5 farm wiatrowych w Polsce północno-zachodniej – Karcino, Karścino, Bystra, Myślino, Parsówek
- 2 farmy fotowoltaiczne pod Gdańskiem i Czernikowo koło Torunia oraz zarządca Elektrownią Szczytowo-Pompową Żydowo

produkcji energii elektrycznej w elektrowni konwencjonalnej:

- spółka Energa Elektrownie Ostrołęka SA, Elektrownia Ostrołęka B

produkcji ciepła w skojarzeniu z energią elektryczną:

- spółka Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w: Elektrociepłowni Elbląg, Elektrociepłowni Kalisz, Elektrociepłowni Żychlin

produkcji ciepła w ciepłowniach:

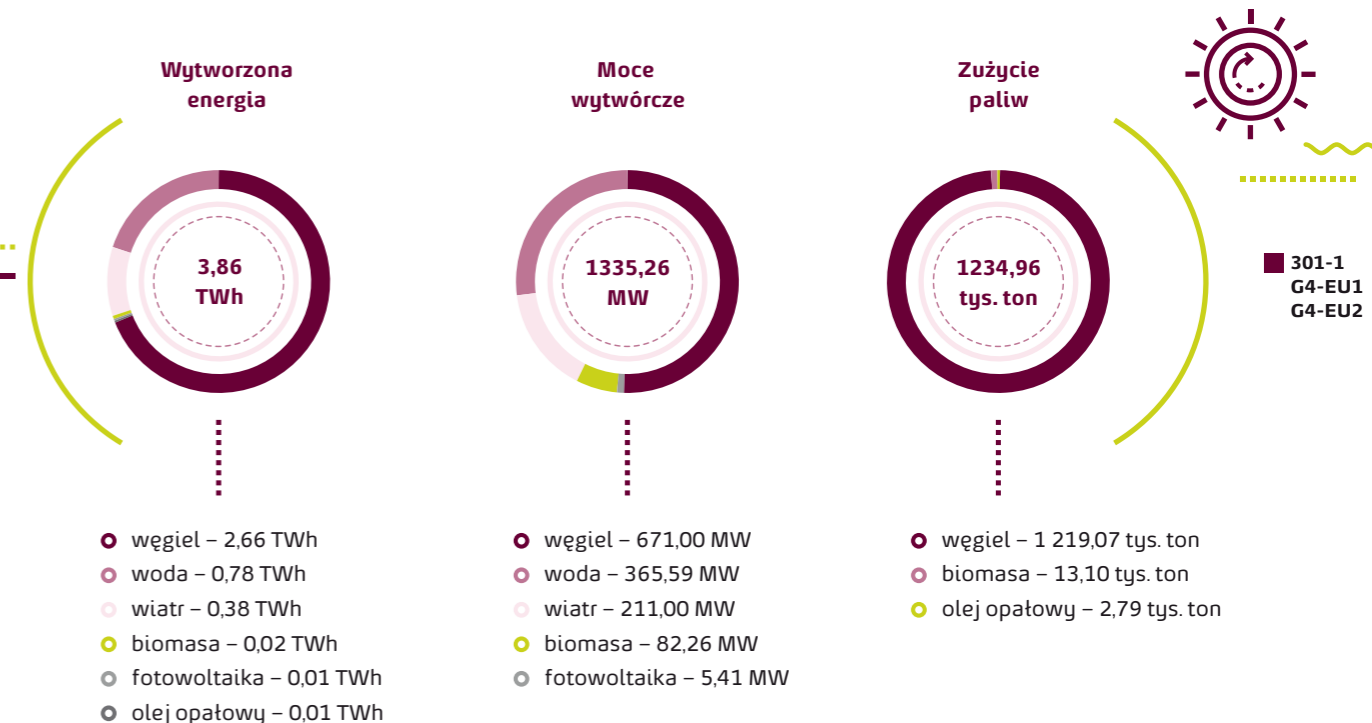
- spółki Energa Kogeneracja Ciepłownia Wyszogród i Energa Ciepło Kaliskie Ciepłownia w Kaliszu

dystrybucji ciepła:

- Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.
- Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.

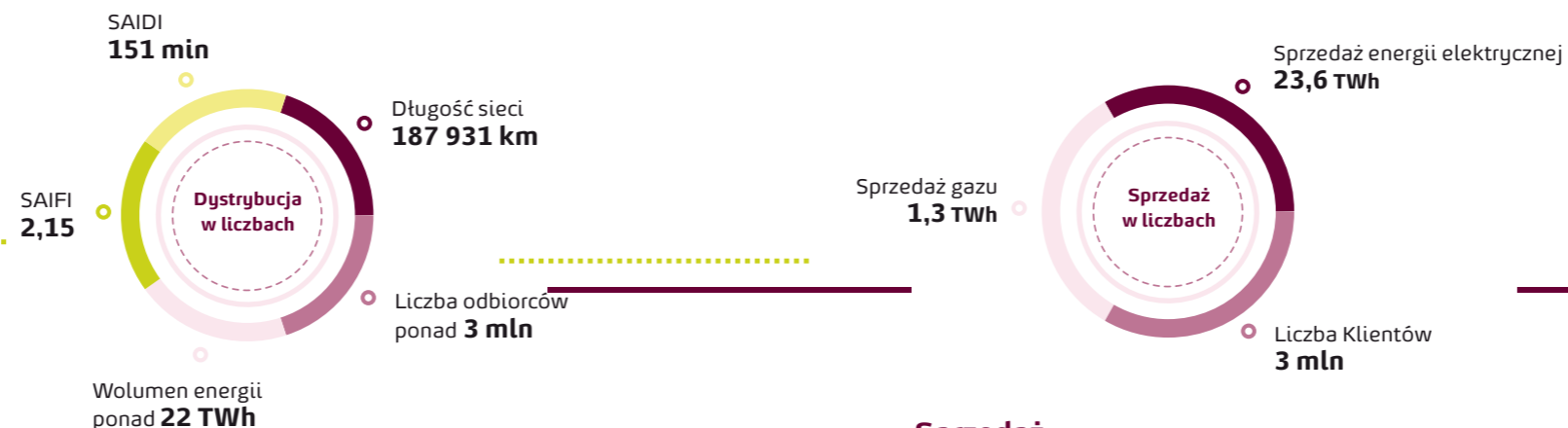
usług wspierających:

- Energa Serwis Sp. z o.o.

 301-1
 G4-EU1
 G4-EU2

W 2018 roku wzrost cen na rynku energii elektrycznej i praw majątkowych miał przełożenie na znaczne poprawienie wyników finansowych Spółki. Zmiany regulacyjne (nowelizacja ustaw o inwestycjach

w zakresie elektrowni wiatrowych, o odnawialnych źródłach energii oraz prawo wodne) przełożyły się na odwrócenie odpisów aktualizujących wartość aktywów Spółki na kwotę 262 mln zł.

Dystrybucja

102-2
102-6
102-10

Linia Dystrybucja skupia działalność polegającą na dystrybucji energii elektrycznej. Liderem linii biznesowej jest spółka Energa Operator SA, która na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki jest Operatorem Systemu Dystrybucji (OSD). Zgodnie z wymogami koncesji na działalność dystrybucyjną segment linii biznesowa odpowiada za rozwój, eksploatację i modernizację infrastruktury dystrybucyjnej na obszarze swojego funkcjonowania oraz za zapewnienie dostawy energii o prawidłowych parametrach jakościowych odbiorcom przyłączonym do swojej sieci elektroenergetycznej.

W 2018 roku Linia Dystrybucji przeszła gruntowną restrukturyzację.

Energa Logistyka wcieliła w swoje szeregi pracowników zajmujących się obsługą procesu zakupowego ze spółek: Energa Operator SA (centrala i oddziały), Energa Operator Techniczna Obsługa Odbiorców, ZEP – Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego oraz Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne.

Jednocześnie w jeden podmiot, spółkę Energa Operator Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o., skonsolidowano istniejące dotąd cztery spółki realizacji inwestycji:

- Energetyka Kaliska – Usługi Techniczne Sp. z o.o.
- Przedsiębiorstwo Budownictwa Elektroenergetycznego ENBUD Słupsk Sp. z o.o.
- ZEP Centrum Wykonawstwa Specjalistycznego Sp. z o.o.
- Zakład Budownictwa Energetycznego Sp. z o.o.

Do Energi Operatora wcielono pracowników spółki Energa Operator Techniczna Obsługa Odbiorców Sp. z o.o.

W strukturze Lidera, Energi Operatora, włączone zostało sześć spółek pracy na sieci:

- Energa Operator Eksploatacja Elbląg Sp. z o.o.
- Energa Operator Eksploatacja Gdańsk Sp. z o.o.
- Energa Operator Eksploatacja Kalisz Sp. z o.o.
- Energa Operator Eksploatacja Płock Sp. z o.o.
- Energa Operator Eksploatacja Słupsk Sp. z o.o.
- Energa Operator Eksploatacja Toruń Sp. z o.o.

Sprzedaż

Linia Sprzedaż koncentruje działalność związaną z obrotem energią elektryczną, ciepłą i gazem oraz obsługą Klienta. Liderem segmentu jest spółka Energa Obrót SA.

Energa Obrót SA w swojej działalności koncentruje się na prowadzeniu handlu na krajowym i międzynarodowym hurtowym rynku energii elektrycznej oraz na sprzedaży energii i gazu Klientom indywidualnym, biznesowym i instytucjonalnym, oferując ponadto innowacyjne, proekologiczne technologie i usługi. Spółka sprzedaje energię elektryczną do około 3 mln Klientów, z czego ponad 2,6 mln stanowią gospodarstwa domowe. Swoją działalność koncentruje na rozwoju nowoczesnych kanałów kontaktu z Klientami, takich jak: kanały elektroniczne (eBOK, mBOK), telefoniczne Biuro Obsługi Klienta (tBOK), a także kanałów tradycyjnych, jak salony sprzedaży czy punkty partnerskie.

Sprzedażą energii elektrycznej i gazu na rynkach zagranicznych, głównie na Słowacji, zajmuje się spółka Energa Slovakia s.r.o.

Usługi i pozostałe

Ponadto w Grupie Energa funkcjonują n.w. spółki kapitałowe bezpośrednio zależne od Energi SA, świadczące usługi wspierające procesy biznesowe spółek Grupy i realizujące zadania w istotnych dla Grupy Energa obszarach:

- Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
- Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.
- Energa Logistyka Sp. z o.o.
- Energa Invest Sp. z o.o.
- Energa Ochrona Sp. z o.o.
- Enspirion sp. z o.o.
- Centrum Badawczo-Rozwojowe im. Faradaya.

Wizja

Rozwijamy się, dostarczając najlepsze rozwiązania naszym Klientom.

Misja

W zrównoważony sposób realizujemy cele akcjonariuszy, Klientów, pracowników i otoczenia, w oparciu o niezawodną i nowoczesną infrastrukturę oraz dopasowaną do potrzeb ofertę i obsługę, przy poszanowaniu środowiska i zgodnie z zasadami odpowiedzialności społecznej.

Wartości

Odpowiedzialny rozwój
Wiarygodność
Bezpieczeństwo
Odwaga i innowacyjność
Trwałe relacje

Programy strategiczne

2. Klient

Model biznesowy zorientowany na Klienta umożliwiający efektywne zarządzanie wartością Klientów w oparciu o spójną ofertę produktów i usług

- Wdrożenie modelu biznesowego zorientowanego na Klienta i rozwój nowych obszarów działalności
 - przejście od sprzedawcy energii elektrycznej do dostawcy mediów oraz zintegrowanych rozwiązań dla domu, biznesu i samorządów
 - szeroka oferta produktowa
 - nowe kanały sprzedaży i nowe rozwiązania IT
 - reorganizacja procesów sprzedaży, obsługi i rozliczeń.

1. Infrastruktura

Rozwój nowoczesnej infrastruktury energetycznej, w sposób pozwalający na posiadanie stabilnej bazy przychodów

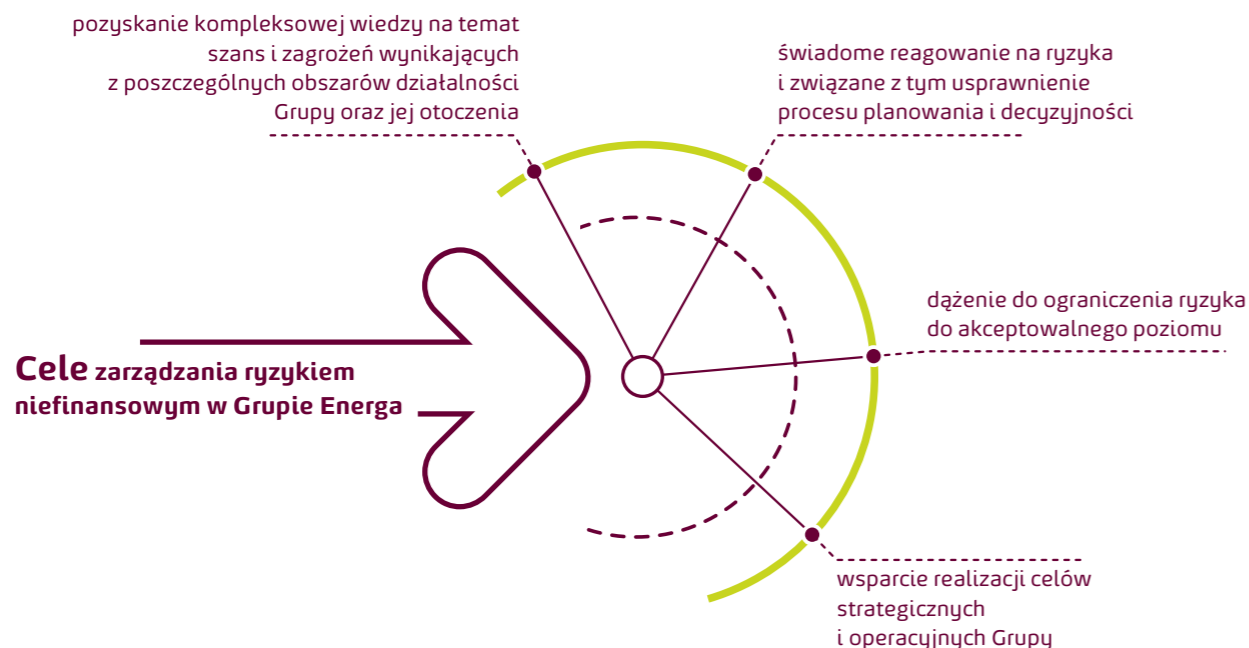
- Inteligentna sieć dystrybucji energii elektrycznej umożliwiająca magazynowanie i zarządzanie energią
- Rozwój infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu
- Wykorzystanie regulacji stabilizujących przychody w zakresie rynku mocy i taryf na ciepło
 - nowy blok klasy 1000 MW Ostrotęka C
 - utrzymanie i rozwój CHP.
- Budowa elektrowni wodnej na Wiśle oraz innych projektów OZE.

1.3 Zarządzanie ryzykiem niefinansowym

102-11
102-15
103-2

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Energa to proces realizowany w trybie ciągłym, mający na celu identyfikację potencjalnych zdarzeń mogących wywierać wpływ na realizację celów strategicznych i operacyjnych. Proces jest ukierunkowany jednocześnie na utrzymanie ryzyka w ustalonych

granicach. Bazuje na międzynarodowych standardach (ISO, COSO, FERMA) i obejmuje wszystkie linie biznesowe oraz poziomy organizacji. Przebiega od poziomu komórek organizacyjnych do najwyższego kierownictwa, od spółek Grupy po podmiot dominujący – Energe SA.

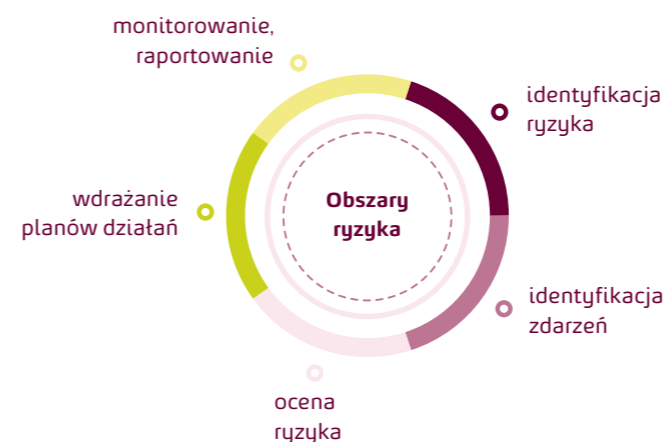

Role w procesie zarządzania ryzykiem:

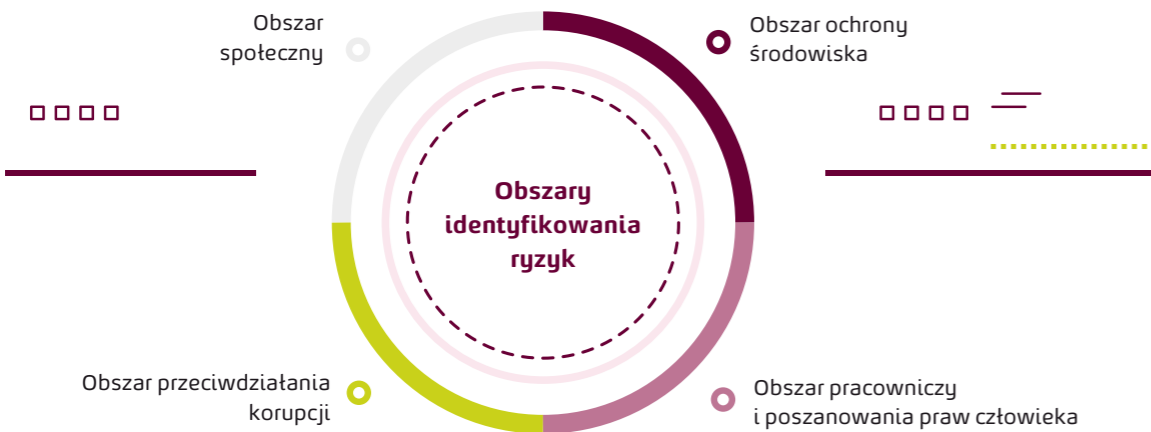
Formalne ramy Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem w organizacji są wyznaczone przez „Politykę zarządzania ryzykiem w Grupie Energa”, będącą częścią umowy o współpracy między spółkami Grupy Energa.

Regulacja umożliwia m.in. postępowanie się jednolitymi zasadami w całej Grupie oraz wskazuje poszczególne etapy i role w procesie zarządzania ryzykiem.

Etapy procesu zarządzania ryzykiem:

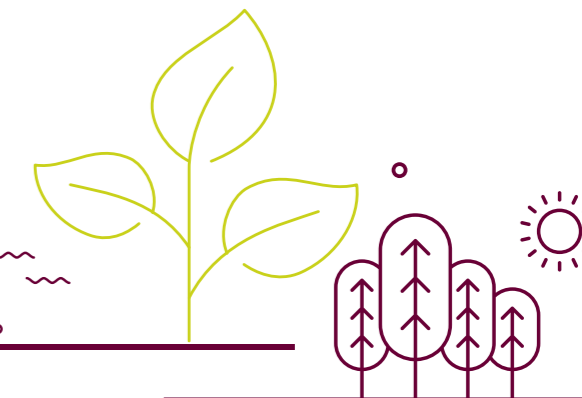

- ZARZĄD:**
sprawuje nadzór i określa kierunki zarządzania ryzykiem, przyjmuje wyniki przeglądu i ustala poziom apetytu na ryzyko
- KOMÓRKA DS. RYZYKA:**
koordynuje proces zarządzania ryzykiem, przeprowadza przeglądy ryzyka i planów działań oraz opracowuje raporty z powyższych działań
- WŁAŚCICIEL RYZYKA:**
zarządza ryzykiem, opracowuje i wdraża plany działań, monitoruje i utrzymuje ryzyko w określonych granicach
- PRACOWNICY:**
przekazują informacje nt. ryzyka i zdarzeń oraz ewentualnej nieefektywności mechanizmów kontrolnych
- KOMITET AUDYTU:**
monitoruje skuteczność systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Energa
- AUDYT WEWNĘTRZNY:**
dokonuje niezależnej i obiektywnej oceny systemu zarządzania ryzykiem

Bieżące zarządzanie ryzykiem w Grupie Energa jest elementem rutynowych działań komórek organizacyjnych, które odbywa się na wszystkich poziomach Grupy Energa. Polega na identyfikacji i ocenie ryzyka w związku z wystąpieniem istotnych zmian lub zdarzeń (wewnątrz lub na zewnątrz organizacji). Weryfikacja bieżącego zarządzania ryzykiem przyjmuje formę przeglądów ryzyka realizowanych w cyklu półrocznym. W ich trakcie kompleksowo weryfikowane i oceniane są ryzyka oraz strategia zarządzania nimi. Rezultatem przeglądu jest raport przyjmowany przez zarząd spółki. W Grupie prowadzone są również kwartalne przeglądy planów działań polegające na weryfikacji i aktualizacji strategii zarządzania ryzykiem w kontekście podjętych działań mitygujących ryzyko.

Zarządzanie w przypadku ryzyk obejmujących kwestie środowiskowe jest prowadzone zgodnie z zasadami wynikającymi z „Polityki Środowiskowej Grupy Energa” (m.in. zgodność ze wszystkimi wymaganiami prawnymi). Kierując się zasadą ostrożności, wynikającą z prawa ochrony środowiska, prowadzone są działania polegające na wdrożeniu i udoskonalaniu odpowiednich mechanizmów kontrolnych, mitygujących ryzyka obejmujące kwestie środowiskowe. W ramach funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Grupie Energa prowadzona jest identyfikacja i ocena ryzyk związanych z produktami i usługami jakie są wdrażane w spółkach Grupy.

Obszar ochrony środowiska

Ryzyko ochrony środowiska

Ryzyka, które mogą skutkować negatywnym wpływem na środowisko, są zidentyfikowane w kluczowych spółkach Grupy (głównie w Liniach Biznesowych Wytwarzanie i Dystrybucja).

Ryzyko związane jest z koniecznością przestrzegania regulacji prawnych, norm i standardów w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz ograniczeniami inwestycyjnymi na obszarach szczególnie chronionych. Ochrona środowiska w Grupie Energa jest powiązana z kwestiami m.in. emisji zanieczyszczeń, CO₂, SO₂, składowania odpadów, jakością paliw używanych w procesach spółek, stanem technicznym infrastruktury Grupy (w tym urządzeń chroniących środowisko).

Właściciele ryzyk prowadzą działania mające na celu wzmocnienie ochrony środowiska przy realizacji zadań oraz wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko. W kluczowych spółkach Grupy funkcjonuje system zarządzania środowiskowego zgodny z normą ISO 14001 oraz system zarządzania energią zgodny z normą ISO 50001. Spółki prowadzą cykliczny monitoring aspektów środowiskowych i posiadają systemy monitoringu emisji.

Grupa Energa jest wpisana do rejestru EMAS (EcoManagement and Audit Scheme), co oznacza, że organizacja spełnia bardzo restrykcyjne wymagania w zakresie ochrony środowiska i prowadzi swoją działalność zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju. W spółkach Grupy ulokowane są komórki organizacyjne dedykowane ochronie środowiska oraz przeprowadzane są cykliczne audyty środowiskowe. W ramach mitygacji ryzyka związanego z odpadami funkcjonują regulacje dotyczące gospodarowania nimi.

Obszar pracowniczy i poszanowania praw człowieka

Ryzyko polityki personalnej Grupy Energa

Ryzyko związane jest z zapewnieniem odpowiednich kompetencji i właściwej kadry, określaniem standardów interakcji z rynkiem pracowniczym oraz procesami kadrowo-płacowymi. Główne mechanizmy ograniczające ryzyko to funkcjonujące regulacje wewnętrzne (m.in. „Polityka personalna Grupy Energa”, „Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji”, „Kodeks etyki”), monitoring przepisów prawnych z zakresu prawa pracy, monitoring wskaźników związanych z obszarem pracowniczym (controlling personalny), cykliczne szkolenia czy inicjatywy podejmowane przez komórki personalne, np. związane z zarządzaniem wiekiem.

Ryzyko bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony ppoż.

Ryzyko dotyczy wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych osób pozostających w stosunku pracy, a także możliwości wystąpienia pożarów na terenie spółek Grupy. Ryzyko jest ograniczane poprzez stosowanie Polityki BHP w Grupie Energa, szkolenia pracowników w zakresie BHP i ppoż. Prowadzony jest monitoring przepisów prawnych oraz współpraca ze Społeczną Inspekcją Pracy. W każdym budynku zajmowanym przez spółkę Grupy znajduje się instrukcja bezpieczeństwa pożarowego.

Ryzyko relacji społecznych i związków zawodowych

Ryzyko związane jest z dialogiem, relacjami ze stroną społeczną (w tym z organizacjami związkowymi). Grupa Energa kładzie szczególny nacisk na utrzymywanie odpowiednich relacji ze stroną społeczną – prowadzona jest wspólna polityka dialogu społecznego w Grupie. W celu prowadzenia pełnowartościowej komunikacji z organizacjami związkowymi i przedstawicielami pracowników przekazywane im są informacje o planowanych zmianach.

Obszar przeciwdziałania korupcji

Ryzyko nadużyć w Grupie Energa

Ryzyko dotyczy sytuacji i zachowań związanych z nadużyciami możliwymi do popełnienia przez pracowników. W celu ograniczenia możliwości wystąpienia korupcji i innych nadużyć w Grupie została przyjęta „Polityka przeciwdziałania nadużyciom i konfliktowi interesów w Grupie Energa”. Ponadto obowiązuje Kodeks etyki Grupy Energa, wskazujący na wartości, jakimi powinni kierować się pracownicy i organizacja. Organizowane są szkolenia dla pracowników, m.in. z zakresu działań antykorupcyjnych, jak również prowadzona jest współpraca z organami ścigania w zakresie przeciwdziałania nadużyciom.

Obszar społeczny

Ryzyko wizerunku Grupy Energa

Ryzyko związane jest z działaniami Grupy mogącymi wpłynąć na jej wizerunek. Ryzyko jest ograniczane poprzez funkcjonujące regulacje, jak zasady działalności marketingowej, zasady komunikacji korporacyjnej czy też zasady działalności sponsoringowej. Prowadzony jest monitoring mediów i otoczenia pod kątem obecności marki.

Ryzyko CSR

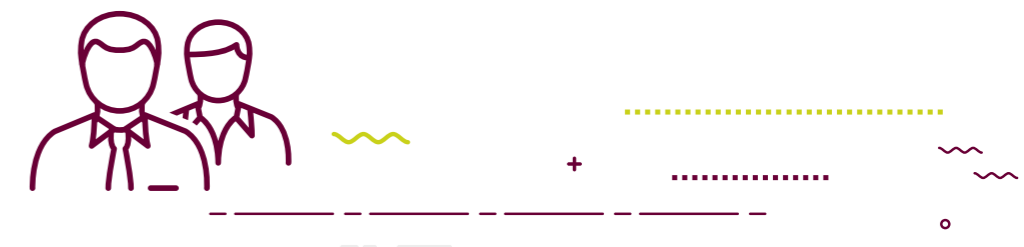
Ryzyko związane jest z prowadzonymi działaniami z obszaru społecznej odpowiedzialności biznesu. W celu skutecznego zarządzania ryzykiem w Grupie obowiązuje „Strategia na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa”. Prowadzony jest dialog z interesariuszami.

Ryzyko obsługi i relacji z Klientami Grupy Energa

Ryzyko dotyczy jakości i standardów obsługi Klienta w Grupie Energa. W Grupie funkcjonują „Zasady nadzoru i koordynacji procesów obsługi Klienta w Grupie Energa”, regulujące obszar związany z Klientami Grupy. Na bieżąco kontrolowane są standardy obsługi oraz monitorowane są wskaźniki klienckie. Na stronach internetowych spółek znajdują się poradniki dla Klientów Grupy Energa dotyczące m.in. sposobu zgłaszania i załatwiania istotnych dla nich spraw.

Ryzyko komunikacji (rynek kapitałowy i media)

Ryzyko związane jest z prowadzeniem komunikacji o działalności Grupy Energa z przedstawicielami rynku kapitałowego oraz mediami. Ryzyko jest ograniczane poprzez bieżący monitoring medialny, wysyłanie komunikatów prasowych i organizację konferencji prasowych dotyczących istotnych wydarzeń i planów Grupy. Dodatkowo organizowane są cykliczne ankiety dla analityków i inwestorów pod kątem oceny prowadzonej komunikacji. Pracownicy z Grupy uczestniczą w konferencjach inwestorskich i działaniach podejmowanych wobec inwestorów indywidualnych (np. Dzień Inwestora Indywidualnego).

1.4 Wartości i zarządzanie etyką

102-16
103-2

Wartości i zasady stanowią o kulturze każdej organizacji, wyróżniają ją w środowisku biznesowym i wśród interesariuszy oraz budują pozytywny wizerunek. Gwarantują również przewagę konkurencyjną i wpływają na korzystne kształtowanie się relacji wewnętrznych. Dlatego też podstawą strategii działania Grupy Energa w dążeniu do realizacji celów biznesowych są cztery wartości zdefiniowane w przyjętej w listopadzie 2016 roku „Strategii biznesowej Grupy Energa na lata 2016–2025”, a następnie wpisane do regulującego kwestie etyczne „Kodeksu etyki Grupy Energa”.

**Nadrzędne wartości
„Kodeksu etyki Grupy Energa”**

Odpowiedzialny rozwój

- określanie celów biznesowych i dążenie do ich realizacji w równowadze do identyfikowanych ryzyk, ze świadomością konsekwencji i odpowiedzialnością za podejmowane działania i decyzje
- świadomość oczekiwań i potrzeb interesariuszy, ich wzajemne godzenie i uwzględnianie w planowanych i realizowanych działaniach
- rozwój organizacji z dbałością o zgodność z prawem, standardami etycznymi i innymi regulacjami właściwymi dla jej działalności
- troska o kulturę organizacyjną, podnoszenie satysfakcji i zaangażowanie pracowników
- społeczna odpowiedzialność organizacji, z otwarciem na dialog z otoczeniem, wsparciem i zaangażowaniem w życie lokalnych społeczności
- szacunek dla środowiska naturalnego połączony z dbałością o ograniczenie negatywnego wpływu działalności na środowisko oraz respektowaniem wymogów i ograniczeń w tym zakresie

Wiarygodność i bezpieczeństwo

- postrzeganie rozwoju organizacji w perspektywie długoterminowej, z zachowaniem równowagi między celami biznesowymi a podejmowanym ryzykiem
- zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego Klientów, z wykorzystaniem nowoczesnych i niezawodnych technologii oraz szerokiej palety produktów i usług
- realizacja celów i planów stawianych organizacji, dotrzymywanie obietnic i deklaracji
- świadomość wpływu działań i decyzji na wizerunek i reputację organizacji
- unikanie zachowań wątpliwych w kontekście zgodności z prawem i standardami etycznymi
- troska o bezpieczeństwo i zdrowie pracowników, realizacja działań na rzecz zmniejszenia liczby wypadków przy pracy, zapewnianie przyjaznego i bezpiecznego miejsca pracy

Odwaga i innowacyjność

- stawianie i realizowanie ambitnych celów, z wykorzystaniem pomysłów na innowacje i kwestionowaniem status quo
- myślenie o nowych kierunkach działania i szansach rozwoju organizacji, ze świadomością i rzetelną oceną podejmowanego ryzyka
- poszukiwanie i opracowywanie nowatorskich, uzasadnionych biznesowo rozwiązań realizujących potrzeby i oczekiwania Klientów
- podejmowanie starań o osiągnięcie i utrzymanie pozycji lidera w obsługiwanych segmentach rynku, podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników

Trwałe relacje

- utrzymywanie pogłębionych i długoterminowych relacji z Klientami, realizacja modelu biznesowego zorientowanego na ich potrzeby
- szacunek, otwartość i zrozumienie dla oczekiwań interesariuszy, gotowość do ich realizacji w interesie organizacji
- owocna współpraca w ramach komórek organizacyjnych i między podmiotami Grupy Energa
- wykorzystanie efektu skali działania organizacji wynikającej ze współdziałania podmiotów wchodzących w skład Grupy i czerpanie korzyści z wdrażania uzasadnionych biznesowo wspólnych rozwiązań

Każdy pracownik ma obowiązek postępowania zgodnie z przyjętymi w organizacji wartościami i zasadami, określonymi zarówno w „Kodeksie Etyki Grupy Energa”, jak i dopełniających go dokumentach: „**Polityka przeciwdziałania nadużyciom i konfliktowi interesów**” oraz „**Polityka przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji**”.

Kodeks etyki Grupy Energa

102-16 ■
102-17

„Kodeks etyki Grupy Energa” w oparciu o strategiczne wartości organizacji określa również zasady postępowania każdego pracownika w relacjach z otoczeniem zewnętrznym i wewnątrz Grupy, definiując standardy pracy i preferowane zachowania:

- Przestrzegamy prawa
- Postępujemy uczciwie
- Traktujemy innych z szacunkiem
- Jesteśmy transparentni, komunikujemy się otwarcie i rozsądnie
- Tworzymy przyjazne i bezpieczne środowisko pracy
- Rzetelnie współpracujemy z kontrahentami
- W pracy jesteśmy neutralni światopoglądowo i politycznie
- Nie nadużywamy zasobów Grupy Energa

Pracownicy, którzy mają wątpliwości związane z kwestiami dotyczącymi wartości i zasad etycznych Grupy lub zauważą odstępstwa od nich, mogą zwrócić się do komórki ds. compliance drogą mailową na adres compliance@energa.pl w Enerdze SA lub bezpośrednio do swoich przełożonych.

Zarząd Energi SA powołał Pełnomocnika ds. Systemu Zgodności, którego rola w organizacji jest rozumiana jako „instytucja rzecznika ds. etyki”. Pełnomocnik pełni rolę kierownika Zespołu Compliance, a celem istnienia tej funkcji jest m.in. właśnie zgodność działań organizacji (i jej pracowników) ze standardami etycznymi, tj. w Grupie Energa: z wartościami i zasadami wskazywanymi w Kodeksie etyki.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do zaznajomienia się z wyżej wskazanymi zasadami i standardami. Pracownicy podpisują stosowne oświadczenia zamieszczone w aktach osobowych, potwierdzające zapoznanie się z dokumentem.

Pracownicy zaznajamiają się z Kodeksem etyki podczas wstępnego szkolenia. Służy temu prezentacja powitalna, która szczegółowo wyjaśnia m. in. czym jest Kodeks etyki i jakie wytycza zasady, zgodnie z którymi należy postępować; czym są nadużycia i jak im przeciwdziałać; jak należy unikać wszelkich sytuacji wątpliwych w kontekście korupcyjnym, jak postępować etycznie i uczciwie, gdzie zgłaszać wszelkie przejawy nadużyć, mobbingu czy dyskryminacji. W przypadku aktualizacji wszelkich regulacji, w tym także Kodeksu etyki, pracownicy są niezwłocznie o tym fakcie informowani za pomocą stosownych narzędzi komunikacyjnych w tym m.in. poczty email, czy też intranetu, w którym to zamieszczone są wszystkie aktualne polityki i zasady obowiązujące w Grupie Energa lub poszczególnych jej spółkach.

Krystyna Kmieciak-Baran
Koordynator Komisji Wyjaśniającej

W 2018 roku do Komisji Wyjaśniającej wpłynęło z różnych spółek Grupy Energa 21 skarg, dotyczących różnych niepożądanych zachowań. To duży przyrost w porównaniu z rokiem 2017, gdy tych skarg mieliśmy tylko 8. Wzrost tej liczby wskazuje na rosnące zaufanie do Komisji i jej prac oraz głębszą świadomość naszych pracowników. Uważam to za duży sukces organizacji, świadczący o jej coraz większej dojrzałości.

Komisja Wyjaśniająca

W Grupie Energa działa Komisja Wyjaśniająca, badająca zgłoszenia dotyczące działań noszących znamiona mobbingu i dyskryminacji, jak również innych działań niepożądanych. Komisja Wyjaśniająca pełni rolę Komisji Etyki w Grupie Energa.

Działalność Komisji Wyjaśniającej:

	2017	2018
Liczba zgłoszonych skarg	8	21
Liczba rozstrzygniętych skarg	5	17
Liczba skarg w trakcie wyjaśniania	2	4
Liczba skarg uznanych za zasadne	5	14

Członkowie Komisji poświęcają średnio około 69 godzin na analizę jednej skargi, w tym analizę dokumentacji, przesłuchania świadków, spotkania Komisji i sporządzenie rekomendacji. W 2018 r. członkowie Komisji Wyjaśniającej poświęcili łącznie 1450 godzin na pracę dla Komisji, wykonując swoją pracę w ramach wolontariatu pracowniczego.

Przeciwdziałanie korupcji

102-11 ■
103-1 (205)
103-2 (205)
103-3 (205)
205-1
205-2
205-3

Grupa Energa znowelizowała w 2018 roku wymogi wewnętrzne związane z kompleksowym przeciwdziałaniem występowaniu nadużyć. Dokument „**Polityka przeciwdziałania nadużyciom i konfliktowi interesów**” został wdrożony jako element Umowy o współpracy między spółkami Grupy Energa. Zapewnia to standaryzację wymagań wobec wszystkich pracowników w zakresie reagowania na jakiegokolwiek przejawy naruszeń obowiązującego prawa, wewnętrznych regulacji i innych zasad i standardów, a w szczególności takich, które mogą być zakwalifikowane jako korupcja, defraudacja czy inne formy nadużycia lub konfliktu interesów.

Procedury przewidziane w dokumencie mają na celu zapobieganie nadużyciom i konfliktowi interesów, jak też dochowanie należytej staranności przy wyjaśnianiu wszelkich wątpliwości i podejrzeń co do prawidłowości działań pracowników Grupy Energa.

Wdrożeniu dokumentu oraz jego obowiązywaniu towarzyszą działania informacyjne wobec wszystkich pracowników Grupy Energa z wykorzystaniem dostępnych środków komunikacji wewnętrznej.

W 2018 roku nie zidentyfikowano w Grupie Energa przypadku korupcji.

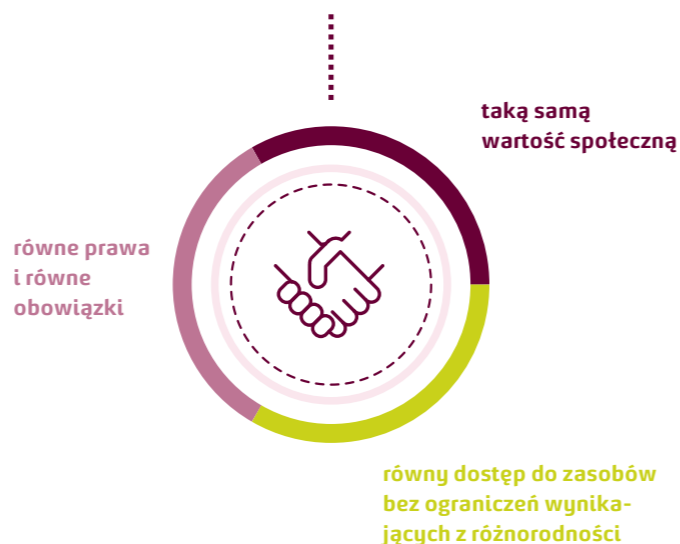

Szacunek dla każdego człowieka i różnorodność w organach zarządczych i nadzorczych

103-1 (405) ■
103-2 (405)

Różnorodność postrzegamy jako źródło nowych możliwości. Różnice wśród pracowników stymulują rozwój, inspirują i sprawiają, że zespoły ludzkie zaskakują swoimi pomysłami. Wykorzystujemy ten potencjał i dzięki niemu tworzymy innowacje. Energia zapewnia wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo na jednakowych zasadach, we wszystkich dziedzinach aktywności podejmowanych przez Grupę.

Energia swoim pracownikom przypisuje:

Wartości te wyraża „Kodeks etyki Grupy Energia”

Szanujemy godność każdego człowieka

niezależnie od narodowości, rasy, religii, płci, wykształcenia, pozycji zawodowej, orientacji seksualnej, stopnia niepełnosprawności czy przynależności politycznej.

Nie dopuszczamy do jakichkolwiek przejawów dyskryminacji.

Jacek Kościelniak
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych Energia SA

Jesteśmy jednym z największych płatników na Pomorzu i podmiotem o dużym wpływie ekonomicznym wywieranym na otoczenie, w którym funkcjonujemy. Dlatego zawsze świadomie i odpowiedzialnie podchodzimy do regulowania płatności przez spółki Grupy Energia. Przejawem tej postawy jest wprowadzenie mechanizmu split payment. Dzięki niemu ryzyko przepływów płatności podatkowych Grupy zostało znacząco ograniczone.

Odpowiedzialność w zarządzaniu łańcuchem dostaw

Grupa Energia jest świadoma korzyści wynikających z odpowiedzialnego prowadzenia biznesu. Staramy się, by dbałość o etykę, poszanowanie praw człowieka i troska o środowisko naturalne były podzielane nie tylko przez poszczególne podmioty Grupy, ale również przez naszych partnerów. W tym celu w umowach z wykonawcami stosujemy odpowiednie klauzule.

W ramach **nowego modelu zarządzania Grupą**, w ramach optymalizacji struktury wdrażany jest usprawniony, zrationalizowany model dokonywania zakupów w Grupie Energia, oparty na dwóch centrach zakupowych tj.:

- **Energia Informatyka i Technologie Sp. z o.o.** – zakupy z obszaru IT
- **Energia Logistyka Sp. z o.o.** – zakupy materiałów elektroenergetycznych i pozostałych materiałów strategicznych wraz z usługą ich magazynowania.

Na łańcuch dostaw składają się głównie dostawcy paliw (np. węgiel, biomasa itp.) i elementów infrastruktury energetycznej (np. przewody elektroenergetyczne, stacje transformatorowe, rozłączniki, liczniki itp.).

Ze względu na ograniczenie ryzyk podatkowych związanych z rozliczeniami podatku VAT we wszystkich spółkach Grupy został wprowadzony mechanizm podzielonych płatności, tzw. split payment. I to już od momentu wejścia w życie przepisów w tym zakresie, czyli od 1 lipca 2018 r. Pierwsze przygotowania do wdrożenia split payment Energia rozpoczęła już w roku 2017. Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych Energia SA Jacek Kościelniak w listopadzie 2017 roku skierował rekomendację do wszystkich spółek Grupy, w której zobowiązał je do przygotowania się do stosowania tego mechanizmu.

Mechanizm split payment polega na rozdzieleniu płatności na dwie części:

- **kwotę netto**, która trafia na rachunek dostawcy
- **kwotę naliczonego podatku VAT**, która trafia na specjalny rachunek dostawcy – tzw. rachunek VAT.

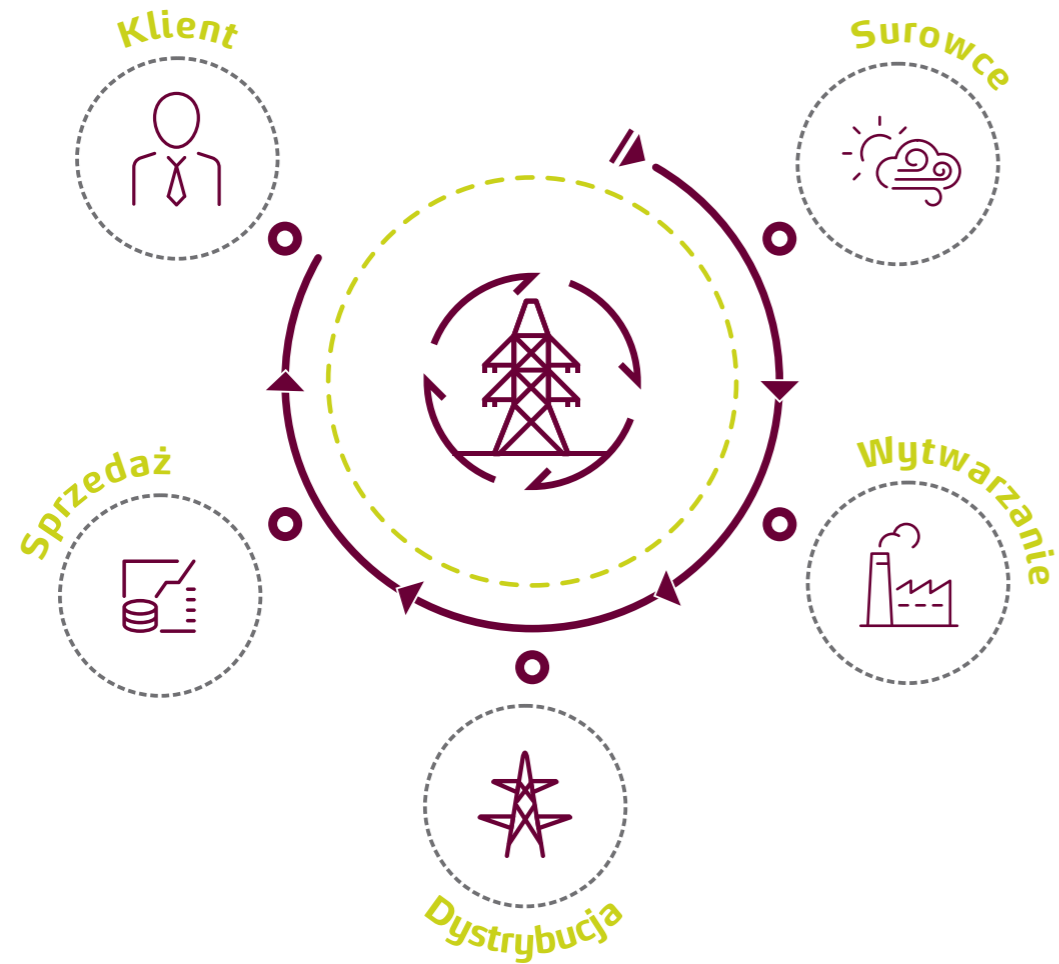
Od 1 lipca 2018 r. mechanizm split payment jest powszechnie stosowany przez wszystkie podmioty Grupy Energia. Zalety stosowania tego rozwiązania przez odpowiedzialnego płatnika to m.in.:

- wyłączenie zastosowania w stosunku do nabywcy tzw. sankcji VAT
- brak odpowiedzialności solidarnej nabywcy za zobowiązania podatkowe dostawcy
- zabezpieczenie prawa do odliczenia podatku VAT naliczonego, poprzez wypełnienie przesłanki dochowania należytej staranności w relacjach z kontrahentem.

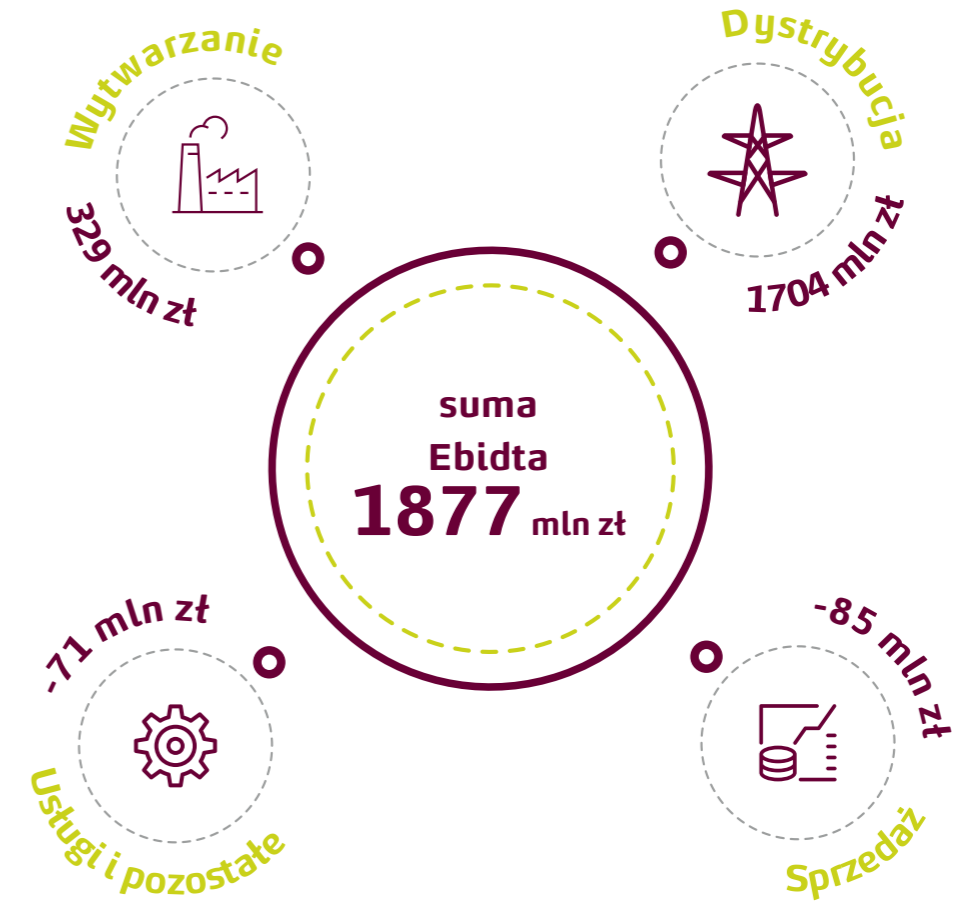
102-9
103-1 (414)
103-2 (414)

414-1

Łańcuch dostaw

Model budowania wartości Grupy

102-2

102-7

□□□□ —

+

.....

Członkostwo w organizacjach

Związek Przedsiębiorców i Pracodawców

Centrum Cen Transferowych

Stowarzyszenie Elektryków Polskich

Polski Komitet Wielkich Sieci Elektrycznych CIGRE

European Distribution System Operators for Smart Grids

Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji *

Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie

Izba Rozliczeniowa Giełd SA

TUW PZUW

Prime Alliance

Polski Komitet Energii Elektrycznej

Pomorski Hub Innowacji Cyfrowych

* członkostwo ustało z dniem 30.09.2018

Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska

Polska Fundacja Narodowa

Towarowa Giełda Energii SA

EURELECTRIC Brussels

Stowarzyszenie Polskich Skarbników Korporacyjnych PCTA

Towarzystwo Obrotu Energią

Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie

Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych

Stowarzyszenie Audytorów Wewnętrznych IIA Polska

Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych

Ogólnopolska Sieć Laboratoriów Nadzorowanych LABIOMEN

Komitet Techniczny nr 276 przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym

Konsorcjum do spraw Rejestracji Ubocznych Produktów Spalania

Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziatu Energii Elektrycznej

Pogrubionym drukiem oznaczono Organizacje, w których organach zarządczych, nadzorczych lub wykonawczych w 2018, znajdował się przedstawiciel Grupy Energa.

Grupa Energa aktywnie bierze udział w pracach wielu organizacji oraz inicjatyw, z których najważniejsze wymienione zostały powyżej. Członkostwo w organizacjach branżowych, gospodarczych oraz społecznych stanowi dla Grupy platformę współpracy, wymiany doświadczeń i idei pomiędzy zaangażowanymi podmiotami oraz pozwala nam na dostęp do unikatowej wiedzy eksperckiej.

W 2018 roku Grupa skupiła się przede wszystkim na głębszym zaangażowaniu w działania inicjatyw, do których już przynależy. Za przykład postużyć może współpraca z Izłą Gospodarczą Energetyki i Ochrony Środowiska oraz Polskim Komitetem Energii Elektrycznej, który zaangażowany był w wiele istotnych inicjatyw z punktu widzenia interesów Grupy, jak również całego sektora energetycznego naszego kraju.

Za pośrednictwem PKEE Grupa Energa ma również możliwość oddelegowania swoich reprezentantów do prac w komitetach EURELECTRIC, jednego z najbardziej renomowanych oraz wpływowych stowarzyszeń sektorowych, które reprezentuje wspólne interesy przedsiębiorstw energetycznych na poziomie europejskim. Grupa Energa w związku z osiągnięciem celu, jakim było przystąpienie przez Polskę do konwencji

AGN, oraz powstaniem spółki Wody Polskie SA zakończyła swój udział w „Programie na rzecz żeglugi śródlądowej” organizacji UN Global Compact, jednocześnie prowadząc rozmowy w sprawie zaangażowania się w inne równie istotne inicjatywy z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu.

MARZEC

Energa SA otrzymała statuetkę Byki i Niedźwiedzie „Parkietu” dla najlepszej spółki z indeksu WIG20. W okresie, który podlegał ocenie kapituły, spółka zanotowała 38-procentowy wzrost ceny akcji oraz świetne wyniki finansowe.

Nagrody i wyróżnienia

MAJ

Konsultantka Energi Obrotu SA, Beata Woźniak z Gdańska, została finalistką konkursu Telemarketer Roku 2018 w kategorii „obsługa Klienta”. W tegorocznej edycji udział wzięło blisko 180 uczestników z 30 firm. Konkurs promuje najlepsze praktyki w zdalnej obsłudze Klienta i profesjonalizm konsultantów telefonicznych.

LIPIEC

Energa Wytwarzanie SA zdobyła Krajową Nagrodę Ekologiczną, laur „EKOJANOSIK Zielona Wstęga Polski”. Spółka została wyróżniona za wdrażanie projektów proekologicznych mających znaczący wpływ na poprawę środowiska naturalnego. W tym roku do konkursu zgłoszono 600 podmiotów z całego kraju. Nagrodę przyznała Krajowa Rada Ekologiczna.

2018

SIERPIEŃ

Energa Obrót SA otrzymała drugą nagrodę w konkursie Lider 2017 w kategorii Przemysł 4.0, organizowanym przez „Gazetę Bankową”. Spółka została doceniona za formularze online, czyli możliwość zawierania umów na energię elektryczną przez internet. Innowacyjny system umożliwia też przepisanie licznika, zmianę grupy taryfowej lub oferty przez internet.

GRUDZIEŃ

Grupa Energa otrzymała nagrodę PROGRESS 2018 – Perła Innowacji. Kapituła przy przyznawaniu tej nagrody bierze pod uwagę innowacyjność zgłoszonych projektów, sposób ich wdrożenia oraz wpływ na gospodarkę i społeczeństwo. W tym roku doceniono m.in. wdrożenie mechanizmów „feed-in tariff” dla elektrowni wodnych i „smart parking” w Gdańsku.

WRZESIEŃ

Energa Wytwarzanie SA otrzymała nagrodę EKO-ORZEŁ w kategorii „ochrona powietrza”. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu wśród licznych inwestycji wyróżnił budowę farmy fotowoltaicznej o mocy 3,77 MW w gminie Czernikowo pod Toruniem. Obecnie jest to jedna z największych tego typu instalacji w Polsce.

Energa SA już po raz piąty weszła w skład giełdowego indeksu RESPECT Index publikowanego przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie. By dotrzeć do tego prestiżowego grona, spółka przeszła szczegółową, trój etapową weryfikację, przeprowadzoną przez niezależnego audytora. Oceniana była atrakcyjność inwestycyjna, ład korporacyjny, poziom komunikacji z interesariuszami oraz podejmowane działania stanowiące wyraz szeroko rozumianej odpowiedzialności społecznej.

KWIECIEŃ

Grupa Energa otrzymała wyróżnienie oraz dyplom „Transparentna spółka 2017”. Tytuł „transparentna spółka” przyznawany jest spółkom, które wzorowo przestrzegają obowiązków informowania inwestorów oraz podnoszą jakość komunikacji ze wszystkimi uczestnikami rynku.

CZERWIEC

Energa SA otrzymała główną nagrodę w kategorii „społeczna odpowiedzialność biznesu”. Organizator konkursu docenił starania grupy w obszarze budowania i strategii uwzględniającej interesy społeczne, ochronę środowiska i relacje z interesariuszami. Nagrodę wręczono w trakcie gdyńskiego Forum Wizja Rozwoju.

Energa

5

6

7

8

2

Trwałe relacje z Klientami

2.1 Trwałe relacje z Klientami

Misją Grupy Energa jest rozwój powiązany z dostarczaniem Klientom najlepszych rozwiązań, zarówno w zakresie sprzedaży energii elektrycznej, jak i jej nieprzerwanej, niezakłóconej dystrybucji. Fundamenty działania Grupy to Klient i infrastruktura.

Linia Biznesowa Sprzedaż Grupy Energa kształtuje swoje relacje z Klientem odpowiedzialnie, w oparciu

o dialog i ciągłe poznawanie jego potrzeb oraz zapewnianie mu komfortu i bezpieczeństwa. Lider Linii, spółka Energa Obrót SA, buduje model biznesowy zorientowany na Klienta, umożliwiając efektywne zarządzanie wartością w oparciu o spójną ofertę produktów i usług. Wdraża nowe rozwiązania IT, reorganizuje proces sprzedaży, obsługi i rozliczeń, rozwija nowe kanały sprzedaży.

Priorytety na rok 2019

1. Wdrożenie omni-channel – systemu sprzedaży i obsługi Klientów przez internet oraz aplikację mobilną.
2. Wdrożenie i rozwój rozwiązania polegającego na oferowaniu Klientom produktów spółki w modelu kafeteryjnym.
3. Wdrożenie i rozwój oferty technologicznej oraz monitoring efektywności sprzedaży oferty.

Priorytety na rok 2019

4. Optymalizacja aktualnych procesów obsługowych, umożliwiająca docelowe przejście na model obsługi wewnętrznej, z częściowym wykorzystaniem obsługi zewnętrznej oraz osiągnięcie następujących korzyści:
 - a. skrócenie czasu rozmowy obsługowej na infolinii dzięki optymalizacjom systemowym oraz wewnętrznym działaniom organizacyjnym,
 - b. zapewnienie kompletnej obsługi e-mail w EOB bez udziału dostawcy zewnętrznego,
 - c. automatyzacja procesów sprzedażowych pod kątem zwiększenia wyników sprzedaży i powiązanie rozwiązań Genesys (dialer) z wnioskami internetowymi,
 - d. wdrożenie dodatkowych kanałów kontaktu (chat, formularz kontaktu) w systemie Genesys i jego integracja z systemami obsługowymi,
 - e. osiągnięcie oczekiwanego poziomu NPS po obsłudze telefonicznej i mailowej.
5. Wdrożenie kwartalnego przeglądu oferty produktowej w obszarze Klienta indywidualnego i biznesowego.
6. Budowa własnej infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych.
7. Wdrożenie narzędzi do zarządzania doświadczeniami Klienta, a w konsekwencji permanentnej optymalizacji standardu obsługi Klienta.
8. Osiągnięcie wskaźników SAIDI i SAIFI na poziomie:

SAIDI – 156 min,	□ □ □ □ —
SAIFI – 2,00*

* Te cele wyznaczone na 2019 rok w zakresie wskaźników niezawodności zasilania są wynikiem postanowień obowiązującej „Regulacji jakościowej na lata 2016–2020”. W 2018 r. nastąpiła ewaluacja modelu regulacji jakościowej na lata 2016–2020, na bazie doświadczeń zebranych w trakcie dwuletniego okresu jej funkcjonowania dla pięciu największych OSD w Polsce

(w tym Energi Operatora SA). W przypadku wprowadzenia zmian dokonanych przez Regulatora w zakresie funkcjonowania mechanizmów dotychczasowej regulacji jakościowej, cele na 2019 rok w zakresie wskaźników niezawodności zasilania mogą podlegać aktualizacji w trakcie trwania roku.

Cele na rok 2018

Rozwój nowej oferty produktowej połączonej ze sprzedażą energii elektrycznej

Realizacja

Spółka, wdrażając w organizacji nowy model biznesowy, stale rozszerza portfolio produktowe dedykowane zarówno Klientom indywidualnym, jak i biznesowym. Dodatkowo, budując wśród Klientów świadomość, że jest nie tylko sprzedawcą energii elektrycznej, ale również innych, atrakcyjnych dla Klienta biznesowego usług, spółka rozszerzyła swój portfel o „Pakiet produktów efektywnościowych”.

Od 24 września 2018 roku oferowanych jest 15 nowych usług technicznych:

- „Audyt Energetyczny Przedsiębiorstwa”
- „Audyt Efektywności Energetycznej”
- „Audyt Energetyczny”
- „Doradztwo w zakresie zewnętrznych źródeł finansowania”
- „Studium wykonalności”
- „Projekt techniczny”
- „Modernizacje układów pomiarowych”
- „Przyłączenia Klientów”
- „Modernizacja infrastruktury”
- „Budowa stacji abonenckich”
- „Optymalizacja parametrów”
- „Strategia zarządzania energią”
- „Wizualizacja profili zużycia”
- „Przeglądy stacji transformatorowych”
- „Przeglądy instalacji elektroenergetycznych”.

W zakresie rozwoju oferty produktowej dedykowanej Klientom indywidualnym 1 października 2018 roku, w wyniku zawiązania 8 partnerstw, udostępniono Klientom 7 produktów: EnerGra, Umów się, Monitoring zużycia mediów, Monitoring online, W drodze z Energa, Lojalni w biznesie, Telewizja tam, gdzie Ty. Dodatkowo spółka w czwartym kwartale 2018 roku przeprowadziła niezbędne działania wdrożeniowe i systemowe, które pozwoliły na rozpoczęcie od 2 stycznia 2019 sprzedaży jednego z najtańszych w użytkowaniu źródeł ciepła, którego zasilanie oparte jest na „zielonej energii” – pomp ciepła. Inwestycja zwraca się już w ciągu 5–7 lat. A same pompy ciepła przeciętnie użytkowane mogą być od 15 do 20 lat. To tanie ogrzewanie jest dostępne dla nowych budynków, ale możliwa jest też modernizacja istniejących już instalacji grzewczych.

Rozwój oferty kierowanej do jednostek samorządu terytorialnego

Opracowano i wdrożono nowy model sprzedaży dla instytucji publicznych. Przydzielono Klientów i ich portfele marżowe do konkretnych doradców, którym przydzielono pracowników wsparcia. Wdrożono system motywacyjny jednolity dla całej sprzedaży na rynku biznesowym. Wdrożono cykliczne odprawy sprzedażowe. Realizacja celów oparta została na masie marży.

Wzrost rentowności sprzedaży do Klientów rynku masowego i biznesowego

Przeprowadzono segmentację Klientów. Jej celem było dostarczenie organizacji obrazu jednolitych grup, pozwalającego na podniesienie efektywności działań w zakresie:

1. dostosowania oferty produktowej do potrzeb konkretnej grupy Klientów
2. komunikacji skierowanej do danej grupy
3. dopasowania kanałów sprzedaży zapewniających ich efektywniejsze wykorzystanie
4. zarządzania kanałami obsługi zgodnie z potrzebami wskazanych grup odbiorców
5. ujednolicenia powyższych procesów dla wyznaczonych grup klienckich.

Wzrost rentowności sprzedaży Klientom rynku masowego i biznesowego osiągnięto poprzez świadome kierowanie dedykowanych produktów do wybranych grup Klientów oraz obniżenie kosztów organizacji w obszarach sprzedaży (celowane kampanie) i obsługi (optymalizacja procesów, dedykowana komunikacja, zmniejszenie czasu konsultacji, przekierowanie wybranych grup Klientów na alternatywne kanały obsługi i automatyzacja kanałów).

Zdefiniowano 5 profili Klienta, zidentyfikowano ich potrzeby produktowe i przedstawiono propozycje produktowe. W maju 2018 roku dokonano wyboru produktów do wdrożenia, a we wrześniu 2018 wprowadzono do sprzedaży ofertę dla Klienta SOHO (EnerGra, Umów się) oraz dla Klienta indywidualnego (Energia na zdrowie, Multikorzyść, kombinacje usług ubezpieczeniowych (assistance domowy, OC, pakiet medyczny), przypisane do profili). Dodatkowo zapewniono wsparcie online i telefoniczne dla zespołu sprzedażowego. Osiągnięto spadek całkowitych kosztów obsługi pism zawierających zgłoszenia i reklamacje, wdrożono system monitorowania liczby osób odwiedzających salony partnerskie, co pozwoliło sterować ruchem. Zwiększono liczbę transakcji na 1000 telefonów obsługowych dla Klientów indywidualnych.

Cele na rok 2018

Wzrost znajomości nowej oferty Grupy Energa wspomaganą przez budowę cyfrowego świata Klientów

Realizacja

Wzrost znajomości wspomaganą nowej oferty realizowany jest poprzez wdrożenie w organizacji „Systemu sprzedaży i obsługi Klientów Energa Obrót SA przez Internet”.

Wdrażany system to kompleksowa platforma, której podstawowymi celami są:

- udostępnienie pełnego portfolio produktowego dostosowanego do zidentyfikowanych potrzeb użytkownika Platformy
- umożliwienie wykonania pełnego procesu sprzedażowego z poziomu Platformy z wyborem oferty przez Klienta
- rozpoczęcie procesu zamawiania produktów i usług Energi Obrotu w systemie przez Klienta (np. wypełnia dane w formularzach na stronie systemu), a w przypadku jego przerwania może dokończyć w innych kanałach kontaktu, np. salonach sprzedaży, infolinii; system prześle informację do działu obsługi w celu podjęcia kontaktu telefonicznego z Klientem wcześniej zalogowanym, który nie dokończył formularza
- udostępnienie szerokiego wachlarza czynności samoobsługowych, np. formularze ofertowe, wnioski
- przyłączenie wraz z automatyzacją umów, sprawdzenie salda czy płatności online
- zapewnienie Klientowi płynnego poruszania się pomiędzy serwisami internetowymi Energi Obrotu (Platforma – e-Sklep) dzięki jednorazowemu logowaniu się; poszczególne serwisy będą miały zgodność wizualną i funkcjonalną, tak aby Klient nie miał wrażenia poruszania się pomiędzy odrębnymi serwisami.

Wdrożenie platformy do sprzedaży i obsługi Klientów realizowane jest zgodnie z harmonogramem zmodyfikowanym i zatwierdzonym przez komitet sterujący (dalej: KS) Programu Rozwoju.

W 2018 roku opracowano założenia biznesowe, przygotowano projekt techniczny i rozpoczęto prace programistyczne po wyłonieniu dostawcy usług i zapewnieniu wsparcia zasobów spółek Energa Obrót SA i Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.

Prowadzenie projektu w metodyce zwinnej poprzez wytwarzanie produktów z zastosowaniem iteracyjnego przyrostu (tj. sprint tygodniowy UX, sprint dwutygodniowy development) zapewniło akceptację podstaw wytwarzanych produktów przez zespół projektowy i realizację kolejnych funkcjonalności systemu zdefiniowanych przez stronę biznesową.

Budowa własnej infrastruktury ładowania pojazdów napędzanych energią elektryczną

W 2018 roku kontynuowany był projekt eMobility, którego celem jest budowa własnej infrastruktury ładowania pojazdów napędzanych energią elektryczną. 30 października 2018 roku, decyzją KS Programu Rozwoju, zmodyfikowano zakres i harmonogram projektu. Docelowo projekt swym zakresem obejmie instalację 54 punktów ładowania (w tym przejście 7 stacji zainstalowanych przez ENSPIRION) do 31 grudnia 2019 roku.

Do 31 grudnia 2018 roku:

1. podpisano umowy dzierżawy lokalizacji instalacji stacji ładowania z 8 partnerami
2. ustalono proces pozyskiwania umów partnerskich oraz proces inwestycyjny z udziałem Wydziału Efektywności Energetycznej
3. uzgodniono treść umowy z ENSTO na dostawę pól sztybkich terminali ładowania pojazdów elektrycznych
4. opracowano model biznesowy elektryfikacji transportu miejskiego.

Optymalizacja obsługi Klienta poprzez skrócenie czasu jego obsługi w ramach jednego kontaktu oraz automatyzację czynności wpływającą na zmniejszenie liczby reklamacji

2018 rok był przełomowy dla spółki w aspekcie minimalizacji zgłoszeń reklamacji klienckich i korekty obsługujących je procesów. Liczba przeterminowanych spraw była najniższa w historii i według stanu na 24 grudnia 2018 roku wyniosła 1733 PPE. Nastąpiła poprawa wskaźnika o blisko 97% w stosunku do listopada 2017 roku. Ponadto 90% zrealizowanych konsultacji zostało zamkniętych w ciągu 7 dni, w ciągu roku wskaźnik ten poprawił się sześciokrotnie.

Dzięki takiej poprawie możliwe jest zamknięcie 90% reklamacji Klientów rynku masowego w czasie do 12 dni, co oznacza ponad dwukrotne przyspieszenie realizacji reklamacji w stosunku do tego samego okresu w roku 2017.

Cele na rok 2018

Wdrożenie Strategicznego Modelu Kompetencji oraz osiągnięcie synergii działania komórek organizacyjnych

Realizacja

Spółka sformułowała pięć priorytetów rozwoju kompetencji miękkich wśród swoich pracowników:

- budowanie z Klientami partnerskich relacji opartych na rzetelności i jakości
- poszukiwanie prostych rozwiązań w działaniu i komunikacji
- zaangażowanie i energia w pracy
- wiara, że nie ma rzeczy niemożliwych
- koncentracja na pozytywnych aspektach zmian, próbie ich zrozumienia i skupieniu się na tym, na co ma się realny wpływ.

Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi wprowadziło cykl szkoleń dla:

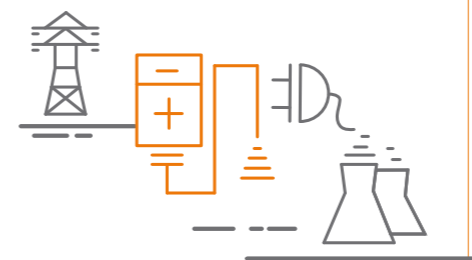
- pracowników salonów sprzedaży, w ramach których do 6 grudnia 2018 roku 70 pracowników przeszkolonych zostało z zagadnień związanych ze sprzedażą, obsługą Klienta, budowaniem relacji, technikami komunikacyjnymi w procesie negocjacji, praktycznym wymiarem procesu zawierania umów oraz sposobami radzenia sobie z emocjami Klientów
- młodych menedżerów („ABC menedżera”) – celem szkoleń jest wyposażenie kierowników w wiedzę i proste narzędzia, które pozwolą lepiej zarządzać zespołem, rozwijać pracowników, skuteczniej radzić sobie w stresujących sytuacjach i osiągać stawiane cele
- konsultantów telefonicznej obsługi Klienta, w ramach których skupiono się na przećwiczeniu najpopularniejszych scenariuszy rozmów z Klientami oraz wypracowaniu nowych standardów obsługi Klienta dla konsultantów I i II linii.

Przyłączanie nowych podmiotów do sieci dystrybucyjnej, zarówno odbiorców, jak i wytwórców

Wyraźny wzrost ilości i mocy przyłączanych na zgłoszenie rocznie mikroinstalacji (źródeł o mocy zainstalowanej do 50 kW), które w blisko 99% procentach stanowią przydomowe instalacje fotowoltaiczne: od 793 szt. i mocy 5,6 MW w 2015 r. do 4414 szt. i mocy 33,2 MW w 2018 r.

Wyraźny spadek mocy odnawialnych źródeł energii (OZE) przyłączanych rocznie do sieci średniego i wysokiego napięcia: od 674 MW w 2015 r. do 26 MW w 2018 r.

Rozbudowa inteligentnej sieci dystrybucji energii elektrycznej, dającej możliwości wprowadzenia magazynowania i lokalnego zarządzania energią

W 2018 roku zakończyła się część badawcza projektu budowy Lokalnego Obszaru Bilansowania (LOB), w ramach której zostało zbudowane laboratorium badawcze składające się z wydzielonego obszaru sieci, odbiorców, istniejących i nowo wybudowanych źródeł wytwórczych, systemu magazynowania energii, nowych elementów automatyki sieciowej oraz systemu LOBSter, nadzorującego pracę LOB. 22.11.2018 r. Zarząd Energi Operatora podjął uchwałę o przystąpieniu do uruchomienia produkcyjnego LOB, które zgodnie z wymaganiami umowy o dofinansowanie musi być zrealizowane w 2019 roku.

Wyniki części badawczej projektu LOB wykazały istotną możliwość ograniczenia strat technicznych oraz stabilizacji napięcia w obszarze LOB.

Po przeprowadzonym w 2019 roku wdrożeniu produkcyjnym rozpoczniemy monitorowanie osiągniętych efektów.

Zapewnienie odbiorcom możliwie najwyższego poziomu bezpieczeństwa energetycznego, rozumianego jako bezprzerwne dostarczanie energii elektrycznej o odpowiedniej jakości:

- przeciętny systemowy czas trwania przerwy SAIDI na poziomie 182 min,
- przeciętna systemowa częstość przerw SAIFI na poziomie 2,33

Cele wyznaczone w zakresie wskaźników niezawodności zasilania wynikają z postanowień „Regulacji jakościowej na lata 2016–2020”.

W porównaniu z latami poprzednimi w roku 2018 nie odnotowano anomalii pogodowych skutkujących występowaniem na dużą skalę awarii w sieci. Niemniej jednak na obszarze oddziału w Płocku wystąpiła w czerwcu zwiększona ilość awarii spowodowanych niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi, w wyniku których oddział ten ogłosił sytuację kryzysową wywołaną awariami masowymi. Pomimo zaistniałej sytuacji cele dla EOP w zakresie wskaźników niezawodności zasilania SAIDI, SAIFI za 2018 rok zostały zrealizowane.

Wykonanie SAIDI jest o 17% niższe od zaplanowanego poziomu i wynosi 151 min, zaś w przypadku wskaźnika SAIFI wykonanie jest na poziomie 2,15, tj. 8% poniżej określonego celu.

2.2 Skala współpracy

Energa Obrót SA prowadzi sprzedaż energii elektrycznej, gazu i dodatkowych usług, które są oferowane Klientom zarówno jako odrębne produkty, jak i w formie pakietów. Odbiorcami usług są wszystkie segmenty Klientów – od przemysłu, poprzez duży, średni i mały biznes, a na gospodarstwach domowych kończąc. Na koniec III kwartału 2018 roku Grupa Energa obsługiwała około 3 mln odbiorców, z czego ponad 2,7 mln stanowili Klienci taryfy G, a na pozostałą część składali się Klienci grup taryfowych: C, B i A, w porządku malejącym.

Energa Obrót SA koncentruje się na zwiększeniu efektywności działań sprzedażowych i stale rozwija sieć sprzedaży. Podobnie jak w latach 2014–2017, również w roku 2018 powiększona została liczba punktów partnerskich na terenie całego kraju. Sieć sprzedaży obejmuje:

- 9 własnych salonów sprzedaży + 1 obsługiwany przez partnera zewnętrznego w miastach o największej koncentracji Klientów Energi Obrotu SA
- 11 punktów sprzedaży (wysp) w centrach handlowych w wybranych miastach w Polsce
- 62 placówki prowadzone przez partnerów zewnętrznych.

Budowa portfela Klientów opiera się zarówno na działaniach akwizycyjnych poza terenem Operatora Systemu Dystrybucyjnego Grupy Energa, jak i na działaniach lojalizacyjnych, chroniących obecnych Klientów przed działaniami konkurencji. Stale rozwijana jest również sprzedaż mediów na zagranicznych rynkach: na dotychczas eksplorowanym rynku słowackim oraz rynku czeskim, gdzie jest ona dopiero inicjowana. Do portfela Klientów biznesowych spółki Energa Obrót SA dołączyły w 2018 roku nowe firmy: Aldi, Sfinans Polska, Grupa Polmlek, PKP S.A., PKP PLK S.A, Grupa Iglotex, Poczta Polska, Żabka, JSW KOKS SA, Auchan, grupa zakupowa Rovese, sieć Carrefour, Vesuvius, Airbus, Black Hawk, SYLVA, Wirtualna Polska Media.

9

własnych salonów
sprzedaży

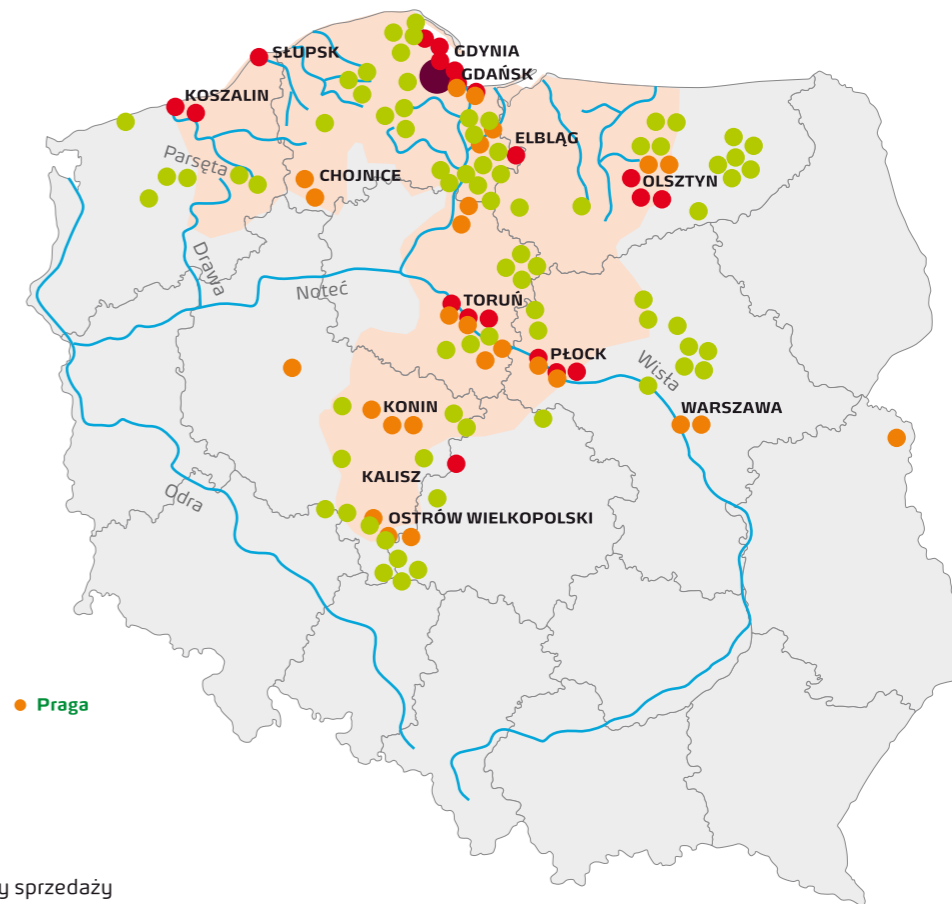
11

punktów
sprzedaży w centrach
handlowych

62

placówki
zewnętrzne

- Salony sprzedaży
- Punkty sprzedaży
- Punkty Partnerskie
- Siedziba Energa SA
- Dystrybucja energii elektrycznej
- Sprzedaż energii elektrycznej

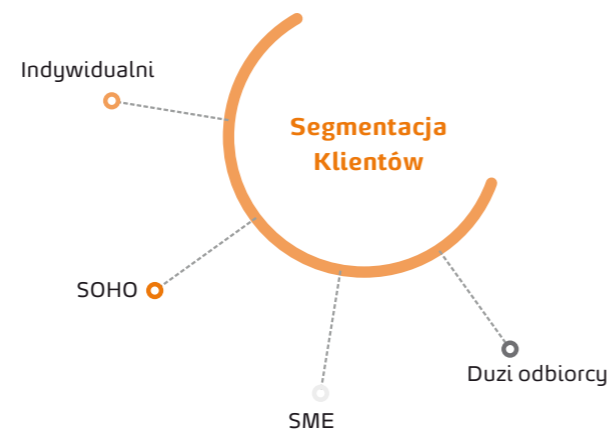
● Bratysława ● Koszyce

W punktach rozmieszczonych na powyższej mapie świadczone są takie usługi jak:

- zawarcie nowej bądź przedłużenie dotychczasowej umowy
- aktywacja produktów
- przepisanie licznika
- reklamacje.

Energa Obrót SA stale monitoruje zmieniające się warunki otoczenia rynkowego. W tym obszarze do najważniejszych zmian w roku 2018 należy zaliczyć: gwałtowny wzrost cen na Towarowej Giełdzie Energii, zaprzestanie świadczenia sprzedaży energii elektrycznej przez Energetyczne Centrum, Energia dla Firm, obligo giełdowe, przyjęcie ustawy (Ustawa o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw) z 28 grudnia 2018 i inne zmiany regulacyjne i prawne oraz zmiany zachodzące wewnątrz Grupy (m.in. przekształcenia modelu biznesowego). Spółka Energa Obrót SA, reagując na zachodzące w otoczeniu zmiany, dostosowuje do nich również swoją strategię działania, np. prowadząc bardzo intensywne prace nad jak najszybszym wdrożeniem polityki cenowej, dostosowanej do nowych wymogów ustawy, mającej na celu łagodzenie skutków podwyżek cen energii elektrycznej w roku 2019.

W Enerdze Obrocie SA obserwujemy wzrost sprzedanej energii elektrycznej z dynamiką silniejszą od średniej (wzrost o 1207,7 GWh, tj. o 6,2%). W konsekwencji udział Energi Obrotu SA w sprzedaży energii odbiorcom

końcowym przez duże przedsiębiorstwa obrotu wzrósł z 17,4% do blisko 18%. Comiesięczny monitoring Urzędu Regulacji Energetyki wskazuje, że w 2018 roku ponad 84 tys. gospodarstw domowych oraz 14 tys. podmiotów instytucjonalnych zmieniło sprzedawcę energii elektrycznej. Od początku liberalizacji rynku energii elektrycznej, czyli od połowy 2007 r., do końca marca 2018 roku zmiany sprzedawcy energii elektrycznej dokonało około 563 tys. gospodarstw domowych i blisko 194 tys. podmiotów instytucjonalnych. Dzisiaj sprzedawcy – zarówno duże spółki energetyczne, jak i niezależni – zabiegają nie o największych odbiorców, ale o małych i średnich przedsiębiorców (SOHO, SME).

SOHO (z ang. Small Office / Home Office) – przedsiębiorstwa prowadzące niewielkie, najczęściej przydomowe biura (np. architekci, prawnicy, freelancerzy)
 SME (z ang. Small and Medium-sized Enterprises) – małe i średnie przedsiębiorstwa

Liczba odbiorców TPA (ang. Third-party Access) wg operatorów systemu dystrybucyjnego

Operator systemu dystrybucyjnego	Liczba odbiorców TPA		Energia dostarczona odbiorcom TPA [MWh]
	XII 2017	XII 2018	I-XII 2018
PGE Dystrybucja S.A.	191 561	209 571	17 093 479
Energa Operator SA	164 623	182 552	10 199 733
TAURON Dystrybucja S.A.	200 220	223 895	33 389 382
ENEA Operator Sp. z o.o.	112 985	113 694	8 369 463
Innogy Stoen Operator Sp. z o.o.	61 565	71 410	4 046 755
PKP Energetyka S.A.	1 014	1 139	867 862
Polenergia Dystrybucja Sp. z o.o.	461	522	191 274

W 2018 roku Energa Obrót SA wspierała byłych Klientów spółek Energia dla Firm S.A. i Energetyczne Centrum S.A., EC Andrychów, Barton Energia sp. z o.o., Corrente dla Domu sp. z o.o. sp.k., którzy w wyniku zaprzestania świadczenia usług

sprzedaży energii przez te podmioty stracili swojego sprzedawcę energii elektrycznej. Energa Obrót SA stała się w rezultacie sprzedawcą rezerwowym dla 25 tysięcy Klientów. Najwięcej z tej grupy w podziale na taryfy to:

G11	G12	C	B
17 258 Klientów	3813 Klientów	3689 Klientów	71 Klientów

Spółka uruchomiła dla Klientów specjalne numery telefonów, pod którymi mogli oni uzyskać informację, w jaki sposób szybko i bezpiecznie mogą powrócić do Energi. W związku ze zwiększonym ruchem w salonach oraz na infolinii, w tym okresie zostały wydłużone godziny obsługi Klientów. Klienci indywidualni chcący porozmawiać z konsultantami infolinii mogli to zrobić od 7:00 do 22:00, natomiast infolinia dla Klientów biznesowych była czynna od 8:00 do 18:00. We wprowadzonych zmianach uwzględniono również Klientów, którzy woleli spotkać się z konsultantem w placówce. Salony czynne były od 8:00 do ostatniego Klienta, który przyszedł do salonu do godziny 17:00. W raportowanym okresie podpisano 8617 umów z dotychczasowymi Klientami

spółek Energia dla Firm, Energetyczne Centrum, EC Andrychów i in.

Energa Operator SA obsługuje wszystkich Klientów Grupy Energa, w tym również Klientów TPA, z którymi spółka ma zawarte bezpośrednie umowy o świadczenie usługi dystrybucji. Skorzystali oni z prawa do zmiany sprzedawcy energii elektrycznej.

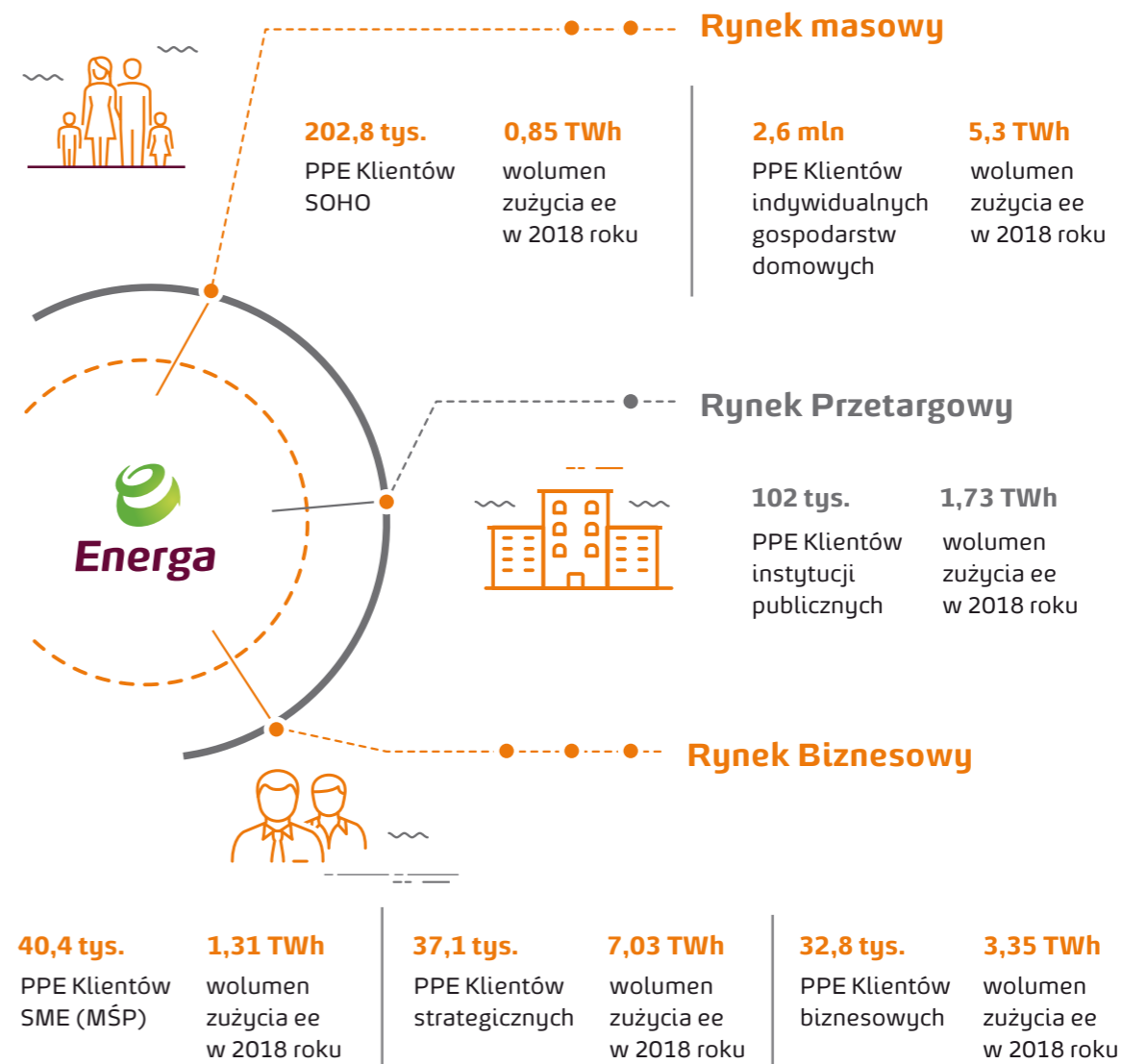
Dane na koniec roku 2018:

kompleksowi	2 900 941
TPA	185 431
Suma	3 086 372

102-7
G4-EU3

Liczba zarejestrowanych użytkowników indywidualnych, przemysłowych, instytucjonalnych oraz komercyjnych (dane dot. przyłączeń spółki Energa Operator SA)

Typ odbiorcy	Liczba użytkowników	
	2017	2018
indywidualny	2 749 848	2 796 251
przemysłowy	7 208	7 551
instytucjonalny	10 943	11 086
komercyjny	273 455	271 484
OGÓŁEM	3 041 454	3 086 372

2.3

102-2 ■ Wiarygodne produkty i innowacje

Misją Grupy Energa jest dostarczanie Klientom najlepszych rozwiązań, dopasowanej do potrzeb Klienta oferty oraz obsługi. Dlatego spółka Energa Obrót SA nieustannie pracuje nad poszerzeniem swojego portfolio produktowego. Wdraża też nowy model biznesowy zorientowany na Klienta i na rozwój nowych obszarów działalności.

W październiku 2018 roku Energa Obrót SA wprowadziła do oferty pakiet 15 produktów efektywnościowych. Spółka stale rozszerza swoje portfolio dedykowane Klientowi biznesowemu, np. wskazana w ustawie o efektywności energetycznej kompensacja mocy biernej (dalej: KMB), polegająca na dostarczeniu Klientowi biznesowemu indywidualnie zaprojektowanej baterii kondensatorów. KMB obniża koszty, podwyższa jakość i pozwala na bardziej efektywne korzystanie z energii elektrycznej. Redukcja kosztów energii biernej może wynosić nawet 95%. W roku 2018 skorzystało z tej usługi 50% najbardziej świadomych Klientów. Produkt składa się z dwóch części:

- dostawy KMB, czyli wykonania modernizacji efektywnościowych, zamontowania układu kompensacji mocy biernej – pozwala to na redukcję zużycia energii biernej oraz redukcję kosztów, jakie wynikają z przekroczeń mocy biernej
- diagnostyki i serwisu KMB, czyli usługi polegającej na wykonywaniu okresowych przeglądów, diagnozie i usuwaniu skutków niepoprawnego działania układu kompensacji mocy biernej zainstalowanej u Klienta.

okolo **6,5** mln złotych
wartość inwestycji fotowoltaicznej

Dodatkowo, wykorzystując potencjał rozwoju stacji fotowoltaicznych, Wydział Efektywności Energetycznej w Enerdze Obrocie SA przygotował dwa specjalne procesy sprzedażowe dla produktu EnerSol dla Klientów biznesowych. Zestawy fotowoltaiczne stanowią rozwiązanie nowoczesne i ekologiczne, niosące Klientowi szereg korzyści:

- wpływ na własne rachunki
- możliwość odsprzedaży nadwyżek energii
- wpływ na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń związanych z konwencjonalnym wytwarzaniem energii elektrycznej
- rozwój działań w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu
- profesjonalne wsparcie dedykowanego doradcy
- indywidualnie przygotowywana oferta.

W grudniu 2018 roku zespół Wydziału Rynku Lokalnego zawarł przedwstępną umowę z jednym z Klientów biznesowych na budowę instalacji fotowoltaicznej o mocy zainstalowanej 2 MW. Instalacja będzie zlokalizowana w miejscowości Wędkowy w gminie Tczew i zajmie powierzchnię ponad 4 hektarów. Klientowi zaproponowano kompleksowe rozwiązanie, obejmujące całość działań niezbędnych do wybudowania i eksploatacji instalacji PV (fotowoltaicznej):

- doradztwo przedinwestycyjne
- doradztwo w pozyskaniu finansowania na inwestycję
- pomoc w uzyskaniu prekwalfikacji do aukcji OZE
- wykonanie projektu budowlanego
- budowę instalacji
- gwarancję zakupu energii wytworzonej w źródle.

15
nowych usług technicznych

Potencjał dynamicznego rozwoju fotowoltaiki w Polsce wykorzystano również przy rozbudowie oferty produktowej dla Klienta indywidualnego. Energa Obrót SA proponuje budowę mikroinstalacji fotowoltaicznej, która w pierwszej kolejności pobiera energię słoneczną, a dopiero później tę z sieci. Jest to szczególnie korzystne rozwiązanie na tle nowelizacji ustawy o odnawialnych źródłach energii z 2016 roku. Rozporządzenie stworzyło mechanizm, który pozwala pobrać darmową energię z sieci w zamian za wprowadzenie do niej prądu z mikroinstalacji. Dzięki temu rozwiązaniu można oszczędzić nawet 80% na rocznych kosztach energii elektrycznej.

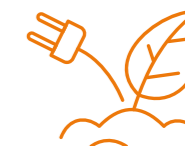
Energa Obrót SA rozwija też sieć sprzedaży, tworzy nowe kanały sprzedażowe i optymalizuje dotychczasowe. Portfel produktów poszerzany jest o kolejne kategorie: oferta podstawowa, usługi medyczne, strefa oszczędzania, ubezpieczenia, auto assistance i telewizja. Spółka rozszerzyła też swój portfel o „Pakiet produktów efektywnościowych”. Od 24 września 2018 roku oferowanych jest 15 nowych usług technicznych. W III kwartale spółka wprowadziła do sprzedaży kolejne produkty dla Klientów rynku masowego i SOHO:

- EnergGRA
- Umów się
- Monitoring online
- Monitoring zużycia mediów.

Na szczególną uwagę zasługuje oferta antysmogowa przygotowana dla Klientów indywidualnych. Skierowana jest ona do odbiorców wykorzystujących energię elektryczną na cele grzewcze lub ładowania pojazdów elektrycznych. Klienci w ramach tej oferty są rozliczani wg specjalnej, niskiej stawki w godzinach nocnych. Stąd najwyższe oszczędności uzyskiwane są dzięki zainstalowaniu i uruchomieniu energochłonnych urządzeń w godzinach tańszej strefy. Produkt oferowany jest pod nazwą „Noc pełna energii”.

Powiązana z ofertą antysmogową była oferta Piece akumulacyjne i pompy ciepła, zakładająca kompleksową obsługę procesu inwestycji w zakresie zapewnienia nowoczesnych systemów ogrzewania opartych na piecach akumulacyjnych lub pompie ciepła. Oferta dedykowana była głównie Klientom indywidualnym, niepodłączonym do sieci z ciepłem systemowym, którzy:

- wykorzystują do celów grzewczych piece węglowe (mieszkańcy kamienic, starszych bloków i domków, mieszkańcy domów jednorodzinnych itp.)
- planują budowę domu jednorodzinnego
- planują wymianę lub modernizację systemu grzewczego.

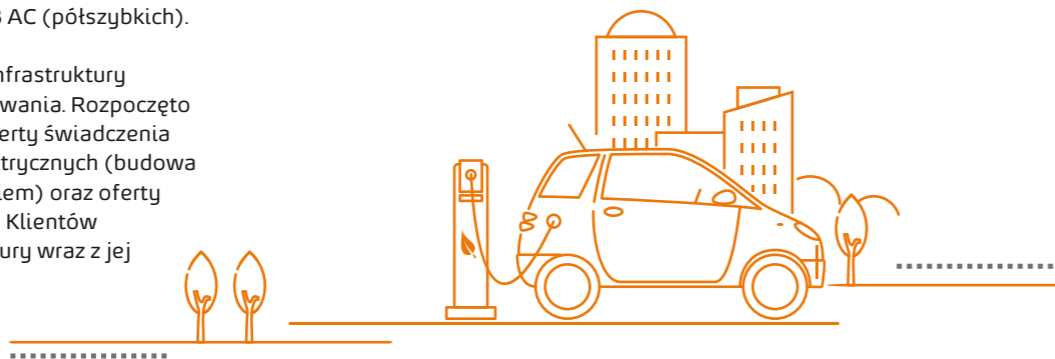

Główną ideą rozwiązania jest promocja oraz wzrost dostępności nowoczesnych technologii grzewczych ograniczających negatywny wpływ na poziom zanieczyszczenia lokalnego środowiska naturalnego. Dodatkowo oferta może być wykorzystana do wsparcia produktu taryfowego oferty antysmogowej. Równocześnie z wdrożeniem do sprzedaży uruchomiona została specjalna oferta promocyjna, zakładająca dofinansowanie zakupu systemu ogrzewania wykorzystującego piec akumulacyjny lub pompę ciepła. Oferta obowiązywała w terminie od 1 marca do 31 grudnia 2018 roku i dotyczyła pierwszych 100 zawartych umów na sprzedaż pieców akumulacyjnych lub pompy ciepła.

W ramach Programu rozwoju spółki w 2018 roku powołany został projekt e-Mobility, którego celem jest uruchomienie obszaru motoryzacji elektrycznej w Enerdze Obrocie SA. Planowane jest, aby do 31 grudnia 2019 roku uruchomione zostały 54 publiczne punkty ładowania dla samochodów elektrycznych: 6 DC (szybkich), 48 AC (półszybkich).

Spółka ma pełnić rolę operatora infrastruktury ładowania i dostawcy usługi ładowania. Rozpoczęto także prace nad opracowaniem oferty świadczenia usługi ładowania autobusów elektrycznych (budowa infrastruktury wraz z jej utrzymaniem) oraz oferty świadczenia usługi ładowania dla Klientów biznesowych (budowa infrastruktury wraz z jej utrzymaniem).

Bezpośrednimi korzyściami dla Grupy Energa płynącymi z realizacji projektu e-Mobility będzie stworzenie własnej infrastruktury (tj. nowych miejsc dostawy i sprzedaży energii elektrycznej) oraz umocnienie Energi jako wiodącej marki na polskim rynku elektromobilności. Dzięki temu możliwe będzie zajęcie strategicznych lokalizacji dla infrastruktury do ładowania pojazdów elektrycznych oraz pozyskanie kluczowych partnerów biznesowych, co znacznie zwiększy w danym obszarze barierę wejścia dla konkurencji. Zaprezentowana koncepcja budowy sieci ładowania EV jest skierowana na wykorzystanie szansy, jaką może przynieść Grupie Energa rozwój rynku elektromobilności w Polsce. Celem dodatkowym jest zapewnienie udziału spółek Grupy w realizacji innowacyjnego programu rozwoju elektromobilności w Polsce.

Energa Obrót SA prowadzi cykliczną analizę zmian regulacyjnych w prawie. Jeśli zmiany te wpływają na wzorce umowne, są one wdrażane do umów. Zmiany we wzorcach i wprowadzanie nowych konsultowane są każdorazowo z kancelarią prawną i inspektorem ochrony danych osobowych. W przypadku dostrzeżenia nieprawidłowości przez Urząd Regulacji Energetyki, Koordynatora ds. Negocjacji przy Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki czy Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów spółka wprowadza działania naprawcze, które mają na celu ich wyeliminowanie, i sprawuje nadzór nad ich wdrożeniem aż do czasu zakończenia prac.

Ponadto pracownicy Energi Obrotu SA analizują np. portale branżowe pod kątem wydanych przez urzędy decyzji, wykrytych nieprawidłowości, nieuczciwych praktyk itp., weryfikując występowanie analogicznych sytuacji w firmie, a w razie ich zaistnienia dążąc do ich jak najszybszego wyeliminowania.

Szczegółową informację o ofercie produktowej Energi Obrotu SA można znaleźć na stronie:

www.energa.pl

2.4 Uczciwa komunikacja

103-1 (417) ■
103-2 (417)

Linia Biznesowa Sprzedaży

Energa Obrót SA dąży do podniesienia standardu komunikacji z Klientem. W ostatnim roku spółka opracowała zasady komunikacji z Klientami, dzięki którym będą oni obsługiwani sprawniej i według jednolitych standardów. Celem tego działania jest zapewnienie jednolitego przekazu, jaki trafia do Klienta od różnych pracowników Grupy Energa, tak aby Klient kontaktujący się z różnymi pracownikami obszaru obsługi otrzymywał pełne, sprawdzone i zgodne ze sobą informacje. W ramach standaryzacji ujednolicono odpowiedzi na najczęściej zadawane przez Klientów pytania.

Najważniejszym miejscem w spółce odpowiedzialnym za optymalizację procesów jest Biuro Zarządzania Relacjami z Klientem. W ramach prac tej komórki kontynuowane są działania korygujące procesy obsługi reklamacji i zgłoszeń. W konsekwencji spółka minimalizuje liczbę przeterminowanych spraw i poprawia wskaźniki terminu realizacji wewnętrznych konsultacji, co bezpośrednio wpływa na terminową realizację reklamacji klienckich.

W ramach projektu Prościej w 2018 roku spółka uprościła język, którym posługują się między sobą pracownicy oraz – co najważniejsze – język, którym

Magdalena Siwerska
koordynator prostego języka
w Enerdze Obrocie SA

Każdy, kto dał szansę prostemu językowi, dobrze wie, że z tej ścieżki nie ma już odwrotu. A wszystko dzięki zaangażowaniu zespołu projektowego Prościej, który z niebywałą pasją czyści nasz firmowy język z tego, co trudne i nieprzyjazne. Dzisiaj z dumą więc chwalimy się między innymi nową, prostszą umową kompleksową dla konsumentów, załącznikiem do niej, czyli Ogólnymi warunkami umowy (OWU), regulaminami ofert (np. Rozliczenia Rzeczywiste) oraz wnioskami (np. Wniosek o zwrot nadpłaty). To pierwsza taka zmiana w branży energetycznej.

posługują się oni w kontaktach z Klientami. Energa Obrót SA nawiązała współpracę z dr. Tomaszem Piekotem, który jest kierownikiem wrocławskiej Pracowni Prostej Polszczyzny. Prosty język to standard językowy zalecany wszystkim autorom i instytucjom piszącym teksty adresowane do masowego odbiorcy, którego idea zrodziła się na Uniwersytecie Wrocławskim. W ramach projektu trenerzy ochotnicy (pracownicy spółki) przeprowadzili ponad 20 warsztatów dla pracowników mających bezpośredni kontakt z Klientem. Efektem projektu jest uproszczenie ponad 100 dokumentów, formularzy i zapowiedzi na infolinii, uproszczona została także m.in. umowa kompleksowa, ogólne warunki umowy, regulaminy ofert czy wnioski.

Spółka rozpoczęła realizację trzeciego etapu projektu, którego celem jest wdrożenie systemu sprzedaży i obsługi Klienta przez internet wraz z udostępnieniem aplikacji mobilnej. Przewidywany termin udostępnienia nowej strony internetowej i aplikacji to II kwartał 2019 roku.

Kontynuowane są również prace nad wdrożeniem systemu umożliwiającego sprzedaż oferty produktowej w modelu kafeteryjnym. Kafeteria to nowe, innowacyjne podejście do procesu sprzedaży, polegające na indywidualnym dopasowywaniu oferty do wymagań Klienta, na przedstawieniu mu szeregu wariantów i opcji, z których wybiera on to, czego faktycznie potrzebuje. Dla zwiększenia efektywności kanałów sprzedaży i maksymalnego wykorzystania potencjału obecnej oferty produktowej spółka opracowała model sprzedaży oferty technologicznej w modelu leadowania.

Stosowany przez EOB model sprzedaży zakłada, że kanały sprzedaży i obsługi (salony własne oraz infolinia) w sposób aktywny prezentują ofertę Klientom indywidualnym spełniającym kryteria doboru określone dla danego produktu oraz pozyskują dane kontaktowe i wymagane zgody (tzw. zimny lead) od Klientów wstępnie zainteresowanych. Dane zostają przekazane dedykowanym doradcom technologicznym. Doradca technologiczny nawiązuje kontakt ze wstępnie zainteresowanym Klientem w celu szerszego przedstawienia mu produktu, a następnie zbiera niezbędne dane do przygotowania oferty. Dane zostają przekazane partnerowi który dopracowuje szczegóły oraz umowę.

Zrestrukturyzowano obszar sprzedaży dedykowany Klientom biznesowym, wprowadzając m.in. cykliczny monitoring wyników sprzedaży, nowe narzędzia pracy, planowanie tras przejazdu KAM, indywidualne spotkania regionalnego kierownika sprzedaży z doradcą Klienta biznesowego oraz dopasowując ofertę produktową do zidentyfikowanych grup potencjalnych odbiorców.

Dla zwiększenia zaangażowania pracowników oraz ich utożsamienia się z wartościami spółki, wyrażonymi w Strategii biznesowej Grupy Energa na lata 2016–2025, wdrażana jest kultura organizacyjna, między innymi poprzez warsztaty kulturowe dla kadry menedżerskiej i pracowników oraz działania komunikacyjne promujące wyróżnione przez zarząd spółki priorytety kulturowe:

- budowanie z Klientami partnerskich relacji opartych na rzetelności i jakości
- poszukiwanie prostych rozwiązań w działaniu i komunikacji
- zaangażowanie i energia w pracy, która procentuje i daje wiele radości
- wiara, że nie ma rzeczy niemożliwych, pozwalająca doprowadzać sprawę do końca
- koncentracja na pozytywnych aspektach zmian, próbie ich zrozumienia i skupieniu się na tym, na co ma ona realny wpływ.

Priorytety te mają wprowadzić nową jakość w organizacji poprzez wzmocnienie współpracy, skuteczności i poczucia przynależności do Grupy.

Udogodnienia dla Klienta wprowadzone od 1 października 2018 r.:

Spółka uruchomiła kolejny kanał sprzedaży D2D (ang. door to door) dla rynku masowego, w ramach którego w domu Klienta pojawiają się przedstawiciele spółki wyposażeni w identyfikator oraz pełnomocnictwo do zawarcia umowy w imieniu Energi Obrót SA. Tym samym Klient może podpisać umowę bez kolejki i zbędnych formalności. Przedstawiciel zajmuje się wszystkimi sprawami związanymi z aktywacją usług. Klient może odstąpić od umowy w ciągu 14 dni, czyli ma czas na dokładne zapoznanie się z ofertą i przemyślenie jej warunków. Spółka przygotowała dla doradców księgę standardów, która zawiera zbiór precyzyjnych zasad i wytycznych, jakimi powinien kierować się konsultant, aby zapewnić Klientowi poczucie bezpieczeństwa i atrakcyjną ofertę.

Energa Obrót SA dokonała zmiany współczynnika cenotwórczego z 3 na 2 we wzorcu umownym umowy rezerwowej sprzedaży energii elektrycznej, dzięki czemu cena energii dla odbiorcy posiadającego umowę rezerwową jest niższa.

Pracownicy salonów własnych i partnerskich spółki mogą wyrazić zgodę na wydłużenie okresu płatności do 6 miesięcy. Z takiego rozwiązania mogą skorzystać Klienci indywidualni, jak również małe firmy. Zgoda może objąć należności, które są przeterminowane maksymalnie o 2 miesiące. Pracownicy zawierają z Klientem porozumienie, w którym zobowiązuje się on do spłacenia zaległości w ratach, co gwarantuje Klientowi dalszą dostawę prądu pod warunkiem terminowej spłaty rat. Porozumieniem ratalnym mogą być objęte zadłużenia maksymalnie do kwoty 5 tysięcy złotych.

W 2018 roku spółka uruchomiła stanowiska sprzedażowo-obługowe w gminach, w których Energa nie ma salonów sprzedaży bądź z którymi współpracuje w ramach programu „Dyżurni Seniorzy z Energią”. Do współpracy w projekcie „Energa w Twojej gminie” zaproszono około 200 urzędów. W ramach projektu na terenie gmin powstają mobilne stanowiska sprzedażowo-obługowe, dzięki którym Klienci zyskują bezpośredni kontakt z pracownikami spółki.

W mobilnych placówkach mieszkańcy mogą załatwić niezbędne formalności związane z zakupem prądu, pakietów medycznych, opieki fachowców, telewizji

internetowej, ubezpieczeń. Stanowiska mają formę stałych dyżurów. Pierwsze dyżury pracowników odbyły się w miesiącach letnich i cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem Klientów. O planowanych dyżurach mieszkańcy gmin dowiadują się z mediów lokalnych, biuletynów gmin, stron internetowych, lokalnych mediów społecznościowych, a nawet z wiadomości tekstowych SMS.

Linia Biznesowa Dystrybucji

Biuro Zarządzania Obsługą Odbiorców Energi Operatora SA, która zajmuje się dystrybucją energii elektrycznej w Grupie Energa, nadzoruje obsługę Klienta realizowaną poprzez kanały kontaktu: telefoniczne, elektroniczne, bezpośrednie. Obsługa każdego kanału realizowana jest w oparciu o wytyczne zawarte w wewnętrznych procedurach i skryptach informacyjnych.

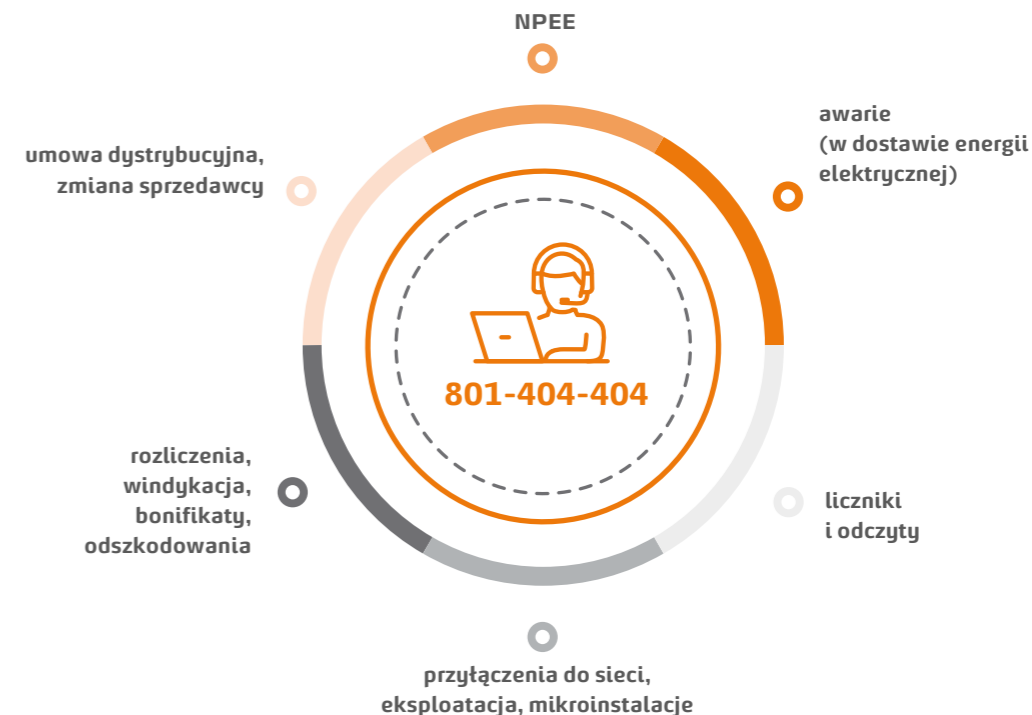
- Dokument „Zasady dotyczące obsługi zgłoszeń przez Telefoniczne Centrum Zgłoszeniowe” przedstawia wytyczne dla obsługi zgłoszeń wpływających telefonicznym, SMS-owym oraz elektronicznym kanałem kontaktu. Powstał on w celu udoskonalenia jakości obsługi zgłoszeń świadczonej przez zewnętrzną firmę, co znacznie podnosi standard kontaktu z Klientem oraz wpływa na poprawę wizerunku spółki. Opisane w nim zostały m.in. podstawowe zasady, którymi powinni się kierować pracownicy w rozmowie telefonicznej z Klientem, przykładowe scenariusze rozmów czy wytyczne, dzięki którym konsultant będzie wiedział, w jaki sposób i jakie dane od Klienta musi otrzymać, aby poprawnie go zidentyfikować w celu rozwiązania problemów.

- Skrypt, testy sprawdzające i scenariusze obsługi dla konsultantów TCZ na platformie e-learningowej Moodle: nowo przyjęty pracownik do obsługi infolinii przed podjęciem pracy przejdzie szkolenie na platformie Moodle. Tam po zapoznaniu się ze skryptami obsługi i osiągnięciu pozytywnego wyniku z testu sprawdzającego będzie miał dostęp do scenariuszy obsługi, które w znacznym stopniu ułatwią mu obsługę Klientów.
- Dokument „Zasady dotyczące bezpośredniej obsługi Klienta” ma na celu uspołnienie zasad bezpośredniego kontaktu z Klientami z uwzględnieniem zmian wynikających z aktualizacji przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.
- Dokument „Zasady dotyczące korespondencji z Klientem” ma na celu ujednoczenie zasad prowadzenia korespondencji z Klientem w oparciu o aktualnie obowiązujące regulacje dot. ochrony danych osobowych oraz o wytyczne obowiązujące w szablonach korespondencji.
- Zmiana zapowiedzi IVR, dostosowana do potrzeb Klienta, ułatwiająca odpowiedni wybór rodzaju zgłoszenia.

IVR (Interactive voice response) to nazwa systemu w telekomunikacji umożliwiającego interaktywną obsługę osoby dzwoniącej. IVR ma więc funkcjonalność automatycznego call center. Osoba dzwoniąca po wysłuchaniu nagranych wcześniej komunikatów za pomocą aparatu z wybieraniem tonowym DTMF wybiera poszczególne pozycje z menu.

Typy zgłoszeń klienckich

Z uwagi na rozwój oraz zmiany zachodzące w strukturze EOP konieczna była modyfikacja dotychczasowego podziału kategorii zgłoszeń Klientów. Zmiana ta wprowadziła przejrzystość, dzięki czemu, dzwoniąc pod 801-404-404, łatwiej jest uzyskać połączenie z obsługą konkretnego rodzaju zgłoszeń:

Zapowiedź w IVR została uzupełniona o wymagane zapisy dotyczące zasad RODO.

Uruchomienie w Contactis Emergency rejestracji telefonicznych zgłoszeń alarmowych, co miało wpływ na usprawnienie procesu ich obsługi.

2.5 Przyjazna obsługa

Linia Biznesowa Sprzedaży

W raportowanym okresie Energa Obrót SA wprowadziła możliwość obsługi Klienta online poprzez usługę live chat na stronie internetowej, jak też przez Messengera na Facebooku. Zastosowanie nowych narzędzi komunikacji wpływa na podniesienie jakości obsługi, redukuje liczbę kontaktów w innych kanałach i daje możliwość zaoferowania sprzedaży dodatkowych produktów i usług. Klient zyskuje w ten sposób możliwość załatwienia swojej sprawy online w średnim czasie 13 minut i 21 sekund. Osoby, które skorzystały z nowej formy komunikacji, wysoko oceniły to rozwiązanie:

- 92% Klientów jest zadowolonych z obsługi na live chacie
- 9 na 10 Klientów poleca tę formę kontaktu
- przeprowadzono 21 080 konwersacji w ciągu 9 miesięcy (począwszy od 22 stycznia 2018 r.)
- uzyskano wynik 15,3% transferów na sprzedaż
- od lipca do końca września zebrano 115 kontaktów Klientów przy wykorzystaniu Messengera.

92%

Klientów zadowolonych na live chacie

21 080

konwersacji

W 2018 roku doskonalono stosowanie w relacjach z Klientem wzorcowych zasad, dobrych praktyk i standardów opisanych w księgach standardów obsługi Klienta. W minionym roku zaktualizowano dwie księgi oraz wdrożono nowe: dla konsultantów I i II linii obsługowej Telefonicznego Biura Obsługi Klienta oraz dla doradców sieci D2D rynku masowego. Obecnie funkcjonuje 8 ksiąg standaryzujących procedury we wszystkich kanałach kontaktu z Klientem. Wytyczne w nich zawarte mówią, jakimi zasadami powinien kierować się doradca i konsultant w kontakcie zarówno podczas sprzedaży produktów, jak i obsługi posprzedażowej. Pracownicy zapoznają się z księgami standardów podczas szkoleń.

15,3%

transferów na sprzedaż

w ciągu 3 miesięcy zebrano

115 kontaktów

za pomocą Messengera

Celem stosowania standardów jest zapewnienie profesjonalnej obsługi na wysokim poziomie, a także budowanie świadomości pracowników, kim jest Klient, jakie ma potrzeby i oczekiwania. Dbłość o relacje stanowi dla spółki podstawową wartość, a profesjonalna i rzetelna obsługa Klienta jest priorytetem działań.

Dodatkowym wsparciem dla Klientów w rozwiązywaniu nieszablonowych przypadków jest Rzecznik Klienta Energi. Udziela on wsparcia w najbardziej skomplikowanych i długotrwałych sprawach. Główną zasadą działań Rzecznika jest niezależność od kanałów obsługi Klienta działających w spółce. Rzecznik nie zajmuje się rozpatrywaniem reklamacji i zgłoszeń ani procesem windykacyjnym, lecz analizą przesyłanych odpowiedzi oraz weryfikacją poprawności procesu rozwiązywania reklamacji.

Skargi i opinie do Rzecznika Klienta można przesyłać przez specjalny formularz na stronie internetowej, podając sygnaturę składanej wcześniej reklamacji. Rzecznik będzie przyjmował te sprawy, w których wyczerpano już standardowe ścieżki kontaktu, a Klient nie zgadza się z otrzymaną odpowiedzią.

90%

zrealizowanych konsultacji zostało zamkniętych w ciągu 7 dni

formularz na stronie
www.energa.pl/kontakt

infolinia
555 555 555

pisma tradycyjne przesyłane na adres firmy

serwisy eBOK

2018 rok był przetomowy dla spółki w aspekcie minimalizacji reklamacji i zgłoszeń klienckich i korekty procesów je obsługujących. Liczba przeterminowanych spraw była najniższa w historii i wg stanu na 24 grudnia 2018 roku wyniosła 1733 PPE (Punkt Poboru Energii). Nastąpiła poprawa wskaźnika o blisko 97% w stosunku do listopada 2017 roku. Ponadto 90% zrealizowanych konsultacji zostało zamkniętych w ciągu 7 dni, w ciągu roku wskaźnik ten poprawił się sześciokrotnie. Dzięki temu możliwe jest zamknięcie 90% reklamacji Klientów rynku masowego do 12 dni, co oznacza ponaddwukrotne przyspieszenie realizacji reklamacji w stosunku do tego samego okresu roku 2017.

G4-EU27 Liczba odłączeń mieszkań w wyniku nieregulowania opłat za energię w podziale na okres odłączenia

Liczba Klientów, w podziale na długość czasu między odłączeniem a dokonaniem płatności w celu ponownego przyłączenia	Energa Obrót SA			
	2015	2016	2017	2018
do 48 godzin	0	0	22 802	31 598
48 godzin – 1 tydzień	0	0	2850	3950
1 tydzień – 1 miesiąc	61 867	24 552	1995	2765
1 rok i więcej	0	0	0	0

G4-EU27 Liczba Klientów, w podziale na długość czasu między dokonaniem płatności a ponownym podłączeniem

Liczba Klientów, w podziale na długość czasu między dokonaniem płatności a ponownym podłączeniem	Energa Obrót SA			
	2015	2016	2017	2018
do 48 godzin	0	0	22 802	31 598
48 godzin – 1 tydzień	51 985	0	2850	3950
1 tydzień – 1 miesiąc	0	20 446	1 995	2 765

417-2 Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami dotyczącymi oznakowania i informacji o produktach i usługach, w podziale na rodzaj skutków

	2017	2018
Przypadki niezgodności z regulacjami skutkujące nałożeniem grzywny lub kary	9	3
Przypadki niezgodności z regulacjami skutkujące ostrzeżeniem	0	0
Przypadki niezgodności z dobrowolnymi kodeksami	0	0
SUMA PRZYPADKÓW	9	3

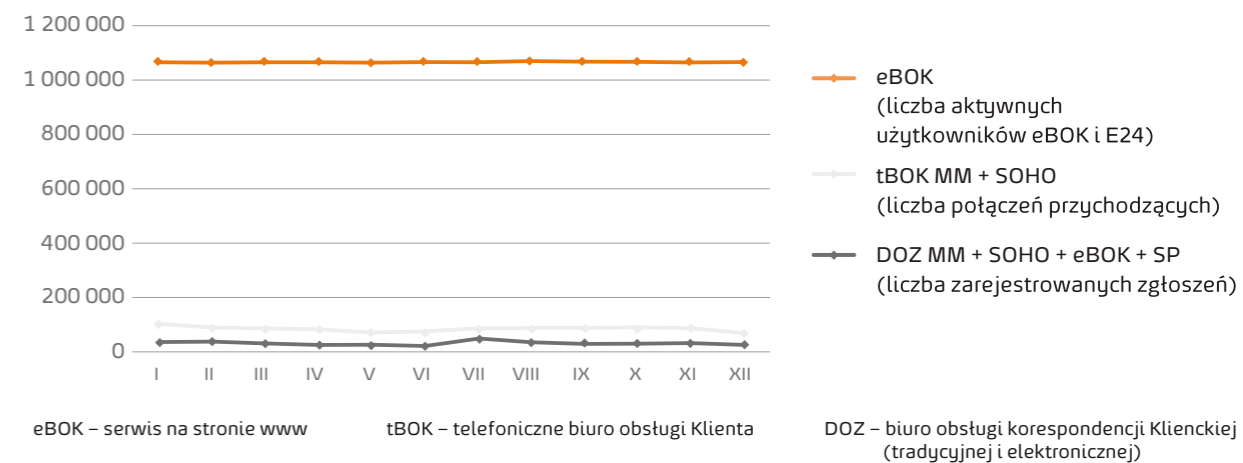
417-3 Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami regulującymi kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu, w podziale na rodzaj skutków

	2016	2017	2018
Przypadki niezgodności z regulacjami skutkujące nałożeniem grzywny lub kary	0	0	0
Przypadki niezgodności z regulacjami skutkujące ostrzeżeniem	0	0	0
Przypadki niezgodności z dobrowolnymi kodeksami	0	0	0
SUMA PRZYPADKÓW	0	0	0

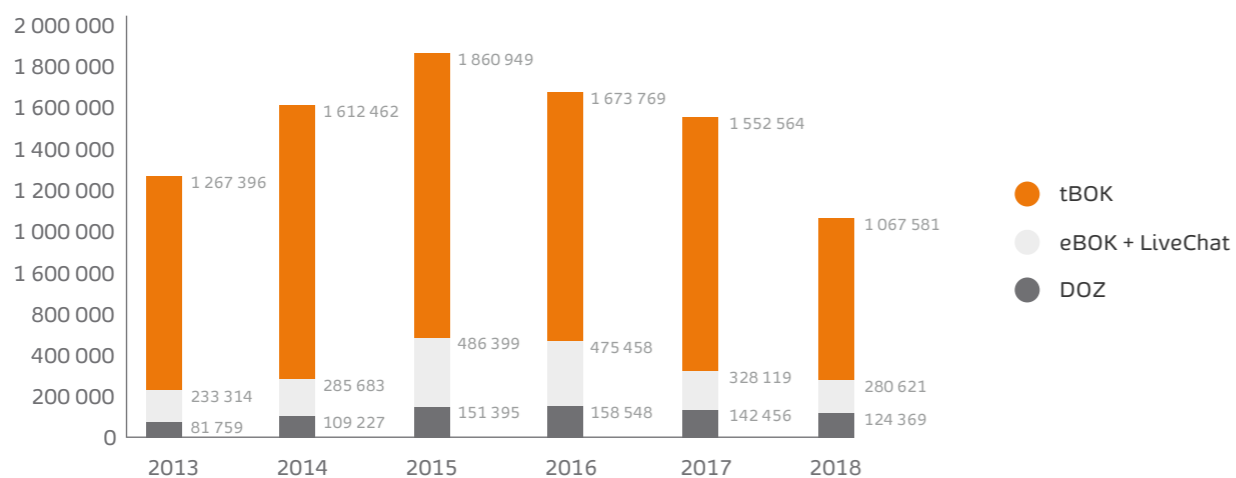
419-1 Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług

	2016	2017	2018
Łączna wartość kar [zł] nałożonych na organizację z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług	160 000	26 460 000	112 693

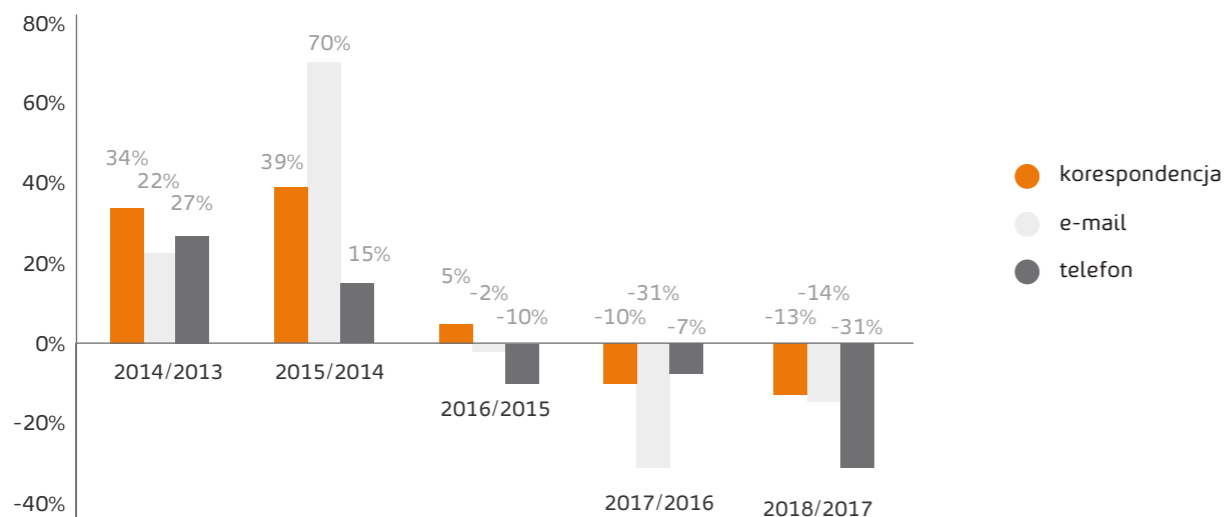
Ruch w kanałach kontaktu w 2018 roku

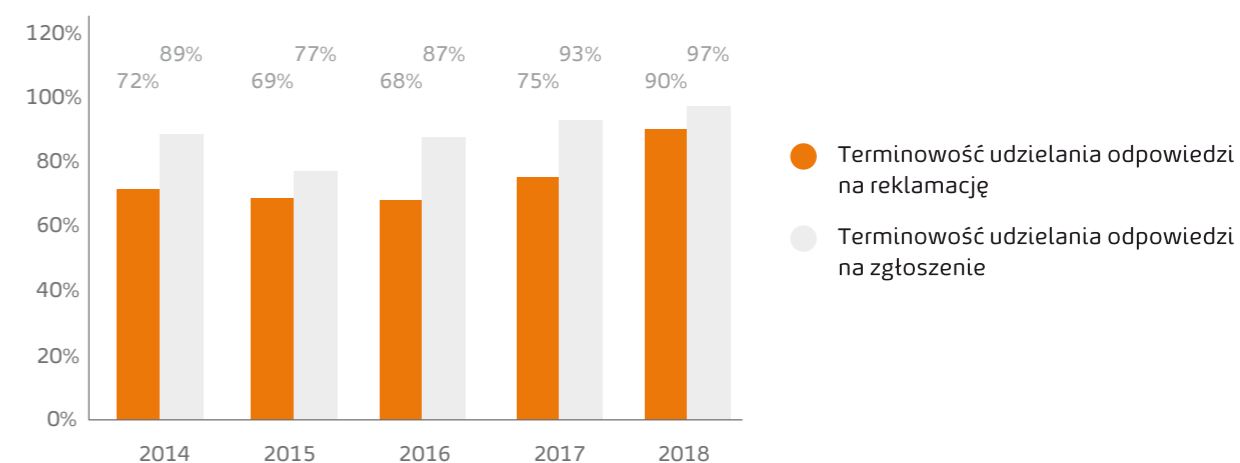
Ruch w kanałach kontaktu w 2018 roku

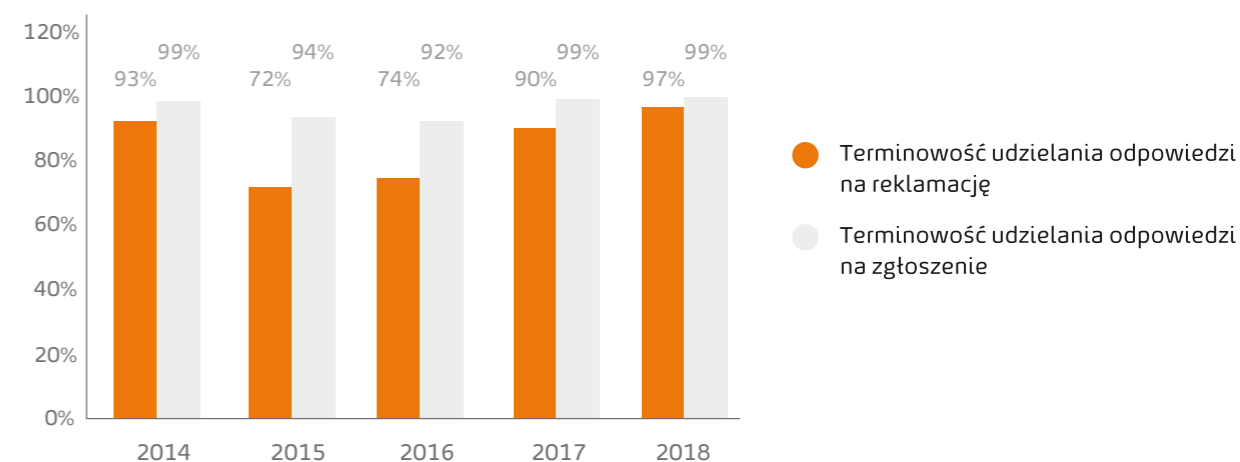
Dynamika zmian wykorzystania różnych kanałów kontaktu przez Klientów w latach 2013–2018

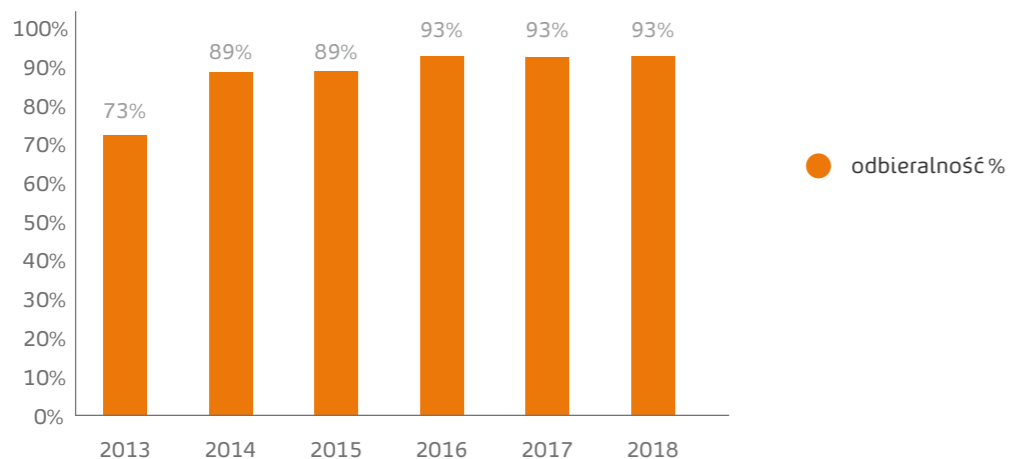
Terminowość udzielania odpowiedzi na korespondencję Klientów w latach 2014–2018

Terminowość udzielania odpowiedzi na e-maile Klientów w latach 2014–2018

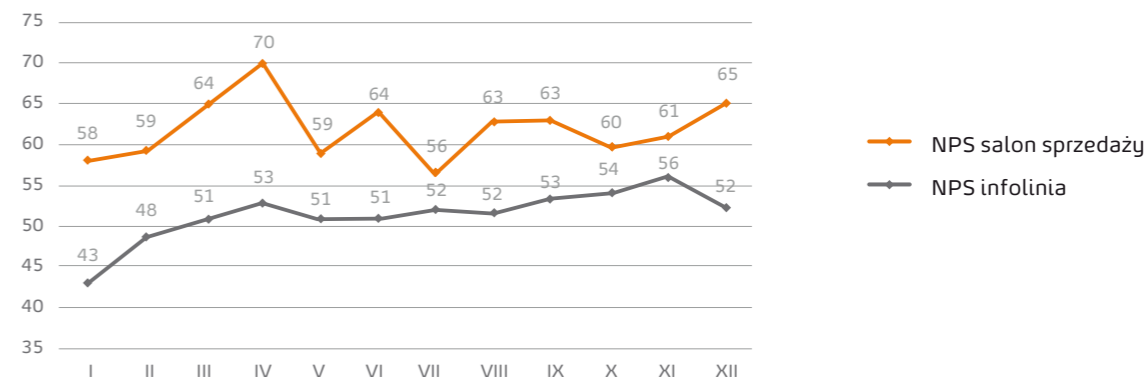
Odbieralność telefonicznego biura obsługi Klienta w latach 2013–2018

Klienci Energi Obrótu SA wykazują coraz wyższe oczekiwania wobec firmy w zakresie jakości obsługi w procesach sprzedażowych oraz posprzedażowych. Dlatego spółka prowadzi ciągły monitoring standardów jakościowych w kanałach sprzedażowo-obsługowych poprzez realizowanie comiesięcznego badania jakościowego metodą „tajemniczy klient”. Bieżące analizowanie i wykorzystanie wyników badania do wprowadzania działań naprawczych, w tym szkoleń pracowników, ma na celu ciągłe podnoszenie jakości obsługi, bezpośrednio przekładającej się na satysfakcję osób i firm korzystających z usług spółki.

Dodatkowo Energa Obrót SA prowadzi bieżący monitoring satysfakcji Klientów w poszczególnych kanałach sprzedażowo-obsługowych poprzez automatyczny pomiar wskaźnika Net Promotor Score (NPS). NPS to barometr skłonności do polecenia innym osobom kontaktu z firmą. Poniższy wykres prezentuje wyniki pomiaru NPS w salonach sprzedaży oraz Infolinii w poszczególnych miesiącach 2018 r.

Wyniki pomiaru NPS w salonach sprzedaży oraz Infolinii w 2018 r.

Poziom satysfakcji Klientów z obsługi w salonach sprzedaży utrzymuje się na stabilnym poziomie i w grudniu 2018 roku NPS osiągnął poziom 65. Ocena infolinii jest nieco niższa, ale wykazuje trend wzrostowy, który utrzymywał się przez cały 2018 rok, a w grudniu 2018 roku poziom NPS osiągnął wynik 52. Oba kanały realizują stałą jakość obsługi Klientów, co przekłada się na stabilny poziom satysfakcji.

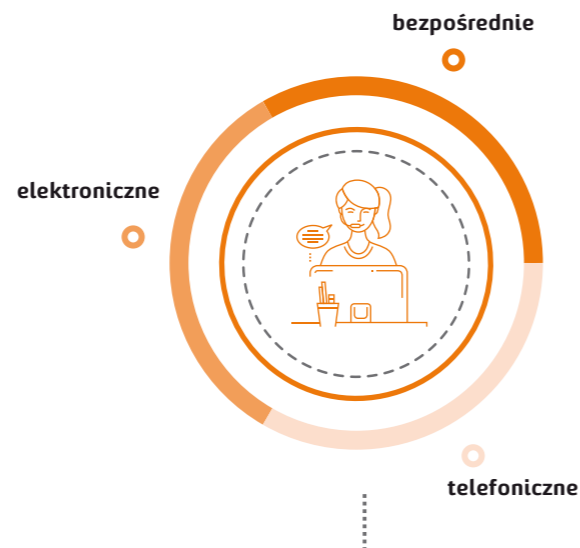
Wzorce umów zawierają zapisy o polubownym rozwiązywaniu sporów.

Linia Biznesowa Dystrybucji

Energa Operator SA umożliwia Klientom kontakt poprzez następujące kanały:

- bezpośrednio – Biura Obsługi Odbiorców (BOO), Punkty Obsługi Przyłączeń (POP)
- telefoniczne – numer alarmowy 991, infolinia dystrybucyjna 801-404-404
- elektroniczne – SMS, formularz internetowy.

Numer alarmowy: 991

Kategorie zgłoszeń	zagrożenie życia
	awaryjne

991	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik połączeń odebranych do 20 sekund	94,07%	98,21%	96,27%	94,76%	98,65%	96,48%	93,85%	91,33%	92,82%	96,17%	96,86%	53,83%
Wskaźnik połączeń odebranych	98,84%	99,59%	98,66%	97,94%	99,75%	99,51%	99,00%	98,41%	98,74%	99,45%	99,26%	70,55%

Dane z infolinii telefonicznej 801-404-404

zgłoszenia awarii	liczniki, odczyty	rozliczenia, windykacja, bonifikaty, odszkodowania
przyłączenia do sieci, eksploatacja, mikroinstalacje	umowa dystrybucyjna, zmiana sprzedawcy	nielegalny pobór energii elektrycznej

801-404-404	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik połączeń odebranych do 20 sekund	92,66%	96,81%	98,26%	95,39%	98,83%	94,60%	92,96%	89,63%	94,01%	96,27%	95,13%	56,60%
Wskaźnik połączeń odebranych	98,81%	99,67%	99,89%	99,66%	99,92%	99,66%	99,70%	99,34%	99,72%	99,79%	99,75%	62,51%

Dane z kanału komunikacji: SMS oraz formularz awaryjny

kategoria:	nieprawidłowe zasilanie
	brak zasilania

Zgłoszenia elektroniczne	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźnik zgłoszeń z odpowiedzią do 15 minut	99,98%	100%	100%	99,79%	99,71%	99,81%	99,90%	99,66%	99,41%	99,93%	99,85%	80,61%

Liczba spraw w poniższych kanałach kontaktu:
Infolinia 991

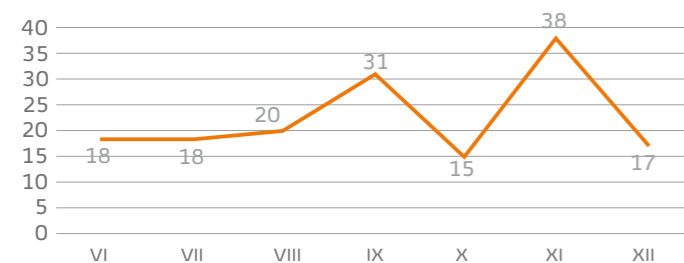
991	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Transferów do agenta	31 986	28 689	33 818	35 634	34 273	31 817	42 252	40 864	32 555	32 252	26 685	16 452

Infolinia 801-404-404

801-404-404	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Transferów do agenta	18 261	18 096	17 907	18 183	16 582	16 007	17 229	16 117	18 857	20 010	16 480	6 292

SMS, formularz awaryjny

Zgłoszenia elektroniczne	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba zgłoszeń	8 996	524	650	947	679	7 917	1 009	1 475	1 184	1 515	668	748

Wyniki pomiaru NPS infolinii 991 w 2018 roku

Zgłoszenia z systemu Infos

umowa dystrybucyjna/ kompleksowa	umowa dystrybucyjna/ kompleksowa/URD	windykacja	nadpłaty
pomiary/TOO	usługi płatne	informacje, wyjaśnienia	inne
przyłączenie	eksploatacja	roszczenia	skarga na pracownika
zmiana sprzedawcy	nieruchomości	program zgodności	dokumentacja

2018 Infos	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
SUMA z liczby zgłoszeń	13 617	12 673	14 533	13 508	12 334	12 696	12 779	12 554	13 918	15 794	13 456	12 522

Wynik audytów rozmów infolinii Energi Operatora SA – 2018 rok

JAKOŚĆ ROZMÓW	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
wiedza merytoryczna (max 9 pkt)	8,23	8,46	8,72	8,97	7,64	7,00	6,81	6,53	6,98	6,68	6,68	6,15
wiedza merytoryczna – Cel	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
kontakt z Klientem (max 21 pkt)	20,48	19,74	20,10	20,22	19,35	19,15	19,31	19,11	19,29	19,20	19,32	19,05
kontakt z Klientem – Cel	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
suma (max 30 pkt)	28,71	28,21	28,82	29,18	26,99	26,15	26,12	25,65	26,27	25,80	26,00	25,20
odchylenie	-1,29	-1,79	-1,18	-0,82	-3,01	-3,85	-3,88	-4,35	-3,73	-4,20	-4,00	-4,80

Obsługa reklamacji i terminowość udzielania odpowiedzi na reklamacje w 2018 roku

TERMINOWOŚĆ obsługi zgłoszeń w INFOS NARASTAJĄCO	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Energa Operator SA	97,38%	97,71%	98,36%	97,64%	98,14%	97,66%	97,38%	97,20%	98,25%	97,53%	97,93%	99,30%

W celu monitorowania standardów jakości obsługi Klienta Biuro Zarządzania Obsługą Odbiorców Energi Operatora SA prowadzi następujące badania i działania wewnętrzne:

- mierniki statystyczne: Odbieralność, Odbieralność do 20 s, Obsługa zgłoszeń elektronicznych do 15 min
- audyty rozmów konsultantów na zgodność ze skryptami obsługi (zgłoszenia alarmowe, zgłoszenia dystrybucyjne) – merytoryka
- audyty rozmów konsultantów na jakość obsługi – zgodność z wytycznymi zawartymi w umowie
- audyty rozmów konsultantów na zgodność z dokumentem „Zasady dotyczące obsługi zgłoszeń przez Telefoniczne Centrum Zgłoszeniowe”
- zbudowanie testowej wersji zestawów szkoleniowych dla nowo przyjętych pracowników na bazie platformy Moodle
- zbudowanie testowych wersji scenariuszy interaktywnych obsługowych dla konsultantów na bazie platformy Moodle
- weryfikacja materiałów szkoleniowo-testowych dostawcy usługi obsługi Telefonicznego Centrum Zgłoszeniowego
- cykliczne telekonferencje z dostawcą usługi obsługi TCZ w zakresie bieżącej współpracy, organizowane raz na dwa tygodnie
- cykliczne spotkania z dostawcą usługi obsługi TCZ w zakresie podsumowania bieżącej współpracy i omówienia osiąganych wskaźników, organizowane raz na kwartał.

Dodatkowe wytyczne przygotowane w ramach Energi Operatora SA lub prac Zespołów PTPiREE:

- dokument Dobrych Praktyk OSD
- dokument „Wytyczne dotyczące korespondencji wychodzącej do Klientów”
- dokument „Zasady dotyczące obsługi zgłoszeń przez Telefoniczne Centrum Zgłoszeniowe”.

Z uwagi na pogarszający się poziom usług firmy obsługującej Telefoniczne Centrum Zgłoszeniowe (TCZ) podjęta została decyzja o zerwaniu współpracy z wykonawcą zewnętrznym obsługującym infolinię.

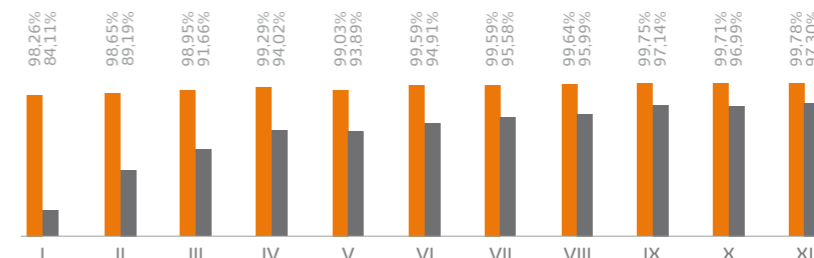
Tym samym czasowo zawieszono obsługę infolinii dystrybucyjnej 801-404-404. Od stycznia obsługę numeru alarmowego 991 przejął w całości Departament Dystrybucji Energi Operatora SA.

Terminowość rozpatrywania zgłoszeń od Klienta i sprzedawcy:	Terminowość przygotowania umów dystrybucyjnych w procesie ZS:	Obsługa połączeń telefonicznych:
zgłoszenia Infos.Net	przygotowanie umów C2 i B	odbieralność dla 991
weryfikacja dokumentów	przygotowanie umów G i C1	odbieralność dla 801-404-404

Rok 2018 był rokiem licznych zmian systemowych. Do końca listopada 2018 wprowadzono łącznie 228 zmian do systemu billingowego CC&B używanego w spółce Energa Operator SA. Całość zmian przełożyła się w istotny sposób na współczynniki:

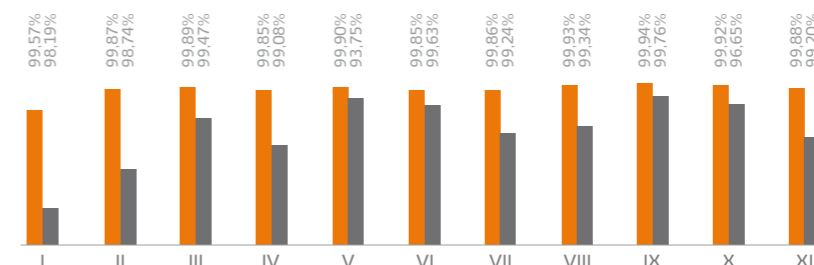
Wskaźniki przyłączeniowe:
Terminowość określenia warunków przyłączeniowych
Terminowość realizacji umów o przyłączenie

Fakturowania:

% zafakturowania Klientów EOP 2017

- KPI Fakturowanie PPE (EOB)
- KPI Fakturowanie PPE (inni)

% zafakturowania Klientów EOP 2018

- KPI Fakturowanie PPE z blokadami (EOB)
- KPI Fakturowanie PPE z blokadami (inni)

Terminowość realizacji zgłoszeń:

Rok	Wszystkie	Terminowe	Terminowość roczna
2018	315 699	308 217	97,63%
2017	245 904	205 719	83,66%

2.6

Troska o Klienta wrażliwego

103-1 (EU) ■
103-2 (EU)

Zgodnie z art. 3 pkt 13c ustawy Prawo energetyczne, odbiorca wrażliwy energii elektrycznej to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 180), która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej

z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

We wszystkich wzorcach umownych, jakie spółka posiada dla konsumentów, zawarte są zapisy i procedury odnoszące się bezpośrednio do odbiorców wrażliwych:

Definicja odbiorcy wrażliwego: odbiorca wrażliwy – osoba, która otrzymuje dodatek mieszkaniowy zgodnie art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych i która zawarła ze spółką umowę i mieszka w miejscu dostarczania prądu.

Informacja dotycząca zainstalowania odbiorcy wrażliwemu licznika przedpłatowego oraz związanych z tym obowiązków ciążących na odbiorcy oraz dystrybutorze: dystrybutor ma obowiązek zainstalować licznik przedpłatowy – na własny koszt – odbiorcy wrażliwemu w przypadku złożenia przez niego stosownego wniosku; jeśli odbiorca wrażliwy złoży wniosek do dystrybutora o zainstalowanie licznika przedpłatowego, dystrybutor zainstaluje go na swój koszt w ciągu 21 dni.

Spółka nie prowadzi statystyk Klientów wrażliwych, gdyż nie ma na umowie kompleksowej ani umowie sprzedaży energii rubryki „odbiorca wrażliwy”. Jedynym źródłem takich informacji może być jedynie oświadczenie złożone w przypadku wniosku o zainstalowanie licznika przedpłatowego. Co więcej, dodatki mieszkaniowe wypłacane są bezpośrednio odbiorcy, dlatego też jedynie ośrodki pomocy społecznej mogą mieć dane o liczbie takich odbiorców.

Dodatkowo w punktach obsługi Energi Obrotu SA uruchomiona została nowa funkcjonalność w kolejkomatach. Przyznają one pierwszeństwo obsługi uprzywilejowanym Klientom. Z opcji pierwszeństwa obsługi od 6 września 2018 roku mogą korzystać:

- kobiety w ciąży
- rodzice z dziećmi do 3. roku życia
- osoby na wózkach inwalidzkich
- osoby w wieku 75+.

Na automatach do kolejkowania obok kategorii Dom, Firma i Wizyta przez Internet pojawił się nowy przycisk: Pierwszeństwo obsługi. Po wybraniu tego przycisku Klient określa, do której z uprzywilejowanych grup należy. Automat w pierwszej kolejności przyznaje miejsce osobie z umówioną wizytą, a następnie kolejno na zmianę obsługiwane są osoby z kolejki pierwszeństwa i kolejki standardowej.

W spółce nadal dostępny jest produkt dla wielodzietnych rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny, dzięki któremu mogą jeszcze bardziej obniżyć rachunki za energię elektryczną. Energa Obrót SA jest jedynym sprzedawcą prądu, który przystąpił do tego programu. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z co najmniej trójką dzieci. Posiadacze KDR mają dostęp do tańszego korzystania z oferty wielu instytucji kultury, ośrodków rekreacyjnych, sportowych, księgarni na terenie całego kraju. Posiadanie Karty zapewnia też oszczędności w rachunkach za prąd od Energi.

2.7

Bezpieczne dane osobowe

103-1 (418)
103-2 (418)
103-3 (418)

23 maja 2018 roku zaktualizowano Załącznik nr 7 (Reguły dotyczące zarządzania incydentami związanymi z bezpieczeństwem w GE) i Załącznik nr 9 (Zasady organizacji ochrony danych osobowych w GE) Umowy o współpracy w Grupie Energa o wymogi RODO.

Natomiast 11 lipca 2018 roku zaktualizowano Załącznik nr 8 (Zasady bezpieczeństwa informacji w GE) o wymogi RODO i wynikające z tego zasady ochrony danych osobowych, obowiązujące w spółkach Grupy Energa.

Obecnie Energa Operator SA jest na etapie przyjmowania nowych regulacji, wynikających ze zmiany umowy o współpracy w GE:

Polityki bezpieczeństwa danych osobowych w Grupie Energa, która zawiera regulacje w następujących aspektach:

- Deklaracja Zarządu
- Zasady powierzania przetwarzania danych osobowych w Grupie Energa
- Zasady postępowania z naruszeniami ochrony danych osobowych w Grupie Energa
- Zasady pozyskiwania zgód na przetwarzanie danych osobowych w Grupie Energa

Na koniec stycznia 2018 roku, w ramach prac prowadzonych pod nadzorem Departamentu Usług Ochrony Danych Osobowych przez zewnętrzną firmę PBSC, zakończono analizy systemów IT w spółce Energa Operator SA pod względem wymogów RODO. W listopadzie 2018 roku zakończono analizę biznesową oraz analizę ryzyka dla systemów IT, wykonaną w ramach powołanego zadania poleceniem Prezesa Zarządu Energa Operator nr 39/2018 z dnia 8.10.2018 roku.

W trakcie ostatniego roku przeszkolono w trybie stacjonarnym 1405 pracowników Energi Operatora SA; w ramach e-learningu 67 osób przeszkolono podczas przyjmowania do pracy.

- Zasady realizacji obowiązków informacyjnych dotyczących przetwarzania danych osobowych w Grupie Energa
- Zasady realizacji praw podmiotów danych w Grupie Energa
- Zasady szkoleń z ochrony danych osobowych w Grupie Energa
- Zasady zarządzania ryzykiem ochrony danych osobowych w Grupie Energa.

Joanna Karbowskiak
pełnomocnik ds. bezpieczeństwa informacji i Energa Obrót SA

Rok 2018 postawił przed Energą Obrotem SA wielkie wyzwanie w związku z wejściem w życie Europejskiego rozporządzenia o ochronie danych osobowych (RODO). Zrewolucjonizowane przez RODO podejście do zabezpieczania danych osobowych przyczyniło się do wzmocnienia świadomego administrowania przez nas danymi naszych Klientów i pracowników.

Naszym sukcesem jest przekształcenie projektu wdrożenia w ciągły proces zgodny z dwiema zasadami: ochrony prywatności i minimalizacją ilości przetwarzanych informacji. W wyniku tego z pełną satysfakcją możemy zapewnić, że gwarantujemy bezpieczeństwo powierzonych nam danych.

W 2018 roku:

- w spółce Energa Obrót SA zarejestrowano 3 zgłoszenia skarg dotyczących naruszenia prywatności – nie zostały one jednak rozpatrzone przez Urząd Ochrony Danych Osobowych, nie stwierdzono więc ich zasadności
- w spółce Energa Operator SA zarejestrowano 4 skargi dotyczące wycieku, kradzieży lub utraty danych Klienta. W tym dwa ze zgłoszonych incydentów były uzasadnione.

Skargi zasadne dotyczące wycieku danych osobowych:

1. Pierwsza skarga została uregulowana na etapie komunikacji z Klientem. Klient uznał wyjaśnienie ze strony spółki i odstąpił dobrowolnie od dochodzenia roszczeń.
2. Druga skarga jest w trakcie rozpatrywania. Klient został poinformowany o okolicznościach i skali zdarzenia. Nie przyjął proponowanej rekompensaty, domagając się więcej, niż mu zaoferowano. Nie podjęto negocjacji z Klientem i Klient zgłosił skargę na spółkę do prezesa UODO.

Grupa Energa podejmuje działania ukierunkowane na zapewnienie zgodności przetwarzania danych osobowych z wymogami prawa. W związku z rozporządzeniem unijnym dotyczącym ochrony danych osobowych RODO, które zastąpiło przepisy polskiej ustawy, Energa ujednoliciła zarządzanie ich bezpieczeństwem, dostosowując rozwiązania do nowych wytycznych. Wdrożono nową strukturę obszaru ochrony danych osobowych, która wprowadza spójne dla całej Grupy rozwiązania dotyczące tego obszaru, oraz przygotowano skuteczne wdrożenie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w tym zakresie. W spółce Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. funkcjonuje Departament Ochrony Danych Osobowych, którego głównym zadaniem jest realizacja obowiązków związanych z ochroną danych osobowych nałożonych na spółki Grupy.

Główną rolę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa danych osobowych pełni Biuro Bezpieczeństwa Energa SA. Dodatkowo powołano Forum ABI (Administrator Bezpieczeństwa Informacji), które zapewnia spójność działań w Grupie Energa w tym zakresie, współdziałanie w trakcie wdrażania RODO oraz opracowywanie rekomendacji dobrych praktyk w zakresie ochrony danych osobowych.

418-1

2.8

Dostępność geograficzna

Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie rozwoju generacji prosumenckiej

Zainteresowanie rozwojem generacji rozproszonej na poziomie mikroźródeł (w tym generacją prosumencką) od kilku lat wzrasta zarówno wśród podmiotów samorządowych, jak i osób prywatnych. Poszczególne samorządy wspierają ich rozwój, udostępniając możliwości pozyskania dofinansowań z funduszy UE. Energa Operator SA jest zainteresowana odpowiednią jakością urządzeń wytwórczych (w większości paneli fotowoltaicznych (PV) i inwerterów) przyłączanych do sieci nn, spełniających określone normy i wymagania techniczne. Ma to podstawowe znaczenie dla utrzymania jakości energii elektrycznej dostarczanej innym podmiotom przyłączonym do sieci. Stąd podjęte przez Energa Operatora SA we wszystkich gminach, na których obszarze działa, akcje informacyjne uświadamiające wagę spełnienia wymagań technicznych przyłączanych urządzeń.

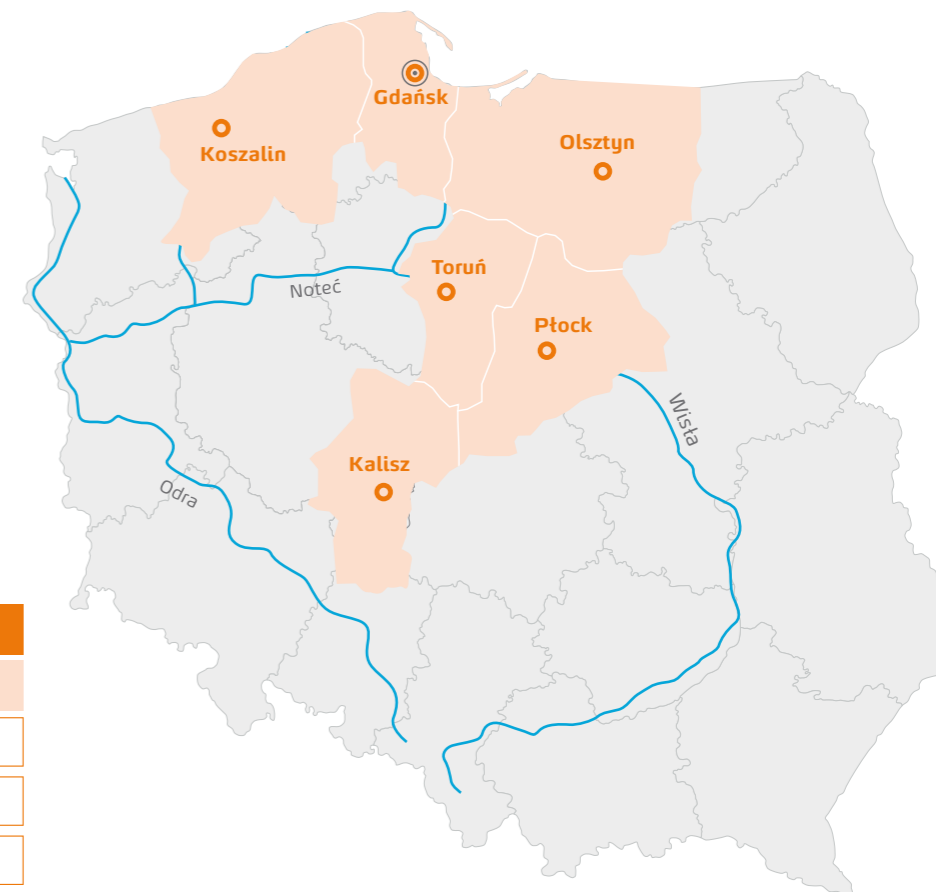
Wspieranie rozwoju regionalnego

Sieć elektroenergetyczna musi być ciągle dostosowywana technologicznie do nowych wyzwań, które powstają niejako spontanicznie przy rozwoju gospodarczym i cywilizacyjnym kraju. Rozwiązania tradycyjne w sieci elektroenergetycznej mogą być skuteczne w przypadku jednostkowych przypadków oddziaływania na siebie rozproszonej mikrogeneracji i odbiorców przyłączonych do tej samej linii nn.

W przypadku efektu skali, co już jest dostrzegalne w niektórych obszarach działalności Energi Operatora SA, proste środki mogą być niewystarczające. Stąd nadrzędnym celem spółki jest z jednej strony zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego wszystkim podmiotom przyłączonym do sieci dystrybucyjnej, z drugiej zaś – wspieranie rozwoju nowych trendów cywilizacyjnych (mikrogeneracja prosumencka) i technologicznych (elektromobilność).

Oddział	Elektroenergetyczne sieci WN (110kV) [km]		Elektroenergetyczne sieci SN (15kV, 20kV, 30kV) [km]		Elektroenergetyczne sieci nN z przyłączami (0,4kV) [km]	
	Napowietrzne	Kablowe	Napowietrzne	Kablowe	Napowietrzne	Kablowe
Gdańsk	911	34	5 226	4 078	7 740	11 788
Kalisz	1 099	0	9 718	1 593	14 557	5 604
Koszalin	1 167	0	8 838	2 859	5 585	8 433
Olsztyn	1 247	1	11 685	2 126	11 781	6 360
Płock	892	0	10 857	1 125	15 940	3 761
Toruń	1 105	15	8 874	1 814	14 324	6 794
Energa Operator SA	6 421	50	55 198	13 595	69 927	42 740

Centrala i oddziały Energi Operatora SA

○ Oddziały

⊙ Centrala

2.9

Bezpieczeństwo i stabilność dostaw

103-1 (EU) ■
103-2 (EU)

Celem Grupy Energa jest zapewnienie Klientom bezpieczeństwa energetycznego, czyli ciągłości dostaw energii spełniającej określone standardy jakości. Obserwowane i przewidywane trendy wzrostowe dotyczące liczby odbiorców, jak też ich zapotrzebowania na energię, w sposób naturalny narzucają konieczność ciągłego rozwoju sieci elektroenergetycznej i jej modernizacji. Zadaniem Grupy jest dopilnowanie, aby kierunki rozwoju nie były przypadkowe, a podejmowane działania pozostawały racjonalne technicznie i ekonomicznie. Dlatego tak istotne jest okresowe monitorowanie zachodzących zmian w systemie elektroenergetycznym, czego efektem są koncepcje rozwoju sieci opracowywane i wykonywane przez spółkę Energa Operator SA – w szczególności dla napięcia wysokiego oraz średniego.

Koncepcje rozwoju są tworzone w perspektywie kilku i kilkunastu lat, co pozwala na identyfikację potencjalnych zagrożeń w pracy sieci mogących pojawić się w przyszłości. Koncepcje zawierają również propozycje działań, które mogłyby owe zagrożenia zneutralizować. Pozwalają także na analizę innowacyjnych technologii.

Koncepcje rozwoju są regularnie aktualizowane, co powoduje ciągłe urealnianie planów i podnoszenie poziomu trafności kierunków rozwoju. W konsekwencji wynikające z planów konkretne inwestycje ujęte w Programie Rozwoju Sieci WN lub planie rzeczowo-finansowym (wszystkie poziomy napięć) stanowią optymalny wariant inwestycyjny. Dodatkowo Program Rozwoju Sieci WN pozwala na bieżące zarządzanie portfelem inwestycji sieciowych w zależności od zmieniających się warunków otoczenia inwestycyjnego.

Program Rozwoju Sieci WN – wieloletni kroczący plan inwestycyjny Energi Operatora SA, który stanowi zbiór inwestycji w sieci 110 kV wynikających z przyłączenia podmiotów do sieci, ogólnego wzrostu zapotrzebowania mocy w sieci, potrzeb odtworzeniowych infrastruktury w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego dla Klientów Energi Operatora SA.

Plan rzeczowo-finansowy pozwala m.in. na zarządzanie portfelem inwestycji w następujących obszarach:

- budowa nowych stacji 110 kV/SN (GPZ) wraz z powiązaniem z siecią 110kV
- budowa bądź przebudowa linii elektroenergetycznych 110 kV
- rozbudowa sieci SN – budowa nowych ciągów liniowych ze stacji 110 kV/SN (GPZ)
- budowa stacji SN/nn, umożliwiających skrócenie ciągów zasilających nn
- budowa linii elektroenergetycznych nn umożliwiających przyłączenie nowych odbiorców.

Do sieci elektroenergetycznej oprócz odbiorców przyłączani są także wytwórcy, głównie odnawialne źródła energii, czyli tzw. OZE (w ostatnich 5 latach przyłączono do sieci wysokich i średnich napięć ponad 300 źródeł OZE, z czego nieodnawialne źródła stanowiły tylko pojedyncze sztuki), tworząc wciąż powiększający się potencjał generacji rozproszonej.

Generacja rozproszona ma istotny wpływ na zjawiska zachodzące w systemie elektroenergetycznym, a więc na bezpieczeństwo energetyczne odbiorców, szczególnie w zakresie jakości energii. Energa Operator SA monitoruje przepływy mocy w poszczególnych liniach, co pozwala na identyfikację zagrożeń i podjęcie działań w celu ich minimalizacji. Dlatego tak ważne są inwestycje związane ze zwiększeniem obciążalności poszczególnych linii lub budowa nowych powiązań liniowych, takie jak:

- zwiększenie przekrojów przewodów roboczych
- zastosowanie przewodów typu HTLS, tzw. małowisowych
- podniesienie temperatury pracy linii elektroenergetycznych
- budowa nowych linii
- zwiększenie mocy transformatorów 110 kV/SN w stacjach sieciowych GPZ.

Sieć dystrybucyjna od kilku lat zmienia swój charakter. Sieć odbiorcza, w której energia płynie w jedną stronę (do odbiorcy), zmienia się w sieć prosumencką. Otwiera to nowe możliwości dla rynku energii czy usług sieciowych, jednak komplikuje pracę istniejącego systemu dystrybucyjnego.

Energa Operator SA modernizuje sieć, aby ograniczyć ilość awarii i zasięg ich oddziaływania, poprzez:

- przeprowadzanie kompleksowych zabiegów w sieci SN i nn ukierunkowanych na wyeliminowanie najbardziej awaryjnych jej elementów, a także ograniczenie wpływu czynników zewnętrznych, tj. przepięć, zadrzewienia itp. (np. wymiana przewodów gotych na izolowane w sieci nn lub kablownanie w sieci SN na terenach leśnych, stosowanie przewodów niepełnoizolowanych na pozostałych terenach itp.)
- wprowadzanie w głąbi sieci, na najbardziej awaryjnych liniach, urządzeń automatyki pozwalających na znaczne ograniczenie rozległości awarii i czasu ich trwania.

Dystrybucja energii elektrycznej jest działaniem podlegającym dynamicznym zjawiskom w sieci. Podstawowym wymogiem, jaki stawia sobie Energa, jest możliwie maksymalne ograniczenie wpływu tych zjawisk na konsekwencje dla Klientów. Istotnym działaniem mającym wpływ na bezpieczeństwo pracy sieci SN jest także planowana budowa kilkunastu stacji 110/15 kV (stacja GPZ). Obiekty te są budowane głównie dla przyłączenia dużych odbiorców w oddaleniu od istniejących stacji GPZ. Każda nowa stacja powoduje skrócenie istniejących ciągów SN, co poza umożliwieniem przyłączenia nowych odbiorców wprowadza wartość dodaną w postaci poprawy bezpieczeństwa zasilania Klientów zasilanych z sieci SN lub nn, zapewniając określoną jakość dostarczanej energii bez względu na fluktuacje obciążenia lub nieprzewidywalnej, zmiennej generacji ze źródeł rozproszonych.

Opisane wyżej działania spółki Energa Operator SA mają służyć spełnieniu tego wymogu. Część z tych działań ma zasięg lokalny i służy bieżącej ochronie Klientów, celem innych jest globalne podnoszenie bezpieczeństwa pracy sieci zarządzanej przez Energa Operatora SA. Wszystkie te działania przekształcają naszą sieć w bardziej niezawodny i otwarty na nowe wyzwania system.

Działania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego

W kwietniu 2018 r. rozpoczęto realizację opracowania pt. „Koncepcja pracy sieci przesyłowej NN i dystrybucyjnej 110 kV jako sieci zamkniętej na terenie działania Energi Operatora SA do roku 2030”; celem jest określenie niezbędnych inwestycji w sieci WN w perspektywie długoletniej (do 2030 roku).

Opracowano szereg wytycznych programowych dla nowych stacji GPZ oraz linii WN, których celem jest zwiększenie zdolności przyłączeniowych i poprawa wskaźników SAIDI/SAIFI (poprzez skrócenie ciągów SN), dla następujących obiektów: GPZ Drobin, GPZ Nowy Staw, GPZ Aleksandrów Kujawski, GPZ Gdańsk Politechnika, GPZ Łebno, LWN Żarnowiec – Łebno – Sierakowice, LWN Grzmiąca – Marcecin Leśna.

W opracowaniu są wytyczne programowe dla następujących obiektów: GPZ Gołymin, RS Windyki, GPZ Powidz, LWN Łęczycza – Pątek, LWN Recz – Kalisz Pomorski, GPZ Kruszyn, LWN Płock – Lipno, GPZ Tomaszkowo, LWN Bytów – Kościerzyna, LWN Elbląg Gronowo – Malbork Rakowiec – działania catoroczne na bieżąco.

W czerwcu 2018 r. wykonano analizę zwarciową dla typowych przypadków w sieci SN pod kątem optymalizacji przekroju żyły powrotnej kabli SN.

W październiku 2018 r. zaplanowano uruchomienie opracowania pilotażowej koncepcji rozwoju sieci SN na obszarze dwóch rejonów dystrybucji, na których występowały wysokie wartości wskaźników SAIDI/SAIFI.

Kontynuowano prace nad wzorcem dotyczącym zasad współpracy z gminami w ramach opiniowania dokumentów planistycznych (w ramach zespołu PTPiREE), na bieżąco implementowanym w Enerdze Operatorze SA.

Bieżąca współpraca przy uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z urzędami marszałkowskimi województw, na których obszarze działa Energa Operator SA

W zakresie bezpieczeństwa energetycznego Grupa Energa konsekwentnie realizuje działania rozpoczęte w latach poprzednich, mające na celu poprawę niezawodności zasilania, wzmocnienie odporności sieci na anomalie pogodowe oraz minimalizację częstości i długości przerw w dostawach energii elektrycznej. Kluczowym działaniem w tym zakresie jest realizacja inwestycji związanych z modernizacją i odtworzeniem sieci dystrybucyjnej, do których zaliczyć można m.in. kablowanie i izolowanie linii napowietrznych SN i nn oraz automatyzację sieci SN.

Istotnym elementem ograniczania przerw w dostawach energii elektrycznej jest również realizacja kompleksowych wycinek oraz utrzymywanie poziomu realizacji prac planowych bez wyłączeń odbiorców poprzez stosowanie technologii prac pod napięciem w sieciach SN i nn, stosowanie agregatów prądotwórczych oraz komasację prac realizowanych w ramach jednego wyłączenia.

W plan działań ukierunkowanych na poprawę jakości dostaw energii elektrycznej i obsługi odbiorców oraz zapewnienie stabilności i elastyczności systemu

dystrybucyjnego wpisuje się realizacja projektu związanego z wdrożeniem na szeroką skalę rozwiązań inteligentnej sieci energetycznej, który swoim zakresem obejmuje cały obszar działania Energi Operatora SA. Projekt jest kontynuacją prac zrealizowanych w ramach innych projektów o mniejszej skali, jak wdrożenie sieci Smart Grid na Półwyspie Helskim czy Smart Toruń, których efekty pozwoliły na podjęcie działań w obecnym projekcie. W jego ramach sukcesywnie instalowane są kluczowe elementy składające się na inteligentne sieci energetyczne: zdalnie sterowane rozłączniki i rozdzielnice w sieci SN, systemy magazynowania energii oraz wdrażanie innowacyjnych funkcjonalności w systemie dyspozytorskim SCADA. Funkcjonalności systemu SCADA umożliwią m.in. dokonanie analizy wpływu przyłączanych obiektów na pracę sieci SN, automatyczne przywrócenie zasilania odbiorców po wystąpieniu awarii w sieci SN oraz optymalizację pracy sieci SN. Głównym efektem prowadzenia działań jest zwiększenie niezawodności pracy sieci oraz znaczne skrócenie czasu przywracania zasilania po wystąpieniu awarii w sieci.

Powyższe działania przynoszą z roku na rok konkretne korzyści dla odbiorców, co odzwierciedlają wartości wskaźników niezawodności zasilania, SAIDI i SAIFI, uzyskiwane przez spółkę Energa Operator SA.

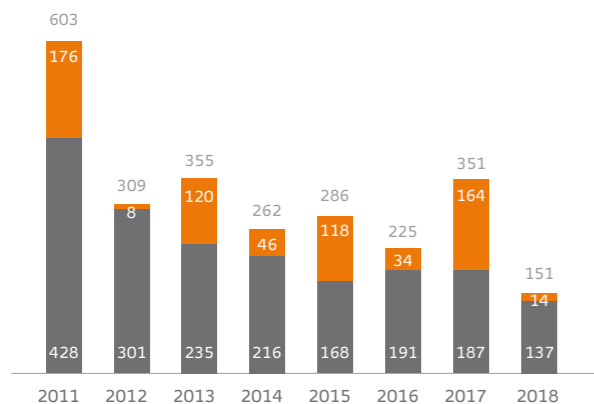

Definicje wskaźników ujęte w § 41 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu elektroenergetycznego z dnia 4 maja 2007 r. (Dz.U. Nr 93, poz. 623 z późniejszymi zmianami), według których w Energa Operator SA kalkulowane są wskaźniki SAIDI, SAIFI:

- * Wskaźnik przeciętnej systemowej częstości przerw długich i bardzo długich (SAIFI), stanowiący liczbę odbiorców narażonych na skutki wszystkich tych przerw w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców. (EU28 Częstość przerw w dostawie energii)
- * Wskaźnik przeciętnej systemowej czasu trwania przerwy długiej i bardzo długiej (SAIDI), wyrażony w minutach na odbiorcę na rok, stanowiący sumę iloczynów czasu jej trwania i liczby odbiorców narażonych na skutki tej przerwy w ciągu roku podzieloną przez łączną liczbę obsługiwanych odbiorców. (EU29 Średni czas trwania przerwy w dostawie energii)

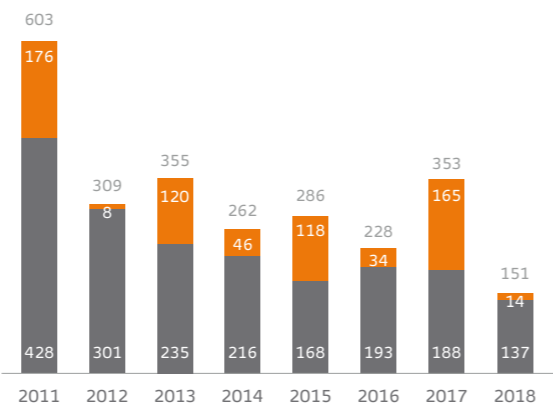
G4-EU29

Prezentacja zaktualizowanego wskaźnika SAIDI kalkulowanego na potrzeby rozporządzenia systemowego, a przeliczonego zgodnie ze stanowiskiem Prezesa URE (dotyczy lat 2016, 2017)

● SAIDI dla przerw planowanych oraz przerw nieplanowanych z katastrofalnymi (bez uwzględniania awarii masowych)

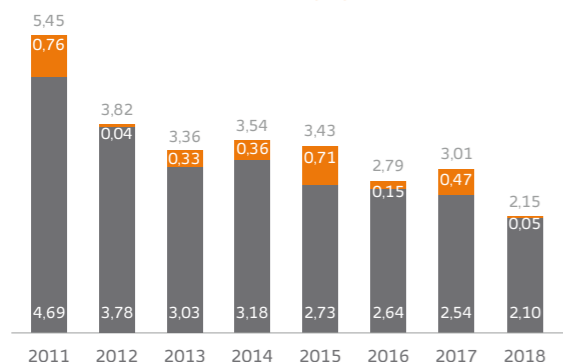
Prezentacja wskaźnika SAIDI kalkulowanego na potrzeby rozporządzenia systemowego, a wyliczonego wg założeń regulacji jakościowej (dotyczy lat 2016, 2017)

● SAIDI dla awarii masowych

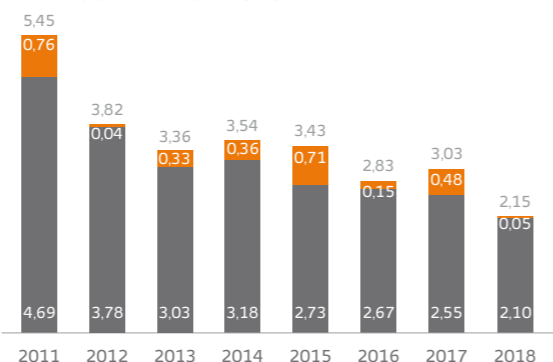
G4-EU28

Prezentacja zaktualizowanego wskaźnika SAIFI kalkulowanego na potrzeby rozporządzenia systemowego, a przeliczonego zgodnie ze stanowiskiem Prezesa URE (dotyczy lat 2016, 2017)

● SAIFI dla przerw planowanych oraz przerw nieplanowanych z katastrofalnymi (bez uwzględniania awarii masowych)

Prezentacja wskaźnika SAIFI kalkulowanego na potrzeby rozporządzenia systemowego, a wyliczonego wg założeń regulacji jakościowej (dotyczy lat 2016, 2017)

● SAIFI dla awarii masowych

Od roku 2018 (w związku z pismem Prezesa URE z września 2018 r. w sprawie weryfikacji liczby odbiorców przyjmowanych do obliczeń wskaźników za rok 2017 i lata poprzednie) powrócono do liczenia wskaźników SAIDI i SAIFI na potrzeby rozporządzenia systemowego według sposobu funkcjonującego do 2015 r., tj. w oparciu o liczbę odbiorców końcowych (mianownik formuły wskaźników), wg stanu na koniec roku kalendarzowego, dla którego prowadzone były obliczenia wskaźników (zgodnie z ww. stanowiskiem Prezesa URE – „Informacja Prezesa URE nr 16/2012”), jak i zaistniała potrzeba ich ujednoczenia we wszystkich latach, tj. ponowne przeliczenie wskaźników SAIDI, SAIFI za lata 2016 i 2017 (przeliczanych według innego modelu).

W latach 2011, 2013, 2015 i 2017 znaczną część wskaźnika SAIDI stanowią nieplanowane przerwy spowodowane wystąpieniem silnych wiatrów huraganowych (orkanów: Yoda, 2xKsawery, Feliks oraz nawałnica w sierpniu 2017) skutkujących zmasowanymi awariami sieci elektroenergetycznych na terenie działania Energi Operatora SA. Warto przypomnieć, że anomalie pogodowe w postaci nawałnic z sierpnia 2017 były zjawiskiem na nieodnotowaną dotąd skalę. Siła, z jaką uderzył

żywiół, spowodowała znaczne uszkodzenia sieci, która wymagała miejscami wykonania kompleksowej odbudowy. Łącznie uszkodzonych było ponad 180 km linii SN i nn i 2,1 tys. słupów energetycznych SN i nn. W pracę przy usuwaniu skutków nawałnicy zaangażowanych było 1092 pracowników Linii Biznesowej Dystrybucji (241 zespołów). Tak niespotykana skala zjawisk atmosferycznych spowodowała dla EOP przyrost wskaźnika SAIDI w 2017 roku aż o 114 minut.

Działania związane z rozwojem elektromobilności

Opracowano oraz opublikowano na stronie druk dedykowanego wniosku o określenie warunków przyłączenia infrastruktury ładowania drogowego transportu publicznego oraz ogólnodostępnej stacji ładowania do sieci elektroenergetycznej (grupa III, IV, V, VI).

Wprowadzono zmiany w systemie SELEN: 40 nowych indeksów operacyjnych dotyczących elektromobilności w trzech grupach dokumentów – faktury sprzedaży, korekty faktur sprzedaży oraz przeksięgowania FZ-FP.

Wprowadzono zmiany w systemie SID PO: rozszerzono słownik o dwie ustawowe definicje obiektów związanych z elektromobilnością – „infrastruktura ładowania drogowego transportu publicznego” oraz „ogólnodostępna stacja ładowania”.

Uzgodniono z GDDKiA plan lokalizacji ogólnodostępnych stacji ładowania oraz stacji gazu ziemnego wzdłuż pozostających w jego zarządzie dróg sieci bazowej TEN-T.

Biuro Przyłączeń prowadzi comiesięczny raport i nadzór nad sprawami związanymi z przyłączeniem elektromobilności do sieci Energi Operatora SA.

Wprowadzono wewnętrzną instrukcję implementowania ilości punktów ładowania w systemie SID PO.

Działalność związana z zaimplementowaniem wymogów tzw. kodeksów sieciowych

Biuro Przyłączeń Energi Operatora SA w roku 2018 brało udział w zespołach i komisjach PTPIREE zajmujących się przygotowaniem procedur i dokumentów niezbędnych do implementacji zapisów tzw. przyłączeniowych kodeksów sieci (czyli rozporządzeń komisji Unii Europejskiej dotyczących wymogów w zakresie przyłączania do sieci jednostek wytwórczych, odbiorów oraz systemów wysokiego napięcia prądu stałego). Opracowana została procedura weryfikacji zakresu modernizacji jednostek wytwórczych. Sporządzono procedurę energetycznego pozwolenia na użytkowanie dla modułów wytwarzania typu A, B, C i D. Przygotowane zostały również procedury i zasady testowania jednostek wytwórczych oraz procedury wykorzystania certyfikatów sprzętu wydanych przez upoważniony podmiot certyfikujący.

Działalność związana z przyłączeniem do sieci 110 kV

W listopadzie 2017 r. uzgodniono dokumentację projektową dla dużego zakładu produkującego płyty wiórowe EGGER w Biskupcu (Oddział Olsztyn) o mocy 17,5 MW. Energa Operator SA w 2018 r. wykonała dla tego odbiorcy większość prac związanych z budową przyłącza dla zasilania podstawowego i rezerwowego. W roku 2019 mają miejsce finalne prace związane z przyłączeniem do sieci 110 kV tego odbiorcy, między innymi protokół odbioru przez komisję sprawdzającą instalację Klienta, wystawienie Oświadczenia o wykonaniu przyłączenia odbioru, zawarcie umowy dystrybucyjnej i podanie napięcia.

Działalność związana z przyłączeniem do sieci farm wiatrowych

Przeprowadzoną 5 listopada 2018 r. przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki aukcję wygrało 7 farm wiatrowych planowanych do przyłączenia do sieci 110 kV o łącznej mocy przyłączeniowej 355,5 MW i 5 FW MW planowanych do przyłączenia do sieci 15 kV o łącznej mocy przyłączeniowej 33,5. Wygranie aukcji zapewnia właścicielom farm wiatrowych otrzymanie w okresie 15 lat stałego poziomu wynagrodzenia za jednostkę wyprodukowanej energii elektrycznej, co dla wielu projektów było ważnym czynnikiem warunkującym opłacalność realizacji budowy dużych farm wiatrowych.

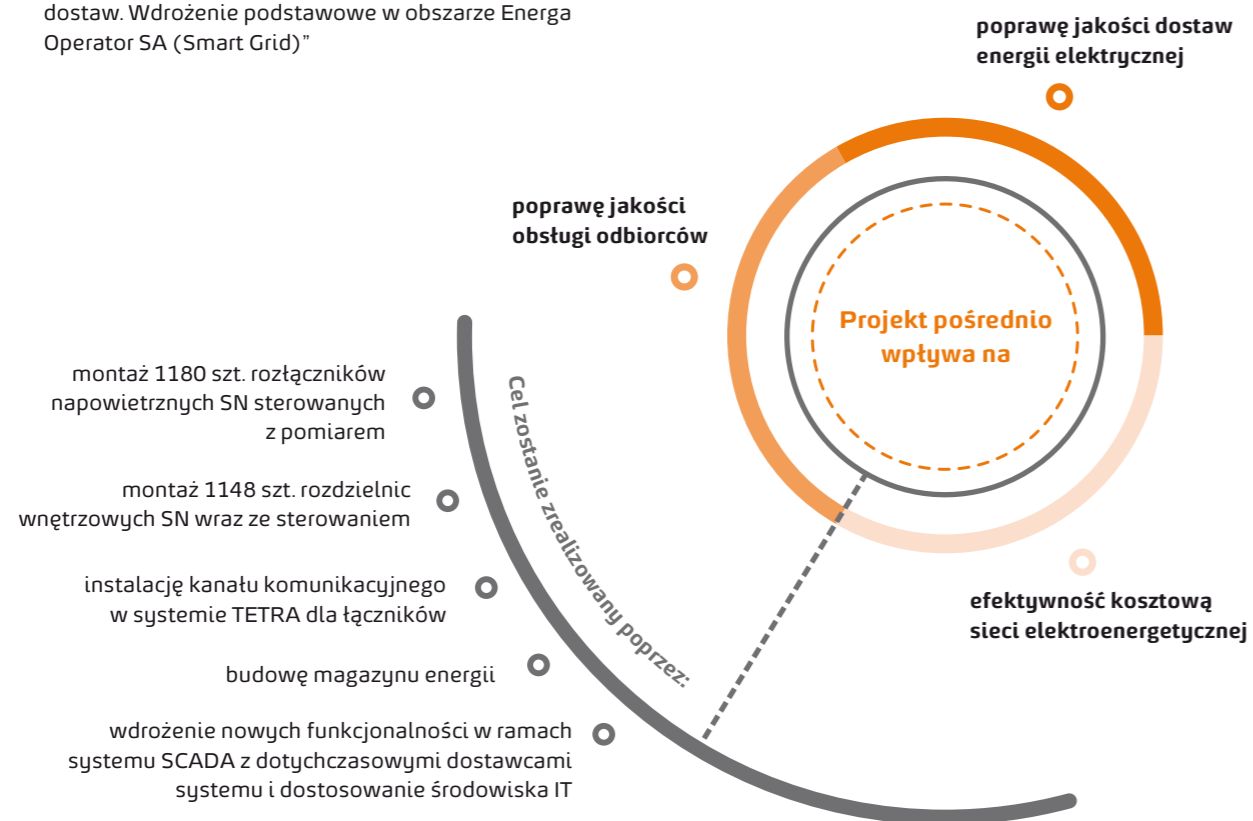
Wyniki aukcji na sprzedaż energii elektrycznej z farm wiatrowych, planowanych do przyłączenia na terenie Energi Operatora SA, przeprowadzonej przez Urząd Regulacji Energetyki w dniu 5.11.2018 r.

Nazwa wytwórcy	Nazwa farmy wiatrowej	Wartość mocy przyłączeniowej [MW]	Oddział EOP	Napięcie
Energy Park 44 Sp. z o.o.	FW Kaczkowo-Wysokie	44	Gdańsk	110 kV
Korsze Wind Farm Sp. z o.o.	FW Gudziaki	37,5	Olsztyn	110 kV
Park Wiatrowy 1 Sp. z o.o.	FW Jarocin	48	Kalisz	110 kV
Park Wiatrowy 12 Sp. z o.o.	FW Słupca II	48	Kalisz	110 kV
Pomerania Invall Sp. z o.o.	FW Dziergoń – Stary Targ	88	Olsztyn	110 kV
Wind Park Alfa Sp. z o.o.	FW Ciepłe	48	Gdańsk	110 kV
Windfarm Polska II Sp. z o.o.	FW Barvice	42	Koszalin	110 kV
Suma mocy		355,5		
PW Jarocin Wschód Sp. z o.o.	Zespół Elektrowni Wiatrowych Jarocin Wschód Pilot	5	Kalisz	15 kV
European Wind Farms Polska Sp. z o.o. Grzmiąca Sp.K.	FW Grzmiąca	6	Koszalin	15 kV
Hybro Energy Sp. z o.o.	FW Ciekocinko	12,5	Gdańsk	15 kV
Park Wiatrowy 3 Sp. z o.o.	Zespół Elektrowni Wiatrowych Krotoszyn Północ Pilot	5	Kalisz	15 kV
Park Wiatrowy 3 Sp. z o.o.	Zespół Elektrowni Wiatrowych Krotoszyn Południe Pilot	5	Kalisz	15 kV
Suma mocy		33,5		

Smart Grid

Projekt „Przebudowa sieci do standardów Smart Grid poprzez instalowanie inteligentnego opomiarowania i automatyzację sieci w celu aktywizacji odbiorców dla poprawy efektywności użytkowania energii oraz efektywnego zarządzania systemem elektroenergetycznym dla poprawy bezpieczeństwa dostaw. Wdrożenie podstawowe w obszarze Energa Operator SA (Smart Grid)”

Celem projektu jest zapewnienie stabilności i elastyczności systemu dystrybucyjnego poprzez wdrożenie rozwiązań inteligentnej sieci energetycznej.

Wdrożenia elementów inteligentnej sieci energetycznej są w Enerdze Operatorze SA podejmowane od kilku lat. Projekt jest kontynuacją prac zrealizowanych w ramach innych projektów o mniejszej skali, takich jak wdrożenie sieci Smart Grid na Półwyspie Helskim czy Smart Toruń, których efekty pozwoliły na podjęcie działań w ramach obecnego projektu.

Projekt wykorzystuje doświadczenia zdobyte w poprzednich projektach, ale swoim zakresem obejmuje cały obszar działania spółki Energa Operator SA.

Jednym z głównych celów inwestycji jest pozytywny wpływ inwestycji na ochronę środowiska naturalnego poprzez ograniczenie zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych oraz zmniejszenie emisji CO₂. Powstające w trakcie funkcjonowania energii konwencjonalnej zanieczyszczenia są dużym obciążeniem dla środowiska naturalnego. W ramach planowanych działań spółka wdroży wszelkie postępowania świadczące o wyjątkowej dbałości o środowisko i bezpieczeństwo energetyczne.

W trakcie realizacji projektu nie przewiduje się jego negatywnego bezpośredniego wpływu na środowisko. Planowane inwestycje w żadnej z faz: realizacji, eksploatacji i likwidacji sprzętu nie będą negatywnie oddziaływać na elementy środowiska, jak woda, ziemia, powietrze.

Przebudowa sieci do standardów Smart Grid poprzez instalowanie inteligentnego systemu opomiarowania i automatyzację sieci poprawia efektywność jej użytkowania, co przełoży się na niższe zapotrzebowanie na energię konieczną na pokrycie strat. Oznacza to niższe zużycie energii i redukcję emisji CO₂. W wyniku modernizacji sieci w ramach realizowanego przez spółkę projektu planowane jest osiągnięcie pozytywnych wskaźników oddziaływania na środowisko.

Skrócenie czasu przerw w zasilaniu dzięki modernizacji sieci ma bezpośredni wpływ na możliwość wytwarzania w tym czasie energii w źródłach odnawialnych.

W kontekście zagadnień:

- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych
- zmniejszenie emisji hałasu

zdiagnozowano neutralny wpływ przedmiotowego projektu.

Prace wykonane w 2018 roku

Przeprowadzono postępowania zakupowe na dostawy 600 rozłączników SN i rozdzielnic wewnętrznych pokrywających zapotrzebowanie na lata 2018–2019 oraz postępowanie zakupowe na dostawę 2328 modemów komunikacyjnych pokrywających zapotrzebowanie na lata 2018–2020. Na tej podstawie podpisano umowy realizacyjne z wyłonionymi w przetargu firmami i zrealizowano dostawy urządzeń.

Ogłoszono postępowanie na wybór firm zajmujących się montażem rozdzielnic wewnętrznych we wszystkich Oddziałach Energi Operatora SA.

Podpisano umowę na montaż i zamontowano 400 rozłączników SN wraz z modemami komunikacyjnymi.

Przeprowadzono postępowanie, podpisano umowę i dostarczono serwery i macierze dla SCADA.

Przeprowadzono postępowanie na przygotowanie koncepcji budowy magazynu energii, wyłoniono dostawcę koncepcji, podpisano umowę i dostarczono koncepcję. Na tej podstawie pozyskano zgody korporacyjne i uruchomiono postępowanie na budowę magazynu energii.

Pozyskano zgody korporacyjne, przeprowadzono dialog techniczny z dostawcami systemu SCADA i uruchomiono postępowanie na dostawę centralnego systemu SCADA w Enerdze Operatorze SA.

Przygotowano wytyczne do uruchomienia postępowania na wdrożenie systemów mRID i ROiTS i przeprowadzono badanie rynku.

W 2019 roku planowane jest:

rozstrzygnięcie postępowania na dostawę 200 rozłączników SN, podpisanie umowy i dostarczenie urządzeń

montaż kolejnych 400 rozłączników SN przez służby Energi Operatora SA wraz z modemami komunikacyjnymi

wyłonienie wykonawców przetargu na montaż 754 rozdzielnic wewnętrznych we wszystkich oddziałach Energi Operatora SA, podpisanie umów realizacyjnych i wykonanie montażu

wyłonienie wykonawcy budowy magazynu energii, podpisanie umowy i rozpoczęcie prac związanych z budową magazynu

zakończenie postępowania na wdrożenie centralnego systemu SCADA, podpisanie umowy i rozpoczęcie prac wdrożeniowych

uruchomienie postępowania na wdrożenie systemów mRID i ROiTS, podpisanie umowy i rozpoczęcie prac wdrożeniowych.

2.10 Innowacje na rzecz Klienta

W dniach 26–29 października 2018 r. nastąpiło podwyższenie wersji systemu CC&B. Mimo że sam upgrade trwał dość krótko, poprzedzony był szeregiem żmudnych prac przygotowawczych. Kluczowym punktem procesu było przeprowadzenie przez doświadczonych specjalistów wszystkich spółek bardzo szczegółowych testów biznesowych. Przetestowano procesy związane z obsługą umów, wprowadzaniem odczytów, rozliczaniem i wystawianiem faktur, windykacją należności oraz sprawozdawczością.

Warto tutaj podkreślić, że Grupa Energa jako pierwsza firma w Europie podjęła inicjatywę podniesienia swojego systemu CC&B do wersji 2.6. Dzięki nowszej wersji oprogramowania wydajność systemu wzrosła nawet do 30%. Fakt ten pozwala na szybszą realizację procesów biznesowych, co ma przełożenie na szybkość procedowania zgłoszeń klienckich.

Zostały przeprowadzone prace optymalizacyjne po stronie systemów wykorzystywanych do obsługi zgłoszeń awaryjnych, które polegały na:

- a) umożliwieniu Klientom efektywnego sposobu kierowania elektronicznych zgłoszeń awaryjnych – z dialogu SMS-owego na rzecz wysyłania SMS-em linku do formularza elektronicznego. Narzędzie do zgłoszeń awarii drogą SMS było ograniczone i narzucało Klientom pewien format treści SMS, którego niespełnienie powodowało brak możliwości obsłużenia zgłoszenia. Obecnie w takich przypadkach wysyłana jest do Klienta wiadomość SMS z bezpośrednim linkiem do formularza zgłoszeniowego dla awarii. Ograniczyło to liczbę nieskutecznych zgłoszeń.
- b) podniesieniu ergonomii pracy w systemie oraz zwiększeniu jego funkcjonalności, tj.:
 1. automatyczne grupowanie zgłoszeń awaryjnych na liście zgłoszeń – modyfikacja podniesienia efektywności przyjmowania zgłoszeń i właściwego rejestrowania ich w SID
 2. rozbudowa listy zgłoszeń o podgląd komunikatów o wyłączeniach awaryjnych i planowanych – modyfikacja ogranicza błędne odrzucanie zgłoszeń Klientów oraz błędną rejestrację do realizacji przez służby ruchu i eksploatacji sieci, które dysponują wiedzą o aktualnych awariach
 3. zmiana mechanizmu anulowania zgłoszeń – modyfikacja zaktualizuje proces przyjmowania zgłoszeń i ograniczy błędy ich odrzucania w sytuacji, kiedy powinny zostać zarejestrowane w SID
 4. obsługa pierwszych zgłoszeń z danej lokalizacji („syndrom pierwszego Klienta”) – modyfikacja zapewni rejestrację zgłoszeń w SID w sytuacji, kiedy zostały odrzucone przez konsultantów, a w praktyce okazały się zasadne.

W 2018 roku zrealizowane zostały dwa duże projekty innowacyjne koncentrujące się w dużej mierze na Kliencie: projekt Upgrid i projekt LOB.

Pierwszy z nich – Upgrid – był demonstracyjnym projektem międzynarodowym realizowanym w Unii Europejskiej w ramach programu Horizon 2020. Głównym celem projektu był rozwój funkcjonalności, które służą integracji sieci nN i SN, z zarządzaniem stroną popytową i generacją rozproszoną z wykorzystaniem technologii z obszaru sieci inteligentnych smart grid. Nowe funkcjonalności wdrożone w ramach projektu umożliwiły zwiększenie niezawodności dostaw energii elektrycznej do odbiorców, szybsze wykrywanie i usuwanie awarii w sieci nN, zapewnienie lepszych warunków zasilania dzięki optymalizacji układu pracy sieci, większą możliwość identyfikacji zakłóceń w sieci dzięki nowym układom monitorowania poziomu napięcia i THD oraz redukcję strat sieciowych. W ramach projektu opracowane zostało nowe narzędzie umożliwiające przeprowadzenie analizy i bilansu zużycia energii w przypadku zainstalowania przez Klientów instalacji ogniw fotowoltaicznych. Narzędzie to zostało udostępnione blisko 14 500 odbiorcom zasilanym z sieci objętej projektem demonstracyjnym Upgrid.

Projekt LOB miał na celu opracowanie oferty biznesowej nowych usług systemowych i regulacyjnych mocy w ramach zwiększenia elastyczności systemu poprzez budowę Lokalnego

Obszaru Bilansującego, którego sercem jest magazyn energii usytuowany pod Władysławowem w powiecie puckim. Usługi te można osiągnąć dzięki budowie systemów magazynowania energii oraz wdrożeniu systemów zarządzania energią u odbiorców.

Lokalny Obszar Bilansujący pozwolił na zasadność stosowania i szereg korzyści, z których najważniejsze są:

- poprawa bezpieczeństwa dostaw energii
- zwiększenie elastyczności pracy sieci
- poprawa jakości zasilania i zwiększenie niezawodności dostaw energii elektrycznej
- poprawa efektywności dystrybucji energii elektrycznej ze źródeł lokalnych do odbiorców na skutek optymalizacji pracy sieci
- ograniczenie strat sieciowych i zmniejszenie kosztów zakupu energii na pokrycie strat.

Kontynuowany był również projekt realizowany z japońską agendą rządową NEDO pod farmą wiatrową Bystra. Wdrażane w ramach projektu rozwiązania współpracujące z farmami wiatrowymi na wydzielonym obszarze Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (KSE) umożliwi bardziej efektywne zarządzanie źródłami wytwórczymi w sytuacjach kryzysowych zagrażających stabilności KSE.

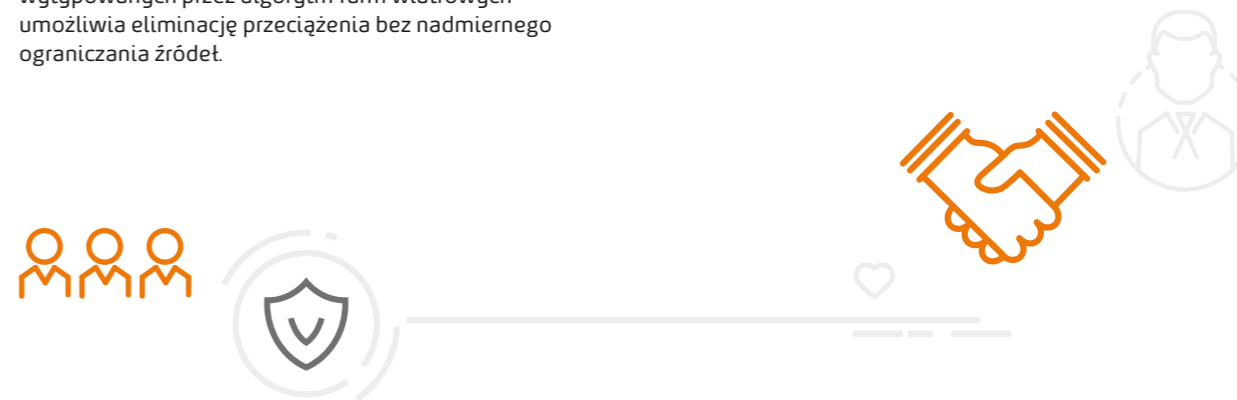
Nowy system do zarządzania farmami – Special Protection Scheme (SPS) – zapewni bardziej efektywne wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych oraz brak dyskryminacji wytwórców w przypadku konieczności wdrożenia ograniczeń mocy na skutek przeciążeń w sieci WN. Zastosowane w systemie SPS algorytmy opracowywania planów wprowadzenia ograniczeń mocy wytwórczej umożliwiają wybór tych jednostek wytwórczych, które mają największy wpływ na występujące przeciążenia w sieci. Wartość wprowadzanych ograniczeń mocy dla wytypowanych przez algorytm farm wiatrowych umożliwia eliminację przeciążenia bez nadmiernego ograniczania źródeł.

2.11 Uczciwe praktyki rynkowe

■ 103-1 (419)
■ 103-2 (419)
■ 419-1

Procedurą mającą na celu równe i niedyskryminacyjne traktowanie użytkowników systemu w Enerdze Operatorze SA jest Program Zgodności, zatwierdzony przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Program ten ma też zniwelować zachowania antykonkurencyjne.

W 2018 roku powstał raport inspektora ds. zgodności dla Prezesa URE za rok 2017, w którym wykazano nieprawidłowości w komunikacji pomiędzy Energa Operatorem SA a sprzedawcą z grupy kapitałowej. Sprzedawca z grupy zadeklarował usunięcie części tych nieprawidłowości do końca 2018 roku.

3 Ochrona środowiska i bezpieczeństwo energetyczne

3.1

Realizacja celów środowiskowych na 2018 rok i wyzwania na rok 2019

W roku 2018 Energa kontynuowała działania zmierzające do objęcia systemem EMAS wszystkich spółek Grupy oraz rozszerzenia go o zarządzanie energią w oparciu o normę ISO 50001:2011. Biorąc pod uwagę liczne zmiany organizacyjne w spółkach związane z ich konsolidacją, stanowiło to duże wyzwanie zarówno merytoryczne, jak i logistyczne. Jednocześnie zgodnie z założeniami Strategii Grupy Energa na lata 2016–2025, realizowany był Wieloletni plan inwestycji strategicznych Grupy Energa na lata 2016–2015 (WPIS), obejmujący m.in. zadania dostosowujące funkcjonujące w Grupie instalacje wytwórcze do wymagań standardów emisyjnych, które będą obowiązywały po 17 sierpnia 2021 r. Wynika to z Decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/1442 z 31 lipca 2017 r., ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT - z ang. Best Available Techniques) w odniesieniu do dużych obiektów energetycznego spalania, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE. Tekst ww. Decyzji wykonawczej Komisji jest dostępny na stronie: eur-lex.europa.eu.

W październiku 2018 r. Energa SA ogłosiła Strategiczną Agendę Badawczą (SAB), która określa główne kierunki badań, rozwoju i wdrażania innowacji w Grupie w perspektywie najbliższych 10 lat. „SAB Grupy Energa na lata 2019–2028” uwzględnia prośrodowiskowe technologie i rozwiązania eko-innowacyjne.

Wszystkie działania Grupy, w perspektywie ubiegłych lat, jak również planowane działania na lata najbliższe konsekwentnie dążą do umocnienia roli zrównoważonego rozwoju jako dominującej idei w pracach decyzyjnych, łączącej interesy środowiska z biznesem i oczekiwaniami społecznymi. Priorytetem Strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa (w obszarze „Środowisko naturalne”) jest „ciągłe dążenie do poprawy efektywności energetycznej, a także skuteczna dbałość o kwestie środowiskowe we wszystkich obszarach prowadzonej działalności, zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz troska o racjonalne wykorzystanie zasobów”.

Priorytety na rok 2019

1. Utrzymanie wysokiego udziału OZE w produkcji energii elektrycznej
2. Zakończenie wdrożenia systemu zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001:2011 w Enerdze Operatorze SA
3. Osiągnięcie celów środowiskowych w ramach realizacji zadań inwestycyjnych (więcej na ten temat w rozdziałach: Inwestycje mające wpływ na środowisko oraz Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju)

Cele na rok 2018

Realizacja

Utrzymanie wysokiego udziału OZE w produkcji energii elektrycznej

W roku 2018 zakończono modernizację elektrowni wodnej EW Borowo, zwiększając jej moc z 0,9 MW do 1,661 MW

Zakończenie wdrożenia systemu zarządzania środowiskowego EMAS we wszystkich spółkach Grupy

Zrealizowano – więcej na ten temat w rozdziale Podejście do zarządzania środowiskowego

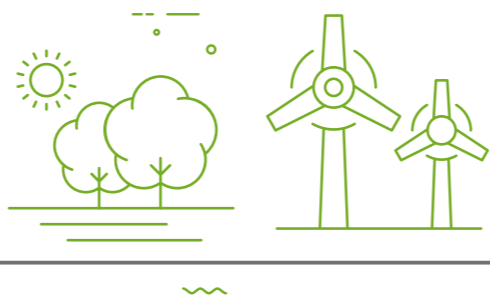
Zakończenie wdrożenia systemu zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001:2011

Zrealizowano (w trakcie wdrażania w Enerdze Operatorze SA) – więcej na ten temat w rozdziale Podejście do zarządzania środowiskowego

3.2

Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych

Podejście do zarządzania środowiskowego

Polityka środowiskowa

Polityka środowiskowa Grupy Kapitałowej Energa (wydanie VI przyjęte i wprowadzone do stosowania Uchwałą Zarządu Energa SA Nr 857/V/2017 z dnia 19 grudnia 2017 roku jako załącznik do Umowy o współpracę w Grupie Energa) jest fundamentem systemu zarządzania środowiskowego, służącego zapewnieniu efektywności środowiskowej i energetycznej, przy wykorzystaniu najlepszych dostępnych technik i metod zarządzania. Polityka środowiskowa opracowana przez Zarząd Energa SA obowiązuje wszystkie spółki Grupy i w sposób formalny wytycza ogólne zamiary i pożądane kierunki działania Spółek w odniesieniu do efektów ich działalności środowiskowej w powiązaniu z wynikiem energetycznym.

„Dbałość o zapobieganie zanieczyszczeniom oraz ograniczanie wpływu na środowisko to podstawowe narzędzia utrzymania wiodącej pozycji wśród polskich przedsiębiorstw energetycznych. Do osiągnięcia tego celu prowadzić mają działania organizacyjne i inwestycyjne, a w szczególności:

w zakresie działalności wytwórczej:

- modernizację urządzeń w celu poprawy sprawności wytwarzania i efektywności energetycznej
- racjonalne wykorzystanie OZE (farmy wiatrowe, fotowoltaika, biomasa, energetyka wodna) i źródeł niskoemisyjnych (bloki gazowo-parowe)
- racjonalne wykorzystanie zasobów energetycznych, w tym także, w ramach przedsięwzięć celu publicznego zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i przeciwdziałania zagrożeniom klęsk żywiołowych (m.in. budowa zapory i elektrowni na Wiśle)
- ograniczanie strat przesyłu ciepła

w zakresie działalności dystrybucyjnej:

- modernizacja i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej w celu poprawy niezawodności dostaw i ograniczenia strat przesyłu, w tym także realizacja przedsięwzięć poprawiających rozptywy energii w sieci i efektywne jej wykorzystanie
- modernizacje i rozbudowa infrastruktury elektroenergetycznej dla zapewnienia przyłączeń
- wdrażanie inteligentnego opomiarowania i innych elementów sieci inteligentnych

w zakresie działalności obrotu i sprzedaży:

- w zakresie zarządzania relacjami z Klientami, budowa infrastruktury teleinformatycznej umożliwiającej zdalny kontakt i wdrażanie nowych produktów usługowych
- rozwój rozproszonych źródeł energii i wsparcie Klientów jako wytwórców energii (prosumenci)
- wsparcie zarządzających infrastrukturą publiczną, w zakresie dostępu do innowacyjnych rozwiązań energetycznych (oświetlenie)
- zarządzanie popytem w celu racjonalnego korzystania z energii
- zaangażowanie w działania na rzecz innowacyjnego pozyskiwania i magazynowania energii”.

Polityka środowiskowa jest deklaracją zamierzeń i zasad związanych z całością prowadzonej działalności, która umożliwia określenie celów i zadań środowiskowych. Dzięki niej możliwe jest utrzymanie i doskonalenie efektów działalności środowiskowej.

Narzędziem realizacji polityki środowiskowej jest program zarządzania środowiskowego i zarządzania energią, opisany w dokumencie o takiej samej nazwie.

System zarządzania środowiskowego i zarządzania energią

103-1 (301)
103-2 (301)
103-1 (302)
103-2 (302)
103-1 (303)
103-2 (303)
103-1 (304)
103-2 (304)
103-1 (305)
103-2 (305)
103-1 (306)
103-2 (306)

Grupa Energa spełnia najwyższe wymogi ochrony środowiska i została wpisana do prestiżowego rejestru organizacji objętych systemem EMAS (ang. Eco Management and Audit Scheme). System ekzarządzania i audytu EMAS jest elitarnym i dobrowolnym systemem wiarygodnego raportowania środowiskowego, promowanym przez Komisję Europejską.

EMAS to proces ciągłego doskonalenia i poprawy systemu zarządzania, pozwalający spółkom osiągać cele biznesowe, które uwzględniają niezbędne cele środowiskowe i energetyczne. To system, który odgrywa kluczową rolę w realizacji nowego kierunku gospodarczego przyjętego przez Rząd RP w 2017 r., tj. gospodarki o obiegu zamkniętym. Wdrażanie systemu EMAS pozwala podejmować działania służące zmniejszeniu zużycia energii i zasobów, a także uniknięciu zbędnych środowiskowych kosztów działalności przedsiębiorstw.

Przekłada się to na wzrost konkurencyjności i umożliwia osiągnięcie coraz lepszych wyników finansowych, przy jednoczesnym zmniejszeniu negatywnego wpływu na środowisko procesów produkcyjnych (np. gazy cieplarniane, odpady).

Aktywne zarządzanie środowiskowe jest w Polsce prowadzone coraz częściej. W grudniu 2018 r. Ministerstwo Środowiska promowało ekzarządzanie podczas globalnego szczytu klimatycznego ONZ – COP24, który odbył się w Katowicach. Grupa Energa rozpoczęła wdrażanie systemu ekzarządzania i audytu EMAS już w roku 2014, a do 2018 r. objęła tym systemem wszystkie spółki Grupy oraz instalacje funkcjonujące w 431 lokalizacjach.

W okresie czerwiec – wrzesień 2018 roku weryfikator środowiskowy Bureau Veritas Polska Sp. z o.o. przeprowadził w tych spółkach niezależny audyt recertyfikujący/certyfikujący system na zgodność z Rozporządzeniem EMAS i normą ISO 14001:2015 oraz certyfikujący na zgodność z normą ISO 50001:2011.

Kierunek wdrażania i doskonalenia EMAS wyznacza ww. Polityka środowiskowa Grupy Energa. Cele i zadania środowiskowe oraz efekty działalności środowiskowej zawarte są w deklaracji środowiskowej, która jest jednym z ważniejszych dokumentów systemu EMAS. **„Deklaracja Środowiskowa Grupy Energa”** dostępna jest na stronie internetowej

https://grupa.energa.pl/Polityka_Srodowiskowa.xml

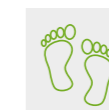
Grupa Energa uwzględnia w swoim systemie EMAS czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mogące nieść potencjalnie istotny wpływ na zdolność osiągnięcia celu jej działania i skutecznej realizacji zadań środowiskowych oraz energetycznych.

Za najważniejsze uznano:

- a) warunki środowiskowe związane z klimatem (susze, gwałtowne zjawiska atmosferyczne) i jakością powietrza
- b) dostępność zasobów (woda, tereny)
- c) bioróżnorodność
- d) uwarunkowania regulacyjne i finansowe
- e) kontekst ekonomiczno-polityczny.

Czynniki te poddano analizie ryzyka, oceniono zagrożenia oraz szanse, jakie mogą implikować zarówno na poziomie poszczególnych spółek, jak i całej Grupy.

Ślad środowiskowy (czyli oddziaływania na środowisko) w naszej organizacji jest identyfikowany w ramach systemu EMAS poprzez tzw. aspekty środowiskowe. Podejście do procesu identyfikacji i oceny aspektów zostało zharmonizowane w całej Grupie. Spółki korzystają z przygotowanej przez Energa SA matrycy, która identyfikuje wszystkie potencjalne aspekty przedsiębiorstwa energetycznego, i wskazują na te, które dotyczą ich działań.

Aspekty środowiskowe podzielone w trzech obszarach (**emisje, zużycie zasobów, interakcje ze środowiskiem**) identyfikowane są zarówno w odniesieniu do procesów spółek Grupy, jak i wobec działań dostawców i kooperatorów, które Grupa może kontrolować lub mieć na nie przynajmniej częściowy wpływ.

Analiza ta, w ujęciu perspektywy cyklu życia produktu i usługi, obejmuje w szczególności nabywanie surowców energetycznych (węgiel, biomasa), ich transport (zwłaszcza w odniesieniu do Linii Wytwarzania), zakupy, a także projektowanie dotyczące nowej i modernizowanej infrastruktury wytwórczej i dystrybucyjnej.

W każdej spółce Grupy Energa funkcjonuje **koordynator środowiskowy**, współpracujący z wydziałami, biurami lub pracownikami na samodzielnych stanowiskach, realizującymi wymagania wynikające z zakresu „standardowych obowiązków środowiskowych”, takich jak zapewnienie i monitorowanie pozwoleń, bilansowanie emisji, sprawozdawczość wymagana prawnie, naliczanie opłat etc. Koordynację i doskonalenie wyniku energetycznego zapewniają powołane w spółkach **komitety ds. energii**.

Więcej na temat procesu wdrażania systemu zarządzania środowiskowego w Grupie Energa można przeczytać w raportach CSR Grupy Energa: „**Nasza odpowiedzialność 2015**”, „**Nasza odpowiedzialność 2016**” i „**Nasza odpowiedzialność 2017**”.

Więcej na temat polityki środowiskowej i programu zarządzania środowiskowego można przeczytać w „Deklaracji środowiskowej Grupy Energa” dostępnej na stronie internetowej.

Energa niezmiennie dąży do zwiększenia mocy nowoczesnych elektrowni konwencjonalnych oraz stawia na rozwój instalacji ciepłowniczych i kogeneracji, przy równoczesnym utrzymaniu silnej pozycji lidera w obszarze udziału OZE w całkowitej wytworzonej energii.

Zużycie surowców

W 2018 roku do produkcji energii i ciepła zużyto:

1 349 271 Mg

surowców

9 569 Mg

mniej niż w roku poprzednim

Zużyto również o 255 141m³ mniej gazu ziemnego.

Racjonalizacja zużycia surowców prowadzona była w każdej spółce zgodnie z opisanym wyżej systemem zarządzania środowiskowego i zarządzania energią.

Największą odpowiedzialność w tym zakresie spoczywała jak co roku na spółkach wytwórczych. Spółki te, wyposażone w instalacje wytwarzające energię ze źródeł konwencjonalnych, kontynuowały stałą analizę oraz dobór węgla o optymalnych, pod względem ekonomicznym i fizykochemicznym, parametrach jakościowych. Umożliwia to zmniejszenie masy zużywanego węgla i ilości wytwarzanych odpadów paleniskowych oraz zużycia sorbentu do procesu odsiarczania spalin i energii elektrycznej na własne potrzeby.

Energa Elektrownie Ostrołęka SA wykonywała prace remontowe i modernizacyjne na blokach energetycznych, utrzymując je w wysokiej sprawności i dyspozycyjności. Skutkowało to poprawą współczynnika jednostkowego zużycia paliwa na jednostkę wyprodukowanej energii i przyczyniło się do zmniejszenia poziomu emisji zanieczyszczeń.

Wysokoparametrowy kocioł wodno-rurkowy w Ciepłowni Rejonowej Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o. wyposażono w zdmuchiwacz pyłów (generator fali uderzeniowej) w celu podniesienia jego dyspozycyjności i ograniczenia koniecznej do czyszczenia jednostki ilości zatrzymań (a więc i powtórnych rozpalań, zużywających dodatkowe ilości paliwa). Dzięki temu działaniu w roku 2018 zatrzymywanie pracy kotła nie było konieczne.

Dla porównania – w latach 2016 i 2017 w miesiącach październik – grudzień funkcjonowanie kotła było 2-krotnie wstrzymywane w celu czyszczenia.

W ramach zmniejszenia zużycia surowców podjęto również działania zmierzające do poprawy sprawności technicznej urządzeń, m.in.: remontowano i modernizowano urządzenia poprawiające zdolność wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Przykładem może być modernizacja elektrowni wodnej Łyna, polegająca m.in. na wymianie transformatora.

W wyniku prowadzonych w roku 2018 prac mających na celu optymalizację bloku biomasowego BB20p w Elektrociepłowni Elbląg jego możliwości nie były w pełni wykorzystane, czego efektem jest znacznie mniejsze zużycie biomasy.

Wskaźniki środowiskowe przedstawione w raporcie CSR są spójne z danymi zbieranymi w ramach funkcjonującego w Grupie systemu zarządzania środowiskiem i energią zgodnego z Rozporządzeniem EMAS, normą ISO 14001 i normą 50001. Grupa Energa identyfikuje i analizuje na bieżąco m.in. informacje dotyczące zużycia zasobów, realizacji celów oraz zgodności prawnej, zarówno dla linii biznesowych jak i poszczególnych spółek. Dane zbierane są w ramach systemu SIK CSR oraz rejestrów Programu Zarządzania Środowiskowego i Zarządzania Energią Grupy. Wskaźniki środowiskowe Grupy są dostępne dla interesariuszy w ramach raportu CSR oraz deklaracji środowiskowej Grupy.

301-1 ■ Wykorzystane surowce/materiały według wagi i objętości
301-2

Surowce/materiały	2017	2018
NIEODNAWIALNE		
węgiel [Mg]	1 280 209	1 298 660
gaz ziemny [m ³]	1 371 458	1 116 317
olej opałowy [Mg]	3 064	3 362
olej napędowy [Mg]	*	3 901
benzyna [Mg]	*	872
inne nieodnawialne [Mg]	756	135
zużycie pozostałych surowców nieodnawialnych i materiałów [Mg]	28 298	29 085
ŁĄCZNE ZUŻYCIE SUROWCÓW NIEODNAWIALNYCH [m³]	1 371 458	1 116 317
ŁĄCZNE ZUŻYCIE SUROWCÓW NIEODNAWIALNYCH [Mg]	1 312 326	1 336 015
ODNAWIALNE		
biomasa [Mg]	46 132	13 082
ŁĄCZNE ZUŻYCIE SUROWCÓW ODNAWIALNYCH [Mg]	46 132	13 082
zużycie materiałów bezpośrednich (np. stal) [Mg]	382	173
ŁĄCZNE ZUŻYCIE SUROWCÓW [m³]	1 371 458	1 116 317
ŁĄCZNE ZUŻYCIE SUROWCÓW [Mg]	1 358 840	1 349 271

* W roku 2017 benzynę i olej napędowy częściowo wliczano do innych surowców nieodnawialnych. W roku 2018 w wyniku zakończenia wdrożenia normy ISO 50001 zdecydowano o wyodrębnieniu tych pozycji we wskaźniku.

Zużycie wody

Gospodarowanie wodą prowadzone było w każdej spółce zgodnie z przyjętym systemem zarządzania środowiskowego.

Pobrano jej łącznie około 32 131 160 754 m³, czyli o 6 058 707 918 m³ mniej niż w roku poprzednim, w tym bezpośrednio 419 937 887 m³ do celów chłodniczych. Największy pobór wody (choć znacznie mniejszy niż w roku ubiegłym) odnotowano jak co roku w spółce Energa Wytwarzanie SA, mimo że w procesie produkcji energii elektrycznej w elektrowniach wodnych nie występują straty wody. Zmienność dobowego poboru wód (tj. przepływu przez turbiny) w poszczególnych elektrowniach wodnych zależy przede wszystkim od lokalnych warunków hydrologicznych. Na zmiany dopływu rzeczno wpływają głównie czynniki naturalne, tj. opady atmosferyczne, poziom wód gruntowych, roztopy pokrywy śnieżnej, wegetacja roślin. Nie bez znaczenia dla zmienności przepływu jest wpływ gospodarczej działalności człowieka, np. likwidacja naturalnych miejsc retencji wody opadowej, budowa wielkopowierzchniowych placów i terenów utwardzonych, prace melioracyjne. Zmiany naturalne i antropogeniczne wzajemnie na siebie oddziałują, co utrudnia, a niekiedy wręcz uniemożliwia określenie ich wielkości w stosunku do ogółu zmian, szczególnie wobec intensyfikacji gwałtownych zjawisk atmosferycznych, głównie nawałnych deszczy.

W 2018 r. najistotniejsze działania w obszarze zmniejszania zużycia wody podjęto w spółce Energa Elektrownie Ostrołęka SA, gdzie część wody pobranej i zużytej była ponownie wykorzystywana do innych celów w instalacji, tj. do uzupełnienia strat w zamkniętym obiegu hydroodpopielania.

Ograniczenie ilości pobranej wody podziemnej było realizowane przez ponowne wykorzystanie wody powierzchniowej, po odpowiednim jej uzdatnieniu w procesie technologicznym. Część pary była również wykorzystywana przy produkcji wody do uzupełnienia obiegów wodno-parowych (do podgrzewania wody surowej do reaktora, do ogrzewania pomieszczeń itp.).

103-1 (303)
103-2 (303)
303-1

Pobór wody w 2018 r.

32 131 160 754 m³

pobrano łącznie
wody

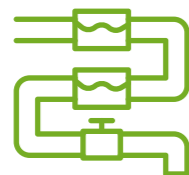
6 058 707 918 m³

mniej niż
w roku poprzednim

Ponadto, w 2018 r. w spółce Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o. o. układ uzdatniania wody w Ciepłowni Rejonowej wyposażono w wodomierz wody uzupełniającej, podłączony do systemu telemetrycznego, co umożliwia kontrolę on-line ubytków nośnika w sieci.

Łączny pobór wód według źródła

Linia biznesowa/ Spółka	Łączna objętość wody pobranej ze wszystkich uwzględnionych źródeł [m ³ /rok]		Rzeki (do celów chłodniczych) [m ³ /rok]		Rzeki (do celów innych niż chłodnicze) [m ³ /rok]		Jeziora (do celów chłodniczych) [m ³ /rok]		Jeziora (do celów innych niż chłodnicze) [m ³ /rok]		Wody podziemne (do celów innych niż chłodnicze) [m ³ /rok]		Wody z sieci miejskiej [m ³ /rok]		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Usługi i pozostałe	3 789	5 760	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 789	5 760
Linia biznesowa Dystrybucji	61 221	73 233	0	0	0	0	0	0	0	0	434	246	60 787	72 987	
Linia biznesowa Sprzedaży	4 074	4 163	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 074	4 163	
Linia biznesowa Wytwarzania	38 189 799 589	32 131 077 598	412 017 401	418 119 257	37 775 845 074	31 530 417 052	1 692 050	1 818 630	0	180 179 160	204 764	501 243	40 300	42 257	
Energa Wytwarzanie SA	37 785 326 820	31 718 845 409	12 501 481	10 100 642	37 771 127 541	31 526 740 544	1 692 050	1 818 630	0	180 179 160	2 254	2 231	3 494	4 202	
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	38 6314 510	394 545 708	381 614 235	390 567 382	4 497 765	3 479 314	0	0	0	0	202 510	499 012	0	0	
Energa Serwis Sp. z o.o.	571	668	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	571	668	
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	528	496	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	528	496	
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	6 533	7 274	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 533	7 274	
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	18 150 627	17 678 043	17 901 685	17 451 233	219 768	197 194	0	0	0	0	0	0	29 174	29 616	
Grupa Energa	38 189 868 672	32 131 160 754	412 017 401	418 119 257	37 775 845 074	31 530 417 052	1 692 050	1 818 630	0	180 179 160	205 198	501 489	108 949	125 166	

+

Efektywność energetyczna

W ramach zintegrowanego systemu zarządzania środowiskowego i zarządzania energią, Spółki Grupy przeprowadziły w latach 2017–2018 przeglądy energetyczne spełniające kryteria normy ISO 50001:2011 i uwzględniające zakres audytu energetycznego przedsiębiorstwa, o którym mowa w ustawie z 20 maja 2016 o efektywności energetycznej i dyrektywie 2012/27/UE.

W spółkach działania koordynowane były przez komitety ds. energii. W ramach Grupy metodykę zbierania danych, wzory sprawozdań i raportów, nadzór oraz weryfikację przygotowanych materiałów zapewnił Koordynator Programu (Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.).

Podczas przeglądów zidentyfikowano: rodzaje i ilości stosowanych energii, kluczowe wykorzystania energii, metody i wskaźniki monitorowania, oceny wyniku energetycznego oraz efektywności energetycznej, a także obszary poprawy wyniku energetycznego. W roku 2018 spółki przeprowadziły aktualizację przeglądów energetycznych, uwzględniając dane za rok 2017. Przeglądy energetyczne zostały przeprowadzone przez niemal wszystkie spółki Grupy objęte systemem zarządzania środowiskowego i zarządzania energią, z wyjątkiem Energi Operatora SA (spółka jest na etapie wdrażania systemu).

Witold Dżugan
Dyrektor Pionu
Certyfikacji Bureau
Veritas Polska Sp. z o.o.

„Norma ISO 50001, po raz pierwszy wydana w 2011 r., uzupełnia serię międzynarodowych standardów dotyczących systemów zarządzania, obejmując swoim zakresem ważny obszar efektywnego wykorzystania energii. Norma jest odpowiedzią na wyzwania związane z ochroną klimatu i ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych ale, co niezwykle istotne, jednocześnie pomaga w ograniczeniu kosztów zużycia energii. Zgodnie z ogólnymi zasadami ciągłego doskonalenia ISO 50001 zachęca do systematycznego identyfikowania i monitorowania źródeł oraz sposobów wykorzystywania energii oraz wyłaniania najbardziej efektywnych celów i programów działań. Proponowane w niej mechanizmy pozwalają na systemowe angażowanie w działania związane z poprawą efektywności energetycznej kierownictwa i pracowników oraz uzyskiwanie wymiernych oszczędności przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnych wpływów na środowisko”.

Przeglądy energetyczne, podobnie jak inne elementy systemu zarządzania, poddano w roku 2018 niezależnej weryfikacji, podczas audytu recertyfikującego/certyfikującego system na zgodność z Rozporządzeniem EMAS i normą ISO 14001:2015 oraz certyfikującego na zgodność z normą ISO 50001:2011.

Poza organizacyjnymi, w roku 2018 spółki Grupy prowadziły wiele działań modernizacyjno-remontowych mających na celu zmniejszenie zużycia energii, w tym m.in.:

- Modernizacje prowadzone w Elektrowni Ostrołęka B, prowadzące do:
 - poprawy sprawności przemiany energii chemicznej paliwa w energię elektryczną i ciepło (modernizacja kotła i turbozespołu bloku nr 1)
 - zmniejszenia zużycia ciepła na potrzeby własne ciepłowni (modernizacja węzłów ciepłowniczych w wewnętrznej sieci zakładowej)
 - zmniejszenia zużycia energii elektrycznej na potrzeby własne elektryczne (modernizacja wentylatorów spalin na bloku nr 1, modernizacja oświetlenia ulicznego z wymianą źródeł światła na nowe lampy LED)
 - zmniejszenia częstotliwości przerywania pracy bloków energetycznych w warunkach niskich stanów i przepływów wody w rzece Narew oraz zmniejszenia zużycia mazutu (zakończona budowa jazu w korycie rzeki),
- Modernizacja kotła bloku biomasowego BB20p w elektrociepłowni Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w celu m.in. poprawienia niezawodności – wydłużenia czasu pracy kotła, co przekłada się na parametry ilościowe efektywności zużycia energii.
- Wymiana transformatorów blokowych nr 1 i 3 w Elektrowni Szczytowo-Pompowej Żydowo – inwestycja ma zostać zakończona w 2019 roku, a szacowane średnioroczne oszczędności energii wynoszą 1809,284 GJ/rok, w przeliczeniu 43,214 Toe.
- Wymiana 34 agregatów pompowych na sterowane elektronicznie urządzenia energooszczędne w Ciepłowni Rejonowej Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.
- Ograniczenie strat przesyłu energii i pośredniej emisji zanieczyszczeń poprzez przebudowę sieci ciepłowniczych wysokoparametrowych na technologię rur preizolowanych w spółce Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.
- Modernizacja infrastruktury oświetlenia drogowego realizowana przez Energe Oświetlenie Sp. z o.o. (wybrane znaczące inwestycje, majątek oświetleniowy należący do Spółki oraz majątek obcy). Zmodernizowanych zostało niemal 13 000 szt. opraw oświetleniowych starego typu (rtęciowe, sodowe) na energooszczędne. Szacuje się, że pozwoli to uzyskać oszczędności energii elektrycznej około 3 663,551 MWh rocznie, tj. 315 Toe/rok, i ograniczyć emisję CO₂ o 2850 Mg/rok.
- Termomodernizacja obiektów budowlanych użytkowanych przez pracowników Energi Operatora SA oraz modernizacja kotłowni w tych obiektach.

DOBRA PRAKTYKA

Klaster energetyczny to forma porozumienia cywilnoprawnego, którego celem jest radykalna poprawa bezpieczeństwa i efektywności energetycznej oraz stanu środowiska na obszarze danego powiatu bądź gmin wchodzących w skład partnerstwa. Idea klastrów energetycznych opiera się na rozwoju energetyki rozproszonej i wytwarzaniu energii jak najbliżej odbiorcy.

W lipcu 2018 r. Energa Obrót SA utworzyła z gminą Żerków „Żerkowski Klaster Energii”, który ma na celu poprawę bezpieczeństwa i efektywności energetycznej gminy m.in. poprzez lokalne wykorzystanie dostępnych zasobów energetycznych, w tym odnawialnych źródeł energii.

Również w lipcu 2018 r. Energa Obrót SA jako partner techniczny powstającego Turkowskiego Klastra Energii „Czysta Energa” podpisała porozumienie w tej sprawie. Klaster będzie utworzony przez 22 podmioty, w tym jednostki samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców, w celu zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w ogólnym miksie energetycznym na terenie powiatu tureckiego, ograniczenie niskiej emisji oraz dążenie do samowystarczalności energetycznej.

Energa Operator SA już od kilku lat wdraża elementy Inteligentnej Sieci Energetycznej (Smart Grid) w celu m.in. ograniczenia zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych oraz zmniejszenia emisji CO₂.

Instalowanie inteligentnego opomiarowania i automatyzacja sieci umożliwi bardziej efektywne zarządzanie systemem elektroenergetycznym na całym obszarze działania spółki Energa Operator SA. Sieć odbiorcza, w której energia płynie w jedną stronę (do odbiorcy), zmienia się w sieć prosumencką. Otwiera to nowe możliwości dla rynku energii i usług sieciowych. Do sieci elektroenergetycznej oprócz odbiorców przyłączane są także źródła energii, tworząc wciąż powiększający się potencjał generacji rozproszonej.

W ramach przeglądów energetycznych spółki wyznaczają wskaźniki wyniku energetycznego (WWE). Wskaźniki WE Grupy wyznaczone są dla łącznej energii jako sumy poszczególnych rodzajów energii (m.in.: energii elektrycznej, ciepła, chłodu, paliw):

- iloraz zużycia energii przez liczbę zatrudnionych w spółce osób
- iloraz zużycia energii przez zysk netto Grupy podawany w PLN.

Energa bazowa 2016 Grupa Energa WWE: Toe w stosunku do:

- średniego zatrudnienia w roku (8792 osób)
- obrotu (147 mln PLN)

Energa 2016 łącznie	WWE 2016	
835 031,9834 Toe	Toe/osobę	94,97
	Toe/PLN	0,00568

Energa 2017 Grupa Energa WWE: Toe w stosunku do:

- średniego zatrudnienia w roku (9049 osób)
- obrotu (789 mln PLN)

Energa 2017 łącznie	WWE 2017	
852 154,0701 Toe	Toe/osobę	94,17
	Toe/PLN	0,00108

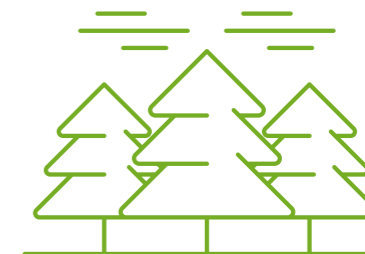
Zużycie energii z surowców nieodnawialnych w podziale na rodzaje surowców

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita energia zużyta z surowców [GJ]		Całkowita energia zużyta / wykorzystana z paliw z surowców nieodnawialnych (własnych bądź zakupionych) w podziale na rodzaj surowca [GJ]		Węgiel [GJ]		Gaz ziemny [GJ]		Olej opałowy [GJ]		Olej napędowy [GJ]		Benzyna [GJ]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	190 609	15 559	384	15 559	0	0	363	1 482	0	919	21	6 906	0	6 253
Linia biznesowa Dystrybucji	49 127	168 783	49 127	168 783	240	240	21 661	18 705	3 472	3 872	23 753	116 857	0	29 108
Linia biznesowa Sprzedaży	439	19 881	399	19 834	0	0	399	769	0	0	0	11 279	0	7 786
Linia biznesowa Wytwarzania	34 867 389	34 532 221	28 922 870	28 721 650	28 770 944	28 546 197	31 860	20 291	120 037	132 305	30	18 815	0	4 042
Energa Wytwarzanie SA	5 218 020	5 608 083	907	5 185	0	0	839	690	43	0	26	2 499	0	1 995
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	25 363 413	24 747 065	25 363 413	24 747 065	25 250 913	24 612 241	0	0	112 500	123 029	0	11 492	0	303
Energa Serwis Sp. z o.o.	0	4 070	0	4 070	0	0	0	0	0	0	0	3 479	0	592
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	0	510	0	510	0	0	0	0	0	0	0	53	0	457
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	385 301	358 117	385 301	358 117	356 039	337 328	29 258	19 601	0	0	4	1 019	0	169
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	3 900 655	3 814 376	3 173 249	3 606 703	3 163 992	3 596 628	1 763	0	7 494	9 276	0	273	0	526
Grupa Energa	35 107 563	34 736 444	28 972 780	28 925 826	28 771 184	28 546 437	54 283	41 247	123 509	137 096	23 805	153 856	0*	47 190

* W roku 2017 benzynę częściowo wliczano do pozycji olej napędowy. W roku 2018 w wyniku zakończenia wdrożenia normy ISO 50001 zdecydowano o wyodrębnieniu obu pozycji we wskaźniku.

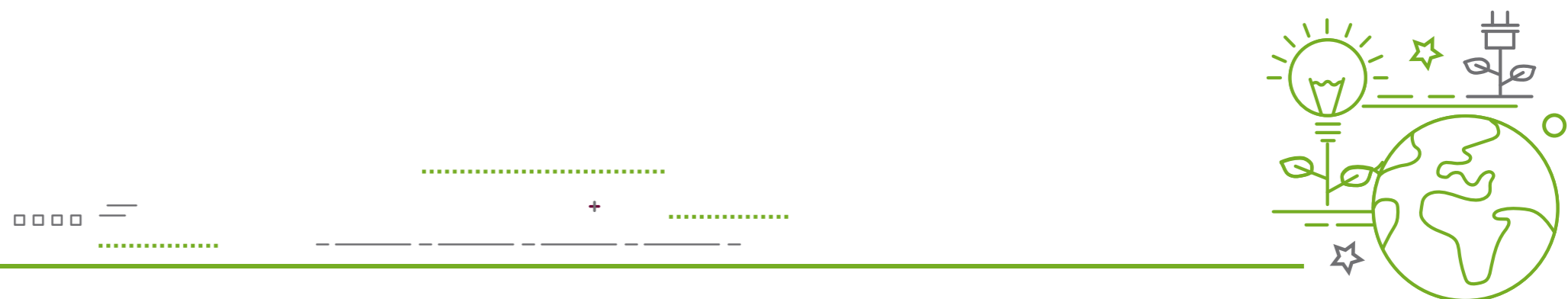

+

Zużycie energii z surowców odnawialnych w podziale na rodzaj surowców

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita energia zużyta z surowców [GJ]		Całkowita energia zużyta/ wykorzystana z paliw z surowców odnawialnych (własnych bądź zakupionych) w podziale na rodzaj surowca [GJ]		Biomasa [GJ]		Energia wiatrowa [GJ]		Energia słoneczna [GJ]		Energia wodna [GJ]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	190 609	15 559	190 225	0	0	0	190 225	0	0	0	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	49 127	168 783	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	439	19 881	40	47	0	0	0	0	40	47	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	34 867 389	34 532 221	5 944 518	5 810 571	727 406	207 673	1 505 165	1 383 102	16 504	19 837	3 695 443	4 199 959
Energia Wytwarzanie SA	5 218 020	5 608 083	5 217 112	5 602 898	0	0	1 505 165	1 383 102	16 504	19 837	3 695 443	4 199 959
Energia Elektrownie Ostrołęka SA	25 363 413	24 747 065	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia Serwis Sp. z o.o.	0	4 070	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	0	510	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	385 301	358 117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energia Kogeneracja Sp. z o.o.	3 900 655	3 814 376	727 406	207 673	727 406	207 673	0	0	0	0	0	0
Grupa Energa	35 107 563	34 736 444	6 134 783	5 810 618	727 406	207 673	1 695 390	1 383 102	16 544	19 884	3 695 443	4 199 959

Całkowita energia zakupiona w podziale na elektryczną, ciepło, chłodzenie oraz parę

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita zużyta / wykorzystana energia zakupiona [GJ]		Energia elektryczna [GJ]		Ciepło [GJ]		Chłodzenie [GJ]		Para [GJ]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	1 274 391	28 567	1 271 286	17 384	1 719	9 646	1 387	1 537	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	4 642 727	4 905 755	4 575 352	4 847 884	67 375	57 871	0	0	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	469 113	414 983	465 451	412 076	3 662	2 276	0	632	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	1 530 467	1 522 100	19 409	23 150	1 294 685	1 268 778	0	0	216 373	230 172
Energa Wytwarzanie SA	7 295	10 330	5 625	7 627	1 671	2 704	0	0	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energa Serwis Sp. z o.o.	1 489	15 367	352	2 035	1 136	13 332	0	0	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	1 008 134	996 077	3 082	2 859	788 679	763 046	0	0	216 373	230 172
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	508 927	494 632	5 728	4 936	503 199	489 696	0	0	0	0
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	4 622	5 694	4 622	5 694	0	0	0	0	0	0
Grupa Energa	7 916 699	6 871 405	6 331 498	5 300 494	1 367 441	1 338 571	1 387	2 168	216 373	230 172

302-1 Całkowita energia sprzedana w podziale na elektryczną, ciepło oraz parę

Linia biznesowa/ Spółka	Energia sprzedana przez organizację [GJ]		Energia elektryczna [GJ]		Ciepło [GJ]		Para [GJ]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	190 496	0	190 225	0	271	0	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	5	0	5	0	0	0	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	1 235	1 037	1 235	1 037	0	0	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	32 465 796	30 732 446	27 231 014	25 722 843	4 467 904	4 216 876	766 878	792 727
Energa Wytwarzanie SA	5 100 889	4 119 270	5 100 889	4 119 270	0	0	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	23 078 999	22 463 041	21 708 318	21 233 710	931 767	759 855	438 914	469 476
Energa Serwis Sp. z o.o.	0	0	0	0	0	0	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	882 191	871 701	0	0	671 071	651 749	211 120	219 952
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	719 200	682 107	0	0	719 200	682 107	0	0
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	2 684 517	2 596 327	421 807	369 863	2 145 866	2 123 165	116 844	103 299
Grupa Energa	32 657 533	30 733 483	27 422 480	25 723 880	4 468 176	4 216 876	766 878	792 727

W 2018 roku sprzedano o 1 924 050 GJ mniej energii w porównaniu z rokiem ubiegłym. Miało to głównie związek z obniżeniem poziomu produkcji w Energa Elektrowniach Ostrołęka SA i Enerdze Wytwarzaniu SA. Poziom produkcji i sprzedaży energii elektrycznej w Enerdze Elektrowniach Ostrołęka SA, będącej Jednostką Wytwórczą Centralnie Dysponowaną, zdeterminowany był przede wszystkim poziom ograniczeń sieciowych w węzle energetycznym (dyspozycje ruchowe Operatora Systemu Przesyłowego - Polskie Sieci Elektroenergetyczne) oraz długością remontu bloków (w roku 2018 jeden z bloków

energetycznych odstawiony został do remontu kapitalnego na ponad cztery miesiące, podczas gdy w roku 2017 postój bloku w remoncie średnim był o ponad dwa miesiące krótszy).

W przypadku Energi Wytwarzania SA głównym powodem obniżenia produkcji i sprzedaży w porównaniu z rokiem 2017 były niesprzyjające warunki wietrzne i hydrologiczne. Spowodowało to wykonanie planu produkcji w wysokości około 89% dla farm wiatrowych oraz 84% dla Elektrowni Wodnej Włocławek.

302-1 Całkowite zużycie energii w organizacji

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowite zużycie energii w organizacji [GJ]	
	2017	2018
Usługi i pozostałe	1 274 504	44 126
Linia biznesowa Dystrybucji	4 691 849	5 074 538
Linia biznesowa Sprzedaży	468 317	433 827
Linia biznesowa Wytwarzania	3 932 059	5 321 875
Energa Wytwarzanie SA	124 426	1 499 143
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	2 284 414	2 284 024
Energa Serwis Sp. z o.o.	1 489	19 437
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	125 943	124 886
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	175 028	170 642
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	1 220 760	1 223 743
Grupa Energa	10 366 729	10 874 366

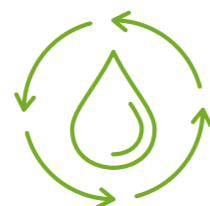

Maksymalna osiągalna moc wytwórcza w podziale na główne rodzaje surowca

Spółka	Źródło energii	Energia elektryczna [MW]	Ciepło [MW]	Energia elektryczna [MW]	Ciepło [MW]
		2017	2018	2017	2018
Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	węgiel	0,00	58,00	0,00	58,00
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	węgiel	624,00	200,90	624,00	201,40
	biomasa	57,00	18,10	57,00	18,10
Energa Wytwarzanie SA	woda	364,84	0,00	365,59	0,00
	wiatr	211,00	0,00	211,00	0,00
	fotowoltaika	5,41	0,00	5,41	0,00
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	węgiel	47,00	331,66	47,00	325,66
	biomasa	25,00	47,00	25,26	48,24
OGÓŁEM		1 334,25	655,66	1 335,26	651,40

Ilość energii wyprodukowanej netto w podziale na główne źródła energii

Źródło energii	Energia elektryczna [MWh]	Ciepło [MWh]	Energia elektryczna [MWh]	Ciepło [MWh]
	2017	2018	2017	2018
węgiel	2 461 139	983 220	2 427 135	987 430
biomasa	40 333	69 676	15 150	13 278
woda	1 029 854	0	804 509	
wiatr	461 782	0	376 024	
gaz	0	6 656		4 565
fotowoltaika	5 729	0	5 330	
OGÓŁEM	3 998 837	1 059 552	3 628 148	1 005 273

Emisje do atmosfery

Emisje gazów cieplarnianych

W roku 2018 Grupa Energa po raz szósty złożyła raport o emisjach gazów cieplarnianych powstałych w wyniku prowadzonej działalności do niezależnej organizacji Carbon Disclosure Project. Raportowanie pozwala na porównanie wyników działań różnych spółek sektora energetycznego w zakresie redukcji gazów cieplarnianych.

Kontynuowaliśmy podjęte wcześniej działania mające na celu zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych. Przykładowo: Grupa Energa w 2018 r. zakończyła kompleksową modernizację elektrowni wodnej na rzece Drawa w Borowie (woj. zachodnio-pomorskie), zwiększając wolumen wytwarzanej energii elektrycznej z OZE, a tym samym podnosząc udział mocy z odnawialnych źródeł w miksie wytwórczym Grupy. Ponadto w spółce Energa Operator SA systematycznie wymieniane były transformatory i modernizowana infrastruktura sieciowa, co wpłynęło na ograniczenie strat sieciowych i zmniejszenie pośredniej emisji CO₂.

Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych

Linia biznesowa/ Spółka	Emisja gazów cieplarnianych [MgCO ₂]											
	Suma emisji bezpośrednich		Emisja związana z wytwarzaniem energii elektrycznej		Emisja związana z wytwarzaniem ciepła		Emisja z wycieków gazów, w tym związana z wystąpieniem awarii		Emisje związane z transportem materiałów, produktów i odpadów		Emisja biogenna	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	1 455	1 156	2	3	23	144	628	39	802	971	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	11 557	11 662	0	0	1 051	1 371	0	0	10 500	10 291	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	1 308	1 422	0	0	11	47	0	0	1 297	1 375	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	2 662 840	2 651 910	2 250 215	2 234 005	411 342	416 361	3	165	1 280	1 380	72 334	20 770
Energa Wytwarzanie SA	366	359	2	4	46	35	3	4	315	317	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	2 331 081	2 281 868	2 184 996	2 148 605	145 673	132 652	0	161	412	450	0	0
Energa Serwis Sp. z o.o.	249	297	0	0	0	0	0	0	249	297	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	741	964	0	0	715	938	0	0	26	26	0	0
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	33 720	31 154	0	0	33 627	31 067	0	0	93	87	0	0
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	296 682	337 268	65 217	85 396	231 281	251 669	0	0	184	203	72 334	20 770
Grupa Energa	2 677 160	2 666 151	2 250 217	2 234 007	412 428	417 924	631	203	13 879	14 017	72 334	20 770

W 2018 roku około 84% bezpośredniej emisji gazów cieplarnianych towarzyszyło wytwarzaniu energii elektrycznej, natomiast około 16% powstało wskutek wytwarzania energii cieplnej. Łącznie w 2018 roku wyemitowane zostało 2 666 151 ton ekwiwalentu CO₂, czyli około 11 009 ton mniej.

W roku 2018 w ramach ograniczenia pośredniej emisji CO₂ dokonano wymiany 19 sztuk transformatorów WN/SN oraz 797 sztuk transformatorów SN/nn, co przyczyniło się do zmniejszenia emisji CO₂ o ponad 1055 Mg*.

* Do obliczenia ilości CO₂ przyjęty został wskaźnik emisyjności dla energii elektrycznej wyprodukowanej w instalacjach spalania KOBiZE za rok 2017 opublikowany w grudniu 2018 roku.

W październiku 2018 Energa SA kupiła 2 tysiące certyfikatów jednostek dwutlenku węgla (JDW) na pierwszej aukcji tych certyfikatów, zorganizowanej przez Lasy Państwowe. Certyfikaty jednostek dwutlenku węgla są jednym z elementów realizowanego przez Lasy Państwowe programu Leśnych Gospodarstw Węglowych. Obejmuje on 12 tysięcy hektarów terenów zalesionych, które będą w naturalny sposób pochłaniać dwutlenek węgla. Każdy z uczestników aukcji certyfikatów mógł wskazać jeden z osiemnastu realizowanych przez polskie nadleśnictwa projektów, które zostaną dofinansowane zyskami ze sprzedaży JDW.

Pośrednie emisje gazów cieplarnianych

Linia biznesowa/ Spółka	Pośrednia emisja gazów cieplarnianych [MgCO ₂]	
	2017	2018
Usługi i pozostałe	2 341	5 136
Linia biznesowa Dystrybucji	1 046 938	1 107 405
Linia biznesowa Sprzedaży	327	1 600
Linia biznesowa Wytwarzania	125 945	122 215
Energa Wytwarzanie SA	1 645	1 935
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	0	0
Energa Serwis Sp. z o.o.	197	1 856
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	122 072	116 533
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	1 283	1 066
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	748	824
Grupa Energa	1 175 551	1 236 355

Emisje zanieczyszczeń, w tym związków NO_x i SO_x

W roku 2018 spółki Grupy wyemitowały do atmosfery o 755 Mg zanieczyszczeń mniej niż w roku ubiegłym, głównie dzięki prowadzonym na bieżąco działaniom inwestycyjnym. Spółki przestrzegały wszystkich mających zastosowanie przepisów regulujących korzystanie ze środowiska i dotrzymywały wymagań standardów emisyjnych określonych w decyzjach oraz pozwoleniach, co potwierdzone zostało przez niezależnego audytora w ramach certyfikacji EMAS. Instalacje Grupy korzystają z derogacji wynikających z Dyrektywy IED (Przejściowy Plan Krajowy, derogacja ciepłownicza).

Po zakończeniu okresu obowiązywania derogacji Elektrownia Ostrołęka B i Elektrociepłownia Elbląg będą musiały spełniać zaostrome wymagania dyrektywy w zakresie emisji, a od 17 sierpnia 2021 r. wymagania konkluzji BAT. Elektrociepłownia Kalisz od 1 stycznia 2023 r. będzie zobowiązana spełniać wymagania konkluzji BAT.

W związku z tym Grupa Energa prowadzi szereg działań dostosowujących do wymagań prawnych wielkości emisji do powietrza z instalacji:

- Energa Elektrownie Ostrołęka SA w latach 2015–2018 przeprowadziła kompletną modernizację elektrofiltrów bloków nr 1, 2 i 3 opalanych węglem kamiennym, której celem było obniżenie zapylenia spalin do poziomu < 20 mg/Nm³. W ramach zadania wykonano także modernizację instalacji odprowadzania i transportu popiołu z elektrofiltrów,

wymianę wentylatorów spalin oraz wymianę kanałów spalin z układami opomiarowania, sterowania, zabezpieczeń i zasilania elektrycznego, a także adaptację istniejącej części budowlanej, składającej się na jedną całość użytkową z elektrofiltrami. Jednocześnie dla wszystkich wyżej wskazanych kotłów zabudowano instalację odazotowania spalin, która zapewniła redukcję tlenków azotu z poziomu 400–500 mg/m³ do poziomu < 100 mg/m³ NO_x. Zabudowa instalacji odazotowania spalin zrealizowana została w oparciu o metodę katalityczną redukcji tlenków azotu w systemie „High Dust”, tj. wtrysku reagenta do spalin nieodpylonych.

- W 2018 r. Energa Elektrownie Ostrołęka SA rozpoczęła budowę drugiej instalacji odsiarczania spalin, wykorzystując metodę mokrą wapienną z mączką kamienia wapiennego jako sorbentu.
- W Elektrociepłowni Elbląg Energa Kogeneracja Sp. z o.o. planuje budowę instalacji oczyszczania spalin. Do redukcji tlenków azotu NO_x wybrano technologię do selektywnej redukcji katalitycznej tlenków azotu (SCR), przy jednoczesnym ograniczeniu ilości spalanej biomasy do 20% udziału masowego w procesie współspalania z węglem. Do redukcji tlenków siarki wybrano pólsuchą technologię odsiarczania spalin, przy maksymalnej wydajności kotłów OP-130 na poziomie 220 Mg pary/h.

305-7 ■ Emisje związków NO_x, SO_x i innych emisji do powietrza

Linia biznesowa/ Spółka	Suma wszystkich emisji do powietrza [Mg]		NO _x [Mg]		SO _x [Mg]		Lotne związki organiczne (LZO) [Mg]		HCL [Mg]		Pył (PM) [Mg]		Inne emisje związków do powietrza [Mg]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	193	27	12	7	0	0	9	13	0	0	0	0	171	6
Linia biznesowa Sprzedaży	2	2	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	7 704	7 095	2 753	2 163	3 864	3 678	6	4	163	302	285	287	633	661
Energa Wytwarzanie SA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	5 547	4 650	2 217	1 534	2 433	2 227	0	0	117	103	189	160	591	625
Energa Serwis Sp. z o.o.	7	5	0	0	0	0	6	4	0	0	0	0	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	248	213	33	42	174	134	0	0	9	9	3	7	28	22
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	1 902	2 227	502	587	1 257	1 316	0	0	37	190	93	120	13	14
Grupa Energa	7 899	7 124	2 765	2 170	3 864	3 678	17	19	163	302	286	287	804	668

- W Elektrociepłowni Kalisz Energa Kogeneracja Sp. z o.o. planuje budowę bloku biomasowego o mocy elektrycznej ok. 11,3 MWe brutto i mocy cieplnej ok. 21,3 MWt, wycofanie kotła KP-3, zmniejszenie czasu pracy kotłów opalanych węglem. Spodziewany efekt środowiskowy to uzyskanie średniego rocznego stężenia pyłu do 20 mg/Nm³ wg dyrektywy MCP.
- Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o. w 2018 r. dokonała rozbudowy systemu ciepłowniczego, umożliwiając przyłączenie istniejących obiektów ogrzewanych z własnych źródeł niskiej emisji. W ramach tego działania wykonano m.in. przyłączenie zlokalizowanych w centrum miasta 2 kamienic mieszkalnych – łącznie 29 lokali ogrzewanych wcześniej piecami węglowymi, likwidację 4 niskoparametrych

kotłowni gazowych w centrum miasta z ich zamianą na indywidualne węzły ciepłownicze, przyłącza sieci ciepłowniczej do 6 obiektów, co umożliwi po zakończeniu sezonu grzewczego 2018/19 likwidację kolejnych 4 niskoparametrych kotłowni gazowych w ścisłym centrum miasta.

Uprawnienia do emisji CO₂

Spółki Grupy produkujące energię elektryczną część uprawnień do emisji CO₂ otrzymują nieodpłatnie w ramach derogacji, zgodnie z Dyrektywą EU ETS. Warunkiem uzyskania bezpłatnych uprawnień jest realizacja inwestycji wpisanych do Krajowego Planu Inwestycyjnego. Ponadto spółki zajmujące się wytwarzaniem ciepła uzyskują dla swoich instalacji darmowe uprawnienia do emisji CO₂ w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień.

Pozostałe emisje

Odnawialne źródła wytwórcze, choć nie powodują bezpośrednich emisji, mogą wywoływać lokalne uciążliwości dla otoczenia, jak hałas czy wibracje (farmy wiatrowe). Zmieniają też krajobraz, mogą przyczynić się do fragmentacji ekosystemów, a w przypadku fauny – zakłócać wędrówki migracyjne zwierząt na ich tradycyjnych szlakach (awifauny w przypadku farm wiatrowych i aquafauny w przypadku elektrowni wodnych). Energa Wytwarzanie SA w eksploatowanych farmach wiatrowych obowiązkowo wykonuje roczny monitoring wędrówki ptaków i nietoperzy, co pozwala na oszacowanie ewentualnego ryzyka związanego z ich migracją. Farmy wiatrowe podlegają również monitoringowi porealizacyjnemu, który określa ich rzeczywisty wpływ na środowisko.

W Linii Biznesowej Wytwarzania w 2018 r. zakończono modernizację elektrowni Borowo, m.in. poprzez wymianę transformatorów olejowych stojących na stanowiskach zewnętrznych na transformatory suche. W ten sposób ograniczono możliwość wycieku niebezpiecznych olejów do gleby.

Linia Biznesowa Dystrybucji ze względu na rozległą sieć linii energetycznych to przede wszystkim oddziaływanie na ciągłość ekosystemów, przejścia przez tereny chronione, potencjalne ich zmiany i zakłócenia. Lokalnie linie elektroenergetyczne mogą być źródłem hałasu i promieniowania elektromagnetycznego (w bliskim ich sąsiedztwie), a w przypadku awarii stacji elektroenergetycznych również wycieku olejów (z transformatorów) oraz

emisji freonów (z układów izolacyjnych), wpływających na warstwę ozonową. Wszystkie inwestycje związane z budową linii elektroenergetycznych prowadzone przez spółkę Energa Operator SA zlokalizowane w pobliżu bądź na terenie obszarów chronionych podlegają procedurze oceny ich oddziaływania na środowisko, tak aby zapewnić minimalizację ich wpływu na przyrodę.

Prowadzona przez Energa Operatora SA wymiana przewodów linii nn na izolowane wraz z przyłączami oraz przebudowa stacji nn nie tylko ogranicza zagrożenia dla występujących tam gatunków roślin i zwierząt, wynikające z istnienia i eksploatacji sieci elektroenergetycznej na terenach leśnych i zadrzewionych, ale także redukuje emisję hałasu oraz emisję pola elektromagnetycznego.

Energa Operator SA zabezpiecza też środowisko gruntowo-wodne przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi, modernizując place pod składowanie transformatorów. Działania te zapobiegają ewentualnym wyciekom niebezpiecznych cieczy do gleby, które mogą powodować skażenie środowiska.

Linia Biznesowa Sprzedaży korzysta głównie z zasobów takich jak papier czy energia. Wywiera pozytywny wpływ na Klientów, promując zrównoważoną konsumpcję i zmianę nawyków w kierunku oszczędzania materii i energii.

G4-EU5

Liczba przyznaných nieodpłatnych uprawnień do emisji CO₂*

Spółka	Liczba przyznaných nieodpłatnych uprawnień do emisji CO ₂	
	2017	2018
Energa Elektrownie Ostrotęka SA Elektrociepłownia Ostrotęka A	78 397	64 680
Energa Elektrownie Ostrotęka SA Elektrownia Ostrotęka B	624 419	497 542
Energa Kogeneracja Sp. z o.o. Elektrociepłownia Elbląg	85 647	71 140
Energa Kogeneracja Sp. z o.o. Elektrociepłownia Żychlin	6 108	5 034
Energa Kogeneracja Sp. z o.o. Elektrociepłownia Kalisz	23 441	18 880
Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	12 516	9 266

* Wskazano te uprawnienia, które są zgodne z pulą przyznaných darmowych uprawnień do emisji CO₂ (dla produkcji energii elektrycznej i ciepła) zgodnie z Krajowym Planem Rozdziału Uprawnień.

Gospodarka odpadami i ściekami

383 875 Mg **15 439 Mg**

całkowita ilość
odpadów
wytworzonych
w Grupie w 2018 r.

więcej
niż w roku
poprzednim

Całkowita ilość odpadów wytworzonych w Grupie w 2018 roku wyniosła 383 875 Mg, czyli około 15 439 Mg więcej niż w roku poprzednim, co było spowodowane intensyfikacją prac remontowych prowadzonych w spółkach Linii Biznesowej Dystrybucji.

Wszystkie odpady były segregowane, składowane lub odzyskiwane zgodnie z obowiązującymi przepisami i przekazywane uprawnionym do ich odbioru firmom.

Spółki Grupy systematycznie dokonują transformacji prowadzonych procesów w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (circular economy), wskazanej przez Komisję Europejską w grudniu 2015 r. Ten nowy model rozwoju gospodarczego przyczyni się do tworzenia niskoemisyjnej, zasobooszczędnej, innowacyjnej i konkurencyjnej gospodarki Polski. Zgodnie z tą koncepcją produkty, materiały oraz surowce powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a wytwarzanie odpadów powinno być jak najbardziej zminimalizowane.

Transformacja w kierunku GOZ wymaga podjęcia działań na wszystkich etapach cyklu życia, rozpoczynając od projektowania produktów, poprzez pozyskiwanie surowca, przetwórstwo, produkcję, konsumpcję, zbieranie odpadów aż po ich zagospodarowanie.

W kilku spółkach Grupy prowadzone są zaawansowane działania zmierzające do zmniejszenia ilości odpadów:

- Energa Elektrownie Ostrołęka SA już od 2015 r. podejmuje działania mające na celu zwiększenie zagospodarowania odpadów powstających bezpośrednio w instalacji, w tym popiołów lotnych, żużli oraz gipsu, minimalizując ilości odpadów deponowanych

na składowisku. Jednocześnie spółka prowadzi wydobycie i sprzedaż odpadów zdeponowanych w przeszłości na składowisku, co przyczynia się do ograniczania jego ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko. W ramach bieżącej eksploatacji składowiska prowadzony jest odzysk wybranych rodzajów odpadów wytwarzanych w związku z produkcją energii, które wykorzystywane są do wykonania okrywy rekultywacyjnej zabezpieczającej składowisko przed pyleniem oraz utrzymania dróg dojazdowych do składowiska.

- Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o. dzięki zmniejszeniu zużycia węgla o 1186,1 tony w ciągu 11 miesięcy roku 2018 w stosunku do roku 2017 (13 250,7 Mg w 2017 r. przy 12 064,6 Mg w 2018 r.) uzyskała znaczne obniżenie ilości wytworzonych odpadów paleniskowych.
- Energa Kogeneracja Sp. z o.o. w 100% wykorzystuje odpady paleniskowe ze spalania węgla w zakładzie.

W związku z mniejszym zużyciem wody spółki Grupy Energa wytworzyły o około 608 130 m³ mniej ścieków w stosunku do roku ubiegłego.

Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita waga odpadów [Mg]		Recykling		Odzyskiwanie (w tym odzysk energii)		Składowanie na składowiskach odpadów		Przechowywanie na terenie zakładu		Inne metody postępowania z odpadem	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	115	130	0	0	0	0	104	0	0	0	11	130
Linia biznesowa Dystrybucji	3 772	6 808	0	0	0	0	73	0	2	0	3 696	6 808
Linia biznesowa Sprzedaży	141	255	0	0	0	0	0	0	0	0	141	255
Linia biznesowa Wytwarzania	364 409	376 682	5 187	4 065	30 089	39 727	1 383	1 610	1 709	654	326 041	330 625
Energa Wytwarzanie SA	414	497	0	0	0	0	0	0	0	8	414	489
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	326 279	330 766	0	0	85	0	1 331	1 477	6	41	324 857	329 248
Energa Serwis Sp. z o.o.	944	830	363	0	0	0	0	0	0	0	581	830
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	4 927	4 148	4 824	4 065	98	80	0	0	2	3	4	0
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	31 844	40 439	0	0	29 906	39 648	52	133	1 701	601	184	57
Grupa Energa	368 436	383 875	5 187	4 065	30 089	39 728	1 559	1 610	1 711	654	329 890	337 818

Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita waga odpadów [Mg]		Waga odpadów niebezpiecznych [Mg]		Waga odpadów innych niż niebezpieczne [Mg]		Waga popiołożużli [Mg]	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	115	130	0	0	114	130	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	3 772	6 808	1 161	1 725	2 611	5 083	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	141	255	8	12	133	243	0	0
Linia biznesowa Wytwarzania	364 409	376 682	76	159	42 809	41 580	321 523	334 943
Energa Wytwarzanie SA	414	497	12	74	402	424	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	326 279	330 766	39	60	40 606	39 528	285 634	291 178
Energa Serwis Sp. z o.o.	944	830	8	13	936	817	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	1	1	0	0	1	1	0	0
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	4 927	4 148	12	3	19	22	4 897	4 123
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	31 844	40 439	5	9	846	789	30 993	39 642
Grupa Energa	368 436	383 875	1 245	1 896	45 668	47 037	321 523	334 943

+

Całkowita objętość ścieków według jakości i miejsca przeznaczenia

Linia biznesowa/ Spółka	Całkowita objętość ścieków [m ³]		Ścieki odprowadzane do kanalizacji		Ścieki odprowadzane za pomocą środków transportu do oczyszczalni ścieków		Ścieki odprowadzane do wód powierzchniowych (jezioro, rzeka itp.)		Ścieki odprowadzane przez grunt	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Usługi i pozostałe	3 762	5 569	3 745	3 580	17	0	0	1 989	0	0
Linia biznesowa Dystrybucji	82 259	65 779	80 505	65 200	1 754	579	0	0	0	0
Linia biznesowa Sprzedaży	11 515	11 604	6 781	6 870	0	0	0	0	4 734	4 734
Linia biznesowa Wytwarzania	19 776 436	19 182 890	60 623	62 975	1 985	1 400	19 713 829	19 118 515	0	0
Energa Wytwarzanie SA	99 300	101 832	1 619	1 758	1 975	1 383	95 706	98 691	0	0
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	1 563 166	1 458 775	37 364	41 702	0	0	1 525 802	1 417 073	0	0
Energa Serwis Sp. z o.o.	571	668	571	668	0	0	0	0	0	0
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	488	442	488	442	0	0	0	0	0	0
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	851	694	841	677	10	17	0	0	0	0
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	18 112 061	17 620 479	19 740	17 728	0	0	18 092 321	17 602 751	0	0
Grupa Energa	19 873 973	19 265 843	151 654	138 626	3 756	1 979	19 713 829	19 120 504	4 734	4 734

103-1 (304)
103-2 (304)
304-1
304-2

Tereny cenne przyrodniczo

Chociaż lokalizacja niektórych obiektów spółek znajduje się na obszarach chronionych, nie ma to istotnego wpływu na siedliska lub gatunki chronione.

Tereny chronione, na których zlokalizowane są instalacje eksploatowane przez Energa Wytwarzanie SA, to:

- 10 obszarów siedliskowych SOOS Natura 2000
- 5 obszarów ptasich OSO Natura 2000
- 13 obszarów chronionego krajobrazu
- 1 park krajobrazowy – Dolina Słupi
- otulina Słowińskiego Parku Narodowego
- 2 rezerваты przyrody
- 2 użytki ekologiczne
- 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Energa Wytwarzanie SA w 2018 r., podobnie jak w roku poprzednim, prowadziła działania w celu zachowania różnorodności biologicznej cieków wodnych, na których usytuowane są elektrownie wodne należące do spółki. Ograniczała do minimum straty w ichtiofaunie m.in. poprzez dalsze wyposażanie elektrowni w przepławki dla ryb oraz zarybianie rzek.

108 998,81 zł

wyniosły koszty zarybiania w roku 2018

Dzięki akcji zarybiania przeprowadzonej przez Energa Wytwarzanie SA, we współpracy z Polskim Związkiem Wędkarskim, do rzeki Radwi w maju 2018 r. trafiło pięć tysięcy młodych węgorzy.

Aby zminimalizować oddziaływanie na środowisko składowiska odpadów, znajdującego się w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków – Doliny Dolnej Narwi (PLB 140014), w ramach sieci Natura 2000, Energa Elektrownie Ostrołęka SA prowadzi następujące działania:

- Składowisko systematycznie zabezpieczane jest przed pyleniem poprzez obsiewanie jego powierzchni mieszankami traw oraz zraszanie eksploatowanych kwater, a także utrzymywanie odpowiedniego poziomu wody nadosadowej.
- Od początku eksploatacji składowiska prowadzony jest monitoring wód podziemnych i powierzchniowych oraz monitoring powietrza. Uzyskane analizy i porównania potwierdzają brak negatywnego oddziaływania składowiska na wskazane komponenty środowiska.

- Od roku 2009 spółka monitoruje awifaunę składowiska odpadów paleniskowych, którego teren stał się miejscem gromadzenia się ptaków w okresie polęgowym. Sukcesywnie rozmieszcza się na nim budki lęgowe, aby zabezpieczyć miejsca gniazdowania ptaków. Jak wynika z „Raportu rocznego z wykonania nadzoru przyrodniczego nad rozbudową składowiska odpadów paleniskowych Łęg”, w 2017 roku spółka wykonała 16 kontroli, podczas których liczono występujące tam ptaki, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wodno-błotnych.

10 683

ptasie osobniki na składowisku

spośród

56

gatunków

Sukcesywnie na terenie składowiska rozmieszcza się budki lęgowe, aby zabezpieczyć miejsca gniazdowania ptaków.

W celu zmniejszenia oddziaływania na środowisko składowiska odpadów paleniskowych w Jagodnie (gmina Elbląg), znajdującego się w granicach sieci Natura 2000, tj. Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk (SOOS) pn. „Zalew Wiślany i Mierzeja Wiślana” oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO) pn. „Zalew Wiślany”, Energa Kogeneracja Sp. z o.o. zamieściła w instrukcji prowadzenia składowiska zalecenia dotyczące ograniczenia do niezbędnego minimum prac wykonywanych przy użyciu ciężkiego sprzętu.

Dzięki temu nie będzie się naruszać tworzącej się w sposób naturalny w wilgotnym mikroklimacie Zalewu Wiślanego kilkumilimetrowej warstwy zestalonej na powierzchni popiołów, która zabezpiecza odpady przed pyleniem. Jednocześnie utrzymywany jest przynajmniej 10-metrowy ochronny pas zieleni wokół składowiska, a także od 1992 roku prowadzony jest systematyczny monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych w rejonie tej instalacji.

Obszary chronione przecinane przez linie WN Energi Operatora SA

Obszary chronione	Liczba obszarów	Długość linii WN
Parki krajobrazowe	17	181 km
Rezerваты przyrody	12	5 km
Otuliny rezerwatów przyrody	5	5 km
Obszary sieci Natura 2000	66	479 km

Raporty oddziaływania na środowisko inwestycji związanych z budową linii elektroenergetycznych zlokalizowanych w pobliżu lub na terenie obszarów chronionych umieszczane są na stronie internetowej:

<http://www.Energa-operator.pl/25231.xml>

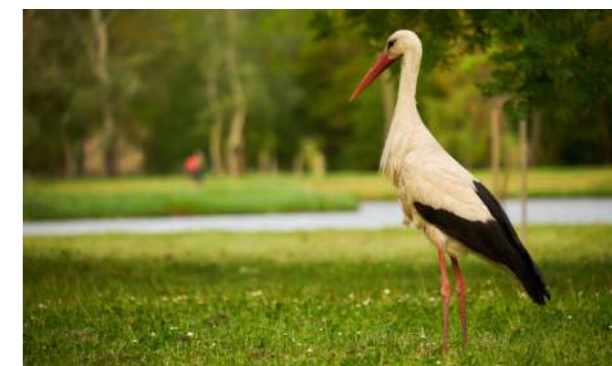
Rozwój programu „Energa dla Przyrody”

Energa Operator SA od ponad 20 lat dba o gniazda bociana białego, poprzez naprawę i instalację nowych platform na słupach energetycznych. To pozwala młodym bocianom dorastać w bezpiecznym gnieździe, a jednocześnie utrzymać sieci energetyczne w dobrym stanie technicznym. Obecnie na całym terenie spółki Energa Operator SA znajduje się ponad 11 000 platform bocianich. W 2018 r. zostały zainstalowane 453 nowe platformy, a 149 sztuk zmodernizowano. Wszystkie prace przy gniazdach bociana białego prowadzone są od października do końca lutego. Wraz z nadejściem wiosny i powrotem ptaków z miejsc zimowania zaczyna się okres lęgowy i w tym czasie wszelkie działania w sąsiedztwie gniazd są zabronione. Obok bieżącej opieki nad bocianimi gniazdami założonymi na sieci elektroenergetycznej pracownicy spółki od kilkunastu lat pomagają ornitologom przy obrączkowaniu młodych bocianów oraz usuwaniu z gniazd plastikowych sznurków i innych odpadów, które mogą zagrażać pisklętom.

Współpraca Grupy Energa z przyrodnikami z towarzystwa „proNatura” przy unikatowym na skalę Europy projekcie „Energetyczni Obrączkarze Grupy Energa” zaowocowała powołaniem projektu „bociany.pl”. Przyrodnicy edukują i pomagają w ochronie bociana w całym kraju, m.in. udzielając porad na ogólnopolskiej infolinii **801 BOCIAN** (nr 801 26 24 26).

Infolinia ma na celu umożliwienie bezpłatnych konsultacji działań związanych z ochroną bociana białego i jego siedlisk, dlatego:

- udziela wsparcia osobom z całej Polski, które chcą właściwie postępować z bocianami na swojej posesji czy w bliższym otoczeniu lub pomagać bocianom, np. remontując gniazda czy opiekując się poszkodowanymi ptakami
- w razie zaistnienia potrzeby jest punktem konsultacyjnym dla służb Energi Operatora SA i Energi Oświetlenia Sp. z o.o. w przypadku realizacji platform czy zgłoszeń interwencyjnych (np. po burzach i wichurach) wymagających opinii ornitologów
- od początku działania odnotowano około 8000 zapytań i zgłoszeń.

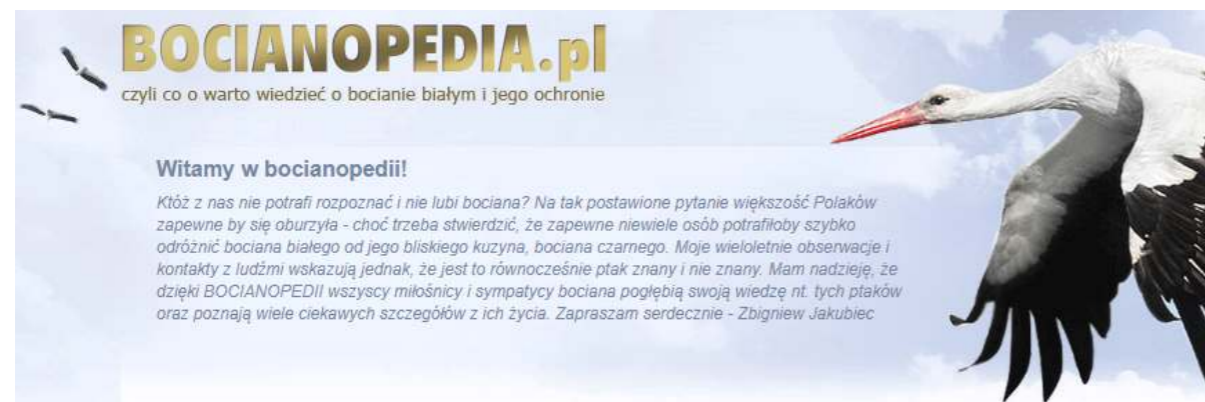

Ponadto od 6 lat dzięki projektowi „bociany.pl” prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne oraz akcje cykliczne skierowane do osób indywidualnych, szkół i instytucji, m.in.:

- „Zbieraj sznurki, chroń bociany” (angażowanie dzieci w zbieranie sznurków, śmiercionośnych dla bocianich piskląt)
- „Poszukujemy zimujących bocianów” (monitoring i pomoc bocianom zimującym w Polsce – w 2018 ok. 120 osobników)
- doroczny konkurs fotograficzny.

Miłośnicy bocianów dzięki Grupie Energa od blisko 10 lat mają dostęp do serwisu **Bocianopedia.pl**. Internetowa baza wiedzy na temat bocianów powstała dzięki **Zbigniewowi Jakubcowi oraz Przemysławowi Szymońskiemu, autorom albumu „Bociany i boćki”**. Udostępniłi oni internautom swoje opracowanie nt. życia i zwyczajów tych powszechnie lubianych ptaków. Dzięki Bocianopedii wszyscy miłośnicy i sympatycy bociana mogą pogłębić swoją wiedzę dotyczącą ptaków oraz poznać wiele ciekawych szczegółów z ich życia, zainteresować się ochroną przyrody czy znaleźć porady dotyczące najczęściej pojawiających się bocianich problemów. W serwisie znajdziemy także wiele ciekawostek, m.in. miejsca „boćków” w polskiej kulturze.

Strona www z bocianopedia.pl

3.3 Inwestycje mające wpływ na środowisko

W Grupie Energa inwestycje są realizowane w oparciu o Wieloletni plan inwestycji strategicznych Grupy Energa na lata 2016–2025 (WPIS) oraz Plan rozwoju uzgodniony z Urzędem Regulacji Energetyki.

W 2018 r. największe nakłady inwestycyjne poniesiono w Linii Biznesowej Dystrybucji. Kluczowe inwestycje dotyczyły m.in.:

- przyłączania nowych odbiorców i nowych źródeł energii elektrycznej
- rozbudowy i przebudowy sieci w celu zapewnienia możliwości obsługi zwiększonego zapotrzebowania na moc
- przebudowy sieci dystrybucyjnej na wszystkich poziomach napięć w celu poprawy ciągłości zasilania odbiorców i dotrzymania wymaganych parametrów jakościowych dostaw energii elektrycznej (napięcie i częstotliwość) oraz redukcji strat sieciowych
- wdrożenia rozwiązań sieci SMART GRID i inteligentnego opomiarowania.

Plan inwestycyjny Linii Biznesowej Dystrybucji w 2018 r. został wykonany na poziomie **1352 mln zł**. Poniesione nakłady finansowe pozwoliły m.in. na wybudowanie i modernizację ponad **5,3 tys. km** linii i przyłączy wysokiego, średniego i niskiego napięcia. Przyłączono ponad **56,3 tys.** nowych Klientów, a także podłączono do sieci **59,2 MW** nowych źródeł OZE, w tym mikroinstalacji o mocy **33,2 MW**. Energa Operator SA w 2018 r. na modernizację sieci elektroenergetycznej przeznaczyła 662 mln zł. w tym na inicjatywę mającą na celu poprawę wskaźników niezawodności dostaw energii elektrycznej SAIDI i SAIFI – blisko **346 mln zł**.

W 2018 r. nakłady inwestycyjne na wymianę przewodów linii SN na linie kablowe i linie napowietrzne niepełnoizolowane na terenach leśnych i zadrzewionych wyniosły **113 mln zł**. Zwiększenie odporności sieci na niekorzystne warunki atmosferyczne pozwala znacząco wpłynąć na zmniejszenie śmiertelności ptaków na skutek kolizji z przewodami. Dodatkowo wpływa to na ograniczenie liczby zdarzeń zwarciovych z drzewami.

Prawie **15 mln zł** wydano na inwestycje (przebudowy, uproszczenia stacji słupowych SN/nn), mające na celu zmniejszenie śmiertelności zwierząt poprzez ograniczenie ich kontaktu z infrastrukturą energetyczną.

Aby zmniejszyć pośrednią emisję do powietrza, w 2018 r. Linia Biznesowa Dystrybucji dokonała wymiany transformatorów WN/SN, ponosząc koszty w wysokości **14 mln zł**.

Ważniejsze inwestycje prośrodowiskowe Grupy Energa zrealizowane w 2018 r. zostały opisane, w zależności od rodzaju oddziaływania na środowisko, w rozdziale 3.2.

Na rok 2019 Grupa Energa planuje następujące przedsięwzięcia:

W Linii Biznesowej Wytwarzania:

- Kontynuacja budowy w Elektrowni Ostrołęka B instalacji do redukcji tlenków azotu, która ma zapewnić obniżenie stężenia emisji tlenków azotu za emitorem z poziomu 500 mg/Nm³ do poziomu 100 mg/Nm³ – w trakcie realizacji na bloku nr 1.
- Kontynuacja budowy instalacji odsiarczenia spalin II w Elektrowni Ostrołęka B – planowana do zakończenia w 2020r.
- Kontynuacja modernizacji bloku biomasowego BB20 w Elblągu. Celem prowadzonej optymalizacji kotła parowego jest trwałe osiągnięcie przez blok zakładanych paramentów użytkowych i zapewnienie nieprzerwanych dostaw energii cieplnej oraz elektrycznej – planowane zakończenie projektu w 2020r.
- Kontynuacja dostosowania dwóch kotłów OP-130 w Elektrociepłowni Elbląg do wymagań ochrony środowiska wynikających z Dyrektywy IED i konkluzji BAT – zabudowa instalacji oczyszczania spalin dla dwóch

kotłów OP-130 w celu redukcji emisji substancji do powietrza.

- Kontynuacja budowy w Elektrociepłowni Kalisz bloku biomasowego (BB10), wycofanie kotła WR-3, zmniejszenie czasu pracy kotłów opalanych węglem. Zakłada się budowę bloku biomasowego o mocy elektrycznej do 10 MWe brutto i mocy cieplnej 18 MWt jako bloku ciepłowniczo-kondensacyjnego z kotłem rusztowym zasilanym peletami (BB10) pracującym w podstawie systemu ciepłowniczego.
- Kontynuacja zadań ograniczania strat przesyłu ciepła w Ostrołęce poprzez przebudowę sieci ciepłowniczych kanałowych i napowietrznych na technologie rur preizolowanych w kolejnych ulicach miejskich.
- Kontynuacja budowy zapory i elektrowni o mocy 80 MW na Wiśle w miejscowości Siarzewo w celu minimalizacji ryzyka wystąpienia szkód środowiskowych związanych z powodziami oraz zwiększenia produkcji energii z odnawialnych źródeł.
- Modernizacja EW Gałąźnia Mała m.in. poprzez wymianę transformatorów olejowych stojących na stanowiskach zewnętrznych na transformatory suche.

W Linii Biznesowej Dystrybucji:

- rozbudowa sieci w związku z przyłączeniem nowych odbiorców
- rozbudowa i modernizacja Głównych Punktów Zasilania mająca na celu wzmocnienie sieci wysokiego napięcia
- modernizacja sieci dystrybucyjnej poprawiająca niezawodność dostaw
- przebudowa sieci do standardów Smart Grid
- zakończenie wdrożenia systemu TETRA.

W Linii Biznesowej Sprzedaży:

W Spółce Energa Oświetlenie Sp. z o.o. planowana jest kontynuacja wskazanych zamierzeń inwestycyjnych w zakresie modernizacji infrastruktury oświetlenia drogowego. Wskutek rosnącej popularności tworzonych inteligentnych przejść dla pieszych o zmiennym natężeniu światła, możliwe będzie ograniczenie zużycia energii elektrycznej w miastach i gminach nawet do 70%.

Ponadto Energa Obrót SA planuje kontynuację specjalnej taryfy antysmogowej dla gospodarstw domowych, która pomaga zmienić gospodarowanie energią elektryczną. Ta szczególna taryfa wprowadza obniżone ceny energii elektrycznej pomiędzy godziną 22.00 a 6.00. Inną powiązaną ofertą jest sprzedaż pieców akumulacyjnych i pomp ciepła, w celu optymalizacji zużycia energii i zmniejszenia emisji CO₂.

Wspólną inwestycją Grupy Energa oraz Grupy Enea, realizowaną przez spółkę celową Elektrownie Ostrołęka Sp. z o.o., jest **budowa nowoczesnej, niskoemisyjnej elektrowni Ostrołęka C** – kondensacyjnego bloku energetycznego o mocy elektrycznej 1000MWe i sprawności na poziomie 46%.

Więcej na temat inwestycji, celów i zadań środowiskowych można przeczytać w „**Deklaracji Środowiskowej Grupy Energa**” dostępnej na stronie internetowej:

www.grupa.energa.pl/Polityka_Srodowiskowa.xml

3.4 Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju

W październiku 2018 r. Energa SA ogłosiła Strategiczną Agendę Badawczą (SAB), która określa główne kierunki badań, rozwoju i wdrażania innowacji w Grupie w perspektywie najbliższych 10 lat.

Zgodnie z przyjętymi założeniami do roku 2020 Grupa Energa przeznaczy na działalność badawczo-rozwojową 30 milionów złotych, a w 2025 roku 50 milionów złotych. SAB ujmuje trzy filary rozwojowe:

- I. Usprawnienia biznesowe i technologiczne, czyli zagadnienia w zakresie kluczowych obszarów działalności – wytwarzanie, dystrybucja, obsługa Klienta.
- II. Innowacyjne modele biznesowe – Smart City, elektromobilność oraz mikrosieci.
- III. Technologie przyszłości – zagadnienia związane z rozwojem nowych technologii wytwórczych i magazynowania, mogące wspierać obszar wytwarzania i dystrybucji energii.

DOBRA PRAKTYKA

Projekty realizowane w 2018 r. z obszaru działalności innowacyjnej Grupy Energa, najważniejsze pod względem wpływu na środowisko:

Projekt „NEDO” – budowa baterijnego magazynu energii na Farmie Wiatrowej Bystra będąca częścią projektu „Smart Grid Demonstration Project in Poland”, realizowanego przez japońską organizację rządową NEDO. Spółka Energa Wytwarzanie SA odpowiada za wybudowanie infrastruktury niezbędnej dla posadowienia elementów magazynu, integrację magazynu z KSE oraz eksploatację magazynu w okresie demonstracyjnym. Magazyn o docelowej mocy 6 MW, pojemności 27 MWh, będzie składał się z dwóch zespołów baterii: litowo-jonowych oraz kwasowo-ołowiowych. Wdrażany w ramach projektu system informatyczny SPS (Special Protection Scheme – nowy system do zarządzania farmami) ma za zadanie zoptymalizować proces funkcjonowania farm wiatrowych przyłączonych do sieci WN i nn, w sytuacjach kryzysowych, zagrażających stabilności pracy systemu elektroenergetycznego. System opracuje, a następnie automatycznie wykona najbardziej efektywny plan ograniczenia źródeł wytwórczych, by wyeliminować zaistniałe zagrożenie w sieci, przy możliwie najmniejszym wolumenie ograniczonej mocy generowanej przez farmy wiatrowe.

Planowana data zakończenia projektu to 31 grudnia 2020 roku.

Projekt „Upgrid, czyli miejska sieć przyszłości”, zrealizowany z dofinansowaniem Unii Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020.

Projekt zakończył się w 2018 r. i polegał na opracowaniu i przetestowaniu nowych rozwiązań i funkcjonalności, które służą integracji sieci nn i SN z zarządzaniem stroną popytową i generacją rozproszoną. Szczególną uwagę zwrócono na wykorzystanie danych z systemu inteligentnego opomiarowania AMI w celu zwiększenia pewności zasilania oraz zoptymalizowania sposobu pracy sieci np. w zakresie redukcji strat energii w sieci nn i transformatorach SN/nn.

DOBRA PRAKTYKA

Projekt Energa Living Lab – zrealizowany przez spółkę Enspirion Sp. z o.o., – demonstracja skuteczności i popularyzacja narzędzi zarządzania popytem w formule testów w żywym laboratorium utworzonym przy udziale 300 gospodarstw domowych z terenu Gdyni. Efekt zakończonego w 2018 r. projektu to redukcja zużycia energii przełożona na redukcję emisji CO₂ (110 Mg), wpisująca się w cykl życia usługi sprzedaży energii.

Projekt „Budowa Lokalnego Obszaru Bilansowania jako elementu zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i efektywności energetycznej pracy systemu dystrybucyjnego” (LOB)

– projekt budowy lokalnego obszaru bilansowania w okolicach Władysławowa, bazującego na magazynie energii, współpracującego ze źródłem wytwórczym – turbiną wiatrową.

W ramach projektu zostały opracowane i przetestowane nowe strategie działania i usługi systemowe, które w przyszłości mogą być wdrażane i wykorzystywane do podnoszenia efektywności pracy sieci, np. lokalne bilansowanie obszaru w celu ograniczenia strat przesyłowych, wydzielenie obszaru i praca wyspowa w przypadku rozległych awarii systemowych. W 2018 roku zakończyła się część badawcza projektu, w ramach której zostało zbudowane laboratorium badawcze składające się z wydzielonego obszaru sieci, odbiorców, istniejących i nowo wybudowanych źródeł wytwórczych, systemu magazynowania energii, nowych elementów automatyki sieciowej oraz systemu LOBSter nadzorującego pracę LOB. W 2019 r. nastąpi uruchomienie produkcyjnego LOB.

Projekt SORAL

rozpoczął się w 2018 r. i dotyczy budowy systemu oceny stanu technicznego i ryzyka awarii linii kablowych SN. Projekt oparty jest na badaniach diagnostycznych wykonywanych w trybie offline. Celem projektu jest dostarczenie wiedzy i narzędzi, które pozwolą na podniesienie efektywności zarządzania siecią kablową SN. W oparciu o planowane badania przemysłowe i prace rozwojowe zostanie opracowana metodologia i system informatyczny SORAL, umożliwiający wymierną ocenę ryzyka awarii poszczególnych elementów linii kablowych SN. System dostarczy informacje umożliwiające podejmowanie działań prewencyjnych ograniczających ilość awarii i będzie wspierał proces modernizacji sieci kablowej.

DOBRA PRAKTYKA

Sieć TETRA

W 2018 r. Grupa Energa przygotowała się do wdrożenia **sieci TETRA – pierwszego w Polsce systemu łączności dyspozytorskiej**, ułatwiającego transmisję danych w przypadku awarii, a więc wpływającego na poprawę niezawodności dostaw energii elektrycznej.

Projekt „**Przebudowa sieci do standardów Smart Grid poprzez instalowanie inteligentnego opomiarowania i automatyzację sieci** w celu aktywizacji odbiorców dla poprawy efektywności użytkowania energii oraz efektywnego zarządzania systemem elektroenergetycznym dla poprawy bezpieczeństwa dostaw. Wdrożenie podstawowe w obszarze Energa Operator SA (Smart Grid)”

Celem projektu jest zapewnienie stabilności i elastyczności systemu dystrybucyjnego poprzez wdrożenie rozwiązań inteligentnej sieci energetycznej. Spowoduje to także ograniczenie zużycia energii ze źródeł konwencjonalnych oraz zmniejszenie emisji CO₂. Projekt współfinansowany z UE w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, realizowany będzie do 2021 r.

DOBRA PRAKTYKA

Fotowoltaika na wodzie

W roku 2018 Energa Wytwarzanie SA rozpoczęła pilotaż projektu dotyczącego budowy paneli fotowoltaicznych na wodzie.

Panele zostały zainstalowane na zbiorniku przy elektrowni wodnej w Łapinie. To pierwsze takie rozwiązanie w Polsce. Jak wynika z analizy zastosowania podobnych technologii na świecie, przeniesienie paneli PV na wodę pozwala istotnie zwiększyć wielkość wyprodukowanej energii elektrycznej. Panele umieszczone na konstrukcji posadowionej na wodzie rozwiązują kilka istotnych problemów fotowoltaiki wpływających na obniżenie sprawności całej instalacji, czyli wzrost temperatury ogniw oraz zabrudzeń osadzających się na ich powierzchni. Testy będą trwały w zmieniających się warunkach pogodowych przez dwanaście miesięcy.

Alicja Barbara Klimiuk
p.o. Prezes Zarządu Energa SA

Testowana technologia w dziedzinie wytwarzania energii jest kolejnym dowodem na to, że ciągle pracujemy nad optymalizacją obiektów wytwórczych OZE. Jeżeli wyniki pilotażu będą satysfakcjonujące, wówczas przystąpimy do realizacji tego typu rozwiązania na większą skalę. Inwestycje w obszarze innowacji są jednym z kluczowych kierunków działalności naszych linii biznesowych.

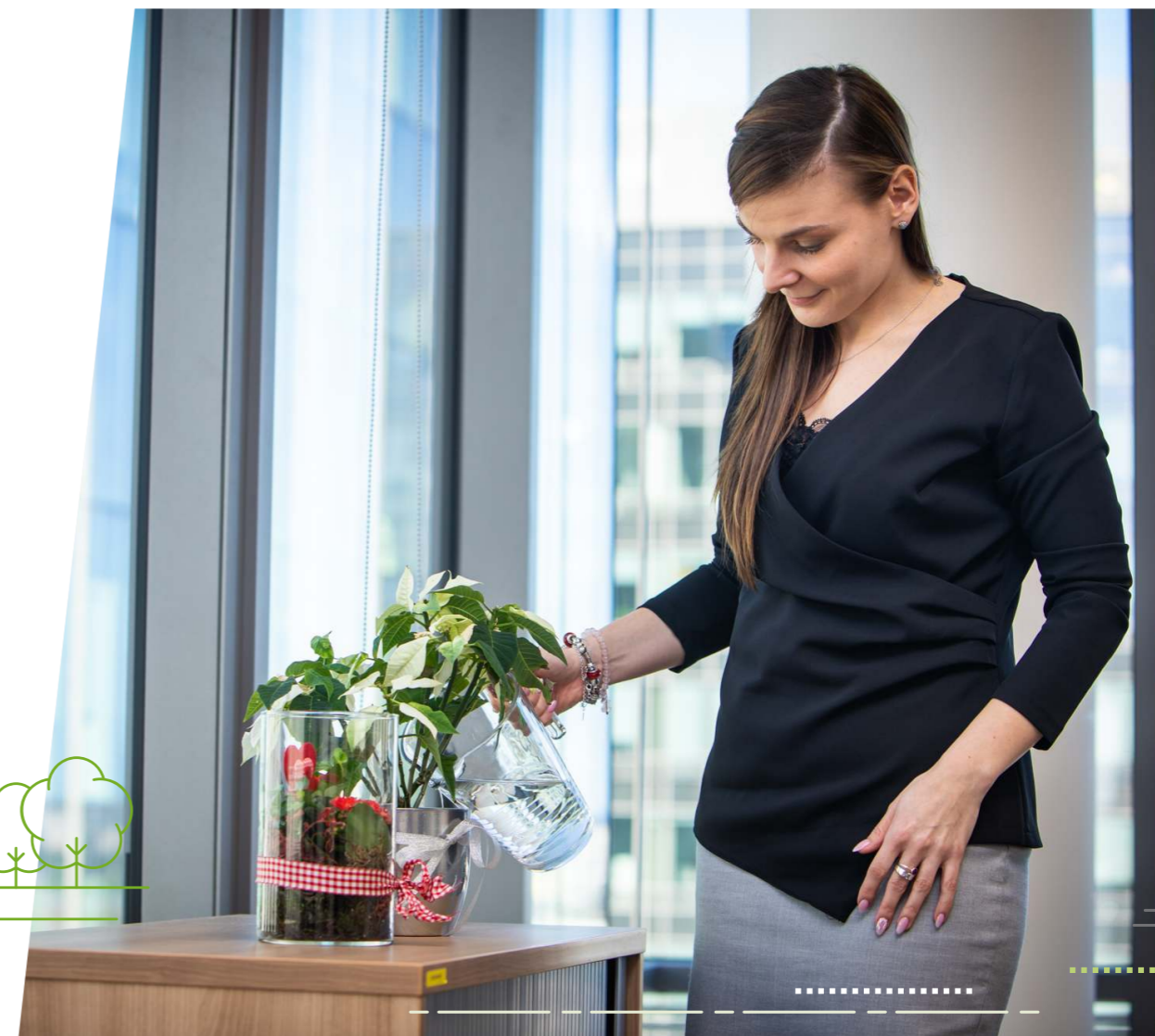
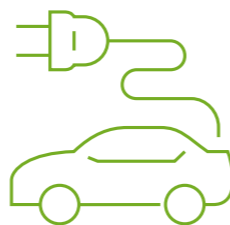
Innowacją organizacyjną było zakończenie wdrożenia w Grupie Energa systemu zarządzania energią zgodnie z normą ISO 50001:2011.

Na kolejne lata, poza kontynuacją wcześniej wymienionych projektów innowacyjnych, planowane są dodatkowe innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju, m.in.:

- Budowa własnej infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych. Realizacja projektu zapewni infrastrukturę ładowania elektrycznych pojazdów, która przetoży się na wzrost liczby takich pojazdów. Bezpośrednimi korzyściami będzie zmniejszenie emisji CO₂ do powietrza oraz poziomu hałasu w miastach. Do roku 2020 planowane jest zainstalowanie 54 punktów ładowania pojazdów elektrycznych.

- Projekt Miernik mocy – uruchomienie aplikacji służącej do stałego monitorowania zapotrzebowania na energię elektryczną największych odbiorców, pobierających energię elektryczną w cyklu godzinowym, powyżej 5 MW oraz wytwórców energii elektrycznej o mocy zainstalowanej ponad 5 MW. System ten umożliwi precyzyjne prognozowanie zużycia energii elektrycznej u Klientów, a tym samym ograniczenie strat produkowanej w krajowym systemie energii elektrycznej, co bezpośrednio przetoży się na zmniejszenie emisji CO₂.

4 Wiarygodny pracodawca

Realizacja celów za 2018 rok i wyzwania na rok 2019

Grupa Energa konsekwentnie realizuje strategiczne cele związane z tworzeniem przyjaznego środowiska pracy, w którym każdy pracownik ma szansę maksymalnie wykorzystać swój potencjał. Sukcesywnie prowadzone są działania zapobiegające skutkom tzw. luki pokoleniowej, umacniające jednocześnie wizerunek marki Energa jako atrakcyjnego pracodawcy. Ponadto niwelowane są negatywne skutki przemian gospodarczych i demograficznych, których następstwem jest luka kompetencyjna. Grupa Energa inwestuje także w skuteczne

i efektywne szkolenictwo zawodowe, mające na celu zagwarantowanie w przyszłości wykwalifikowanej kadry.

Kultura organizacyjna, budowana w sposób jednolity w całej Grupie Energa, jest oparta na kluczowych wartościach, którymi firma kieruje się w swoim działaniu: na odpowiedzialnym rozwoju, wiarygodności i bezpieczeństwie, odwadze i innowacyjności oraz trwałych relacjach. Pracownicy, respektując te wartości, wpływają na globalny rozwój Grupy Energa.

Priorytety na rok 2019

1. Dbłość o stabilizację w obszarze zatrudnienia
2. Podnoszenie efektywności narzędzi stosowanych w komunikacji z pracownikami
3. Rozwój programów stażowych i praktyk

Priorytety na rok 2018

Wspieranie naturalnej więzi pomiędzy rodziną i pracą, rozumianą jako element warunkujący życie, tworzący środki utrzymania rodziny, ale również poprzez którą sama rodzina urzeczywistnia swoje cele, zwłaszcza związane z wychowaniem

Rozwój wolontariatu pracowniczego

Rozwój programów stażowych i praktyk

Realizacja

Grupa Energa, chcąc sprostać oczekiwaniom pracowników, daje możliwość zastosowania indywidualnego rozkładu czasu pracy. Dzięki temu równowaga pomiędzy czasem spędzonym w pracy a poświęconym rodzinie jest zachowana.

Grupa Energa obchodzi także Międzynarodowy Dzień Rodziny. W tym dniu pracownicy będący rodzicami korzystają z dodatkowych godzin wolnych, spędzając je ze swoimi bliskimi.

W 2018 roku pracownicy Grupy Energa byli inicjatorami wielu akcji charytatywnych, angażując się jednocześnie w ich realizację, a przy tym pomagając najbardziej potrzebującym.

Rok 2018 był rekordowy pod względem przyznanych stypendiów oraz dofinansowania laboratoriów szkół średnich. W Zespole Szkół Zawodowych w Ostrołęce utworzono klasę patronacką o profilu technik energetyk, w której wykładowcami są pracownicy Grupy Energa.

Nawiązano także współpracę z Uniwersytetem Morskim w Gdyni, dzięki której najlepsi studenci uczelni będą mogli zdobywać wiedzę i umiejętności w Grupie Energa oraz w Centrum Badawczo-Rozwojowym im. M. Faradaya.

W sierpniu 2018 roku Grupa przystąpiła do pierwszej edycji programu „Bona Fide”, w którym fundacje spółek Skarbu Państwa wspierają młodych, ambitnych ludzi w rozwoju ich ścieżek naukowych. Program umożliwi studentom naukę na renomowanych, zagranicznych uniwersytetach.

Więcej na temat wolontariatu na str. 200

4.1 Struktura zatrudnienia

103-1 (401)
103-2 (401)

Najważniejszym zasobem Grupy Energa są pracownicy posiadający specjalistyczne kwalifikacje i doświadczenie zawodowe, niezbędne do pracy w sektorze energetycznym.

Gwarancją stabilnego wzrostu wartości Grupy Energa i poszczególnych spółek wchodzących w jej skład jest realizacja „Polityki personalnej Grupy Energa”, wyznaczającej najistotniejsze kierunki rozwoju funkcji personalnych i wspierającej realizację strategii biznesowej Grupy. Rozwijany jest optymalny, spójny i skuteczny model zarządzania zasobami ludzkimi.

W trosce o równość zatrudnienia tworzone są jednolite regulacje w obszarach rekrutacji, szkoleń, praktyk i staży, wizerunku pracodawcy oraz inne, odpowiadające standardom rynku.

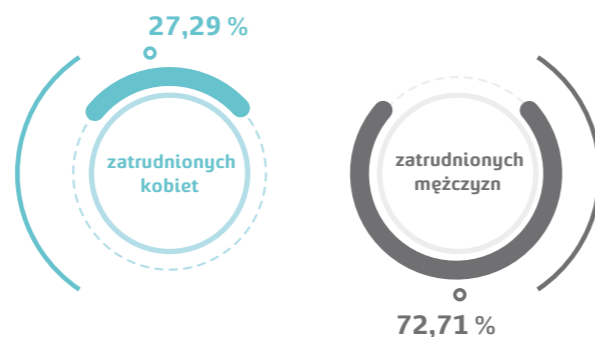
Grupa Energa wspiera aktywność zawodową osób niepełnosprawnych, stwarzając im odpowiednie warunki pracy oraz gwarantując realizację przysługujących im uprawnień i przywilejów. Szczególną rolę w Grupie Energa odgrywa kadra inżynierjno-techniczna, w tym m.in. monterzy i elektrycy.

Grupa Energa – jedna z czterech największych grup energetycznych w Polsce – na koniec 2018 roku zatrudniła łącznie z osobami na kontraktach ponad 9,8 tys. pracowników, w tym 27,29% kobiet i 72,71% mężczyzn.

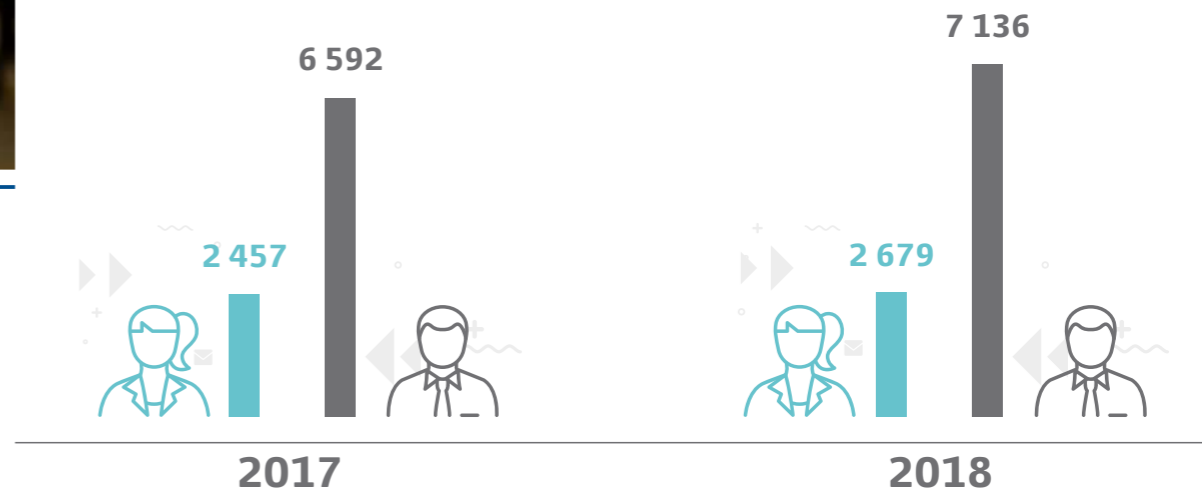
Zdecydowaną większością pracowników są osoby z doświadczeniem zawodowym, mające więcej niż 30 lat.

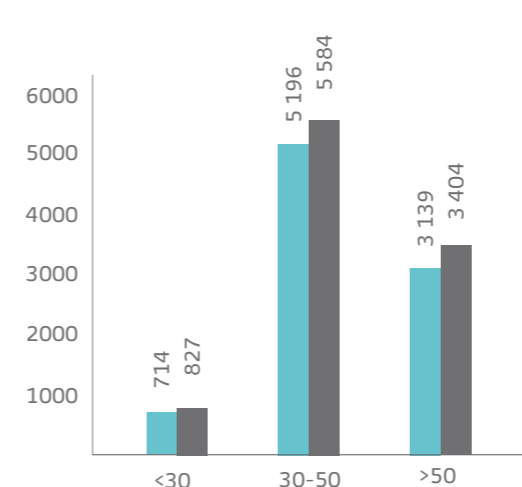
Odsetek pracowników w podziale na płeć w 2018 roku

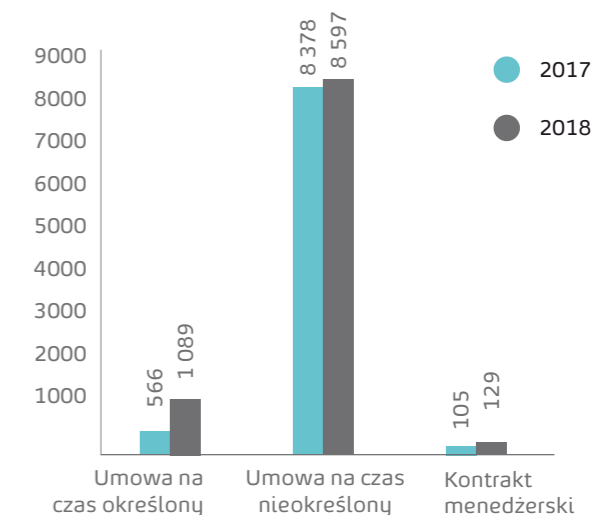
Liczba pracowników w podziale na płeć

Liczba pracowników w podziale na grupy wiekowe

Liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy

4.2 Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia

103-1 (401) ■
103-2 (401)
401-2

W Grupie Energa funkcjonują różnorodne systemy wynagrodzeń, wynikające ze stosowania m.in. Ponadzakładowego układu zbiorowego pracy dla pracowników przemysłu energetycznego, zakładowych układów zbiorowych pracy, regulaminów wynagradzania czy Porozumienia w sprawie zabezpieczenia praw pracowniczych, socjalnych i związkowych dla pracowników Grupy Energa. Poszczególne spółki dbają o to, aby poziom wynagrodzenia był adekwatny do rodzaju wykonywanej pracy, wymaganych kwalifikacji i doświadczenia zawodowego oraz poziomu odpowiedzialności. Dominującą formą zatrudnienia jest umowa o pracę na czas nieokreślony.

Świadczenia

W Grupie Energa pracownikom przysługuje wiele świadczeń pozapłatowych, m.in. możliwość korzystania z prywatnej opieki medycznej, karty Multisport, Pracowniczego Programu Emerytalnego, bonów okolicznościowych, atrakcyjnego ubezpieczenia na życie oraz świadczeń w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Z okazji Dnia Energetyka (14 sierpnia) pracownicy Grupy Energa otrzymują dodatkowy dzień wolny.

W trudnych sytuacjach życiowych pracowników wspiera Fundacja Energa.

DOBRA PRAKTYKA

„Energi)a dla Zdrowia”

Głównym celem realizacji programu jest dbanie o zdrowie psychofizyczne pracowników Energi Operatora SA. Jak pokazują badania naukowe, aktywność w tym zakresie może przetożyć się na wzrost efektywności pracowników, obniżenie wskaźnika ich absencji, wzrost lojalności oraz poprawienie wizerunku pracodawcy, zarówno wśród obecnej, jak i potencjalnej kadry pracowniczej.

Program został dopasowany do indywidualnych potrzeb pracowników. W jego ramach zrealizowano zróżnicowane działania, m.in.:

- bezpłatne badania wzroku
- międzynarodowy Dzień Walki z Depresją
- konkurs „Mundial 2018”
- cykliczne dostawy owoców i soków do biur
- warsztaty o charakterze prozdrowotnym – „Zdrowa dieta a efektywność w pracy”
- warsztaty z fizjoterapeutą z zakresu ergonomii pracy.

DOBRA PRAKTYKA

Odnaczenia „Za Zastugi dla Energetyki”

Odnaka honorowa „Za Zastugi dla Energetyki” nadawana jest pracownikom branży energetycznej za szczególne osiągnięcia w zakresie nowych możliwości technicznych, prac badawczych, we wdrażaniu najnowszych rozwiązań światowej techniki i produkcji urządzeń energetycznych.

W 2018 roku odnaczenia wręczono w Warszawie podczas uroczystości „Polska Energa w 100-lecie Niepodległości”.

Trzech pracowników Linii Biznesowej Dystrybucja otrzymało nagrody resortowe, a jeden pracownik – nagrodę państwową.

Pracodawca przyjazny rodzinie

Grupa Energa daje możliwość zastosowania indywidualnego rozkładu czasu pracy, dopasowując dogodnie dla pracownika godziny pracy, umożliwiając tym samym zachowanie równowagi pomiędzy pracą i czasem spędzonym z rodziną. W ramach wspierania więzi rodzinnych, w Grupie Energa obchodzony jest Międzynarodowy Dzień Rodziny. W związku z tym pracownicy mają możliwość skrócenia tego dnia godzin pracy, poświęcając je swoim bliskim.

W Grupie Energa możliwy jest:

- indywidualny czas pracy
- elastyczne godziny pracy
- pakiety medyczne dla całej rodziny
- Multisport dla całej rodziny
- dofinansowanie do wypoczynku (a także kolonii, obozów, zimowisk dla dzieci pracowników)
- refundację zakupu podręczników szkolnych
- wsparcie w trudnych sytuacjach życiowych i zdarzeniach losowych poprzez działalność Fundacji Energa
- możliwość uczestnictwa rodzin pracowników w przedsięwzięciach sportowych i kulturalnych.

Bezpieczeństwo i higiena pracy

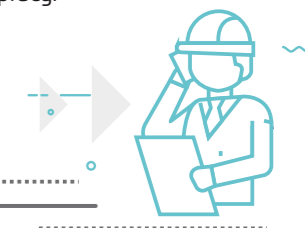
W Grupie Energa bezpieczeństwo i higiena pracy uznawane są za jeden z kluczowych obszarów odpowiedzialności. Niezmiennie od lat troszczymy się o zdrowie i życie pracowników poprzez podejmowanie działań ukierunkowanych na zapewnienie bezpiecznych warunków pracy. Naszym priorytetem jest zmniejszenie liczby wypadków przy pracy, również poprzez podnoszenie świadomości pracowników i kadry kierowniczej oraz budowanie kultury BHP w Grupie.

W związku z wprowadzeniem do stosowania „Polityki bezpieczeństwa i higieny pracy w Grupie Energa”, stanowiącej załącznik do Umowy o współpracy podpisanej 20 grudnia 2017 roku, spółki Grupy sukcesywnie dostosowywały obszar BHP do zapisów regulacji. Dokument ten zawiera podstawowe wytyczne dla podmiotów Grupy, dotyczące podejmowanych działań w celu zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa zarówno pracowników, jak i wykonawców zewnętrznych oraz określa m.in. role i zadania w procesie zarządzania BHP. Zawiera również wytyczne w zakresie realizacji celów w obszarze BHP, identyfikacji wymagań prawnych, szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, monitorowania, reagowania na wypadki i awarie, organizowania prac szczególnie niebezpiecznych, komunikacji, współpracy z kontrahentami oraz konsultacji społecznych.

W oparciu o Politykę BHP Grupy wśród kadry menedżerskiej przeprowadzona została ankieta dotycząca funkcjonowania obszaru BHP. Jej celem było zbadanie świadomości roli i odpowiedzialności kadry kierowniczej pełniącej kluczową rolę w procesie zarządzania BHP, a wyniki ankiety posłużą jako podstawa do podjęcia stosownych działań we wskazanych przez menedżerów obszarach.

Bezpieczeństwo i higiena pracy były tematem kolejnego, VI Spotkania Społecznych Inspektorów Pracy Grupy Energa w dniach 11-12.12.2018 r. Podczas konferencji, w której uczestniczyło 50 osób, omawiano zagadnienia z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy, wymieniono się doświadczeniami oraz dzielono się problemami towarzyszącymi inspektorom w codziennej pracy.

103-1 (403)
103-2 (403)

DOBRA PRAKTYKA

Ogólnodostępne defibrylatory

39 sztuk automatycznych defibrylatorów zewnętrznych (AED) zostało zakupionych w Enerdze Operatorze SA, by podnieść standard systemu pierwszej pomocy przedmedycznej w spółce.

39
automatycznych
defibrylatorów
zewnętrznych

W ramach inicjatywy zakupu i wyposażenia jednostek terenowych spółki w urządzenia AED przeprowadzone zostały także szkolenia z zakresu praktycznej obsługi defibrylatorów dla ponad 300 pracowników wyznaczonych w poszczególnych lokalizacjach do udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ponadto w związku z realizacją programu prozdrowotnego „Energa dla Zdrowia!” przeprowadzono warsztaty dla pracowników z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Spółka Energa Wytwarzanie SA zakupiła dwa defibrylatory dla elektrowni wodnych w Żydowie i Włocławku.

DOBRA PRAKTYKA

System OHAS

W 2018 roku Energa Operator SA kontynuowała prace wdrożeniowe mające na celu dopasowanie wewnętrznych procesów i procedur z obszaru BHP do zgodności ze standardem BS OHSAS 18001:2007.

Dokonano szczegółowej analizy i modyfikacji map procesowych oraz procedur zgodnie z wymaganiami tej normy oraz założeniami procesu konsolidacji Linii Biznesowej Dystrybucji. Wśród nowo wdrożonych elementów pojawiły się m.in.: mechanizmy związane z postępowaniem ze zdarzeniami potencjalnie wypadkowymi, zmodyfikowane narzędzia do oceny w ramach kontroli BHP pracowników sił własnych, jednolite wytyczne dotyczące tworzenia planów poprawy BHP oraz całkowicie nowe zasady prowadzenia audytów BHP w Linii Biznesowej Dystrybucji.

BS OHSAS 18001:2007

DOBRA PRAKTYKA

Prace nad tłumaczeniem ISO 45001

W 2018 r. spółka Energa Operator SA została członkiem Stowarzyszenia Polskie Forum ISO:45000 oraz Komitetu Technicznego nr 276 przy Polskim Komitecie Normalizacyjnym.

W ramach współpracy spółka była czynnie zaangażowana w prace związane z tłumaczeniem oraz praktycznym wdrożeniem nowej międzynarodowej normy ISO 45001:2018, opisującej standardy systemu zarządzania BHP do powszechnego stosowania w Polsce.

DOBRA PRAKTYKA

I Konferencja Służb BHP Linii Biznesowej Dystrybucji – 9-11.10.2018 r.

Celem konferencji było doskonalenie metod pracy służb BHP, podnoszenie poziomu jej funkcjonowania oraz wymiana doświadczeń i dobrych praktyk. Odbyła się w formie prelekcji oraz paneli dyskusyjnych z elementami szkolenia zewnętrznego.

Uczestnicy wydarzenia wzięli też udział w szkoleniu „ABC – audyt obserwacji i zmiany zachowań”. Wśród uczestników konferencji znalazła się służba BHP Linii Biznesowej Dystrybucji oraz przedstawiciele służby BHP pozostałych linii biznesowych i spółek Grupy.

Wymagania BHP pracowników oraz wykonawców zewnętrznych

G4-EU18 ■ Dbając o zdrowie i życie zarówno pracowników Grupy, jak i wykonawców zewnętrznych wykonujących prace na zlecenie spółek Grupy, a tym samym realizując obowiązki wynikające z przepisów prawa, każdy pracownik Grupy oraz kontrahent wykonujący pracę musi posiadać odpowiednie przeszkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy powtarzane okresowo. Konieczne jest zapoznanie pracowników z zasadami i przepisami w zakresie bezpieczeństwa

i higieny pracy, ryzykiem zawodowym oraz sposobami ochrony przed zagrożeniami, zasadami postępowania w przypadku zaistnienia wypadku, pożaru, awarii oraz z listą osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy. Warunkiem dopuszczenia do wykonywania obowiązków jest również orzeczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy na określonym stanowisku oraz specjalistyczne uprawnienia, jeśli są wymagane.

Regulacja obszaru

Zgodnie z zapisami „**Polityki Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy Energa**”, spółki Grupy zlecające prace podmiotom zewnętrznym opracowują wymagania w zakresie BHP dla wykonawców zewnętrznych i zobowiązują do ich przestrzegania.

Działalność poligonu szkoleniowego w Bąkowie

Na należącym do Energi Operatora SA poligonie szkoleniowym w Bąkowie, będącym jednostką szkoleniowo-rozwojową, kontynuowane były działania szkoleniowe skierowane zarówno do ekspertów energetyki Grupy, jaki i pracowników firm zewnętrznych z branży energetycznej. Szkolenia z zakresu prac pod napięciem (PPN) są sztandarową działalnością jednostki.

Liczba osób przeszkolonych w ramach szkoleń PPN w 2018 roku

403
z Grupy Energa

204
z firm zewnętrznych

Działalność poligonu w latach 2017-2018 – wszystkie szkolenia

	2017	2018
Liczba szkoleń	63	80
Liczba przeszkolonych osób	799	1167
W tym pracownicy Grupy Energa	617	939

Pracownicy i współpracownicy reprezentowani w formalnych komisjach ds. BHP

403-1

W Grupie Energa 76% pracowników reprezentowanych jest przez powołane komisje BHP.

Zadania komisji

- dokonywanie przeglądu warunków pracy panujących w zakładzie pracy
- okresowa ocena stanu bezpieczeństwa i higieny pracy
- opiniowanie podejmowanych przez pracodawcę środków zapobiegających wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym
- formułowanie wniosków dotyczących poprawy warunków pracy
- współdziałanie z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W Grupie Energa na poziomie spółek powoływane są przez pracodawców komisje BHP, stanowiące organ doradczo-opiniotwórczy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

W ich skład wchodzi przedstawiciele zarówno pracodawcy, jak i pracowników. Stronę pracodawcy reprezentuje m.in. służba BHP oraz lekarz sprawujący profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikami, natomiast pracownicy reprezentowani są przez społecznego inspektora pracy. Rolę przewodniczących sprawują pracodawcy lub osoby wyznaczone przez zarząd spółki, natomiast funkcja wiceprzewodniczącego powierzana jest społecznemu inspektorowi pracy, a w przypadku, gdy osoba ta nie została powołana, przedstawiciel pracowników wybierany jest przez organizację związkową lub w inny sposób przyjęty w danej spółce Grupy.

W roku 2018 w całej Grupie Energa została obniżona liczba wypadków przy pracy z 61 do 51 zdarzeń.

Poszkodowanych zostało 53 pracowników (63 poszkodowanych – 2017 rok). Ze wszystkich 51 wypadków 50 zakwalifikowanych zostało jako wypadki lekkie, a 1 jako śmiertelny.

Podejmowane w oparciu o „Politykę Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Grupy Energa” działania w obszarze BHP ukierunkowane są na zapewnienie wszystkim pracownikom wysokiego poziomu bezpieczeństwa. Podstawowym celem stawianym przez Grupę jest unikanie wypadków przy pracy, zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz oddziaływania czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy, powodujących choroby zawodowe.

Wdrożone w Enerdze Operatorze SA procedury: „Pomiar czynników szkodliwych na stanowisku pracy” oraz „Postępowanie w sprawach chorób zawodowych” opisują mechanizmy monitorowania czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, reagowania w przypadku przekroczeń oraz prowadzenia działań profilaktycznych.

403-2

Liczba wypadków przy pracy w całej Grupie Energa

	2017	2018
Łączna liczba dni niezdolności do pracy na skutek wypadków i urazów przy pracy	3615	2 392
Łączna liczba wypadków związanych z pracą	61	51
W tym liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą	0	1
Liczba przypadków wystąpienia chorób zawodowych związanych z pracą	0	2

Wskaźnik częstości wypadków w podziale na płeć

2017	2018	2017	2018
3,3	2,6	8,4	6,5

$$\text{Wskaźnik częstości wypadków} = \frac{\text{liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy}}{\text{łączna liczba pracowników na koniec raportowanego okresu}} \times 1000$$

Wskaźnik ciężkości wypadków w podziale na płeć

2017	2018	2017	2018
48,6	8,9	58,7	50,4

$$\text{Wskaźnik ciężkości wypadków} = \frac{\text{łączna liczba dni kalendarzowych niezdolności do pracy poszkodowanych w wypadkach przy pracy}}{\text{liczba osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy (z wyłączeniem osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych)}}$$

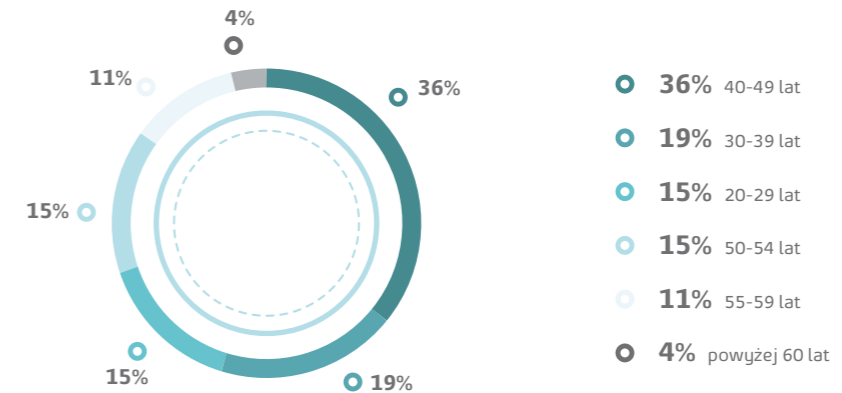
Wskaźnik wystąpienia chorób zawodowych

2017	2018	2017	2018
0	0	0	0,000075

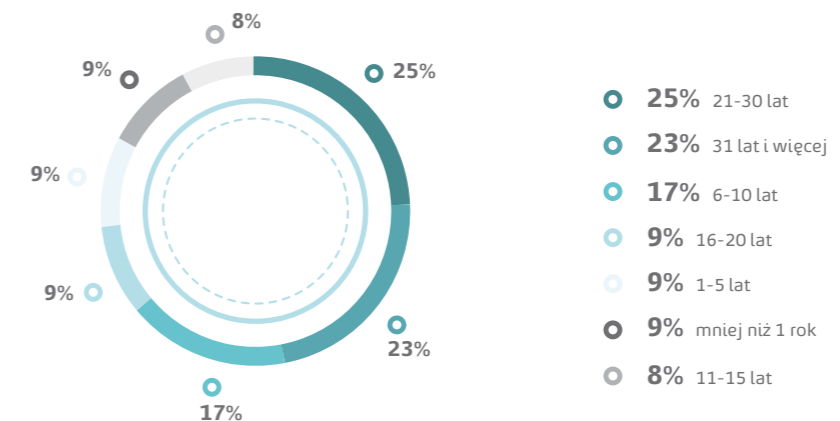
$$\text{Wskaźnik wystąpienia chorób zawodowych} = \frac{\text{liczba przypadków wystąpienia chorób zawodowych}}{\text{całkowita liczba przepracowanych godzin przez pracowników}} \times 200\,000$$

Analiza wypadków przy pracy w Grupie Energa

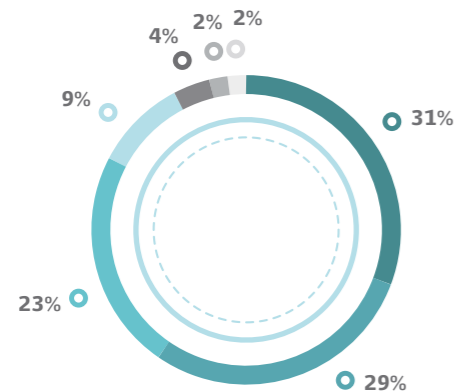
Poszkodowani w wypadkach przy pracy ze względu na wiek

Poszkodowani w wypadkach przy pracy ze względu na staż pracy

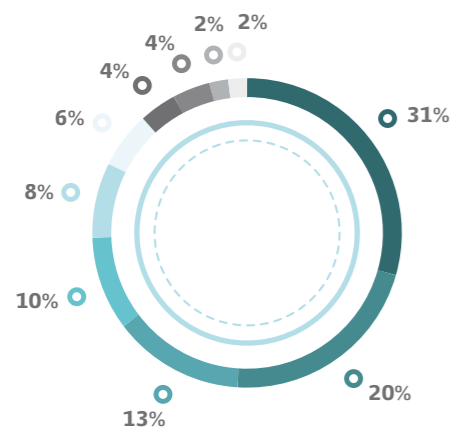

Rodzaj urazu

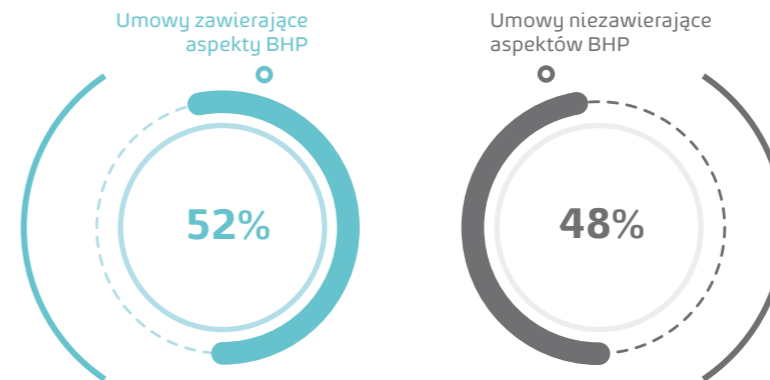
- 31% przemieszczenia, zwichnięcia, skręcenia, naderwania
- 29% rany powierzchniowe i urazy
- 23% złamania kości
- 9% urazy wewnętrzne
- 4% oparzenia ogniem lub środkami chemicznymi, oparzenia wodą lub parą, odmrożenia
- 2% liczne urazy ciała
- 2% wstrząsy (ostra reakcja na stres, wstrząs urazowy)

Typ zdarzenia

- 31% upadek na tym samym poziomie (poślizgnięcie i upadek, potknięcie)
- 20% uderzenie o (bieganie, zderzenie z, kolizja, upadek, zderzenie)
- 13% uderzenie przez poruszający się obiekt
- 10% kolizja drogowa
- 8% kontakt z ostrym elementem
- 6% pochwycenie (pochwycenie w/ na/ pomiędzy, schwytywanie pod)
- 4% kontakt z prądem elektrycznym
- 4% upadek z wysokości osób
- 2% kontakt z łukiem elektrycznym
- 2% pogryzienie przez zwierzęta

Aspekty BHP w układach zbiorowych pracy w Linii Biznesowej Dystrybucji

Ze względu na specyfikę działalności zdecydowana większość umów zawarta została w Linii Biznesowej Dystrybucji, a ponad połowa z nich dotyczyła kwestii bezpieczeństwa i higieny pracy.

Wśród wewnątrzzakładowych aktów prawnych znajdują się również Regulaminy Pracy, których zakres przedmiotowy obejmuje także uregulowania w zakresie bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.

Na przestrzeni roku 2018 zawierane były umowy na szczeblu lokalnym w formie porozumień oraz protokołów dodatkowych wprowadzających zmiany do zakładowych układów zbiorowych pracy. Wśród aspektów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy znalazły się m.in.:

- zapewnienie środków ochrony indywidualnej
- szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
- wykaz prac wykonywanych w warunkach szkodliwych i niebezpiecznych
- ryzyko zawodowe
- organizacja stanowiska pracy i warunków pracy
- ochrona pracy kobiet i młodocianych
- posiłki profilaktyczne
- sprzęt, narzędzia i urządzenia w zakresie bezpiecznej pracy
- bezpieczeństwo przeciwpożarowe
- działalność zespołów powypadkowych.

Przyczyny wypadku to wszelkie nieprawidłowości i braki, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do zaistnienia wypadku, związane z czynnikami materialnymi, organizacją pracy.

Wydawałoby się, iż w branży energetycznej najczęściej występującymi wypadkami przy pracy są te związane np. z porażeniem prądem. Tymczasem kontakt z energią elektryczną jako zdarzenie powodujące uraz stanowi tylko 4% wszystkich wypadków przy pracy.

Nieprawidłowe zachowania stanowiły ponad połowę wszystkich przyczyn wypadków. Znalazły się wśród nich błędy w identyfikacji zagrożeń, nieprawidłowe zachowania pracownika oraz nieoczekiwane akty ze strony zewnętrznej, będące poza kontrolą własną pracownika.

4.3 Rozwój i szkolenia

103-1 (404)
103-2 (404)
404-2

W Grupie Energa prowadzonych jest wiele programów szkoleniowych, których celem jest rozwój kompetencji i odpowiednie przygotowanie pracowników do realizacji strategicznych celów firmy. Pracownicy podnoszą kwalifikacje specjalistyczne i językowe, korzystają z dofinansowania do nauki w szkołach średnich i wyższych oraz studiach podyplomowych i MBA. Dzięki temu mają możliwość rozwoju na każdym etapie ścieżki zawodowej. Ważnym elementem polityki szkoleniowej w Grupie Energa jest wykorzystanie na stanowisku pracy zdobytych przez pracowników umiejętności, a także dzielenie się wiedzą w zespole. Odpowiednie zarządzanie obszarem podnoszenia kompetencji zawodowych w Grupie Energa wpływa na podniesienie jakości realizowanych zadań. Ponadto ma na celu osiągnięcie mierzalnych efektów. Energa SA rekomenduje spółkom Grupy

rozwiązania w tym zakresie, aby dostęp do dobrze zorganizowanej edukacji stał się standardem pracy i generował oczekiwaną wartość biznesową.

W celu prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO), w Grupie Energa przeprowadzono projekt szkoleniowy z zakresu RODO, którym objęto wszystkich pracowników. Szkolenia odbywały się w formie wykładów oraz e-learningu.

W 2018 roku pracownicy Grupy Energa odbyli łącznie około 177 tys. godzin szkoleń. Średnio na jednego pracownika przypadło 18 godzin.

DOBRA PRAKTYKA

Akademia Techniczna

Akademia Techniczna to projekt, którego głównym założeniem jest rozwój kadry inżynierjno-technicznej i technicznej Linii Biznesowej Dystrybucji. Jego celem jest wyposażenie pracowników najważniejszych

piónów organizacji w unikalne na rynku kompetencje, ich integracja i stworzenie środowiska sprzyjającego wymianie wiedzy i doświadczeń.

Akademia skierowana jest do ok. 1500 osób. W 2018 roku w ramach projektu przeprowadzono 69 szkoleń.

404-2

Liczba godzin szkoleniowych

liczba godzin szkoleniowych

2017

190 tys.

2018

177 tys.

średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika

2017

21

2018

18

404-1

DOBRA PRAKTYKA

Program Ekspertów

W 2018 r. Program Ekspertów realizowany był w Linii Biznesowej Dystrybucji po raz czwarty. Szkolenia przeprowadzili eksperci wybrani z wewnątrz organizacji, którzy chętnie przekazali swoją wiedzę, dzieląc się

doświadczeniem zawodowym. Wiedza ekspertów odegrała kluczową rolę w kontekście zmian organizacyjnych w Linii Biznesowej Dystrybucja.

Łącznie odbyło się 25 szkoleń, w których udział wzięło ok. 300 pracowników.

404-2

404-2

DOBRA PRAKTYKA

Program Rozwoju Trenerów

W Enerdze Operatorze SA od 2013 r. realizowany jest Program Rozwoju Trenerów Wewnętrznych, którego celem jest wyłonienie, głównie w obszarze personalnym, osób z potencjałem trenerskim.

Po uprzednim otrzymaniu stosownego wsparcia rozwojowego prowadzą one szkolenia wewnętrzne z tzw. kompetencji miękkich, zgodnie ze zgłaszanym na bieżąco zapotrzebowaniem komórek merytorycznych.

W 2018 roku największą popularnością cieszyły się szkolenia w zakresie „radzenia sobie ze stresem”.

Dodatkowo przeprowadzono szkolenia, których tematyka dotyczyła:

- sztuki wystąpień publicznych
- efektywności i zarządzania sobą w czasie
- warsztatu kreatywnego myślenia
- informacji zwrotnej
- komunikacji interpersonalnej
- z elementami komunikacji asertywnej
- obsługi Klienta
- współpracy w zespole.

DOBRA PRAKTYKA

Program podnoszenia kompetencji w Grupie Energa

W październiku 2018 roku odbyła się uroczysta inauguracja pilotażowego programu praktyk zawodowych w Grupie Energa. Porozumienie o współpracy w zakresie organizacji praktyk zawodowych zawarły Energa Operator SA i Energa Invest Sp. z o.o.

Program praktyk jest odpowiedzią na potrzeby Energi Operatora SA dotyczące pozyskania pracowników z uprawnieniami budowlanymi, niezbędnymi przy wykonywaniu prac w zakresie eksploatacji sieci i urządzeń elektroenergetycznych, prowadzeniu inwestycji i sprawdzaniu dokumentacji projektowej.

Praktyki prowadzone są przez Energa Invest Sp. z o.o., która dysponuje niezbędnym zapleczem technicznym oraz odpowiednią kadrą inżynierjno-techniczną do projektowania linii napowietrznych i kablowych SN i WN oraz stacji elektroenergetycznych.

Zgodnie z realizacją „Polityki personalnej Grupy Energa”, docelowo programem mają zostać objęte wszystkie podmioty Grupy Energa, których potrzeby wpisują się w założenia projektu.

DOBRA PRAKTYKA

Koncepcja Zarządzania Wiekiem

Realizacja Koncepcji Zarządzania Wiekiem w Linii Biznesowej Dystrybucji została zaplanowana na lata 2017–2020. Głównym jej celem jest przeciwdziałanie negatywnym skutkom związanym ze starzeniem się kadry pracowniczej, w tym z perspektywą licznych odejść na emeryturę doświadczonych pracowników.

W ramach tej koncepcji diagnozowane są obszary organizacji zagrożone licznymi przejściami pracowników na emeryturę. Zatrudniani są stażyści (absolwenci szkół średnich technicznych związanych z energetyką lub absolwenci uczelni wyższych) na tzw. zakładkę, co oznacza, że młodzi adepci pod okiem doświadczonych pracowników uczą się tajników zawodu po to, aby w momencie przejścia osób na zasłużoną emeryturę, stażysta był gotowy realizować swoje obowiązki służbowe. Stażystami zostają przede wszystkim uczniowie szkół i studenci uczelni objętych patronatem.

404-2

Cykl szkoleń z zakresu zagrożeń wywiadowczych i terrorystycznych

17 grudnia 2018 roku przedstawiciele Departamentu Polityki Personalnej oraz Biura Bezpieczeństwa Energa SA we współpracy z państwowymi organami bezpieczeństwa zorganizowali szkolenie z obszaru bezpieczeństwa, dotyczące zagrożeń wywiadowczych i terrorystycznych.

Celem tego typu szkoleń jest podniesienie świadomości pracowników oraz współpracowników Grupy Energa w zakresie niebezpieczeństw, jakie mogą pojawić się w związku ze strategicznym charakterem branży energetycznej. Kolejne tego typu szkolenia zaplanowano na 2019 rok.

4.4

Dialog z pracownikami i organizacjami związkowymi

102-41 ■

103-1 (402) ■
103-2 (402)

Dialog społeczny w Grupie Energa jest ciągłym i systematycznym procesem współpracy pomiędzy pracodawcami a stroną społeczną, realizowanej głównie w formie spotkań informacyjnych, konsultacji, negocjacji i uzgodnień. Przedstawiciele organizacji związkowych mogą w otwarty sposób prezentować swoje stanowiska, które są uwzględniane przy podejmowaniu decyzji w obszarze pracowniczym. Dialog społeczny służy poszukiwaniu konstruktywnych i stałych rozwiązań w sferze zbiorowego prawa pracy, gdzie kapitałem społecznym są wspólne wartości i wzajemne zaufanie.

W Grupie Energa szanowane i przestrzegane są wszystkie wolności związkowe, w tym zakładanie i zrzeszanie się w związkach zawodowych.

Pod koniec 2018 roku w spółkach Grupy Energa działalność związkową prowadziły międzyzakładowe i zakładowe organizacje związkowe, w większości zrzeszone w ramach trzech związków zawodowych, posiadających przymiot reprezentatywności na szczeblu ogólnokrajowym, tj. NSZZ „Solidarność”, Związek Zawodowy Inżynierów i Techników, Zrzeszenie Związków Zawodowych Energetyków.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku uzwiązkowienie w Grupie Energa wyniosło 55,9%. Do związków zawodowych należało 5 412 pracowników Grupy.

Pracownicy objęci umowami zbiorowymi

Grupa Energa	2017	2018
	98,70%	94,96%

Uzwiązkowienie w Grupie Energa*

55,9%

ok. 5,4 tysiąca pracowników

Umowy zbiorowe – wiążące umowy zbiorowe obejmują te podpisane przez samą organizację lub organizację pracodawców, których jest członkiem. Umowy te mogą dotyczyć poziomu sektora, kraju, regionu, organizacji lub miejsca pracy. Wskaźnik uwzględnia również „Porozumienie w sprawie zabezpieczenia praw pracowniczych, socjalnych i związkowych dla Pracowników Grupy Energa” z 18 września 2017 roku.

Przedmiotem dialogu w 2018 roku były kwestie dotyczące m.in.: zabezpieczenia praw pracowniczych w związku z procesami restrukturyzacyjnymi, wynagrodzeń i świadczeń dla pracowników i emerytów, majątku socjalnego, zmian organizacyjnych oraz wewnętrznych źródeł prawa pracy.

Dialog w Grupie Energa prowadzony był zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności z Kodeksem pracy, Ustawą o związkach zawodowych z dnia 23 maja 1991 roku oraz Porozumieniem w sprawie zabezpieczenia praw pracowniczych, socjalnych i związkowych dla Pracowników Grupy Energa, zawartym w dniu 18 września 2017 roku w Gdańsku.

* dotyczy pracowników zatrudnionych w Grupie Energa na umowę o pracę

Prowadzone spory zbiorowe

2017 rok

1. Spór wielozakładowy, dotyczący 27 pracodawców **Grupy Energa**, w tym **Energa SA**, zapoczątkowany wystąpieniem organizacji związkowych 12 lipca 2017 roku. Spór zakończył się podpisaniem porozumienia 7 grudnia 2017 roku. **Zakończony**

2. Spór zbiorowy prowadzony u pracodawcy **Energa Serwis Sp. z o.o.** w związku z wystąpieniem organizacji związkowych 28 lipca 2017 roku. Spór zakończył się podpisaniem porozumienia 16 sierpnia 2017 roku. **Zakończony**

3. Spór zbiorowy prowadzony u pracodawcy **Energa Elektrownie Ostrołęka SA**, wszczęty wystąpieniem organizacji związkowych 8 września 2017 roku. **Niezakończony**

2018 rok

1. **Kontynuacja sporu zbiorowego** u pracodawcy **Energa Elektrownie Ostrołęka SA**, wszczęty wystąpieniami organizacji związkowych 22 sierpnia oraz 8 września 2017 roku. Spór znajduje się obecnie na etapie mediacji. **Niezakończony**

2. Spór zbiorowy prowadzony w **Enerdze Kogeneracji Sp. z o.o.**, zainicjowany wystąpieniem 22 maja 2018 roku przez organizację związkową został zakończony zawarciem Porozumienia o zakończeniu sporu zbiorowego 29 listopada 2018 roku. **Zakończony**

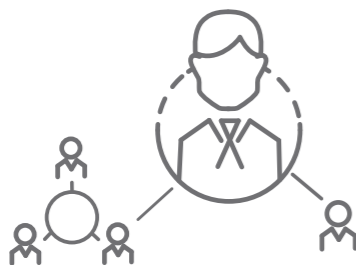
3. Spór zbiorowy prowadzony w **Enerdze Serwisie Sp. z o.o.**, zainicjowany wystąpieniem 21 sierpnia 2018 roku Komisji Organizacji Międzyzakładowej NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze w Enerdze Elektrowni Ostrołęka SA, działającej w Enerdze Serwisie Sp. z o.o., dotyczący zapisów zawartego 21 listopada 2017 roku Porozumienia w sprawie określenia wzrostu płac Pracowników Grupy Energa w roku 2018. Spór został zakończony 10 grudnia 2018 roku w związku z odstąpieniem strony związkowej od żądań będących przedmiotem sporu. **Zakończony**

Pracodawcy w Grupie Energa stosują się do terminów ustawowych w informowaniu o istotnych zdarzeniach w spółkach oraz mają na uwadze i stosują unormowania określone w wyżej wskazanym Porozumieniu z września 2017 roku oraz indywidualne zapisy w ZUZP (np. Spółka Energa Wytwarzanie SA) dotyczące zasad współdziałania stron w warunkach restrukturyzacji, konsolidacji, etc.

4.5 Wsparcie dla wolontariatu pracowniczego

413-1 ■ Pracownicy Grupy Energa chętnie i licznie angażują się w akcje charytatywne organizowane zarówno na poziomie centralnym, jak i lokalnym:

- oddają krew
- zbierają fundusze, uczestnicząc w programach pomocowych lub celowych zbiórkach środków pieniężnych
- gromadzą nakrętki i inne artykuły wynikające z danych potrzeb
- przekazują 1% swojego podatku potrzebującym.

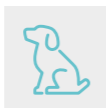
Akcje wolontariatu w Grupie Energa

Wśród pracowników Grupy Energa jest wiele wrażliwych społecznie osób, które chętnie i bezinteresownie włączają się w akcje charytatywne lub są ich inicjatorami.

„Wkręć się, zbieraj nakrętki”

Pracownicy Energi Wytwarzania SA przez cały 2018 rok uczestniczyli w zbiórce nakrętek plastikowych oraz makulatury dla Gdańskiej Fundacji Hospicyjnej.

„Podziel się ciepłem”

Pracownicy Energi Obrotu SA w listopadzie 2018 roku zorganizowali zbiórkę na rzecz Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt „Promyk” w Gdańsku. Akcja miała również na celu promowanie adopcji starszych psów.

„Szlachetna paczka”

Pracownicy Grupy Energa w ramach akcji zakupili dużą ilość niezbędnych produktów oraz zebrali fundusze, aby przeznaczyć je na kupno w okresie przedświątecznym sprzętów dla potrzebujących rodzin.

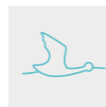
Pomoc dzieciom z Pomorskiego Hospicjum

Pracownicy Grupy Energa włączyli się w pomoc podopiecznym Pomorskiego Hospicjum dla Dzieci. Zorganizowali zbiórkę artykułów pielęgnacyjnych oraz spożywczych, a także zabawek, gier i słodyczy.

Pomoc dla Miejskiego Hospicjum w Płocku

Pracownicy Energi Obrotu SA z Płocka zorganizowali zbiórkę pieniędzy dla Miejskiego Hospicjum. Łącznie 61 darczyńców z 8 działów zebralo 1315 złotych. Pracownicy za zgromadzoną kwotę kupili m.in.: prześcieradła bawełniane, podkłady chłonne, kremy ochronne przeciw odparzeniom. Przygotowali także paczkę dla personelu hospicjum.

„Energetyczni Obrączkarze”

„Energetyczni Obrączkarze” to akcja unikalna na skalę Europy. Pracownicy Grupy Energa współpracują z przyrodnikami przy obrączkowaniu bocianów białych. Dzięki temu przedsięwzięciu można lepiej poznać życie tego gatunku ptaków, ich zwyczaje i trasy wędrówek oraz zagrożenia, na jakie są narażone, a tym samym przyczynić się do ich ochrony.

„Paczka od Ciebie”

Pracownicy Energi Elektrowni Ostrołęka SA zorganizowali akcję charytatywną, której celem było podarowanie prezentów z okazji świąt Bożego Narodzenia około 30 podopiecznym Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” w Ostrołęce. Akcja organizowana jest od czterech lat.

DOBRA PRAKTYKA

„Aktywni Charytatywni”

„Aktywni Charytatywni” to inicjatywa, która integruje pracowników Grupy Energa, ich bliskich i znajomych wokół aktywnego trybu życia i wspólnej idei pomagania innym.

W 2018 r. odbyła się piąta edycja tego programu. Uczestnicy w ciągu 6 miesięcy, chodząc, biegając, jeżdżąc na rowerze, musieli pokonać dystans 700 tysięcy kilometrów. Osiągnięcie wyznaczonego celu równało się z przekazaniem 350 tysięcy złotych na rzecz dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz, po raz pierwszy, seniorów z domów opieki. W sumie pracownikom udało się osiągnąć 728 tysięcy kilometrów.

Akcja z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem, o czym świadczy wzrastająca liczba uczestników.

W ciągu pięciu lat „Aktywni Charytatywni” przebyli łącznie ponad 2,4 miliona kilometrów, przekazując placówkom ponad milion złotych.

Edycja/rok	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba uczestników	204	443	477	561	611
Liczba przebytych kilometrów	242 tys.	350 tys.	515 tys.	602 tys.	728 tys.
Kwota przekazanego wsparcia [zł]	240 tys.	140 tys.	150 tys.	150 tys.	350 tys.

Fundacja „Kropelka Energii”

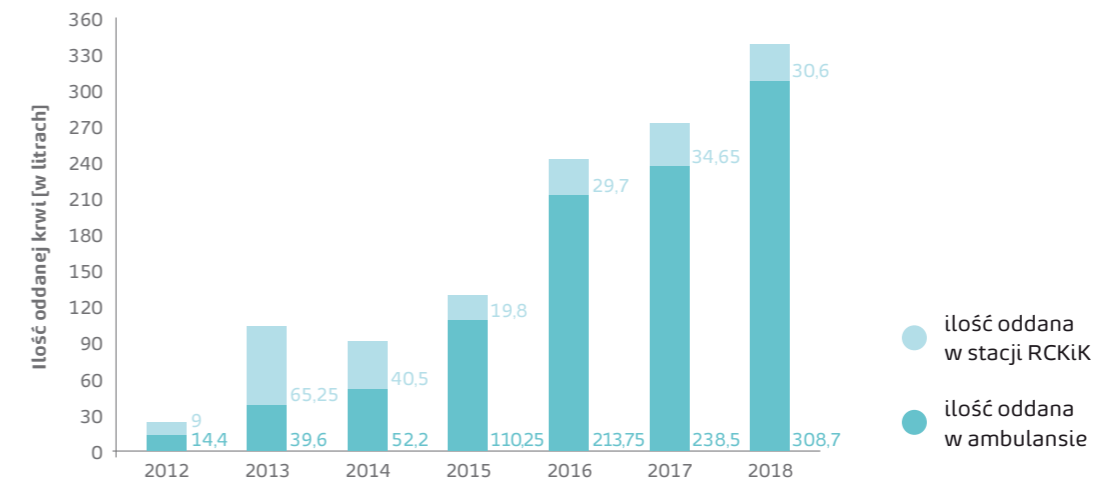
Już ponad 1200 litrów krwi zebrali pracownicy Grupy Energa oraz ich przyjaciele w ciągu sześciu lat działania „Kropelki Energii”, powołanej przez Piotra Krysińskiego i Tomasza Rubanowicza, pracowników Energi Obrotu SA. To ponad 2600 donacji – po 450 ml każda – przekazanych podczas akcji z ambulansami organizowanych na terenie Olivia Business Centre w Gdańsku. Liczba chętnych decydujących się podzielić tym bezcennym darem nieustannie wzrasta.

zebrano
339,3
litra krwi w ramach
Kropelki Energii w 2018 r.

W roku 2018 w zbiórkach „Kropelki Energii” oddano krew o 147 osób więcej niż w roku 2017. Łącznie zebrano 339,3 litra krwi (o 66,15 litra więcej niż w roku poprzednim). Zebrana krew trafiła do szpitali na potrzeby operacji oraz transfuzji dla chorych na nowotwory.

Fundacja „Kropelka Energii” propaguje ideę i czynnie uczestniczy w honorowym krwiodawstwie oraz prowadzi edukację w celu obalania fałszywych mitów na temat oddawania krwi. Stałym partnerem organizowanych przez fundację akcji jest Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Gdańsku (RCKiK), które udostępnia specjalistyczne ambulanse obsługiwane przez profesjonalny personel.

Ilość litrów krwi zebrana w ostatnich latach w ramach działalności „Kropelki Energii”

Inne zbiórki krwi w Grupie Energa

Oprócz tego przy spółce **Energa Serwis Sp. z o.o.** działa Klub Honorowych Dawców Krwi, w skład którego wchodzi pracownicy spółki, a pracodawca corocznie gratyfikuje ich udział w tym szczytnym przedsięwzięciu.

Również w spółce **Energa Operator SA** od 10 lat działa Klub Honorowych Dawców Krwi ENERGA-KREW, w którym jest zarejestrowanych 100 członków. Wiosną i jesienią 2018 r. na terenie spółki w mobilnym punkcie odbioru krew oddało około 40 pracowników.

403-2 Liczba i rodzaj wypadków przy pracy

	liczba wypadków śmiertelnych przy pracy				liczba wypadków lekkich przy pracy				liczba wypadków ciężkich przy pracy			
	2017		2018		2017		2018		2017		2018	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	0	0	0	0	1	0	4	1	0	0	0	0
Linia Biznesowa Dystrybucji	0	0	0	1	7	37	2	34	0	0	0	0
Linia Biznesowa Sprzedaży	0	0	0	0	0	2	1	2	0	0	0	0
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	0	0	0	0	14	0	6	0	0	0	0
Grupa Energa	0	0	0	1	8	53	7	43	0	0	0	0

403-2 Liczba wypadków oraz liczba przypadków wystąpienia chorób zawodowych związanych z pracą

	suma wszystkich wypadków				liczba wystąpienia chorób zawodowych związanych z pracą			
	2017		2018		2017		2018	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	1	0	4	1	0	0	0	0
Linia Biznesowa Dystrybucji	7	37	2	35	0	0	0	1
Linia Biznesowa Sprzedaży	0	2	1	2	0	0	0	0
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	14	0	6	0	0	0	1
Grupa Energa	8	53	7	44	0	0	0	2

K – Kobiety M – Mężczyźni

* Dane za 2017 rok zostały przekształcone wg struktury organizacyjnej Grupy Energa obowiązującej w 2018 roku. W 2018 roku miały miejsce 2 wypadki zbiorowe. Jeden w Linii Dystrybucji oraz drugi w Linii Sprzedaży.

Wskaźnik częstości i ciężkości wypadków przy pracy

403-2

	wskaźnik częstości wypadków (Injury rate – IR)				wskaźnik ciężkości wypadków			
	2017		2018		2017		2018	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	2,1	0,0	6,3	1,1	3,0	0,0	3,5	30,0
Linia Biznesowa Dystrybucji	6,8	9,1	1,8	8,3	55,1	60,0	8,5	54,4
Linia Biznesowa Sprzedaży	0,0	4,0	1,5	6,1	0,0	124,0	31,0	4,3
Linia Biznesowa Wytwarzania	0,0	11,1	0,0	4,7	0,0	45,5	0,0	53,3
Grupa Energa	3,3	8,4	2,6	6,5	48,6	58,7	8,9	50,4

W związku z wprowadzeniem nowego wskaźnika dot. osób pracujących na rzecz i pod nadzorem organizacji, wskaźnik częstości wypadków nie uwzględnia kontraktów menedżerskich.

K – Kobiety M – Mężczyźni

403-1 Odsetek pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach BHP

	całkowita liczba pracowników reprezentowana przez wymienione komisje (łącznie)		procent pracowników reprezentowanych przez komisje vs. całkowita liczba pracowników
	2018		
Energa SA	0	0%	
Energa Operator SA	5047	100%	
Energa Obrót SA	0	0%	
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	556	99%	
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	173	99%	
Energa Ciepło Kaliskie Sp. z o.o.	138	99%	
Energa Wytwarzanie SA	250	98%	
Energa Oświetlenie Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Ciepło Ostrołęka Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	310	99%	
Energa Serwis Sp. z o.o.	326	99%	
Energa Invest Sp. z o.o.	0	0%	
Enspirion Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Operator Wykonawstwo Elektroenergetyczne Sp. z o.o.	0	0%	

Odsetek pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach BHP

	całkowita liczba pracowników reprezentowana przez wymienione komisje (łącznie)		procent pracowników reprezentowanych przez komisje vs. całkowita liczba pracowników
	2018		
Energa Logistyka Sp. z o. o.	324	98%	
Energa Slovakia s.r.o.	0	0%	
EOB PGK1 Sp. z o.o.	0	0%	
ENSA PGK8 Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Finance AB (publ)	0	0%	
Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya Sp. z o.o.	0	0%	
Energa Ochrona Sp. z o.o.	313	98%	
RGK Sp. z o.o.	0	0%	
Grupa Energa	7437	76%	

403-2 Liczba i rodzaj wypadków oraz wskaźnik wypadkowości osób pracujących na rzecz i pod nadzorem organizacji

	liczba wypadków śmiertelnych przy pracy		liczba wypadków lekkich przy pracy		2018 liczba wypadków ciężkich przy pracy		suma wszystkich wypadków		wskaźnik częstości wypadków (injury rate - ir)	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linia Biznesowa Dystrybucji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linia Biznesowa Sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Grupa Energa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

K – Kobiety M – Mężczyźni

102-8 Liczba pracowników w podziale na płeć

	2017		2018	
	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni
Usługi i pozostałe	496	487	654	981
Linia Biznesowa Dystrybucji	1 037	4 323	1 105	4 359
Linia Biznesowa Sprzedaży	683	507	692	512
Linia Biznesowa Wytwarzania	241	1 275	228	1 284
Grupa Energa	2 457	6 592	2 679	7 136

Liczba pracowników w podziale na płeć i rodzaj umowy

	2017						2018					
	czas określony		czas nieokreślony		kontrakty		czas określony		czas nieokreślony		kontrakty	
	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	48	77	431	375	17	35	116	407	522	523	16	51
Linia Biznesowa Dystrybucji	72	189	964	4 109	1	25	98	212	1 006	4 131	1	16
Linia Biznesowa Sprzedaży	97	45	584	454	2	8	106	65	581	424	5	23
Linia Biznesowa Wytwarzania	11	27	226	1 235	4	13	7	78	218	1 192	3	14
Grupa Energa	228	338	2 205	6 173	24	81	327	762	2 327	6 270	25	104

K – Kobiety M – Mężczyźni

Liczba pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony w podziale na płeć i wymiar czasu pracy

	2017				2018			
	cały etat		część etatu		cały etat		część etatu	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	423	368	8	7	513	513	9	10
Linia Biznesowa Dystrybucji	961	4 106	3	3	1 003	4 129	3	2
Linia Biznesowa Sprzedaży	576	451	8	3	574	423	7	1
Linia Biznesowa Wytwarzania	225	1 232	1	3	217	1 189	1	3
Grupa Energa	2 185	6 157	20	16	2 307	6 254	20	16

K – Kobiety M – Mężczyźni

102-8 Liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy i region (umowy o pracę)

	2018					
	Usługi i pozostałe		Linia Biznesowa Dystrybucji		Linia Biznesowa Sprzedaży*	
	czas określony	czas nieokreślony	czas określony	czas nieokreślony	czas określony	czas nieokreślony
dolnośląskie	0	0	0	0	0	0
kujawsko-pomorskie	51	95	28	726	7	57
lubelskie	0	0	0	0	0	0
lubuskie	0	0	0	0	0	0
łódzkie	0	4	8	65	0	0
małopolskie	0	0	0	0	0	0
mazowieckie	96	173	68	637	7	107
opolskie	0	0	0	0	0	0
podkarpackie	0	0	0	0	0	0
podlaskie	0	0	0	0	0	0
pomorskie	253	588	104	1565	116	587
śląskie	0	0	0	0	0	0
świętokrzyskie	0	0	0	0	0	0
warmińsko-mazurskie	36	54	43	762	31	111
wielkopolskie	51	101	33	902	6	88
zachodniopomorskie	36	30	26	480	4	52

Liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy i region (umowy o pracę)
102-8

	2018			
	Linia Biznesowa Wytwarzania		Grupa Energa*	
	czas określony	czas nieokreślony	czas określony	czas nieokreślony
dolnośląskie	0	0	0	0
kujawsko-pomorskie	3	27	89	905
lubelskie	0	0	0	0
lubuskie	0	0	0	0
łódzkie	3	22	11	91
małopolskie	0	0	0	0
mazowieckie	53	825	224	1742
opolskie	0	0	0	0
podkarpackie	0	0	0	0
podlaskie	0	0	0	0
pomorskie	17	144	490	2884
śląskie	0	0	0	0
świętokrzyskie	0	0	0	0
warmińsko-mazurskie	1	210	111	1137
wielkopolskie	4	138	94	1229
zachodniopomorskie	4	44	70	606

* Dodatkowo w 2018 roku 3 pracowników zatrudnionych w spółce Energa Slovakia wykonuje pracę poza granicami Polski (Słowacja).

401-1 Liczba nowo zatrudnionych pracowników w podziale na płeć i wiek

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	67	89	16	79	249	193
Linia Biznesowa Dystrybucji	64	103	18	111	120	34
Linia Biznesowa Sprzedaży	15	19	0	12	30	2
Linia Biznesowa Wytwarzania	4	7	1	40	60	18
Grupa Energa	150	218	35	242	459	247

401-1 Procent nowo zatrudnionych pracowników w podziale na płeć i wiek

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	4,1%	5,4%	1,0%	4,8%	15,2%	11,8%
Linia Biznesowa Dystrybucji	1,2%	1,9%	0,3%	2,0%	2,2%	0,6%
Linia Biznesowa Sprzedaży	1,2%	1,6%	0,0%	1,0%	2,5%	0,2%
Linia Biznesowa Wytwarzania	0,3%	0,5%	0,1%	2,6%	4,0%	1,2%
Grupa Energa	1,5%	2,2%	0,4%	2,5%	4,7%	2,5%

Wskaźniki w liniach biznesowych liczone są do stanu zatrudnienia na poziomie danej linii.

Liczba odejść pracowników w podziale na płeć i wiek

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	13	59	7	26	54	36
Linia Biznesowa Dystrybucji	8	23	28	16	48	99
Linia Biznesowa Sprzedaży	12	31	2	6	39	4
Linia Biznesowa Wytwarzania	2	7	10	16	32	52
Grupa Energa	35	120	47	64	173	191

Procent odejść pracowników w podziale na płeć i wiek

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	0,8%	3,6%	0,4%	1,6%	3,3%	2,2%
Linia Biznesowa Dystrybucji	0,1%	0,4%	0,5%	0,3%	0,9%	1,8%
Linia Biznesowa Sprzedaży	1,0%	2,6%	0,2%	0,5%	3,2%	0,3%
Linia Biznesowa Wytwarzania	0,1%	0,5%	0,7%	1,1%	2,1%	3,4%
Grupa Energa	0,4%	1,2%	0,5%	0,7%	1,8%	1,9%

Wskaźniki w liniach biznesowych liczone są do stanu zatrudnienia na poziomie danej linii.

Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na pracownika w podziale na kategorię zatrudnienia i płeć

	pracownicy na stanowiskach kierowniczych i wyższych				pracownicy na stanowiskach niższych niż kierownicze			
	2017		2018		2017		2018	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Usługi i pozostałe	8	15	18	20	7	16	12	16
Linia Biznesowa Dystrybucji	62	34	27	20	25	24	15	22
Linia Biznesowa Sprzedaży	26	37	21	27	11	16	15	12
Linia Biznesowa Wytwarzania	37	38	44	40	15	12	17	9
Grupa Energa	39	32	25	23	16	20	15	18

405-1 Liczba pracowników w podziale na płeć i grupę wiekową

	2017						2018					
	kobiety			mężczyźni			kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	64	339	93	89	265	133	98	429	127	104	574	303
Linia Biznesowa Dystrybucji	57	655	325	229	2 406	1 688	94	675	336	266	2 344	1 749
Linia Biznesowa Sprzedaży	133	488	62	65	364	78	115	506	71	61	365	86
Linia Biznesowa Wytwarzania	21	126	94	56	553	666	16	124	88	73	567	644
Grupa Energa	275	1 608	574	439	3 588	2 565	323	1 734	622	504	3 850	2 782

405-1 Liczba pracowników w podziale na kategorię zatrudnienia, płeć i grupę wiekową

	2018											
	pracownicy na stanowiskach kierowniczych i wyższych						pracownicy na stanowiskach niższych niż kierownicze					
	kobiety			mężczyźni			kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	0	48	17	4	103	24	98	381	110	100	471	279
Linia Biznesowa Dystrybucji	1	54	21	3	333	212	93	621	315	263	2 011	1 537
Linia Biznesowa Sprzedaży	3	57	7	5	88	14	112	449	64	56	277	72
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	18	9	1	59	44	16	106	79	72	508	600
Grupa Energa	4	177	54	13	583	294	319	1 557	568	491	3 267	2 488

Skład ciał nadzorczych w podziale na płeć i wiek. Liczba członków rady nadzorczej

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	0	3	2	0	2	5
Linia Biznesowa Dystrybucji	0	2	0	0	4	3
Linia Biznesowa Sprzedaży	0	3	0	0	1	3
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	5	1	0	8	12
Grupa Energa	0	13	3	0	15	23
w tym obcokrajowcy	0	0	0	0	0	0

Skład zarządu w podziale na płeć i wiek. Liczba członków zarządu

	2018					
	kobiety			mężczyźni		
	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50	wiek < 30	wiek 30-50	wiek > 50
Usługi i pozostałe	0	2	3	0	8	6
Linia Biznesowa Dystrybucji	0	0	0	0	4	1
Linia Biznesowa Sprzedaży	0	0	0	0	7	0
Linia Biznesowa Wytwarzania	0	2	0	0	8	5
Grupa Energa	0	4	3	0	27	12
w tym obcokrajowcy	0	0	0	0	0	0

5 Zaufany członek społeczności

5.1

413-1 ■ Zaufany członek społeczności

Duża skala działalności Grupy Energa oraz strategiczne znaczenie produktów, jakie concern dostarcza swoim Klientom i odbiorcom, powodują, że odgrywa on szczególnie ważną rolę w codziennym życiu społeczności lokalnych, jak i całej wspólnoty narodowej. Rozumiejąc swoją odpowiedzialność oraz wpływ wywierany na otoczenie, Grupa Energa od wielu lat realizuje ideę zrównoważonego rozwoju. Dążąc do ciągłego doskonalenia jakości swoich produktów i ich niezawodności, Grupa Energa jednocześnie angażuje wiele wysiłku na rzecz ograniczenia

negatywnego wpływu na środowisko, rozwoju dialogu z interesariuszami, współpracy z partnerami społecznymi, a także wspierania ważnych dla lokalnych społeczności inicjatyw kulturalnych czy sportowych. W ten sposób Grupa Energa nie tylko umacnia wizerunek solidnego partnera i zaufanego sąsiada, ale również przyczynia się do rozwoju poczucia bezpieczeństwa, wzajemnego zaufania i swobody działania w całym otoczeniu, gospodarczym, instytucjonalnym i społecznym.

Realizacja celów w roku 2018 i wyzwania na rok 2019

W obszarze społecznym Grupa Energa skoncentrowała się na kontynuacji celów przedstawionych w roku ubiegłym, a wśród nich do najważniejszych zaliczyliśmy:

Cele na rok 2018

Podejmowanie działań na rzecz wspierania lokalnych społeczności w odpowiedzi na ich potrzeby

Zaangażowanie w inicjatywy jednoczące wspólnotę narodową wokół pozytywnych wartości

Realizacja

Rozwój programu Energa dla Ciebie, a w jego ramach:

- wspieranie inicjatyw edukacyjnych ukierunkowanych na podnoszenie stanu świadomości o energetyce oraz rozwój programów edukacyjnych, zwłaszcza digitalizacja programu Planeta Energii
- rozwój lokalnego sportu młodzieżowego
- aktywizacja seniorów poprzez program Energia Seniorów
- projekt „Energa w Twojej Gminie”, w ramach którego organizowane są dyżury konsultantów mobilnych w urzędach gmin, w których Energa Obrót nie posiada stacjonarnych salonów sprzedaży.

Zainstalowano inteligentny system „Smart Parking” w Gdańsku i w Pelplinie, który umożliwia kierowcom szybkie znalezienie miejsca parkingowego. System redukuje zbędny ruch samochodowy i tym samym przyczynia się do zmniejszenia emisji spalin.

Zaangażowanie w obchody stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości

Współpraca z NSZZ Solidarność w Gdańsku w zakresie wsparcia uroczystości obchodów 38. rocznicy Sierpnia '80 oraz 30. rocznicy strajków maja i sierpnia '88

Objęcie mecenatem Muzeum II Wojny Światowej

Realizacja 10. edycji projektu „Świeć się z Energa” (rozpoczęcie w 2018, rozstrzygnięcie w 2019)

Rozwój współpracy z partnerami społecznymi, tworzenie i rozwój partnerstw międzysektorowych

Energa wspiera studentów kształcących się na zagranicznych uczelniach. Fundacja Energa dołączyła do inicjatywy „Bona Fide”, organizowanej przez Fundację „Orlen – Dar Serca”. Tym samym dołączyliśmy do szerokiego porozumienia pięciu fundacji korporacyjnych spółek z udziałem Skarbu Państwa (Fundacja BGK im. J.K. Steczkowskiego, Fundacja Energa, Fundacja Lotos, Fundacja Lotto oraz Fundacja „Orlen – Dar Serca”).

Turkowski Klaster Energii „Czysta Energia” partnerstwo publiczno-prywatne, którego zadaniem jest poprawa bezpieczeństwa i efektywności energetycznej gmin i jej mieszkańców, zwłaszcza z użyciem lokalnie dostępnych źródeł energii oraz źródeł odnawialnych.

Powołany został Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Teleinformatycznego (CERT). Jego główną rolą jest operacyjna obsługa globalnych incydentów bezpieczeństwa teleinformatycznego wraz ze wczesnym ostrzeganiem, wykrywaniem zagrożeń, oceną i audytami bezpieczeństwa oraz konsultacjami w zakresie bezpieczeństwa teleinformatycznego.

+

Cele na 2019 rok

Zwiększenie liczby interesariuszy biorących aktywny udział w dialogu

Udoskonalenie procesu oceny efektywności i wprowadzenie mierników poziomu realizacji celów w poszczególnych obszarach strategii CSR

Rozwój inicjatyw programu Energa dla Ciebie

Zaangażowanie w obchody 100-lecia odzyskania niepodległości

Wspieranie rozwoju szkolnictwa branżowego

Nikodem Rachoń

kierownik Wydziału CSR, Energa SA

Działalność CSR łączy w sobie wiele zróżnicowanych zagadnień i kierunków. Dlatego każda strategia społecznej odpowiedzialności biznesu i zrównoważonego rozwoju powinna być realizowana w szerokiej perspektywie, uwzględniającej wszystkich interesariuszy. Grupa Energa dąży do tego, aby być w tym zakresie wzorem do naśladowania zarówno dla innych spółek z udziałem Skarbu Państwa, jak i dla firm prywatnych. Dlatego uwagę skupiamy nie tylko na takich obszarach, jak wzmacnianie szkolnictwa zawodowego czy budowanie partnerstw z partnerami społecznymi, ale też na aspekcie pomijanym niekiedy przez inne firmy – na Polakach jako wspólnocie narodowej, łączonej przez wspólną historię i tradycję.

5.2 Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze

Społeczne znaczenie inwestycji i rola innowacji

Na Grupie Energa, jako jednym z kluczowych graczy rynku energetycznego w Polsce, spoczywa szczególna odpowiedzialność. Z jednej strony stawia sobie za cel zapewnienie stabilnych dostaw energii w akceptowalnej dla użytkowników cenie na terenach, na których prowadzi działalność operacyjną, co w praktyce oznacza konieczność rozbudowy i unowocześniania sieci dystrybucyjnej, jak również zagwarantowania nowoczesnych, wysokosprawnych obiektów wytwórczych. Z drugiej strony inwestycje infrastrukturalne muszą być prowadzone w sposób, który uwzględnić będzie zarówno interesy sąsiadujących z nimi społeczności lokalnych, jak i środowiska naturalnego, w tym długoterminowy horyzont zrównoważonego rozwoju. Aby móc pogodzić ze sobą te cele, Grupa Energa nie tylko inwestuje w nowe rozwiązania dostępne na rynku, ale również rozwija własne innowacyjne koncepcje i projekty.

Bez stabilnych dostaw energii trudno myśleć zarówno o spokojnym życiu gospodarstw domowych, jak i o skutecznym prowadzeniu jakiegokolwiek działalności gospodarczej. Sieć przesyłowa i dystrybucyjna to dziś fundamentalna infrastruktura, która warunkuje rozwój wszystkich gałęzi gospodarki. Dlatego rozwój sieci energetycznej należy rozumieć jako obszar o znaczeniu strategicznym dla rozwoju społeczno-gospodarczego.

Należy pamiętać, że każda inwestycja w sieć elektroenergetyczną prowadzona przez Energa Operatora SA, bez względu na jej charakter, przynosi społeczności lokalnej wiele obaw. Ludzie obawiają się zmian w swoim najbliższym otoczeniu, zakładając, że wpłyną one niekorzystnie na komfort ich dotychczasowego życia. W celu przekazania rzetelnej wiedzy na temat działalności i inwestycji, które planuje przeprowadzić spółka, prowadzone są konsultacje społeczne. W ramach konsultacji przedstawiciele Energi Operatora SA mogą przedstawić mieszkańcom swoje plany inwestycyjne. Spotkania są platformą dyskusji na temat różnych aspektów konkretnego projektu, takich jak lokalizacja, poziom hałasu czy oddziaływanie inwestycji na środowisko. Wpływają one na zmniejszenie obaw i pozytywny odbiór inwestycji. Na rozwój relacji ze społecznością lokalną w oparciu o wzajemne zaufanie i odpowiedzialność wpływają również: przejrzysta i jasna komunikacja z lokalną społecznością na temat bieżących i planowanych wyłączeń oraz informowanie o ewentualnych uciążliwościach spowodowanych procesem produkcyjnym lub prowadzonymi pracami remontowymi, mającymi na celu m.in. utrzymanie sieci w wysokiej sprawności oraz zmniejszenie strat sieciowych¹.

Na wpływ, jaki działalność Grupy Energa ma na życie lokalnych społeczności oraz na środowisko, zwrócono szczególną uwagę w dokumentach strategicznych Grupy Energa. Dotyczy to zarówno „Strategii biznesowej Grupy Energa na lata 2016–2020”, jak i uzupełniającej ją, zaktualizowanej w 2018 roku

¹ Na podstawie obliczeń bilansu energii elektrycznej w sieci Energa Operator SA wynika, że w roku 2018 w sieci 4,65% całkowitej energii wprowadzonej do sieci zostało wliczone w straty.

„Strategii na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa”.

Wytyczne zawarte w powyższych dokumentach realizowane są we wszystkich obszarach działalności Grupy Energa, także w zakresie inwestycji oraz innowacji. Zgodnie ze „Strategią biznesową” rozwój infrastruktury elektroenergetycznej Grupy równoważyć ma bowiem interesy wszystkich jej interesariuszy, a więc nie tylko akcjonariuszy czy inwestorów, ale także mieszkańców obszarów, na których firma funkcjonuje i na które ma wpływ.

W tym celu spółki Grupy Energa dążą m.in. do:

- racjonalnego wykorzystywania zasobów energetycznych i surowców, przeciwdziałania zagrożeniom klęsk żywiołowych oraz zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski
- wspierania badań i inwestycji na rzecz zrównoważonego rozwoju
- ograniczania emisji zanieczyszczeń oraz strumienia odpadów
- regularnej poprawy niezawodności i bezpieczeństwa zarówno produkcji, jak i dystrybucji energii elektrycznej
- regularnego dialogu z przedstawicielami społeczności lokalnych
- kultywowania współpracy z partnerami społecznymi oraz budowy i rozwoju partnerstw międzysektorowych.

Dążąc do budowania silnej pozycji innowatora oraz przewagi konkurencyjnej, Grupa Energa w 2018 r. przyjęła i rozpoczęła wdrażanie Strategicznej Agendy Badawczej (SAB) na lata 2019–2028. Dokument ma charakter „mapy drogowej”, w precyzyjny sposób określając kierunki dla obszaru B+R+I (czyli badań, rozwoju i innowacji) w Grupie Energa. Podczas pracy nad SAB uwzględniona została strategia, struktura i kultura organizacyjna firmy oraz posiadane przez nią aktywa. Agenda

pozwała skupić się na najbardziej atrakcyjnych i priorytetowych działaniach w obszarze B+R+I.

Dokument wskazuje trzy główne filary rozwoju:

- usprawnienia biznesowe i technologiczne
- innowacyjne modele biznesowe
- technologie przyszłości.

Do przestrzegania wytycznych zawartych w dokumentach strategicznych zobowiązane są wszystkie spółki wchodzące w strukturę Grupy Energa. Nadzór nad realizacją strategii biznesowej, strategii zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu oraz Strategicznej Agendy Badawczej w obrębie Grupy pełnią odpowiednie komórki podmiotu dominującego, Energa SA, ds. strategii, nadzoru korporacyjnego, rozwoju i innowacji oraz społecznej odpowiedzialności biznesu.

103-1 (EU)
103-2 (EU)

Inwestycje i projekty innowacyjne Grupy Energa

103-1 (413) ■
103-2 (413)
413-1

W zgodzie z powyższymi wytycznymi w raportowanym okresie spółki Grupy Energa rozpoczęły, były w trakcie realizacji bądź zakończyły cały szereg inwestycji oraz działań innowacyjnych.

Otoczenie społeczne

Wiele spośród podjętych przez Grupę Energa inicjatyw zrealizowanych zostało w raportowanym roku we współpracy z samorządami.

Energa Living Lab

W 2018 roku Grupa Energa zakończyła projekt Energa Living Lab. Celem przedsięwzięcia, realizowanego przez spółkę Enspirion Sp. z o.o., była popularyzacja narzędzi zarządzania popytem energii elektrycznej, ale też uświadamianie Klientów co do znaczenia racjonalnego jej zużycia. Projekt realizowany był w formule testów w żywym laboratorium utworzonym przy udziale 300 gospodarstw domowych z terenu Gdyni. Około dwóch lat uczestnicy z siedmiu dzielnic miasta testowali innowacyjne rozwiązania spółki Enspirion Sp. z o.o., które pomagają w kontroli bieżącego zużycia energii elektrycznej.

Podstawowym założeniem projektu było testowanie narzędzi w warunkach rzeczywistych. Uczestniczące w nim rodziny sprawdzały, jak w praktyce działają narzędzia i produkty mające zmniejszyć zużycie energii. Rezultatem była redukcja zużycia energii elektrycznej o ok. 104 MWh oraz ograniczenie emisji CO₂ łącznie o 124 tony. Projekt był współfinansowany ze środków Komisji Europejskiej i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Instrumentu LIFE+.

Łukasz Malinowski
zastępca dyrektora Departamentu Zarządzania Korporacyjnego, Energa SA

Jako Grupa Energa mamy ambicję, aby w innowacyjny i śmiały sposób wykraczać poza core business naszych głównych linii biznesowych: wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż energii elektrycznej. Chcemy poszerzać zakres oferowanych przez nas usług, produktów i rozwiązań, aby utrzymywać silną pozycję na coraz bardziej konkurencyjnym rynku. Realizacja tej ambicji pociąga jednak za sobą coraz większą odpowiedzialność – wszystko, co zaproponujemy, realizować będziemy w najbliższym nam otoczeniu mniejszych i większych lokalnych wspólnot, a tym samym ich dobro musimy mieć przede wszystkim na względzie. Dlatego dbamy, aby wszystkie nasze inwestycje i innowacyjne projekty zakładały nie tylko zysk czysto biznesowy, ale także korzyści dla społeczności, wśród których działamy.

Oświetlenie uliczne i smart parking

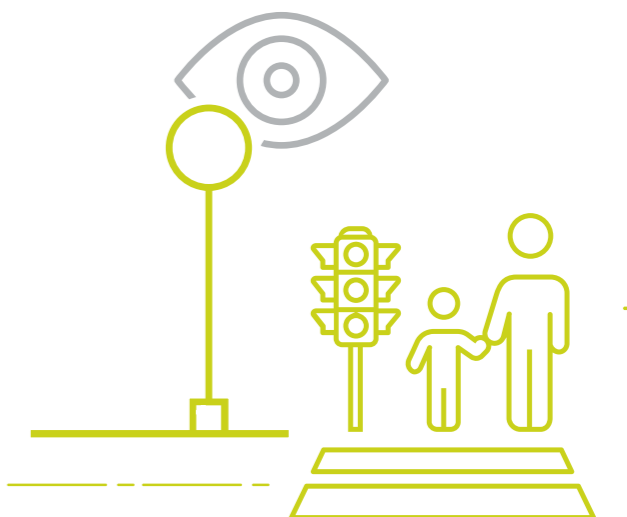
W raportowanym okresie spółka Energa Oświetlenie Sp. z o.o. wspólnie z firmą Comarch wdrożyła na ulicy Długie Ogrody w Gdańsku projekt smart parkingu, w ubiegłych latach testowanego przez Grupę w Pelplinie. Projekt zrealizowany został w ramach SOLEZ – unijnego programu wdrażania inteligentnych rozwiązań na rzecz stref ograniczonej emisji oraz innych niskoemisyjnych strategii w miastach Unii Europejskiej.

„Smart Parking” to system, który ma ułatwić kierowcom znalezienie wolnego miejsca parkingowego w coraz bardziej zatłoczonych centrach miast. Pozwala on jednocześnie na zredukowanie zbędnego ruchu pojazdów, a tym samym minimalizację ryzyka powstawania korków drogowych oraz zredukowanie emisji z samochodów. Za pomocą specjalnie zaprojektowanej aplikacji (Comarch SmartParking) posiadacze urządzeń z systemem Android otrzymują na nie informacje o wolnych miejscach parkingowych w okolicy, czasie korzystania z oznakowanych miejsc parkingowych, obłożeniu w danej porze dnia i nocy oraz stopniu zainteresowania kierowców postojem w tym rejonie miasta.

System objął 200 z 300 miejsc postojowych na ul. Długie Ogrody. Lokalizacja smart parkingu w Gdańsku wybrana została z uwagi na fakt, że ulica ta jest szczególnym miejscem w Śródmieściu. Znajduje się blisko Starego Miasta, w centrum turystycznym z wieloma instytucjami publicznymi. Z miejsc postojowych w tym rejonie korzystają mieszkańcy, pracownicy i klienci firm i instytucji oraz turyści.

Smart przejścia dla pieszych

W raportowanym okresie Energa Oświetlenie Sp. z o.o. wykonała doświetlenie na sześciu przejściach dla pieszych za pomocą specjalnych lamp, które poprawiają widoczność przechodniów. Zainstalowane oświetlenie pozwala kierowcom właściwie ocenić sytuację na przejściu, a piesi mają lepszą widoczność, aby dostrzec zbliżające się samochody. Oświetlenie zostało zrealizowane za pomocą specjalistycznych opraw LED, ogniskujących biały strumień światła bezpośrednio na przejściu wraz z chodnikiem. Urząd Miasta w Pucku wytypował 6 przejść ze względu na konieczność zmniejszenia ryzyka wypadków dzieci (dojście do szkół i przedszkoli) oraz osób starszych (dojście do przychodni lekarskich). W mieście zostały doświetlone przejścia na ulicach: Szkolnej, Hallera, Wejherowskiej oraz I Armii Wojska Polskiego.

Słup Ericssona BTS

W 2018 roku Energa Oświetlenie Sp. z o.o. podpisała umowę z firmą Ericsson na budowę w Rumi na rondzie Lecha Kaczyńskiego nowoczesnej lampy ZeroSite – słupa oświetleniowego z wbudowanym przekaźnikiem micro-BTS (ang. base transceiver station). Dzięki temu lampa oświetleniowa służyć będzie jednocześnie jako telekomunikacyjna stacja bazowa telefonii komórkowej, pozwalająca na zagęszczenie sieci mobilnych oraz poprawę jakości usług mobilnych 3G i 4G, a w przyszłości także 5G. Inwestycja zapewni lepszy dostęp do mobilnego internetu oraz sieci komórkowych obszarom, w których dotychczas mogły one być słabsze z uwagi na duże oddalenie od przekaźników. W raportowanym okresie prace nad budową lampy ZeroSite w Rumi jeszcze trwały.

Eksperymentalny magazyn energii przy farmie wiatrowej Bystra

Od 2017 roku spółki Energa Wytwarzanie SA i Energa Operator SA realizują razem z krajowymi i zagranicznymi partnerami wspólny projekt badawczy. Jego celem jest zdobycie wiedzy i doświadczenia na temat możliwości wykorzystania technologii magazynowania energii w celu zwiększenia elastyczności pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego. W tym celu przy farmie wiatrowej Bystra zbudowany zostanie prototypowy magazyn energii. Po zakończeniu budowy zostanie on przetestowany pod kątem stabilizowania systemu elektroenergetycznego w przypadku nadprodukcji bądź zbyt niskiej produkcji mocy ze źródeł odnawialnych (w tym wypadku wiatraków). Magazyn o docelowej mocy 6 MW, pojemności 27 MWh, będzie się składał z dwóch zespołów baterii: litowo-jonowych oraz kwasowo-ołowiowych.

Budowa magazynu jest częścią projektu Smart Grid Demonstration Project in Poland, realizowanego przez japońską organizację rządową NEDO, spółki z Grupy Hitachi oraz Polskie Sieci Elektroenergetyczne. Grupa Energa odpowiada za wybudowanie infrastruktury niezbędnej dla posadowienia elementów magazynu, integrację magazynu z KSE oraz eksploatację magazynu w okresie demonstracyjnym. Budowa obiektu rozpoczęła się w 2018 roku. Planowana data zakończenia projektu to 31 grudnia 2020 roku.

Upgrid

W 2018 roku spółka Energa Operator SA zakończyła projekt Upgrid, realizowany z dofinansowaniem Unii Europejskiej w ramach programu Horyzont 2020. Na wybranym obszarze zmodernizowano sieć średniego i niskiego napięcia. Jego celem było zbadanie wybranych technologii w zakresie możliwości poprawy niezawodności i optymalizacji pracy sieci SN i nN na wybranym obszarze sieci, ze szczególnym naciskiem na rozwój nowych rozwiązań informatycznych oraz wykorzystanie danych z systemów informatycznych, w szczególności z systemu AMI.

SORAL

Celem rozpoczętego w 2018 roku przez Energa Operatora SA projektu SORAL jest dostarczenie wiedzy i narzędzi, które pozwolą na podniesienie efektywności zarządzania siecią SN. W ramach projektu zostanie opracowana metodologia oceny ryzyka awarii kabli SN i opracowany system informatyczny SORAL, umożliwiający wymierną ocenę ryzyka awarii poszczególnych elementów linii kablowych SN. System dostarczy informacje umożliwiające podejmowanie działań prewencyjnych ograniczających ilość awarii i będzie wspierał proces modernizacji sieci kablowej.

Energa Open Innovation 2018

Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya zorganizowało w raportowanym okresie drugą edycję konkursu Energa Open Innovation. Nagrodzone zostały dwa innowacyjne projekty energetyczne opracowane przez pracowników naukowych Politechniki Gdańskiej oraz wieloletniego praktyka branży elektrycznej Jarosława Molińskiego.

Pierwsze miejsce zajął projekt, którego celem jest identyfikacja faz odbiorców sieci niskiego napięcia, czyli budowa współpracującego z inteligentnymi licznikami narzędzia analitycznego o szerokim zastosowaniu w branży energetycznej. Projekt, który zdobył drugie miejsce, ma służyć usprawnieniu i skróceniu czasu trwania montażu infrastruktury elektroenergetycznej. Zastosowanie opracowanego rozwiązania pozwoliłoby m.in. skrócić czas napraw uszkodzonych linii, a także zmniejszyć koszty funkcjonowania systemu elektroenergetycznego.

Konkurs Energa Open Innovation 2018 odbywał się pod honorowym patronatem Ministerstwa Energii oraz Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

DSR

103-1 (201)
103-2 (201)
103-1 (203)
103-2 (203)
103-1 (204)
103-2 (204)
203-1
203-2

W ramach usługi DSR (Demand Side Response) firmy, które podpiszą stosowne umowy, opłacane są zarówno za gotowość do redukcji zużycia mocy, jak i jej wykonanie na wezwanie Operatora Systemu Przesyłowego w przypadku, gdy w systemie pojawia się zagrożenie niedoborów energii i wprowadzania tzw. stopni zasilania.

W 2018 roku należąca do Grupy Energa spółka Enspirion Sp. z o.o. podczas przetargu Polskich Sieci Elektroenergetycznych SA pozyskała kontrakty na łączną redukcję mocy w wysokości 340 MW latem, a w pakiecie zimowym na 360 MW. Łącznie to 70 proc. mocy możliwej do zakontraktowania w tym przetargu. Jest to też powtórka sukcesu Enspiriona z przetargu w roku 2017, gdy spółka również zdołała zagregować największą ilość mocy gwarantowanej, na łączną wartość 137 MW latem i 100 MW zimą. Zgłoszenie w raportowanym okresie gotowości tak dużych ograniczeń było możliwe dzięki pozyskaniu przez Enspiriona nowych partnerów, m.in. wszystkich spółek Grupy Azoty.

Usługa redukcji zapotrzebowania na moc wzmacnia bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pozwala bowiem ograniczyć zużycie wybranych odbiorców, gdy wystąpi zagrożenie niedoborów energii. Klientami Enspiriona Sp. z o.o. są huty, zakłady chemiczne, cementownie, odlewnie, zakłady z branży spożywczej czy firmy telekomunikacyjne. To one zgłosiły gotowość przesunięcia procesów produkcyjnych na inne godziny lub czasowego przejścia na własne źródła zasilania.

Planowane kolejne inwestycje w sieci elektroenergetyczne przyczynią się do zwiększania

komfortu życia odbiorców związanego z zapewnieniem ciągłości i niezawodności dostaw energii, wpłyną także na jeszcze szerszy dostęp do energii generowanej z odnawialnych źródeł energii (nowe przyłącza energetyczne dla OZE).

Wartość dla gospodarki

Inwestycje związane z modernizacją aktywów wytwórczych oraz budową nowych mocy pozwalają wzmocnić jakość i potencjał infrastruktury wytwórczej Grupy Energa, włączając się w ten sposób w poprawę bezpieczeństwa energetycznego odbiorców. Główne kierunki inwestycyjne to: rozbudowa i modernizacja sieci dystrybucyjnych, budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy 1000 MWe brutto, modernizacja Elektrowni Ostrołęka B, budowa nowych mocy OZE, rozwój projektów niskoemisyjnych jednostek CCGT zasilanych gazem ziemnym, dostosowanie obiektów CHP do norm wynikających z Dyrektywy IED oraz z konkluzji BAT, a także modernizacja majątku wytwórczego i sieciowego (dystrybucja ciepła).

Grupa Energa będzie wspierała i stymulowała rozwój elektromobilności na obszarze swojego działania. Jest to nowy segment rynku energii z perspektywą dynamicznego wzrostu, wymagający, ze względu na swoją specyfikę, stworzenia niezależnych możliwości dystrybucji energii. W celu zapewnienia stabilnego rozwoju nowego segmentu rynku Linia Biznesowa Dystrybucja podejmie działania w dwóch obszarach: współpracy z samorządami lokalnymi oraz inwestycji w sieci SN i nN pod kątem umożliwienia przyłączenia stacji ładowania.

Linia Biznesowa Sprzedaż planuje przeznaczyć znaczne środki na rozwój systemów IT, które mają na celu m.in. umożliwienie zdalnego kontaktu, a także wdrożenie nowych, innowacyjnych produktów usługowych. Planowane jest także wspieranie zarządzających infrastrukturą publiczną

w zakresie dostępu do nowoczesnych technologii z dziedziny oświetlenia.

Jednocześnie poszczególne inwestycje czy projekty badawcze angażują zarówno przedsiębiorców, jak i jednostki akademickie spoza firmy, stając się motorem ich rozwoju.

Grupa Energa, jako jeden z największych podmiotów gospodarczych na Pomorzu, stara się podchodzić odpowiedzialnie do wydatkowania środków i wspierać dostawców lokalnych.

Poniżej przedstawiamy przepływy wydatków do dostawców lokalnych w poszczególnych województwach – przygotowane dla dwóch centrów zakupowych, funkcjonujących w Grupie:

- 1) Energa Informatyka i Technologie sp. z o.o. (w zakresie zakupów teleinformatycznych)
- 2) Energa Logistyka sp. z o.o. (w zakresie pozostałych zakupów).

Udział wydatków przeznaczonych na usługi lokalnych dostawców w spółce Energa Logistyka Sp. z o.o.

204-1

Linia biznesowa/ Spółka	Wydatki przeznaczone na korzystanie z usług dostawców ogółem [w tys. zł.]	Wydatki przeznaczone na korzystanie z usług lokalnych dostawców [w tys. zł.]	Procent wydatków przeznaczony na lokalnych dostawców
DOLNOŚLĄSKIE	5 499	n.d.	n.d.
KUJAWSKO-POMORSKIE	6 048	2 585	42,74%
LUBELSKIE	368	n.d.	n.d.
LUBUSKIE	696	n.d.	n.d.
ŁÓDZKIE	5 406	n.d.	n.d.
MAŁOPOLSKIE	97 980	n.d.	n.d.
MAZOWIECKIE	33 298	1 675	5,03%
OPOLSKIE	21 065	n.d.	n.d.
PODKARPACKIE	2 021	n.d.	n.d.
PODLASKIE	1 282	n.d.	n.d.
POMORSKIE	29 794	15 150	50,85%
ŚLĄSKIE	36 369	n.d.	n.d.
ŚWIĘTOKRZYSKIE	11 310	n.d.	n.d.
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	16 384	1 321	8,06%
WIELKOPOLSKIE	25 058	7 006	27,96%
ZACHODNIOPOMORSKIE	2 494	1 612	64,66%
Województwa RAZEM	295 071	29 349,00	10,00%

204-1 ■ Udział wydatków przeznaczonych na usługi lokalnych dostawców w spółce Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.

Linia biznesowa/ Spółka	Wydatki przeznaczone na korzystanie z usług dostawców ogółem [w tys. PLN]	Wydatki przeznaczone na korzystanie z usług lokalnych dostawców [w tys. PLN]	Procent wydatków przeznaczony na lokalnych dostawców
DOLNOŚLĄSKIE	n.d.	0,48	n.d.
KUJAWSKO-POMORSKIE	n.d.	1 377,46	n.d.
LUBELSKIE	n.d.	462,00	n.d.
LUBUSKIE	n.d.	19,28	n.d.
ŁÓDZKIE	n.d.	99,49	n.d.
MAŁOPOLSKIE	n.d.	1 591,72	n.d.
MAZOWIECKIE	n.d.	26 915,00	n.d.
OPOLSKIE	n.d.	n.d.	n.d.
PODKARPACKIE	n.d.	5 117,16	n.d.
PODLASKIE	n.d.	36,19	n.d.
POMORSKIE	87 414,65	29 450,26	34%
ŚLĄSKIE	n.d.	21 332,95	n.d.
ŚWIĘTOKRZYSKIE	n.d.	n.d.	n.d.
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	n.d.	10,41	n.d.
WIELKOPOLSKIE	n.d.	877,00	n.d.
ZACHODNIOPOMORSKIE	n.d.	125,23	n.d.
Województwa RAZEM	87 414,65	87 414,63	100%

Skonsolidowane dane finansowe dla Grupy Energa (w mln zł)

201-1
102-7

	2017	2018
PRZYCHODY, w tym: przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i usług (włączając akcyzę), pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe, udział w zysku jednostek wykazywanych metodą praw własności	11 042	10 936
KOSZTY OPERACYJNE, w tym: zużycie materiałów i energii, usługi obce nabyte, amortyzacja i odpisy aktualnej wartości niefinansowych aktywów trwałych, pozostałe koszty rodzajowe i pozostałe koszty operacyjne, koszty finansowe z wyłączeniem kosztów odsetek od zaciągniętego zadłużenia, udział w stracie jednostek wykazywanych metodą praw własności	8 141	7 723
WYNAGRODZENIA I ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE, w tym: wynagrodzenia, koszty ubezpieczeń społecznych i pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	907	1 063
PŁATNOŚCI NA RZECZ INWESTORÓW, w tym: koszty odsetek od zaciągniętego zadłużenia, dywidenda wypłacona za rok poprzedni *	366	321
PŁATNOŚCI NA RZECZ PAŃSTWA, w tym: podatki i opłaty	817	1 095
INWESTYCJE W SPOŁECZNOŚCI W POSTACI DAROWIZN	13	11
WARTOŚĆ EKONOMICZNA ZATRZYMANA	798	723

* Wysokość dywidendy wypłaconej za rok poprzedni wyniosła 79 mln zł w 2017 roku, z kolei w roku 2018 dywidenda nie została wypłacona.

Powyższe dane pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENERGA SA zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku (dane obejmują wszystkie spółki Grupy Energa).

Implikacje finansowe zmian klimatycznych

103-1 (201)
103-2 (201)
201-2

Polityka klimatyczna silnie oddziałuje na wyniki finansowe energetyki, zwłaszcza te osiągnięte przez konwencjonalne źródła wytwórcze. Z każdym rokiem są one w Grupie Energa coraz bardziej zależne od kosztu zakupu brakujących uprawnień do emisji. Wynika to z dwóch przyczyn. Po pierwsze, z wielkości przyznanej puli darmowych uprawnień do emisji dla Grupy, która z każdym rokiem jest na niższym poziomie (patrz tabela poniżej).

W tym świetle należy podkreślić, że wielkość puli zostanie w całości wyczerpana już w roku 2020. Jednocześnie spadek wielkości darmowej puli musi być zrekomensowany poprzez dokonanie zakupów na rynku.

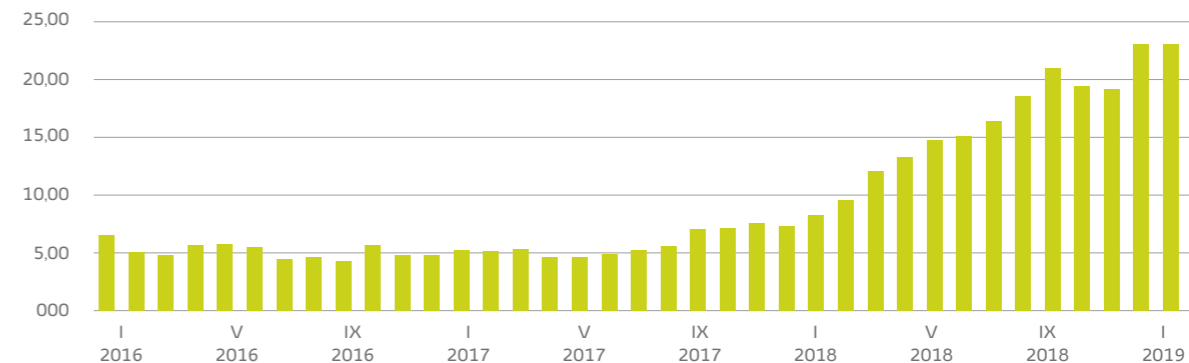
Drugą przyczyną jest cena rynkowa uprawnień do emisji. Grupa Energa jest zobligowana do zakupu tych uprawnień. Należy podkreślić, że na rynku obserwowany jest wzrost ceny uprawnień do emisji (patrz wykres obok). Wynika to m.in. z polityki Unii Europejskiej, która w ramach wsparcia dla niskoemisyjnej gospodarki zmniejszyła w ostatnim czasie pulę dostępnych uprawnień do emisji.

Ceny z 5 euro/tonę wzrosły do poziomu powyżej 20 euro/tonę, co znacząco odbiło się na koszcie zakupu uprawnień przez Grupę.

G4-EU5

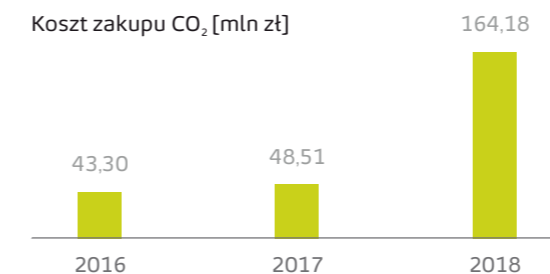
Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pula przyznaných darmowych uprawnień do emisji (ton CO ₂)	1 795 321	1 632 708	1 407 888	1 083 756	830 528	666 542	505 734	79 359	0

Cena uprawnień do emisji jednej tony CO₂ (w EUR)

Powyższe dwa czynniki ukształtowały poziom kosztu zakupu uprawnień do emisji na znacznie wyższym poziomie niż jeszcze kilka lat temu (w szczególności w roku 2018).

Koszt zakupu CO₂ [mln zł]

Ograniczenie negatywnego oddziaływania

Mimo rygorystycznego spełniania wymogów prawnych poszczególne inwestycje czy obiekty należące do spółek Grupy Energa mogą negatywnie oddziaływać na otoczenie społeczne. Tym bardziej że w pewnych obszarach mówimy o aspektach analogicznych do oddziaływania przyrodniczego. Na przykład napowietrzne sieci elektroenergetyczne, stacje transformatorowe czy farmy wiatrowe zakłócają krajobraz. Praca tych ostatnich może powodować uciążliwości dla ludzi związane np. z migotaniem cienia rzucanego na obiekty przez pracującą turbinę wiatrową. Poszczególne instalacje, w tym duże zakłady, generują hałas czy pola elektromagnetyczne. Transport surowca i popiołów na składowiska również może stanowić dodatkową uciążliwość. Niemniej Grupa Energa jest świadoma, że mimo zachowania najwyższej staranności i spełniania norm prawnych nie da się w pełni wyeliminować wszelkich uciążliwości. Dlatego też stara się rekompensować je społecznościami lokalnym, których czują się integralną częścią i których chce być dobrym sąsiadem, w postaci całego wachlarza działań społecznych.

103-1 (413)
103-2 (413)
413-2

5.3

Transparentne zasady zaangażowania społecznego

103-1 (413) ■
103-2 (413)
103-3 (413)
413-1

Fundamenty zaangażowania społecznego

„Strategia na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu Grupy Energa”, wprowadzona w sierpniu 2017 roku, wskazuje przyjęte przez Grupę podstawowe obszary strategiczne zrównoważonego rozwoju: Klient, Środowisko naturalne, Pracownicy, Uczciwe praktyki rynkowe, Społeczność lokalna i wspólnota narodowa oraz Ład organizacyjny.

W odniesieniu do obszaru Społeczności lokalnych i wspólnoty narodowej Strategia określa następujący priorytet działań:

Wsparcie społeczności, w których otoczeniu działają spółki Grupy Energa, oraz budowanie partnerstw społecznych, działań charytatywnych, a w szczególności wspieranie inicjatyw społeczności lokalnych oraz ogólnokrajowych mających na celu promowanie trwałych wartości jednoczących społeczność oraz budowę świadomości wspólnotowej w dziedzinie dziedzictwa narodowego i kultury, patriotyzmu, religii, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa oraz edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem edukacji historycznej, a także wspieraniu działań proekologicznych oraz związanych ze sportem amatorskim, przy uwzględnieniu rywalizacji jako narzędzia wychowawczego dzieci i młodzieży.

Mając na uwadze wskazane wartości, Grupa Energa angażuje się we współpracę ze społecznościami lokalnymi, rozwija partnerstwa międzysektorowe we współpracy z partnerami społecznymi, a także angażuje się w inicjatywy jednoczące wspólnotę narodową wokół pozytywnych wartości i wspiera budowę i rozwój patriotyzmu. Aktywności te dotyczą wszystkich podmiotów Grupy Energa.

W grudniu 2018 przyjęto do stosowania Zasady realizacji Strategii zrównoważonego rozwoju i społecznej odpowiedzialności biznesu, które regulują szczegółowo formy udzielania wsparcia inicjatywom istotnym dla społeczności lokalnych i grup interesariuszy oraz wskazują jednolite zasady dokonywania wyboru wniosków do realizacji.

Podmioty skupione wokół sektora energetycznego w sposób nieunikniony wpływają na swoje otoczenie, zarówno środowiskowe, jak i społeczne. Dlatego ograniczenie negatywnego oddziaływania to nie tylko akcje zmierzające do poprawiania efektywności energetycznej i tworzenie nowych technologii przyjaznych dla środowiska. To też wzmacnianie społecznych więzi i wspieranie dobrych relacji międzyludzkich.

W 2018 roku Grupa Energa zaangażowała się w wiele inicjatyw wspierających te wartości:

Energa Sport

- Amp Futbol
- Nadzieja na Mundial
- Sponsoring reprezentacji narodowej w koszykówce
- Energa Basket Camp
- Akademia Sportu Stomil Olsztyn
- Drużyna Energii
- Dynamiczni seniorzy z Energa

Energa Mecenat

- Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku
- wsparcie NSZZ Solidarność w organizacji uroczystości obchodów 38. rocznicy sierpnia '80 oraz 30. rocznicy strajków maja i sierpnia '88
- 10. edycja akcji „Świeć się z Energa”. „Świetlną stolicą Polski” zostaje Sędziszów Małopolski. W konkursie wzięło udział 159 miejscowości.

Energa Edukacja

- „Planeta Energii”
- „Oddychaj z Energią”
- „Energ(i)a dla Nauki”
- „Young Electric Summit – YES! Gdańsk 2018”
- wsparcie programów stypendialnych m.in. Politechniki Gdańskiej oraz programu „Bona Fide”

Energa dla Przyrody

- Bociany.pl
- infolinia 801 BOCIAN
- Fundusz dla Przyrody

Fundacja Energa

- „Vivat Niepodległa”
- Fundacja Energa osobom w podeszłym wieku
- Fundacja Energa Pracownikom, ich bliskim oraz byłym pracownikom
- Fundacja Energa instytucjom i organizacjom działającym na rzecz ochrony zdrowia i ratownictwa
- Fundacja Energa dla ochrony dóbr kultury
- Dofinansowanie zakupu placu zabaw w Łebie i w Smętowie Granicznym
- wsparcie finansowe przebudowy schodów na Stacji Harcerskiej w Woli Michowej
- wsparcie organizacji i instytucji prowadzących działalność prospołeczną

+

Energa Sport

Propagowanie zdrowego, aktywnego trybu życia wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie właściwych postaw społecznych poprzez sportową rywalizację oraz umożliwienie najmłodszym rozwoju sportowych pasji i zainteresowań – to główne cele autorskich programów Grupy Energa: „Energa Basket Camp” i „Drużyna Energii”. W ramach programu „Energa Sport” Grupa poświęca im szczególną uwagę. Równolegle wspierane są inicjatywy odpowiadające na oczekiwania i potrzeby seniorów, w tym działania aktywizacyjne i prozdrowotne. Ich celem jest nie tylko poprawa kondycji czy zdrowia, ale także integracja lokalnej społeczności i wzbogacenie oferty kulturalnej przeznaczonej dla osób starszych.

Amp futbol

Przez najbliższe trzy lata Energa będzie głównym partnerem oficjalnej reprezentacji Polski w amp futbolu. To jedna z najdynamiczniej rozwijających się dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnością. Amp futbol jest już obecny w ponad 60 krajach.

Ostatnie mistrzostwa Europy w Stambule śledziło na żywo ponad

41 tys.

kibiców, a polska reprezentacja zajęła na nich wysokie, trzecie miejsce.

Łącznie, od 2012 roku, Polacy rozegrali

68 meczów

międzynarodowych.

Wspierając Stowarzyszenie Amp Futbol, Grupa Energa przyczynia się do propagowania zdrowego i aktywnego trybu życia wśród osób z niepełnosprawnościami. Rolą partnera głównego jest pomoc w przygotowaniach do prestiżowych turniejów w kraju i za granicą. Do najważniejszych z nich należą mistrzostwa świata 2018 w Meksyku oraz mistrzostwa Europy w 2020 roku w Krakowie. Pierwszy ze wspomnianych turniejów reprezentacja Polski ma już za sobą. Zawodnicy z logiem Energi na koszulkach ukończyli rozgrywki na 7. miejscu.

Nadzieja na Mundial

Grupa Energa objęła mecenatem **Mistrzostwa Świata Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej**. Misją projektu „**Nadzieja na Mundial**” jest integracja dzieci z domów dziecka, adaptacja do społeczeństwa i otwarcie na inną kulturę oraz zapewnienie odpowiedniego startu w dorosłym życiu.

W turnieju rozegranym w lipcu 2018 roku na Stadionie Miejskim w Warszawie uczestniczyło blisko

270

młodych ludzi z 27 krajów.

Sponsoring reprezentacji narodowej w koszykówce

Energa nawiązała współpracę z **Polskim Związkiem Koszykówki** i stała się sponsorem strategicznym reprezentacji Polski koszykarzy i koszykarek. W trwającym sezonie rozgrywek krajowych Energa jest również sponsorem tytularnym ekstraklasy męskiej (Energa Basket Liga) oraz żeńskiej (Energa Basket Liga Kobiet).

Podpisana umowa obowiązywać będzie przez najbliższe dwa sezony.

Fundacja Akademia Sportu Stomilu Olsztyn

Energa została sponsorem strategicznym fundacji Akademia Sportu Stomilu Olsztyn. Akademia Sportu to projekt skierowany do dzieci i młodzieży, które chcą realizować swoje piłkarskie marzenia. Ma na celu kompleksowe wyszkolenie przyszłych piłkarzy do pierwszoligowej drużyny seniorskiej Stomilu Olsztyn SA. Dumą organizatorów jest duża liczba wychowanków w pierwszym zespole. Obecnie w kadrze Stomilu występuje aż dziesięciu zawodników, którzy swoje pierwsze piłkarskie kroki stawiali w grupach młodzieżowych Stomilu Olsztyn.

W Akademii Stomilu Olsztyn kształcą się obecnie ponad

470

zawodników. Najmłodszy mają 4 lata, a najstarsi 19.

□□□□ =

□□□□ = +

Wsparcie polskich lekkoatletów

Grupa Energa objęła sponsoringiem czwórkę czołowych sportowców – Joannę Łochowską (podnoszenie ciężarów), Paulinę Gubę (pchnięcie kulą), Joannę Fiodorow (rzut młotem) i Michała Haratyka (pchnięcie kulą). Podczas Mistrzostw Europy w Lekkiej Atletyce w Berlinie Guba i Haratyk zdobyli złote medale czempionatu Starego Kontynentu. Polska młociarka zdobyła brązowy krążek.

Rozszerzenie wsparcia Akademii Lechii Gdańsk

W sezonie rozgrywkowym 2017/18 Grupa Energa rozszerzyła swoje wsparcie dla szkolenia młodych piłkarzy o sponsoring Akademii Lechii Gdańsk. W ramach prowadzonej przez Fundację Lechii Gdańsk inicjatywy prowadzone było szkolenie w kategoriach wiekowych od U9 do U19. Adepti piłki nożnej w ramach umowy prezentowali także zawodników Lechii Gdańsk podczas domowych meczów ekstraklasowej drużyny.

Drużyna Energii

W 2018 roku odbyła się pierwsza edycja programu Grupy Energa skierowanego do dzieci ze szkół podstawowych – **Drużyna Energii**. Założonym celem programu jest rozbudzenie w dzieciach chęci do aktywności fizycznej za pomocą nowych technologii, które są dla nich dziś naturalnym środowiskiem.

W okresie od grudnia 2017 r. do maja 2018 r. dzieci ze **100 szkół** w Polsce,

wybranych spośród zgłoszonych **600** kandydatów, rywalizowały każdego miesiąca o zwycięstwo w finale miesiąca,

w którym nagrodą była wizyta ekipy Drużyny Energii, z popularnymi ambasadorami: Krzysztofem Golonką, Krzysztofem Ignaczakiem, Markiem Citko i Bartkiem Ignacikiem, na wydarzeniu organizowanym w ich szkole.

Całą akcję zakończył wielki finał na Stadionie Energa, na który w czerwcu zaproszone zostały wszystkie zwycięskie szkoły, a nagrodą było 10 tys. zł na wyposażenie sali gimnastycznej. **Nagroda główna trafiła do Szkoły Podstawowej nr 6 w Gdyni.**

Dynamiczni Seniorzy z Energią

W 2018 roku w 15 miejscowościach na Pomorzu realizowany był program „**Dynamiczni Seniorzy z Energią**” dla osób 55+. Energa wspólnie z Grupą Lotos przygotowała dla nich różnorodne zajęcia sportowe i konsultacje zdrowotne.

Specjalnie dla pomorskich seniorów program treningów opracowali wykładowcy Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku, zajmujący się aktywizacją osób starszych i profilaktyką zdrowotną. Były to zajęcia nordic walking, różne formy gimnastyki oraz ćwiczeń z elementami tańca. Łącznie zrealizowano ponad 450 godzin zajęć sportowych. Poza cyklem ćwiczeń w każdej uczestniczącej w programie gminie zorganizowane zostały dla seniorów Gminne Dni Seniora. W trakcie spotkania seniorzy mogli wykonać najważniejsze badania: poziom cukru, analizę składu ciała czy EKG. Ich wyniki skonsultować mogli z lekarzem geriatrą i dietetykiem. II edycja „Dynamicznych Seniorów z Energią” rozbudowała też formułę programu o Olimpiadę Seniorów, która odbyła się 19 października 2018 roku na AWFIS w Gdańsku. Wzięty w niej udział drużyny z większości uczestniczących gmin, łącznie 250 zawodników. Po serii specjalnie opracowanych konkurencji I miejsce zajęła drużyna z gminy Pszczółki, a dwa kolejne odpowiednio gminy Skarszewy i Przywidz. **Łącznie w II edycji „Dynamicznych Seniorów z Energią” udział wzięło blisko półtora tysiąca osób.**

Energa Mecenat

Grupa Energa przywiązuje dużą wagę do rozwoju kultury i dziedzictwa narodowego oraz ich promocji wśród szerokiego grona odbiorców. W ramach programu „**Energa Mecenat**” wspiera zarówno organizacje, stowarzyszenia czy ośrodki kultury, jak i projekty kulturalne o różnej skali, które są ważne dla kraju, regionu lub lokalnych społeczności i przyczyniają się do ich zjednoczenia i wzmocnienia. Dzięki wybranym wydarzeniom możliwe jest budowanie świadomości wspólnotowej w dziedzinie dziedzictwa narodowego i kultury, patriotyzmu, religii, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa oraz edukacji ze szczególnym uwzględnieniem edukacji historycznej.

Mecenat Muzeum II Wojny Światowej

Energa uzyskała wyłączny tytuł „**Mecenasa Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku**”. W 2018 roku Grupa wsparła utworzenie wystawy „Dziedzictwo utracone”, uroczyste obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, koncert zespołu **Złe Psy** w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego oraz projekt edukacyjno-teatralny.

100 lat Niepodległości

We współpracy z Muzeum II Wojny Światowej pracownicy uczcili rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego. W siedzibie firmy pojawili się wolontariusze, którzy rozdawali okolicznościowe przypinki, opaski powstańcze i kartki z kalendarza z dnia 1 sierpnia 1944 roku.

Podczas zlotu Związku Harcerstwa Polskiego w Sobieszewie 14 tysięcy harcerzy, ubranych w dostarczone przez Energa białe i czerwone koszulki ze specjalną grafiką, stworzyło żywą flagę. Rekord ten został zapisany w Księdze polskich rekordów Guinnessa.

Jesienią Grupa Energa wsparła jubileuszową, X edycję Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci. Przygotowane na to wydarzenie gadżety i rollupy widoczne były w Gdyni przez cały czas trwania tej niezwyklej imprezy, która wydobywa z mroków niepamięci naszych najwspanialszych bohaterów.

Przeprowadzono kampanię plakatową i billboardową w całej Polsce. Podziękowano na nich naszym przodkom, którzy wywalczyli Niepodległość. Na podstawie przygotowanego plakatu powstała animacja, emitowana na ekranach LED podczas wygranego meczu Lechii z Cracovią i w ogrodach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie 11 listopada.

Współpraca z Polską Filharmonią Baltycką

Współpraca odbywa się głównie w związku z prowadzoną działalnością kulturalną. Filharmonia, z siedzibą w Gdańskim Centrum Muzyczno-Kongresowym, to największa instytucja życia muzycznego w północnej Polsce, którą odwiedzają melomani nie tylko z regionu, ale także z kraju i z całego świata. PFB organizuje koncerty symfoniczne, recitale i wieczory kameralne, których wykonawcami są najwybitniejsi muzycy polscy, a także artyści z całego świata.

Energa Edukacja

Grupa Energa konsekwentnie działa na rzecz podnoszenia stanu świadomości na temat energetyki. Szczególnie wśród najmłodszych podejmuje liczne działania, które zaszczepić mają ciekawość świata i podtrzymywać pragnienie poszukiwania odpowiedzi na nurtujące ich pytania. W roku 2018 były to inicjatywy mające na celu edukację na temat energii elektrycznej, w tym przede wszystkim szeroko rozumianego bezpieczeństwa i świadomego gospodarowania energią, wynikającego z troski o środowisko naturalne. Działania w tym obszarze Grupa skupiała na zwiększaniu świadomości na temat bezpiecznego korzystania z urządzeń elektrycznych i prawidłowego zachowania w pobliżu infrastruktury energetycznej oraz kształtowaniu

odpowiedzialnych, proekologicznych postaw. Energa zachęcała także do zdobywania i dzielenia się wiedzą na temat nowoczesnej energetyki, dyskusji na temat szans i problemów, jakie stoją przed branżą energetyczną, rozwoju zainteresowań poznawczych i badawczych oraz do poszukiwania innowacyjnych rozwiązań. Wspieranie edukacji na jej wszystkich szczeblach stanowi jeden z konsekwentnie rozwijanych celów działalności CSR Grupy Energa. Jest to jednocześnie sposób wspierania społeczności lokalnych, ale również własnych kadr pracowniczych, jak i inwestycja w kapitał intelektualny na rzecz wspólnoty całego społeczeństwa.

W raportowanym okresie Grupa Energa podjęła następujące programy edukacyjne:

Planeta Energii

Aktywnie wspieramy edukację najmłodszych, realizując od 2010 r. ogólnopolski program edukacyjny „Planeta Energii”. W 2018 r. program wystartował w nowej odsłonie – nie tylko jako konkurs dla szkół, ale także jako ogólnodostępna rodzinna platforma edukacyjna wspierająca nowoczesną edukację. W ramach programu nauczyciele przekazywali swoim uczniom wiedzę m.in. o tym, jak powstaje prąd elektryczny, o sposobach ograniczania jego zużycia czy o potencjale odnawialnych źródeł energii. Zajęcia były prowadzone z wykorzystaniem animacji i ćwiczeń multimedialnych. Materiały umożliwiające przeprowadzenie podobnych zajęć zostały udostępnione na stronie <https://planetaenergii.pl/>.

Ucząc się przez zabawę za pomocą interaktywnych zasobów edukacyjnych, teraz każde dziecko może zdobywać wiedzę na temat energii elektrycznej.

„Planeta Energii” każdego miesiąca przyciąga setki nowych użytkowników i ich rodziców, przybliżając ważne dla Grupy Energa tematy. Wieloletnim ambasadorem „Planety Energii” jest znany popularyzator nauki wśród dzieci i młodzieży – dr Tomasz Rożek. Konkurs dla szkół zakończył się wizytą ambasadora w trzech zwycięskich szkołach z Suszu, Kluczy i Gliwic, które otrzymały czek na 10 000 zł do wykorzystania na cele edukacyjne. Wyróżnienia otrzymało 10 szkół wraz z czekiem na 2000 zł.

Oddychaj z energią

Grupa Energa zrealizowała warsztaty o tematyce antysmogowej dla dzieci z 10 pomorskich szkół. Uczestnicy mogli się dowiedzieć, jak istotny wpływ na zdrowie człowieka ma czyste powietrze i jak zadbać o jego jakość w swojej okolicy. Zajęcia edukacyjne prowadzone były przez doświadczoną animatorkę z kolektywu MAMYWENE. Najmłodszy uczestnicy brali udział w tworzeniu modeli i makiet z materiałów recyklingowych. Starsi uczniowie tworzyli floraria, czyli „lasy w słoiku”, i zakładali łąki kwietne. Do nauczycieli ze 100 szkół w województwie pomorskim trafiły materiały edukacyjne, które mogą być wykorzystane do powtórzenia warsztatów o tematyce antysmogowej w przyszłości. Podobne, wyjątkowe lekcje mogą przeprowadzić nauczyciele w całej Polsce. Ich scenariusze zostały umieszczone na stronie internetowej programu „Oddychaj z energią” i można je pobrać oraz wykorzystać za darmo.

<p>Energ(i)a do nauki</p>	<p>Głównym celem programu jest propagowanie wśród młodzieży szkół średnich i wyższych kształcenia w obszarach związanych z energetyką. Młodzież ta stanowi potencjalną przyszłą kadre inżyniersko-techniczną Energi Operatora SA, o którą coraz trudniej na rynku pracy.</p> <p>W 2018 roku w programie uczestniczyło 18 szkół średnich oraz 4 uczelnie wyższe.</p> <p>Program składa się z różnorodnych form współpracy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stypendiów w szkołach średnich i wyższych • dofinansowania laboratoriów elektroenergetycznych • organizacji praktyk i staży • wycieczek terenowych • warsztatów interpersonalnych. <p>Rok 2018 był rekordowy pod względem przyznanych stypendiów. Najlepszym uczniom klas objętych patronatem przyznano w edycji wiosennej łącznie 152 stypendia.</p> <p>W 2018 roku konkurs stypendialny po raz pierwszy odbył się na 3 uczelniach wyższych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Politechnice Gdańskiej 2. Politechnice Koszalińskiej 3. Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim. <p>Nagrodę przyznano łącznie 14 studentom.</p> <p>Dodatkowo, w ramach aktywności związanych z programem, raz w roku pracownicy Biura Rozwoju Personelu Energa Operator SA odwiedzają studentów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej. W trakcie spotkań organizują warsztaty, wyjaśniając, jak prawidłowo sporządzić curriculum vitae, jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, aby dobrze zaprezentować pracodawcy swoją kandydaturę.</p> <p>Rok 2018 był rekordowy w odniesieniu do liczby dofinansowanych laboratoriów. Wsparcie finansowe otrzymało aż 7 laboratoriów szkół średnich.</p>	<p>Szkoła patronacka</p>	<p>W ramach podpisanego w 2017 roku listu intencyjnego pomiędzy spółką Energa Elektrownie Ostrołęka SA a Miastem Ostrołęka, dotyczącego współpracy w kwestii rozwoju szkolnictwa zawodowego, we wrześniu 2018 roku w Zespole Szkół Zawodowych nr 3 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Ostrołęce utworzono klasę o profilu technik energetyk, pod patronatem Energa Elektrownie Ostrołęka SA.</p> <p>W wyniku przeprowadzonej rekrutacji i zrealizowanych działań promocyjnych utworzono klasę o profilu technik energetyk, do której uczęszcza 22 uczniów. Uczniowie rozpoczęli naukę w roku szkolnym 2018/2019.</p> <p>Czterech pracowników spółki Energa Elektrownie Ostrołęka SA zatrudniono jako nauczycieli przedmiotów zawodowych, takich jak: elektrotechnika i energetyka, technologie i konstrukcje mechaniczne, techniki wytwarzania i konstrukcje mechaniczne.</p>
<p>Rozwój szkolnictwa zawodowego</p>	<p>W 2018 r w Grupie Energa został powołany zespół zadaniowy ds. szkolnictwa zawodowego. Przedstawiciele 10 spółek z Grupy Energa pracują nad opracowaniem skutecznych programów umożliwiających pozyskanie dobrze przygotowanych i kompetentnych pracowników na okres zwiększonych przejść na emeryturę i nizu demograficznego.</p> <p>W ramach przeciwdziałania luce pokoleniowej, stanowiącej zagrożenie nie tylko dla polskiej energetyki, ale całej krajowej gospodarki, Grupa Energa jako element swojej strategii wspiera inicjatywę związane z rozwojem rynku pracy.</p> <p>Efekty prac zespołu zostaną zaprezentowane w 2019 r. i będą podstawą do realizacji programów celowych podejmowanych przez spółki Grupy Energa, które pozwolą na rozwój i zachowanie ciągłości zatrudnienia, a także wiedzy technicznej w spółkach Grupy.</p>	<p>Współpraca ze szkołami wyższymi</p>	<p>Współpraca z Uniwersytetem Morskim w Gdyni</p> <p>6 grudnia 2018 roku w Gdyni podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy Uniwersytetem Morskim w Gdyni a Energa SA, Energa Operatorem SA oraz Energa Invest Sp. z o.o. Dzięki współpracy absolwenci pogłębia wiedzę w obszarze elektroenergetycznym, odbędą profilowane praktyki zawodowe w spółkach energetycznych, będą uczestniczyć we wspólnych pracach badawczo-rozwojowych oraz świadczyć usługi doradcze.</p> <p>Głównym celem porozumienia jest stworzenie na renomowanej trójmiejskiej uczelni, zważając na jej wydziale elektrycznym, bazy przedmiotowej i warsztatowej umożliwiającej zainteresowanym studentom pracę „na ładzie” w branży energetycznej.</p> <p>Dla Grupy Energa zawarte porozumienie to zarówno wyzwanie dydaktyczne (część profilowanych przedmiotów wykladać będą pracownicy Energi Invest oraz Energi Operatora), jak i możliwość wykształcenia i pozyskania kadry inżynierskiej w istotnych dla Grupy obszarach działalności, tj. projektowania i realizacji inwestycji energetycznych i hydrotechnicznych.</p> <p>Najlepsi studenci będą mogli zdobywać wiedzę i umiejętności we wszystkich spółkach Grupy Energa. W ramach porozumienia organizowane będą zajęcia warsztatowe i szkoleniowe prowadzone przez pracowników Energi. W poszczególnych spółkach Grupy odbywać się będą staże zawodowe, natomiast najlepsi studenci będą realizować swoje projekty i prace dyplomowe pod czujnym okiem fachowców. Dla najbardziej ambitnych studentów przygotowane zostaną oferty pracy w spółkach Grupy Energa. Młodzi będą mieli również szansę rozwoju w laboratoriach Centrum Badawczo-Rozwojowego im. M. Faradaya.</p>
		<p>Program stypendialny</p>	<p>Fundacja Energa w roku akademickim 2018/2019 wspiera finansowo wybitnych studentów i doktorantów Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej, doceniając szczególnie osiągnięcia naukowe oraz współpracę w zakresie Strategii Innowacji Energi SA.</p> <p>Inicjatywa „Własny Fundusz Stypendialny Politechniki Gdańskiej” to program stworzony z myślą o młodych talentach ze świata nauki. Co roku wsparcie może otrzymać dwóch studentów drugiego stopnia i jeden doktorant. Warunkiem uzyskania stypendium są szczególne osiągnięcia naukowe, publikacje naukowe, dorobek w pracy naukowo-badawczej lub wysoka średnia ocen. Dodatkowo stypendyści powinni prowadzić prace badawczo-rozwojowe w obszarach zawartych w Strategii Innowacji Energi SA, we współpracy z Centrum Badawczo-Rozwojowym im. M. Faradaya lub Laboratorium LINTE^2.</p>

Young Electric Summit – YES! Gdańsk 2018

Grupa Energa wsparła organizację konferencji **Young Electric Summit – YES! Gdańsk 2018**, skierowanej do studentów wiążących swoją przyszłą karierę zawodową z różnymi dziedzinami energetyki.

W dwudniowym wydarzeniu i towarzyszącym mu Panelu Pracodawcy wzięło udział około 250 osób: studenci, członkowie Studenckiego Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich Politechniki Gdańskiej, przedstawiciele władz uczelni, nauczyciele akademicy, reprezentanci firm oraz zaproszeni goście. W trakcie prelekcji uczestnicy mogli wziąć udział w quizie. Najlepsi studenci otrzymali oferty sprofilowanych praktyk i staży.

Wsparcie finansowe projektu „Zacytana ławka”

Projekt ławki nawiązuje do motywów znanych z polskiej literatury, bajek i baśni. Nietypowa forma zachęca do czytelnictwa. Ławki nawiązują swoją stylistyką do otwartej książki. Ozdobione są cytatami i grafikami artystów, które zachęcają do zapoznania się z pełną treścią oryginału.

Energa dla przyrody

Grupa Energa kontynuuje działania, które w poprzednich latach cieszyły się znacznym powodzeniem. W 2018 roku poszczególne spółki grupy kontynuowały działania ukierunkowane na pomoc bocianowi białemu, który licznie zamieszkuje obszar funkcjonowania Energi Operatora SA. W tym celu podtrzymano dotychczasowe partnerstwa z organizacjami proekologicznymi na rzecz takich inicjatyw jak Infolinia 801 Bocian czy www.bociany.pl. Energa angażowała się także w liczne działania zmierzające do opracowania innowacyjnych rozwiązań umożliwiających redukcję smogu np. „Smart Parking” czy „Energa Living Lab”.

Budowa jazu spiętrzającego wodę na rzece Narwi. Zapewni on odpowiedni poziom w rzece – bez względu na warunki atmosferyczne. Z rzeki pobierana jest bowiem

woda do celów chłodniczych w blokach energetycznych wytwarzających energię w technologii konwencjonalnej. Inwestycja ma na celu zabezpieczenie elektrowni przed niskimi stanami wodnymi na rzece Narew.

Obiekt wybudowany został bez filarów, w przeciwieństwie do rozwiązań tradycyjnych. Między zamknięciami bukłaków jazu pozostawiono wolną, półtorametrową przestrzeń. Powstałymi w ten sposób przelewami realizowane będzie przepuszczanie wód nienaruszalnych, niezależnie od piętrzenia – co wynika z wymogów prawa, szczególnie w zakresie ochrony środowiska. Powstanie dzięki temu dogodne miejsce do migracji organizmów wodnych oraz przepuszczania rumowiska. Jest to rozwiązanie bezpieczne dla żyjących i migrujących w rzece ryb, dzięki czemu nie było konieczności budowy dla nich specjalnych przepławek.

Fundacja Energa

Realizując strategię na rzecz zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu, Grupa prowadzi dialog z lokalną społecznością, wsłuchuje się w jej głos i reaguje na potrzeby. Fundacja uczestniczy w realizacji wielu działań charytatywnych. Wśród nich zdecydowaną większość stanowiły inicjatywy ukierunkowane na pomoc osobom dotkniętym chorobą, niepełnosprawnością oraz trudnymi sytuacjami życiowymi, w których znaleźli się poszczególni podopieczni fundacji. Fundacja pomagała również pracownikom Grupy, ich bliskim oraz byłym współpracownikom. W tym roku Fundacja swoim wsparciem w sposób szczególny objęła instytucje prowadzące działalność prospołeczną, działalność na rzecz ochrony zdrowia i ratownictwa oraz inicjatywy mające za zadanie ochronę dóbr kultury.

Fundacja Energa osobom w podeszłym wieku

Poniżej przykładowe podmioty, które uzyskały wsparcie w ramach programu:

- **Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup leków, środków do pielęgnacji, środków opatrunkowych
- **Stowarzyszenie Hospicjum im. św. Wawrzyńca w Gdyni** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup 27 łóżek szpitalno--rehabilitacyjnych
- **Stowarzyszenie „Paczka dla Bohatera” ze Szczecina** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na pobyt wraz z zabiegami lekarskimi w ośrodku wczasowym dla 70 weteranów wraz z opiekunami

W roku 2018 Fundacja Energa pomogła ponad **740 podmiotom**, udzielając wsparcia na kwotę blisko **7,8 mln zł**.

Liczba wszystkich umów wsparcia w 2018 roku
746
na łączną kwotę **7 778 173,77 zł***

Połączenie Fundacji CSR i Fundacji Energa

Za zgodą fundatora – Energi SA – 16 stycznia 2018 r. rozpoczęto proces łączenia Fundacji CSR (fundacja przejmowana) z Fundacją Energa (fundacja przejmująca) po uprzednim wyrażeniu zgody przez radę Fundacji CSR i radę Fundacji Energa. Działania te trwały do 22 marca 2018 r.

Realizacja działań przez Fundację Energa

Fundacja Energa realizowała swoje zadania w ramach budżetu przyznanego przez fundatora oraz zgodnie z przyjętym planem działania. Na kolejnych stronach raportu opisano priorytetowe programy zaplanowane przez Zarząd Fundacji na 2018 rok i sposób ich realizacji.

* Wskazana kwota nie uwzględnia wypłat zrealizowanych w 2018 roku z tytułu umów zawartych w latach wcześniejszych. Informacja o sumie wszystkich środków wypłaconych w 2018 roku znajduje się na stronie 231

„Vivat Niepodległa!”

Poniżej przykładowe podmioty, które uzyskały wsparcie w ramach programu:

- **Fundacja Pamięci Armii Krajowej** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na projekt „Poznajemy, Pamiętamy, Naśladujemy – międzypokoleniowe działania patriotyczne Polska – Kresy 2018”
- **Towarzystwo Patriotyczne Fundacja Jana Pietrzaka** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na organizację 15 koncertów patriotycznych
- **Stowarzyszenie Historyczne im. 5 Wileńskiej Brygady AK z Sopotu** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na tablicę upamiętniającą rotmistrza Witolda Pileckiego w Malborku

Fundacja Energa pracownikom, ich bliskim oraz byłym pracownikom

W 2018 roku wsparcie na rzecz pracowników opiewało na łączną kwotę 951 678,12 zł. Pomoc niesiona była m.in. na odbudowę domu po pożarze, edukację dzieci, a także na leczenie i rehabilitację. Fundacja stara się również wspierać pracowników Grupy w tych najtrudniejszych dla nich chwilach, gdy tracą najbliższych – pomoc w sprowadzeniu ciała zmarłego za granicę narzeczonego pracownicy jednej ze spółek.

W ramach cyklicznych spotkań ze związkami zawodowymi zarząd starał się zobrazować, na jakich obszarach niesiona jest pomoc i wsparcie, dzięki temu udało się dotrzeć do znacznie większej liczby pracowników Grupy Kapitałowej Energa. Ówczesna wiceprezes Zarządu Fundacji Energa, która równocześnie pełniła funkcję dyrektora Departamentu Polityki Personalnej, realizując wspólny cel Zarządu oraz Rady Fundacji Energa, na spotkaniach ze związkami zawodowymi przekazywała informacje na temat obszarów wsparcia oraz możliwości pomocy w trudnych sytuacjach pracowników i ich bliskich przez Fundację Energa.

Liczba umów wsparcia zawartych z pracownikami w 2018 roku
100

Fundacja Energa instytucjom i organizacjom działającym na rzecz ochrony zdrowia i ratownictwa

Poniżej przykładowe podmioty, które uzyskały wsparcie w ramach programu:

- **Oddział Urologii Szpitala w Giżycku** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup specjalistycznego lasera

- **Ochotnicza Straż Pożarna w Łebie** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup quada z przycepką ratowniczą
- **Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup umundurowania, odzieży specjalnej wraz z wyposażeniem ochronnym i osobistym strażaka
- **Szpital Specjalistyczny w Wejherowie** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup trzech kardiomonitorów

Fundacja Energa dla ochrony dóbr kultury

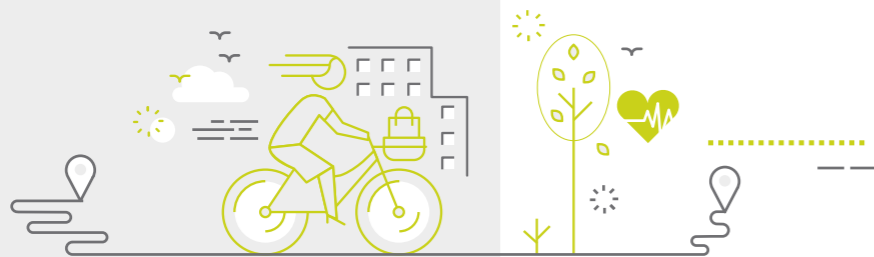
Poniżej przykładowe podmioty, które uzyskały wsparcie w ramach programu:

- **Kuria Metropolitalna Archidiecezji Warmińskiej** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na przeprowadzenie prac konserwatorsko-restauratorskich na Wzgórzu Katedralnym we Fromborku
- **Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Łebie** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na renowację zabytkowych organów
- **Polski Związek Artystów Plastyków** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na wykonanie prac remontowych tarasów w Domu Pracy Twórczej w Ustce
- **Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Rzczycu** – wsparcie finansowe z przeznaczeniem na prace zabezpieczające, wzmacniające, konserwatorskie

Aktywność pracowników Grupy Energa

W 2018 roku w ramach swoich działań Fundacja kontynuowała dwa programy aktywizujące charytatywnie pracowników Grupy:

- **„Zbieramy nakrętki”** – akcja realizowana przez pracowników Fundacji po raz siódmy. W ramach akcji pracownicy gdańskich spółek Grupy zbierali nakrętki, które następnie były przekazywane opiekunom chorego dziecka.
- **„Aktywni Charytatywni”** – piąta edycja. W ramach akcji pracownicy Grupy, ich bliscy i znajomi poprzez uprawianie sportu, m.in. bieganie, jeżdżenie na rowerze i rolkach, „zbierali” kilometry, które następnie zostały przeliczone na złotówki i przekazane wybranym domom dziecka. Zarząd Fundacji we współpracy z Departamentem Marketingu i Komunikacji prowadził program aktywizujący pracowników Grupy oraz ich bliskich i znajomych. W ramach programu w 2018 roku udzielano wsparcia organizacjom i instytucjom zajmującym się opieką i leczeniem osób w podeszłym wieku (cztery placówki) oraz domom dziecka (dziewięć placówek).

Stypendia

Politechnika Gdańska

Umowa o współpracy stypendialnej w pozytywny sposób wpłynęła na współpracę Grupy Energa z Politechniką Gdańską – poprzez wsparcie studentów w stypendia naukowe i doktoranckie przyczyni się do zwiększenia pozytywnej opinii na temat Grupy na Politechnice Gdańskiej oraz wśród przyszłych naukowców i studentów, którzy w przyszłości mogliby wiązać swoją karierę z Grupą Energa.

Program Stypendialny Bona Fide

Fundacja Energa wraz z innymi spółkami z udziałem Skarbu Państwa, realizując społeczną misję swoich fundatorów, poprzez m.in. działania o charakterze edukacyjnym, przyczyniają się do wsparcia zrównoważonego rozwoju gospodarczego Polski. Fundacja Energa we współpracy z Fundacją Orlen – Dar Serca wsparła studentów, którzy kształcą się na jednej z 50 zagranicznych szkół wyższych z tzw. listy szanghajskiej.

Na ten cel w 2018 roku Zarząd wraz z Radą Fundacji zdecydował się przekazać

100 000 zł

Budowanie wizerunku Fundacji Energa – strona internetowa, Facebook, YouTube

Od roku 2018 na stronie internetowej Fundacji istnieje możliwość skorzystania z druków wniosków o darowiznę z podziałem na wnioski dla osób fizycznych i prawnych.

W mijającym roku na profilu na Facebooku pracownicy systematycznie tworzyli posty informujące o przekazanym wsparciu zarówno dla osób indywidualnych, jak i instytucji czy organizacji. Został uruchomiony również kanał Fundacji Energa na YouTube, gdzie został umieszczony krótki film pt. **„Jedna Rodzina – opowieść o przyjaźni”** o historii pracownika poszkodowanego w wypadku komunikacyjnym. Równocześnie Zarząd nawiązał stałą współpracę z magazynem korporacyjnym Grupy Energa – „Emisja”. Na jego łamach komunikował o przeprowadzanych akcjach, istniejących programach oraz o zrealizowanych celach. W ramach komunikacji wewnętrznej Zarząd Fundacji pragnie dotrzeć do jak największej liczby

pracowników Grupy Kapitałowej Energa, aby pokazać, że mają realne wsparcie od Fundacji, zarówno w sytuacjach zdrowotnych osób najbliższych, jak i na rzecz inicjatyw ukierunkowanych na rozwój pasji czy nauki.

Przedstawiciele Zarządu uczestniczą w licznych wydarzeniach organizowanych przez beneficjentów – biorą udział w uroczystościach, odwiedzają obdarowane placówki oraz indywidualnych beneficjentów – pracowników Grupy.

Kluczowe wskaźniki działalności statutowej Fundacji Energa za rok 2018

Skonsolidowane dane finansowe:

- wysokość kwot przekazanych na cele charytatywne: 8 262 853,13 zł
- przychody z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego: 7 044 802,50 zł
- **w tym:**
 - z tyt. 1% podatku dochodowego od osób fizycznych – 44 752,50
 - od osób prawnych – 7 000 000,00 zł (Energa SA)
 - z innych źródeł – 50,00 zł (wpłata osoby fizycznej)
 - przychody finansowe – 32 520,29 zł

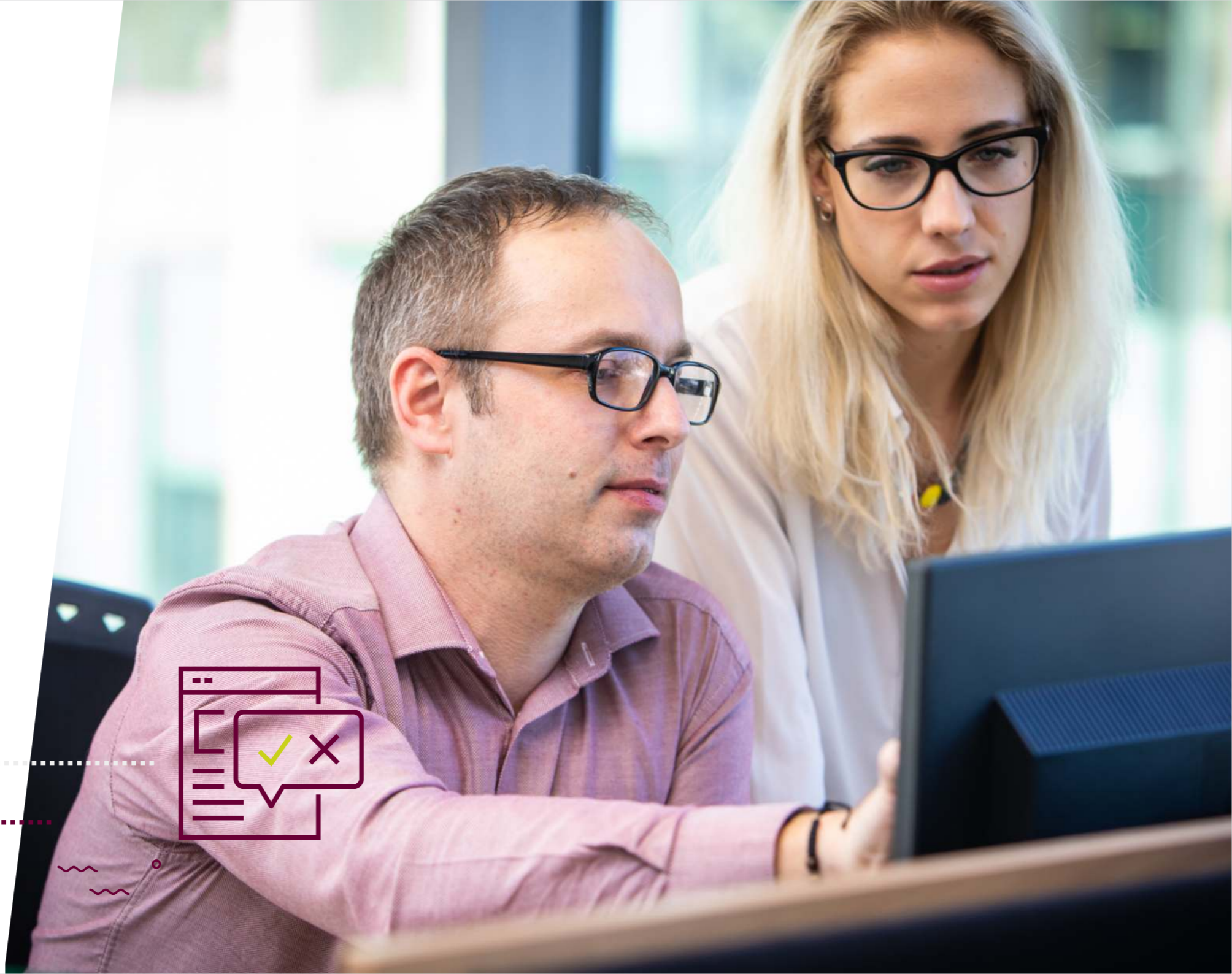

Szymon Gajda
dyrektor Departamentu Zarządzania Korporacyjnego, Energa SA

Fundamentem gospodarki, a w konsekwencji rozwoju państwa, są wykształcone kadry pracownicze, szczególnie na specjalistycznych stanowiskach. W obliczu grożącej nam luki pokoleniowej i kompetencyjnej wszelkie inicjatywy promujące nabywanie i rozwój kompetencji zawodowych są kluczowe dla budowy silnej pozycji gospodarczej, a w naszym kontekście także dla zachowania bezpieczeństwa energetycznego Polski w kolejnych dekadach. Dlatego dla Grupy Energa tak ważne jest wsparcie edukacji młodych pokoleń Polaków, na poziomie uczelni, ale także zbyt długo zaniedbywanych szkół zawodowych.

6 O raporcie

6 Zaangażowanie interesariuszy jako proces

Interesariusze

102-42 ■ Kluczowi interesariusze Grupy Energa zostali zidentyfikowani z perspektywy strategii biznesowej. Zarówno podstawowe kategorie interesariuszy, jak i charakter form ich zaangażowania czy typ dialogu nie zmieniają się istotnie w czasie. Dlatego też sposób i charakter komunikacji z poszczególnymi grupami interesariuszy nie zmienił się istotnie w ostatnim roku.

102-43 ■ Częstotliwość i forma kontaktów zależy od charakteru relacji z daną grupą. Za relacje z poszczególnymi grupami odpowiadają wybrane

jednostki biznesowe. Wiedza na temat ich potrzeb i oczekiwań jest analizowana i brana pod uwagę w procesie podejmowania decyzji biznesowych na różnych szczeblach zarządczych, w zależności od charakteru samej decyzji, jak i podnoszonej kwestii. Wiedza na temat oczekiwań poszczególnych grup, często niejednorodnych czy wykluczających się, jest agregowana i w przypadku najważniejszych decyzji analizowana przez zarządy spółek, w tym zarząd Energi SA.

Podstawowa kategorizacja interesariuszy Grupy Energa

Podstawowa kategorizacja interesariuszy Grupy Energa	Sposób i częstotliwość zaangażowania
Akcjonariusze	Komunikacja bezpośrednia, strona www.ir.energa.pl , raporty bieżące, okresowe i inne wydarzenia (m.in. spotkania „1+1” i konferencje, transmisje, czaty, roadshows)
Klienci, odbiorcy	Spotkania indywidualne, korespondencja, komunikacja kanałami elektronicznymi, komunikacja poprzez kampanie marketingowe, podejmowanie interwencji, udzielanie wyjaśnień, infolinie
Banki, instytucje finansowe	Korespondencja, cykliczne raportowanie, spotkania indywidualne
Władze samorządowe	Konsultacje, spotkania bezpośrednie, korespondencja
Administracja publiczna	Korespondencja, działania lobbingowe, raportowanie w sytuacjach kryzysowych, spotkania, raportowanie zagrożeń środowiskowych
Dostawcy i partnerzy biznesowi	Wymiana informacji, kontakty e-mailowe i telefoniczne, korespondencja

Podstawowa kategorizacja interesariuszy Grupy Energa

Sposób i częstotliwość zaangażowania

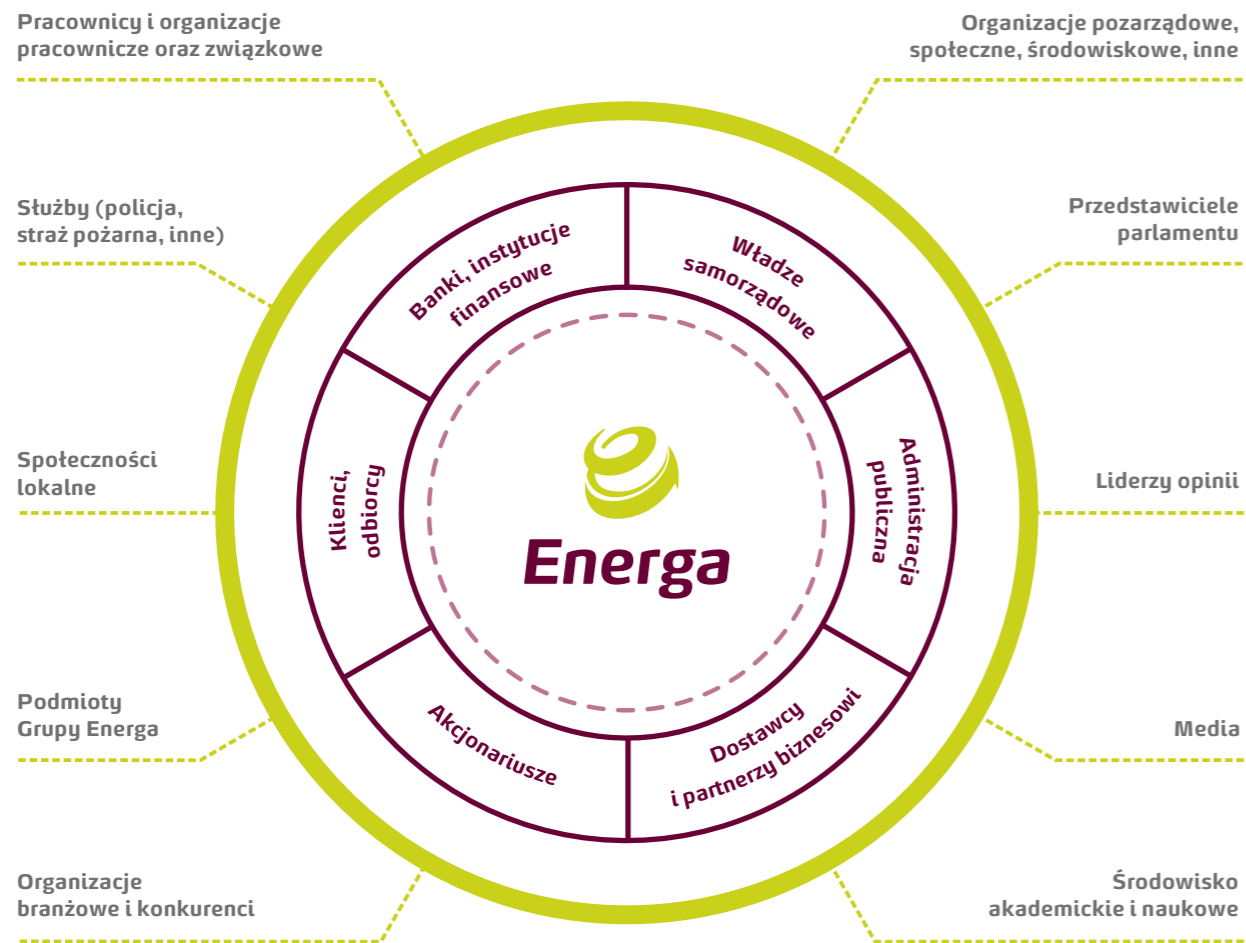
Spółeczności lokalne	Dialog ze społecznościami lokalnymi podczas konsultacji społecznych prowadzonych w trakcie trwania procesu inwestycyjnego, rozpatrywanie wniosków, działalność edukacyjna, działania społeczne prowadzone przez Fundację Energa i Fundację CSR, sponsoring wydarzeń ważnych dla lokalnej społeczności
Pracownicy i organizacje pracownicze oraz związkowe	Intranet, portal pracowniczy, prowadzenie konsultacji oraz uzgodnień, spotkania Zarządu z pracownikami oraz organizacjami związkowymi, „Emisja” i „Energa Ekspres” oraz inne publikacje wewnętrzne, system okresowej oceny pracowników, konkursy dla pracowników, szkolenia i warsztaty, spotkania integracyjne
Podmioty Grupy Energa	Konsultacje, spotkania, wymiana informacji, komunikacja e-mailowa, cykliczne spotkania Rady Grupy Kapitałowej
Organizacje pozarządowe (społeczne, środowiskowe, inne)	Współpraca w ramach prowadzonych projektów, sponsoring, odpowiedzi na pytania, korespondencja, strony internetowe, działania Fundacji Energa i Fundacji CSR
Środowisko akademickie i naukowe	Spotkania, targi pracy, projekty i konferencje, wsparcie finansowe, Acta Energetica, programy stypendialne i stażowe, konkursy

Podstawowa kategorizacja interesariuszy Grupy Energa

Sposób i częstotliwość zaangażowania

Przedstawiciele parlamentu	Korespondencja, spotkania
Liderzy opinii	Udzielanie informacji, prezentacje i wykłady, wizyty studyjne
Media	Raporty bieżące i komunikaty, wywiady, konferencje prasowe i spotkania indywidualne, strona internetowa
Organizacje branżowe i konkurenci	Udział w pracach organizacji, udział w konferencjach branżowych, wspólne projekty
Służby (policja, straż pożarna, inne)	Bieżąca współpraca, korespondencja, sponsoring, wspólne akcje

Interesariusze a definiowanie raportu

Obok nieustającego dialogu dotyczącego działalności spółek Grupy Energa i jej wpływu na otoczenie lub wpływu otoczenia na Grupę, tak z punktu widzenia zarządzania strategicznego, jak i operacyjnego, corocznie prowadzony jest zindywidualizowany dialog poświęcony wyłącznie raportowaniu niefinansowemu. W 2018 roku, tak jak i w roku poprzednim, brali w nim udział zarówno interesariusze zewnętrzni, jak i pracownicy. Jest on elementem procesu związanego z raportowaniem i zarządzaniem społeczną odpowiedzialnością biznesu, tj. raport z jednego roku poddawany jest ocenie interesariuszy, tak pod względem istotności poszczególnych podejmowanych w nim tematów z punktu widzenia wpływu Grupy Energa na otoczenie, jak i formy ich prezentacji, wiarygodności itp.

W badaniu ankietowym interesariusze mają też możliwość swobodnego wypowiedzenia się, a opinie takie są niezmiernie cenne dla osób odpowiedzialnych za raportowanie. Informacje z badania są punktem wyjścia do planowania zakresu, struktury i formy raportu za kolejny rok. Badanie pozwala także corocznie odświeżać wiedzę na temat istotności poszczególnych tematów z perspektywy interesariuszy. Niemniej element związany z oceną jakościową, tj. możliwością swobodnego wypowiedzenia się, wydaje się szczególnie wartościowy, ponieważ nawet jeśli w wyniku ankietowej analizy istotności lista istotnych kwestii i odpowiadających im wskaźników nie ulega istotnym modyfikacjom, analiza jakościowa pozwala lepiej rozłożyć akcenty lub też lepiej zaadresować aktualne tematy. Tak zresztą stało się w roku 2018, gdy jeden

z istotnych interesariuszy zwrócił uwagę na niewystarczające w jego opinii opisanie kwestii związanych z pomocą odbiorcy wrażliwemu oraz przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu. W efekcie w raporcie za rok 2018 aspektowi temu poświęcono jeden z podrozdziałów. Dialog ten pozwala nie tylko uczynić raportowanie niefinansowe Grupy Energa jeszcze bardziej wiarygodnym i wyczerpującym, ale daje też szansę na wychwytywanie pierwszych, często słabych jeszcze sygnałów o nowych czy zmieniających się oczekiwaniach kluczowych dla Grupy Energa uczestników rynku.

Jak już wspomniano, w pierwszym kroku w badaniu istotności interesariusze proszeni są o subiektywną ocenę istotności wpływu Grupy Energa na otoczenie w kontekście jej poszczególnych aspektów działalności, co w praktyce jednak bardziej pozwala ocenić znaczenie poszczególnych kwestii dla interesariuszy, w tym wpływ na ich oceny i decyzje interesariuszy. W kolejnym kroku, podczas wewnętrznej analizy eksperckiej otrzymanych rezultatów, poszczególne kwestie są powtórnie oceniane, ale już z perspektywy wpływu na działalność biznesową i obraz spółki (ich znaczenia ekonomiczne społeczne, środowiskowe). Tym samym oceniane są tym razem z perspektywy samego przedsiębiorstwa. Takie dwuetapowe podejście, które dodatkowo przesuwając akcent w stronę ocen jakościowych i eksperckich, wydaje się bardziej efektywne, zwłaszcza że badania ankietowe, zredukowane wyłącznie do przypisywania istotności, są przez respondentów traktowane dość pobieżnie i nie zawsze wypełniane sumiennie.

Reasumując, punktem wyjścia oceny w 2018 roku była ocena ankietowa interesariuszy zewnętrznych z silnym akcentem przesuniętym w stronę oceny jakościowej, na którą w kolejnym kroku nałożono ocenę wewnętrzną realizowaną z punktu widzenia samej spółki, która miała charakter ekspercki, uzupełniony o wnioski płynące z ankiety pracowniczej, a nie przybiera formy ankietowej ilościowej. W efekcie mechanizm taki sprawia, że istnieje możliwość, iż w raporcie pojawić się może jako istotna kwestia, która uznana została za ważną tylko przez jedną ze stron. W praktyce oznacza to, że może w nim zostać uwzględniony aspekt działalności uznany za istotny przez samą spółkę, a nie sygnalizowany lub oceniany jako niezbyt istotny przez interesariuszy zewnętrznych, ale jednocześnie nie może zdarzyć się sytuacja, w której kwestia uznana za bardzo ważną przez interesariuszy mogłaby zostać usunięta jako nieważna przez spółkę. W praktyce w 2018 roku interesariusze relatywnie nisko ocenili istotność zaangażowania społecznego, części kwestii pracowniczych czy niektórych zagadnień związanych z planowanymi inwestycjami. Mimo takiego wyniku, w ocenie samej spółki uznano je za kwestie istotne dla jej wyników (w rozumieniu wyników ekonomicznych, społecznych i środowiskowych), przez co zdecydowano się przedstawić je w raporcie. Analogicznie, niezależnie od oceny interesariuszy zewnętrznych, uznano za istotne zagadnienia będące przedmiotem sprawozdawczości, wynikającej z ustawy o rachunkowości.

W efekcie w analizie istotności uwzględniony został zarówno jej wymiar zewnętrzny, tj. kwestie wskazywane przez interesariuszy (wskazane jako istotne, czyli w konsekwencji mogące mieć istotny wpływ na oceny i decyzje zainteresowanych stron), jak i wymiar wewnętrzny, odzwierciedlający punkt widzenia spółki na te same kwestie z punktu widzenia jej wpływu ekonomicznego, społecznego i środowiskowego. Podejście takie w ocenie przedsiębiorstwa czyni zadość oczekiwaniom dwuwymiarowej oceny, ale jednocześnie nie ograniczając się do prostego badania ankietowego, co wydaje się podnosić jego wiarygodność poprzez ograniczenie wpływu na finalne wyniki ankiet, w których zaznaczaniu wyników nie towarzyszyła odpowiednia refleksja. Elementy jakościowe i eksperckie oceny przyczyniają się do lepszego zrozumienia wzajemnych oczekiwań oraz optymalnego wyważenia treści i rozłożenia akcentów na poszczególne tematy.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że sam raport staje się też platformą, dzięki której możemy odnieść się do oczekiwań, pytań i wątpliwości zgłaszanych w procesie dialogu i adresowanych inną drogą. W ten sposób powstaje nowy raport, a jego publikacja rozpoczyna kolejny cykl raportowania i dialogu: trafia on do interesariuszy, którzy mogą odnieść się do zawartych w nim informacji, następnie niektórzy z nich są o nie pytani, przekazują informacje zwrotne itd.

Interesariusze jako szczególnie istotne wskazali w ostatnim roku następujące obszary z działalności Grupy Energa:

● rynek

- budowanie dobrych relacji z Klientami (np. przestrzeganie prawa, zasad etycznych i uczciwych praktyk w komunikacji z Klientami, obsługa Klienta na wysokim poziomie, krótki czas realizacji zleceń, szybkie rozpatrywanie reklamacji, serwis konsumencki)
- przejrzystość oferty i odpowiedzialny proces sprzedaży, dostęp do wiedzy na temat oferowanych przez firmę produktów i usług
- bezpieczeństwo danych Klientów Grupy Energa
- bezpieczeństwo i niezawodność dostaw energii elektrycznej, działania na rzecz stabilności dostaw

● miejsce pracy

dbałość o bezpieczeństwo i zdrowie (BHP) pracowników firmy

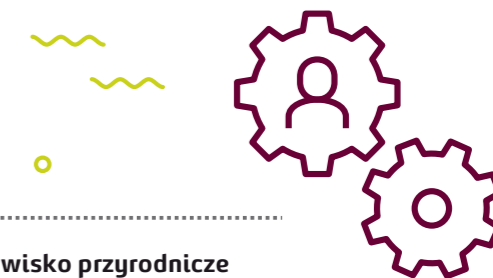
● środowisko przyrodnicze

ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko (zużycie surowców i energii, podnoszenie efektywności energetycznej, zarządzanie odpadami, zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery, zarządzanie zasobami wodnymi i ściekami)

● odpowiedzialne zarządzanie organizacją

prowadzenie dialogu i zaangażowanie interesariuszy w proces budowy strategii zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialnego biznesu oraz ocenę działań firmy.

Zostały one odzwierciedlone w raporcie, ale jednocześnie w efekcie analizy eksperckiej uzupełnione o inne aspekty, którym nadano nieco niższą (średnią, niską) istotność lub które dodatkowo zostały wskazane w ocenach jakościowych (pytania opisowe ankiety), a zostały uznane za ważne z punktu widzenia kompletności obrazu Grupy Energa i jej wpływu ekonomicznego, społecznego lub środowiskowego.

Dialog dotyczący raportowania w 2018 roku

W badaniu ankietowym wzięło udział ponad 30 podmiotów, w tym przedstawiciele URE, władz wojewódzkich, samorządowych, rynku kapitałowego, mediów, organizacji pozarządowych i instytucji kultury. Zostali oni zaproszeni do odpowiedzi na 35 pytań oceniających istotność wpływu poszczególnych aspektów działalności Grupy Energa na otoczenie w kontekście miejsca pracy, rynku, środowiska naturalnego, otoczenia społecznego czy zarządzania społeczną odpowiedzialnością.

Interesariusze mogli również odpowiedzieć na pytania otwarte, dotyczące m.in.:

-
- kompletności raportu
- treści, które odpowiedziały na oczekiwania danego interesariusza
- informacji, które warto w raporcie zamieścić, a których zabrakło, elementów tak podnoszących, jak i obniżających wiarygodność raportu
- zrozumiałości i przystępności języka, jakim napisany został raport
- przejrzystości i atrakcyjności graficznej oraz ewentualnych modyfikacji
- propozycji zmian w kolejnym raporcie.
-

Z kolei ponad 140 pracowników, którzy zostali zaproszeni do badania, mogło się wypowiedzieć na pytania sprofilowane silnie pod kątem ich zainteresowań, tj. mocniejszy akcent położony został na kwestie związane m.in. z dbałością o pracowników, bezpieczeństwem pracy, dbałością o równe szanse i niedyskryminacyjną atmosferę, etykę, przyjazność rodzinie, wolność zrzeszania się itd. Nie zabrakło również pytań o szerszą perspektywę, tj. relacje z Klientami, odpowiedzialną sprzedaż, niezawodność świadczonych usług i promowanie zrównoważonej konsumpcji energii, podejście do środowiska naturalnego czy społecznego zaangażowania.

Zaangażowani w proces tworzenia raportu

Proces tworzenia raportu to praca zespołowa, to dialog, to ścieranie się opinii i oczekiwań. To też po prostu żmudna praca, często pod presją czasu. Grupa Energa pragnie wyrazić uznanie wszystkim osobom, które zaangażowane są corocznie w proces raportowania. Na ostateczny wynik składa się zaangażowanie osób realizujących proces dialogowy, analizujących

wyniki badania, przedstawiciele wielu jednostek biznesowych odpowiedzialnych za zbieranie i agregowanie bardzo różnorodnych danych jakościowych i ilościowych, praca redakcyjna autorów poszczególnych fragmentów, praca grafików i koordynatorów.

W szczególności chcemy podziękować następującym osobom, bez których raport ten by nie powstał:

Hanna Adamska
Kamil Albrecht
Beata Bigos
Krzysztof Bilmin
Maciej Boryń
Dariusz Broniek
Ewa Chrostek
Beata Głód
Anna Grzenkowska
Małgorzata Halińska
Aleksandra Jakubaszek
Magdalena Jandy
Wojciech Jaworowski
Elżbieta Jędrak
Magdalena Kałduńska
Katarzyna Karolak
Marcin Kiełkiewicz
Agnieszka Kminikowska
Danuta Makowska
Anna Marciniak
Anna Markowska
Bogusław Matyjak

Krzysztof Michalski
Paweł Okoniewski
Patrycja Olińska
Tomasz Olszewski
Mikołaj Ołoś
Justyna Pacholczyk-Kuniniec
Aleksandra Palica
Aleksandra Piask
Karolina Piesiewicz
Justyna Pietruszyńska
Magdalena Podziewska
Beata Przybysz
Nikodem Rachoń
Andrzej Lis-Radomski
Rafał Radtke
Marian Siedlewski
Karolina Stanulewicz
Sławomir Strachowski
Magdalena Szydłowska
Monika Wasilewska
Katarzyna Wawrzków
Anna Własiuk
Marta Wysocka
Maksymilian Ziara

Chcemy również serdecznie podziękować przedstawicielom wszystkich grup interesariuszy, którzy przyjęli nasze zaproszenie do dialogu i bezinteresownie poświęcili nam swój czas, by pomóc nam nie tylko lepiej raportować i być bardziej transparentnymi, ale po prostu lepiej działać na co dzień.

Parametry raportu

Niniejszy, ósmy już raport został przygotowany zgodnie z Standardem GRI w opcji podstawowej („core”). Ujęte zostały w nim wszystkie podmioty Grupy Kapitałowej Energa, które są konsolidowane w sprawozdawczości finansowej. Raport ten obejmuje rok finansowy 2018, tj. okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku, niemniej przez analogię do ogólnych zasad sprawozdawczości finansowej mogą być w nim wskazane zdarzenia, które miały miejsce po dacie 31 grudnia 2018 roku, a przed publikacją raportu, o ile były istotne dla Grupy Energa z punktu widzenia jej obrazu w ujęciu wyników niefinansowych.

Grupa Energa publikuje raporty w cyklu rocznym. Poprzedni raport, obejmujący rok 2017, opracowany zgodnie z wytycznymi GRI G4, opublikowany został wraz ze sprawozdaniem finansowym za rok 2017 w marcu 2018 roku. W stosunku do poprzedniego raportu nie zaszły istotne zmiany w najważniejszych tematach (w rozumieniu mapowania obszarów istotnych i wskaźników GRI), w zasięgu lub metodach pomiaru. Ze względu na zmiany zachodzące na

rynku oraz informację zwrotną płynącą od wybranych interesariuszy, nieco większy nacisk położono na aspekty związane m.in. z podejściem do Klientów wrażliwych czy rozbudową elektrowni w Ostrołęce. Jednocześnie nie zidentyfikowano przypadków, które wymagałyby korygowania wyników niefinansowych prezentowanych w poprzednim raporcie.

■ 102-45
102-48
102-49
102-50
102-51
102-52
102-54

Po uwzględnieniu perspektywy interesariuszy (wymiar zewnętrzny), nałożeniu na niego perspektywy firmy (tj. istotności dla wyników ekonomicznych, społecznych i środowiskowych) i przełożeniu na zagadnienia spójne z nomenklaturą GRI, w raporcie uwzględniono jako istotne następujące zagadnienia:

102-47
103-1

Zagadnienia uznane za istotne w ujęciu systematyki GRI

Zagadnienie wg GRI	Wskaźniki GRI
Ekonomiczne	
Wyniki ekonomiczne	201-1, 201-2
Pośredni wpływ ekonomiczny	203-1, 203-2, G4-EU12
Praktyki zakupowe	204-1
Przeciwdziałanie korupcji	205-1, 205-2, 205-3
Środowiskowe	
Materiały (paliwa)	301-1, 301-2
Energia	302-1
Woda	303-1
Bioróżnorodność	304-1, 304-2
Emisje	305-1, 305-4, 305-5, 305-7, G4-EU5
Ścieki i odpady	306-1, 306-2
Społeczne	
Zatrudnienie	401-1, 401-2
Stosunki pomiędzy pracownikami a kadrami zarządzającą	402-1
Bezpieczeństwo i higiena pracy	403-1, 403-2, 403-4, G4-EU18
Szkolenia i edukacja	404-1, 404-2

Różnorodność i równość szans	405-1
Spoteczności lokalne	413-1, 413-2
Ocena dostawców pod kątem kryteriów społecznych	414-1
Komunikacja marketingowa	417-2, 417-3
Prywatność Klienta	418-1
Zgodność z regulacjami społecznymi i ekonomicznymi	419-1
Pozostałe aspekty specyficzne dla branży	
Przyjazna obsługa Klienta i sprzedaż, rzetelna oferta	-
Troska o Klienta wrażliwego	-
Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju i inwestycje (w obszarach: wytwarzania, dystrybucji, sprzedaży)	-
Efektywność	G4-EU1, G4-EU2
Dostępność usług	G4-EU4
Bezpieczeństwo i stabilność dostaw	G4-EU27, G4-EU28, G4-EU29

Jednocześnie raport zawiera informacje dotyczące ujawniania danych niefinansowych wymaganych przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r. poz. 2342 ze zm.) i stanowi wywiązanie się Grupy Energa z ciążącego na niej obowiązku informacyjnego w tym zakresie.

Prezentowany raport był poddany zewnętrznej weryfikacji przez niezależnego audytora Deloitte Advisory Sp. z o.o. Weryfikacji poddano wybrane wskaźniki GRI (oznaczone „✓” w ostatniej kolumnie

Tabeli GRI). Jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę czytelników na to, że jakość szeregu z prezentowanych w raporcie danych liczbowych bezpośrednio lub pośrednio wiąże się z procesami, które podlegają restrykcyjnej kontroli i okresowym audytom związanym z określonymi systemami zarządzania (np. ISO 14001:2015, ISO 50001:2012, EMAS, BS OHSAS 18001:2007). Dodatkowo nad wiarygodnością, spójnością i kompletnością zawartych w nim informacji czuwał Zespół CSR, wspierany przez zewnętrznego eksperta.

¹W ankietach przekazanych interesariuszom zagadnienia były definiowane odmiennie, w sposób bardziej opisowy i łatwiejszy do zrozumienia.

Dane kontaktowe i przekazywanie informacji zwrotnej

Będziemy wdzięczni za wszelkie uwagi i opinie na temat raportu, sposobu prezentacji danych oraz działań realizowanych przez Grupę Energa. Wszelkie informacje, jak również pytania i wątpliwości prosimy kierować pod adres:

Agnieszka Kminikowska
tel.: +48 58771 85 92
agnieszka.kminikowska@energa.pl
csr@energa.pl

lub

Energa SA
Departament Zarządzania Korporacyjnego Wydział CSR
al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk

(Adres ten jest właściwy m.in. jako mechanizm przekazywania informacji zwrotnych dla wszystkich opisanych w raporcie obszarów, o ile w przypadku któregoś z obszarów nie wskazano inaczej).

Grzegorz Ksepko
Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych Energi SA

Nasz kolejny raport, tym razem przygotowany w GRI Standards, które zastąpiły wcześniejsze wytyczne GRI G4, jest czymś więcej niż tylko wypełnieniem ciężącego na nas ustawowego obowiązku sprawozdawczości niefinansowej. Nie chcemy patrzeć na raportowanie niefinansowe poprzez pryzmat obowiązku, ale szansy. Szansy na zbudowanie platformy dialogu z interesariuszami. Szansy na zainteresowanie naszą Grupą rynku kapitałowego. Szansy, która w jakimś stopniu przeradza się w konkretne osiągnięcia takie jak obecność w RESPECT Index i FTSE4Good Emerging. Liczymy bowiem na to, że w czasach, które są bezspornie dla energetyki wyzwaniem, uda nam się przekonać do naszej wizji i naszych działań nasze otoczenie i inwestorów, w tym właśnie inwestorów etycznych, wrażliwych na kwestie zrównoważonego rozwoju oraz zarządzania ryzykiem społecznym i środowiskowym.

Mapowanie oświadczenia nt. informacji niefinansowych wg wymogów Ustawy o rachunkowości

Zagadnienie	Odniesienie w raporcie
Opis modelu biznesowego	„Model biznesowy”
Opis zarządzania ryzykiem niefinansowym	„Zarządzanie ryzykiem niefinansowym”

Zagadnienia	Odniesienie w raporcie		
	Podejście zarządcze (polityki, procedury należytej staranności)	Powiązane aspekty ryzyka	Wskaźniki
społeczne	„Troska o Klienta wrażliwego” „Dostępność geograficzna” „Bezpieczeństwo i stabilność dostaw” „Innowacje na rzecz Klienta” „Uczciwe praktyki Rynkowe” „Zaufany członek społeczności” „Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze” „Transparentne zasady zaangażowania społecznego”	„Troska o Klienta wrażliwego” „Dostępność geograficzna” „Bezpieczeństwo i stabilność dostaw” „Innowacje na rzecz Klienta” „Uczciwe praktyki Rynkowe” „Zaufany członek społeczności” „Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze” „Transparentne zasady zaangażowania społecznego”	„Troska o Klienta wrażliwego” „Dostępność geograficzna” „Bezpieczeństwo i stabilność dostaw” „Innowacje na rzecz Klienta” „Uczciwe praktyki Rynkowe” „Zaufany członek społeczności” „Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze” „Transparentne zasady zaangażowania społecznego”
pracownicze	„Wiarygodny pracodawca”	„Wiarygodny pracodawca”	„Wiarygodny pracodawca”
środowiska naturalnego	„Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych” „Inwestycje mające wpływ na środowisko” „Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju”	„Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych” „Inwestycje mające wpływ na środowisko” „Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju”	„Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych” „Inwestycje mające wpływ na środowisko” „Innowacje na rzecz zrównoważonego rozwoju”
poszanowania praw człowieka	„Wartości i zarządzanie etyką” „Szacunek dla każdego człowieka i różnorodność w organach zarządczych” „Bezpieczne dane osobowe”	„Wartości i zarządzanie etyką” „Szacunek dla każdego człowieka i różnorodność w organach zarządczych” „Bezpieczne dane osobowe”	„Wartości i zarządzanie etyką” „Szacunek dla każdego człowieka i różnorodność w organach zarządczych” „Bezpieczne dane osobowe”
przeciwdziałania korupcji	„Wartości i zarządzanie etyką” „Przeciwdziałanie korupcji”	„Wartości i zarządzanie etyką” „Przeciwdziałanie korupcji”	„Wartości i zarządzanie etyką” „Przeciwdziałanie korupcji”

Tabela GRI (indeks GRI)

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 102: General Disclosures 2016				
102-1	Nazwa organizacji	Profil działalności i model biznesowy	8, 10	✓
102-2	Aktywności, marki, produkty i usługi	Profil działalności i model biznesowy Wartości i zarządzanie etyką Wiarygodne produkty i innowacje	8, 10, 18, 20 36 58	✓
102-3	Lokalizacja siedziby głównej organizacji	Profil działalności i model biznesowy	9, 10	✓
102-4	Lokalizacja działalności operacyjnej	Profil działalności i model biznesowy	9	✓
102-5	Charakter własności oraz forma prawna	Profil działalności i model biznesowy	10	✓
102-6	Obsługiwane rynki	Profil działalności i model biznesowy	9, 18, 20	✓
102-7	Skala organizacji	Profil działalności i model biznesowy Skala współpracy	8, 37 56, 211	✓
102-8	Informacja o pracownikach i innych osobach współpracujących	Struktura zatrudnienia Wskaźniki	161 188-191	✓
102-9	Łańcuch dostaw	Wartości i zarządzanie etyką	35	✓
102-10	Istotne zmiany w organizacji lub jej łańcuchu dostaw	16 października 2018 roku w KRS spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ujawniono zmianę w strukturze właścicielskiej Spółki, do której doszło w wyniku zawarcia umowy sprzedaży udziałów przez Energa SA na rzecz ENEA S.A. Energa SA nie jest udziałowcem większościowym, a sama Spółka objęta jest wspólnadzorem obu udziałowców.	11 20	✓
102-11	Zasada ostrożności (przezorności)	Zarządzanie ryzykiem niefinansowym Wartości i zarządzanie etyką	24 33	✓
102-12	Inicjatywy zewnętrzne	Deklaracje, zasady i inne inicjatywy zewnętrzne popierane przez organizację: Strategia Odpowiedzialnego Biznesu RP, Agenda ONZ 2030, Laborem Exercens (encyklika Papieża Jana Pawła II), Laudato Si' (encyklika Papieża Franciszka), Quadragesimo Anno (encyklika Papieża Piusa XI)	-	✓

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 102: General Disclosures 2016				
102-13	Członkostwo w organizacjach	Członkostwo w organizacjach	38-39	✓
102-14	Oświadczenie ze strony najważniejszych rangą decydentów w organizacji	List Zarządu Energa SA	6-7	✓
102-15	Kluczowe obszary wpływu, ryzyka i szans	Profil działalności i model biznesowy Zarządzanie ryzykiem niefinansowym	22 24	✓
102-16	Wartości organizacji, jej zasady, standardy i normy zachowania	Wartości i zarządzanie etyką	30, 32	✓
102-17	Mechanizmy rozstrzygania i zgłaszania wątpliwości dotyczących zasad etycznych	Wartości i zarządzanie etyką	32	✓
102-18	Struktury zarządcze	Profil działalności i model biznesowy	12-13	✓
102-40	Lista grup interesariuszy	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	237, 240	✓
102-41	Układy zbiorowe pracy	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	178	✓
102-42	Podstawy identyfikacji i selekcji grup interesariuszy	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	236, 241-242	✓
102-43	Podejście do angażowania interesariuszy	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze Zaangażowanie interesariuszy jako proces	202, 236 241, 242 244	✓
102-44	Kluczowe kwestie i zagadnienia poruszone przez interesariuszy	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze Zaangażowanie interesariuszy jako proces	202 243	✓
102-45	Podmioty uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-46	Proces definiowania treści raportu oraz ograniczeń obszarów	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	241, 244	✓
102-47	Lista istotnych (materialnych) obszarów	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	248-249	✓
102-48	Zmiany w informacjach podanych w poprzednich raportach	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-49	Zmiany w podejściu do raportowania	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-50	Okres raportowania	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-51	Data ostatniego raportu	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 102: General Disclosures 2016				
102-52	Cykl raportowania	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-53	Osoba kontaktowa w zakresie pytań dotyczących raportu i jego treści	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	250	✓
102-54	Oświadczenie na temat zgodności z GRI Standards	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	247	✓
102-55	Indeks GRI	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	252-257	✓
102-56	Zewnętrzna weryfikacja	Zaangażowanie interesariuszy jako proces	249	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1	Wybór aspektów istotnych		248	
103-2	Podjęcie do zarządzania		24, 30	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (201) 103-2 (201)	Podjęcie zarządcze	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	208 212	
GRI 201: Economic Performance 2016				
201-1	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	211	
201-2	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla działań organizacji wynikające ze zmian klimatycznych	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	212	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (203) 103-2 (203)	Podjęcie zarządcze	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202 208	
GRI 203: Indirect Economic Impacts 2016				
203-1	Inwestycje w infrastrukturę i wsparte usługi	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202 208	
203-2	Znaczący pośredni wpływ ekonomiczny	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202 208	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (204) 103-2 (204)	Podjęcie zarządcze	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	208	
GRI 204: Procurement Practices 2016				
204-1	Odsetek wydatków na lokalnych dostawców	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	209 210	

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (205) 103-2 (205) 103-3 (205)	Podjęcie zarządcze	Wartości i zarządzanie etyką	33	
GRI 205: Anti-corruption 2016				
205-1	Zakłady ocenione pod kątem ryzyka wystąpienia korupcji	Wartości i zarządzanie etyką	33	
205-2	Komunikacja i szkolenia poświęcone politykom i procedurom antykorupcyjnym	Wartości i zarządzanie etyką	33	
205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte działania	Wartości i zarządzanie etyką	33	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (301) 103-2 (301)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 110	
GRI 301: Materials 2016				
301-1	Wykorzystywane materiały/surowce wg masy lub objętości	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	19, 110 112	
301-2	Wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	112	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (302) 103-2 (302) 103-3 (302)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 116	
GRI 302: Energy 2016				
302-1	Zużycie energii przez organizację	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	120-127	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (303) 103-2 (303)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 113	
GRI 303: Water 2016				
303-1	Całkowity pobór wody według źródła	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	113, 114 115	

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (304) 103-2 (304)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 142	
GRI 304: Biodiversity 2016				
304-1	Zakłady będące własnością, wynajmowane, zarządzane lub sąsiadujące z obszarami chronionymi bądź obszarami o dużej wartości pod względem bioróżnorodności znajdującymi się poza obszarami chronionymi	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	142	
304-2	Znaczący wpływ działań, produktów i usług na bioróżnorodność	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	142	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (305) 103-2 (305)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 130	
GRI 305: Emissions 2016				
305-1	Bezpośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 1)	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	130-131	✓
305-2	Pośrednie emisje gazów cieplarnianych (zakres 2)	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	131	
305-5	Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	130	✓
305-7	Emisje tlenków azotu, tlenków siarki i innych znaczących emisji do powietrza	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	132-133	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (306) 103-2 (306)	Podjęcie zarządcze	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	106, 108 136	
GRI 306: Effluents and Waste 2016				
306-1	Całkowita objętość ścieków według jakości i docelowego miejsca przeznaczenia	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	140-141	
306-2	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu oraz metody postępowania z odpadem	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	136-139	

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (401) 103-2 (401)	Podjęcie zarządcze	Struktura zatrudnienia Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	160 162	
GRI 401: Employment 2016				
401-1	Nowi pracownicy i rotacja zatrudnienia	Wskaźniki	192, 193	
401-2	Świadczenia zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie przysługują pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia (uwaga: Wymienione świadczenia dotyczą wszystkich zatrudnionych pracowników (zarówno w pełnym jak i niepełnym wymiarze etatu)).	162	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (402) 103-2 (402)	Podjęcie zarządcze	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	178	
GRI 402: Labor/Management Relations 2016				
402-1	Minimalne okresy wypowiedzenia w związku ze zmianami operacyjnymi	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	179	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (403) 103-2 (403)	Podjęcie zarządcze	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	163	
GRI 403: Occupational Health and Safety 2016				
403-1	Reprezentacja zatrudnionych we wspólnych formalnych komisjach ds. BHP	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia Wskaźniki	168 186	
403-2	Rodzaj urazów oraz wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych i nieobecności w pracy oraz wypadków śmiertelnych związanych z pracą	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia Wskaźniki Wskaźnik raportowany jest częściowo	168, 170, 171 172, 184 185, 188	✓
403-4	Kwestie bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględnione w formalnych porozumieniach zawartych ze związkami zawodowymi	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	173	

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (404) 103-2 (404)	Podejście zarządcze	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	174	
GRI 404: Training and Education 2016				
404-1	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadająca na pracownika	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	174	
404-2	Programy rozwoju umiejętności pracowniczych i kształcenia wspomagającego okresy przejściowe	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	174, 175 176, 177	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (405) 103-2 (405)	Podejście zarządcze	Wartości i zarządzanie etyką	34	
GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016				
405-1	Różnorodność w ciałach zarządzających i kadrze pracowniczej	Wskaźniki	194 195	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (413) 103-2 (413) 103-3 (413)	Podejście zarządcze	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202, 204 213, 214	
GRI 413: Local Communities 2016				
413-1	Zakłady z wdrożonymi programami zaangażowania lokalnej społeczności, ocenami oddziaływania i programami rozwoju	Wsparcie dla wolontariatu pracowniczego Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	180, 198 204 214	✓
413-2	Zakłady mające znaczący rzeczywisty i potencjalnie negatywny wpływ na społeczności lokalne	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	213	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (414) 103-2 (414)	Podejście zarządcze	Wartości i zarządzanie etyką	35	
GRI 414: Supplier Social Assessment 2016				
414-1	Nowi dostawcy, którzy zostali poddani weryfikacji pod kątem poszanowania praw człowieka	Wartości i zarządzanie etyką	35	

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (417) 103-2 (417)	Podejście zarządcze	Uczciwa komunikacja	62	
GRI 417: Marketing and Labeling 2016				
417-2	Przypadki niezgodności produktów i usług w zakresie informacji i etykietowania	Przyjazna obsługa	70	
417-3	Przypadki niezgodności dotyczące komunikacji marketingowej	Przyjazna obsługa	71	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (418) 103-2 (418) 103-3 (418)	Podejście zarządcze	Bezpieczne dane osobowe	84	
GRI 418: Customer Privacy 2016				
418-1	Istotne skargi dotyczące naruszenia prywatności Klientów i utraty danych klienckich	Bezpieczne dane osobowe	85	✓
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (419) 103-2 (419)	Podejście zarządcze	Uczciwe praktyki rynkowe	101	
GRI 419: Socioeconomic Compliance 2016				
419-1	Niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach społecznych i ekonomicznych	Przyjazna obsługa Uczciwe praktyki rynkowe	71 101	
GRI 103: Management Approach 2016				
103-1 (EU) 103-2 (EU)	Podejście zarządcze	Troska o Klienta wrażliwego Dostępność geograficzna Bezpieczeństwo i stabilność dostaw Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	82 86 88 203	
GRI G4 Electric Utilities Sector Disclosures 2013				
G4-EU1	Maksymalna osiągalna moc wytwórcza w podziale na główne rodzaje surowca oraz wymogi regulacyjne	Profil działalności i model biznesowy Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	19 128	✓
G4-EU2	Ilość energii wyprodukowanej netto w podziale na główne źródła energii	Profil działalności i model biznesowy Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych	19 129	✓

Indeks	Opis wskaźnika	Wartość/miejsce w raporcie/uwagi	Strona	Zewnętrzna weryfikacja przez audytora
G4-EU3	Ilość zarejestrowanych użytkowników indywidualnych, przemysłowych, instytucjonalnych oraz komercyjnych	Skala współpracy	56	✓
G4-EU4	Długość naziemnych i podziemnych linii transmisyjnych i dystrybucyjnych według systemu regulacyjnego (km)	Profil działalności i model biznesowy Dostępność geograficzna	8 86	✓
G4-EU5	Ilość przyznaných nieodpłatnych uprawnień do emisji CO ₂	Bieżący ślad środowiskowy energetyki konwencjonalnej i bazującej na źródłach odnawialnych Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	134 212	
G4-EU12	Straty przesyłowe i dystrybucyjne jako procent całkowitej energii przestanej/dystrybuowanej	Wpływ inwestycji infrastrukturalnych na życie społeczno-gospodarcze	202	
G4-EU18	Procent pracowników wykonawców lub podwykonawców, którzy przeszli odpowiednie do wykonywanej pracy szkolenia BHP	Warunki zatrudnienia i wynagrodzenia	166	
G4-EU27	Ilość odłączeń mieszkań w wyniku niewnoszenia opłat za energię w podziale na okres odłączenia	Przyjazna obsługa	70	
G4-EU28	Częstość przerw w dostawie energii (SAIFI)	Bezpieczeństwo i stabilność dostaw	91-92	✓
G4-EU29	Średni czas trwania przerw w dostawie energii (SAIDI)	Bezpieczeństwo i stabilność dostaw	91-92	✓

Raport z wykonania niezależnej usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność dotyczącą wskaźników przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności Grupy Energa „Nasza Odpowiedzialność 2018” za rok zakończony w dniu 31.12.2018.

Do Zarządu Energa S.A.

Al. Grunwaldzka 472
80-309 Gdańsk

Zakres zrealizowanych prac

Podjęliśmy się realizacji usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność dotyczącą wskaźników przedstawionych w **Raporcie społecznej odpowiedzialności Grupy Energa „Nasza odpowiedzialność 2018” za okres 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.** (zwanym dalej „Raportem społecznej odpowiedzialności”), opracowanym przez Energa S.A. („Spółka”) i oznaczonych symbolem „v” w kolumnie „Zewnętrzna weryfikacja przez audytora” w tabeli „Tabela GRI” tj. wskaźników profilowych oraz wybranych, materialnych wskaźników wyników: 302-1, 305-1, 305-5, 305-7, 401-2, 403-2, 413-1, 417-3, 418-1 oraz EU1, EU2, EU3, EU4, EU28, EU29 (zwane dalej „Wskaźniki podlegające przeglądowi”). Wskaźniki zostały zaraportowane w opcji „Core” zgodnie z Wytycznymi GRI Standards dotyczącymi sporządzania raportów zrównoważonego rozwoju, wydanymi przez Global Reporting Initiative (GRI).

Zakres odpowiedzialności Zarządu Spółki

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za przygotowanie i zaprezentowanie wskaźników przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności zgodnie z Wytycznymi GRI Standards dotyczącymi sporządzania raportów zrównoważonego rozwoju dla opcji „Core”, wydanymi przez Global Reporting Initiative. Odpowiedzialność Zarządu Spółki obejmuje ustanowienie i utrzymywanie właściwego systemu zarządzania efektywnością oraz systemu kontroli wewnętrznej, z których pozyskane zostały informacje zamieszczone w Raporcie społecznej odpowiedzialności. Zarząd Spółki ponosi również odpowiedzialność za wiarygodność, prawidłowość i rzetelność informacji oraz za prawidłowe przygotowanie dostarczonej nam dokumentacji.

Nasza niezależność i kontrola jakości

Podczas realizacji usługi przestrzegaliśmy postanowień Kodeksu Etyki Zawodowych Księgowych wydanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Etycznych dla Księgowych, który zawiera wymogi w zakresie niezależności oraz inne wymogi, których podstawę stanowią uczciwość, obiektywizm, kompetencje zawodowe i należyta staranność, poufność oraz profesjonalne postępowanie.

Zgodnie z Międzynarodowym Standardem Kontroli Jakości 1, opublikowanym przez Międzynarodową Federację Księgowych IFAC, Deloitte utrzymuje kompleksowy system kontroli jakości obejmujący udokumentowane polityki i procedury dotyczące zapewniania zgodności z wymogami etycznymi, standardami zawodowymi oraz znajdującymi zastosowanie wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Zakres naszej odpowiedzialności

Naszym zadaniem było sformułowanie wniosku o ograniczonej pewności dotyczącego wskaźników podlegających przeglądowi zawartych w indeksie GRI przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności, na podstawie procedur, które przeprowadziliśmy oraz dowodów, które uzyskaliśmy. Usługę atestacyjną dającą ograniczoną pewność wykonaliśmy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Usług Atestacyjnych 3000 (wersja poprawiona): Usługi atestacyjne inne niż audyty lub przeglądy historycznych informacji finansowych, opublikowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych. Standard ten wymaga zaplanowania i przeprowadzenia działań w celu uzyskania ograniczonej pewności, że wskaźniki przedstawione w Raporcie społecznej odpowiedzialności są wolne od istotnych błędów.

Procedury, które wykonaliśmy opierały się na naszym zawodowym osądzie, obejmowały wywiady, obserwacje realizowanych procesów, badanie dokumentów, procedury analityczne, oceny stosowności metod obliczeniowych oraz zasad sprawozdawczości, a także dokonywanie uzgodnień z kluczową dokumentacją. Usługę atestacyjną dającą ograniczoną pewność cechuje istotnie ograniczony zakres w porównaniu z usługą atestacyjną dającą uzasadnioną pewność zarówno w odniesieniu do procedur oceny ryzyka, obejmujących zrozumienie kontroli wewnętrznej, jak i procedur przeprowadzonych w odpowiedzi na ocenione ryzyka.

W celu sformułowania naszego wniosku na temat wskaźników zawartych w indeksie GRI przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności, w okresie od 8.02.2019 do 8.03.2019 przeprowadziliśmy następujące procedury:

- W drodze wywiadów, uzyskaliśmy wiedzę na temat środowiska kontroli i systemów informacyjnych Energa S.A. istotnych dla zaraportowania wskaźników będących przedmiotem przeglądu, lecz nie dokonaliśmy oceny sposobu zaprojektowania poszczególnych czynności kontrolnych, nie uzyskaliśmy dowodów ich wdrożenia ani nie przeprowadziliśmy testów ich skuteczności.
- Uzyskaliśmy zrozumienie - poprzez wywiady, procedury analityczne, obserwacje i inne znajdujące zastosowanie procedury gromadzenia dowodów oparte na badaniu próby – w zakresie istotnych struktur, systemów, procesów, procedur i mechanizmów kontrolnych dotyczących porównywania, agregowania, potwierdzania i raportowania danych na potrzeby wskaźników będących przedmiotem przeglądu.
- Oceniliśmy czy metody zastosowane przez Energa S.A. do celów związanych z opracowywaniem oszacowań są odpowiednie i zostały konsekwentnie zastosowane. Nasze procedury nie obejmowały przeprowadzania testów dotyczących danych, na których opierały się powyższe oszacowania ani odrębnego dokonywania własnych oszacowań służących ocenie szacunków Energa S.A.
- Porównaliśmy informacje zawarte w Raporcie społecznej odpowiedzialności z wewnętrzną dokumentacją Spółki.
- Odbiliśmy wizyty na miejscu w celu dokonania oceny kompletności wskaźników będących przedmiotem przeglądu, metod gromadzenia danych, danych źródłowych i stosownych założeń dotyczących wskaźników.

Ograniczenia

Procedury przeprowadzone w ramach usługi atestacyjnej dającej ograniczoną pewność różnią się w swojej naturze i są ograniczone pod względem zakresu w porównaniu z przeglądem dającym uzasadnioną pewność. W związku z powyższym poziom pewności uzyskany w ramach przeglądu dającego ograniczoną pewność jest znacząco niższy od poziomu pewności, który mógłby zostać uzyskany w wyniku wykonania usługi atestacyjnej dającej uzasadnioną pewność.

Nasza usługa atestacyjna dająca ograniczoną pewność została ograniczona do wskaźników podlegających przeglądowi zawartych w indeksie GRI przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności i nie odnosiła się do pozostałych informacji ujętych w tym raporcie ani też do tego raportu rozumianego, jako całość. W związku z powyższym nasz wniosek przedstawiony poniżej dotyczy wyłącznie tych wskaźników, nie zaś wszystkich przedstawionych danych czy innych informacji zawartych w Raporcie społecznej odpowiedzialności.

Sposób, jaki przyjęła Spółka dla określenia, zgromadzenia i zaraportowania danych dotyczących jej wyników pozafinansowych nie podlega formalnym procesom przyjętym dla celów sprawozdawczości finansowej. Dlatego też dane o tym charakterze mogą różnić się pod względem definicji, metod ich gromadzenia i raportowania, przy braku spójnego, zaakceptowanego standardu. Może to skutkować brakiem porównywalności informacji pomiędzy organizacjami, a także w ramach Spółki w poszczególnych latach, gdyż stosowane metody mogą ulegać zmianom. Dokładność i kompletność informacji ujawnionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności podlegają ograniczeniom wynikającym z ich charakteru i metod stosowanych w celu określenia, obliczenia i szacowania takich informacji.

Wniosek

Na podstawie przeprowadzonych prac uzyskaliśmy ograniczoną pewność, że informacje dotyczące wskaźników podlegających przeglądowi, przedstawionych w Raporcie społecznej odpowiedzialności opracowanym przez Energa S.A. nie są niezgodne z Wytycznymi GRI Standards dotyczącymi sporządzania raportów zrównoważonego rozwoju dla opcji „Core” wydanymi przez Global Reporting Initiative, a naszej uwagi nie zwróciły żadne kwestie, które mogłyby spowodować uznanie, że wskaźniki podlegające przeglądowi, przedstawione w Raporcie społecznej odpowiedzialności, zawierają istotne błędy.